

Sytuacja społeczno-gospodarcza województw Nr 4/2023

Socio-economic situation of voivodships No. 4/2023

Sytuacja społeczno-gospodarcza województw Nr 4/2023

Socio-economic situation of voivodships No. 4/2023

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Innowacji
Statistics Poland, Department for Innovation

pod kierunkiem
supervised by

Joanny Hausman-Czerwińskiej

Zespół autorski

Editorial team

Małgorzata Brzostowska, Joanna Jelińska-Hrynkiewicz,
Karolina Król, Michał Moskalewicz, Ilona Piórkowska, Joanna Poświata

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Małgorzata Brzostowska, Michał Moskalewicz

ISSN 2657-7747

Publikacja dostępna na stronie internetowej
Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Publikacja „Sytuacja społeczno-gospodarcza województw” jest kolejną edycją tego opracowania wydanego z częstotliwością kwartalną od 1996 r. Wszystkie prezentowane kategorie zostały przedstawione w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju w okresach kwartalnych lub narastająco.

Opracowanie składa się z części analitycznej, wzbogaconej prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów oraz części tabelarycznej, w której zamieszczono dane statystyczne z zakresu ludności, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, podmiotów gospodarki narodowej, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw, rolnictwa oraz nakładów inwestycyjnych. Ponadto dla wybranych tematów zaprezentowano sytuację gospodarczą województw w grudniu. Bieżąca edycja kończąca rok, zawiera również charakterystykę poszczególnych województw.

Część analityczna dostępna jest w formacie PDF, natomiast tablice z danymi są w plikach Excel. Szerszy zakres danych liczbowych oferuje Bank Danych Lokalnych bdl.stat.gov.pl.

Dyrektor Departamentu
Badań Przestrzennych i Środowiska

Dominika Rogalińska

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Warszawa, kwiecień 2024

Preface

The publication “Socio-economic situation of voivodships” is the subsequent edition of this elaboration issued on a quarterly basis since 1996. All categories have been presented in terms of dynamics and in relation to national aggregates quarterly and cumulatively.

The elaboration consists of analytical part enriched with maps and charts as well as tabular part containing statistical data on population, labour market, wages and salaries, retirement pay and pensions, prices, residential construction, entities of the national economy, sold production of industry and construction, financial results of enterprises, agriculture and investment outlays. Moreover, there were presented the selected topics of economic situation of voivodship in December. The current year-end edition also includes a description of individual voivodships.

The analytical part is available in PDF format, while data tables are in Excel files. A wider range of numerical data is offered by the Local Data Bank bdl.stat.gov.pl.

Dyrektor Departamentu
Badań Przestrzennych i Środowiska

Dominika Rogalińska

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Warsaw, April 2024

Spis treści

Contents

Przedmowa.....	3
Preface.....	4
Objaśnienia znaków umownych.....	7
Symbols	
Ważniejsze skróty.....	7
Main abbreviations	
Sytuacja gospodarcza województw w grudniu 2023 r.	8
Economic situation of voivodships in December 2023	
Synteza.....	13
Executive summary	16
Rynek pracy.....	19
Labour market	
Wynagrodzenia.....	31
Wages and salaries	
Emerytury i renty.....	34
Retirement and other pensions	
Ceny	37
Prices	
Budownictwo mieszkaniowe.....	42
Residential construction	
Przemysł i budownictwo	44
Industry and construction	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw	46
Financial results of enterprises	
Rolnictwo	49
Agriculture	
Nakłady inwestycyjne.....	61
Investment outlays	
Województwa.....	63
Voivodships	
Województwo dolnośląskie	63
Dolnośląskie voivodship	
Województwo kujawsko-pomorskie	69
Kujawsko-pomorskie voivodship	

Województwo lubelskie	75
Lubelskie Voivodship	
Województwo lubuskie	81
Lubuskie voivodship	
Województwo łódzkie.....	87
Łódzkie voivodship	
Województwo małopolskie.....	93
Małopolskie voivodship	
Województwo mazowieckie.....	99
Mazowieckie voivodship	
Województwo opolskie	105
Opolskie voivodship	
Województwo podkarpackie.....	111
Podkarpackie voivodship	
Województwo podlaskie	117
Podlaskie voivodship	
Województwo pomorskie.....	123
Pomorskie voivodship	
Województwo śląskie	129
Śląskie voivodship	
Województwo świętokrzyskie.....	135
Świętokrzyskie voivodship	
Województwo warmińsko-mazurskie	141
Warmińsko-mazurskie voivodship	
Województwo wielkopolskie.....	147
Wielkopolskie voivodship	
Województwo zachodniopomorskie.....	153
Zachodniopomorskie voivodship	
Uwagi ogólne	159
General notes.....	161

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbols	Opis Description	Symbol Symbols	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji categories of applied classification are presented in abbreviated form
Znak *	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych data revised		

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Symbol Symbols	Opis Description	Symbol Symbols	Opis Description
mln	milion million	p.proc. pp	punkt procentowy percentage point
zł PLN	złoty zloty	kg	kilogram kilogramme
szt. pc.	sztuka piece	t	tona tonne
dt	decytona decitonne	l	litr litre
tys.	tysiąc thousand		

Sytuacja gospodarcza województw w grudniu 2023 r.

Economic situation of voivodships in December 2023

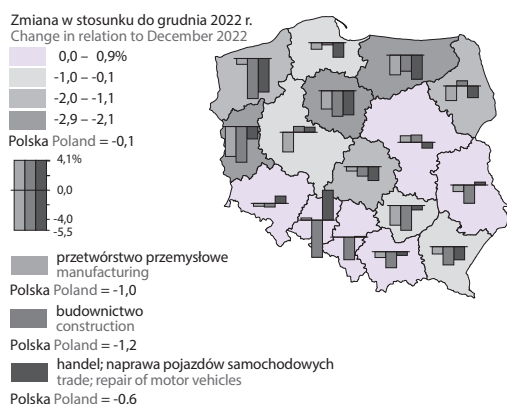
W porównaniu z grudniem 2022 r. nieco mniejsze było przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw. Zmniejszyła się liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy; nieznacznie spadła stopa bezrobocia. W większości województw zmniejszyła się liczba ofert pracy oraz wzrosła liczba osób na jedną ofertę. W skali roku odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu, w tym w przetwórstwie przemysłowym. Wzrosła produkcja budowlano-montażowa, zwiększyła się sprzedaż detaliczna.

Spowolnienie trendów na rynku pracy

Slowdown of trends in the labour market

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

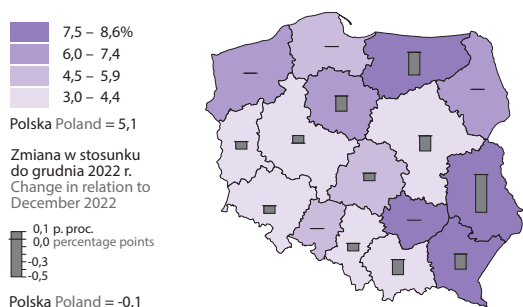
Average employment in the enterprise sector

W grudniu 2023 r. przeciętne **zatrudnienie** w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się w skali roku o 0,1% (przed rokiem notowano wzrost o 2,2%). Spadek zatrudnienia notowano w 10 województwach, najgłębszy w warmińsko-mazurskim (o 2,9%), a następnie w: lubuskim (o 2,4%), kujawsko-pomorskim (o 2,3%), podlaskim (o 1,9%) i łódzkim (o 1,7%). W pozostałych województwach odnotowano wzrost, największy w opolskim (o 0,9%). Spadek zatrudnienia wystąpił także w dominującej sekcji, tj. w przetwórstwie przemysłowym (średnio w kraju o 1,0%). Notowany był w 14 województwach, szczególnie w lubuskim (o 4,1%), świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim (po 2,7%), kujawsko-pomorskim (o 2,5%) i podlaskim (o 2,0%). Wzrost wystąpił w mazowieckim i opolskim – odpowiednio o 0,9% i 0,3%.

Stopa bezrobocia

Unemployment rate

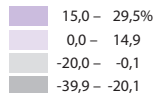
W grudniu 2023 r. stopa **bezrobocia rejestrowanego** była nieco niższa niż przed rokiem (o 0,1 p. proc.), ale nieco wyższa niż w listopadzie (o 0,1 p. proc.) i wyniosła 5,1%. Spadek w skali roku odnotowano 10 województwach, najgłębszy w lubelskim (o 0,5 p. proc. do 7,5%), a najmniejszy (o 0,1 p. proc.) w: dolnośląskim, lubuskim, łódzkim i śląskim (odpowiednio do 4,4%, 4,3%, 5,4% i 3,6). W województwach opolskim, podlaskim, pomorskim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed roku (odpowiednio: 5,9%, 7,0%, 4,6%, 7,8% i 6,7%). Wzrost wystąpił w wielkopolskim (o 0,1 p. proc.). Najmniejszą wartość notowano w wielkopolskim (3,0%), największą – w podkarpackim (8,6%).

Liczba osób bezrobotnych **zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy** zmniejszyła się w skali roku (o 0,3%); była większa w porównaniu z listopadem (o 2,1%). Spadek w skali roku odnotowano w 7 województwach, najgłębszy w podlaskim (o 10,7%), a następnie w: mazowieckim (o 6,4%), śląskim (o 5,8%), lubelskim i małopolskim (po 5,6%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost od 14,0% w lubuskim do 2,3% w podkarpackim. W porównaniu z listopadem we wszystkich województwach odnotowano wzrost, największy w: świętokrzyskim (o 4,5%), kujawsko-pomorskim (o 4,4%), lubuskim (o 4,0%), najmniejszy – w pomorskim (o 0,2%) i łódzkim (o 0,3%).

Oferty pracy

Job offers

Zmiana w stosunku do końca grudnia 2022 r.
Change in relation to the end of December 2022

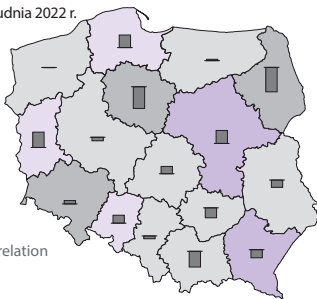

Polska Poland = -6,8

Zmiana liczby ofert pracy zgłoszonych w ciągu miesiąca w stosunku do grudnia 2022 r.
Change in number of declaring job offers within one month in relation to December 2022

Polska Poland = 1,2

Liczba zgłoszonych **ofert pracy** w grudniu 2023 r. była o 1,2% większa niż w tym samym miesiącu 2022 r. Wzrost wystąpił w 7 województwach, największy w lubuskim (o 20,4%), a następnie w mazowieckim (o 17,2%), pomorskim (o 16,7%), opolskim (o 10,5%), łódzkim (o 9,7%), dolnośląskim (o 4,4%) i warmińsko-mazurskim (o 1,8%). W pozostałych województwach notowano spadek od 32,4% w podlaskim do 0,3% w zachodniopomorskim.

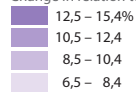
W porównaniu z listopadem, wystąpił spadek o 11,4%, odnotowany w 13 województwach, najgłębszy w podkarpackim (o 47,8%), a następnie w: małopolskim (o 39,8%), lubuskim (o 37,0%), podlaskim (o 33,2%) i zachodniopomorskim (o 25,6%). W województwach dolnośląskim, warmińsko-mazurskim i pomorskim odnotowano wzrost odpowiednio o 55,8%, 9,9% i 4,8%.

W końcu grudnia 2023 r. liczba ofert pracy była o 6,8% mniejsza niż w 2022 r., a liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy zwiększyła się z 18 do 19 osób. Najmniej bezrobotnych na 1 ofertę pracy przypadało w województwach śląskim (9 osób) i lubuskim (10). Najmniej korzystna sytuacja wystąpiła w: podlaskim (62 osoby bezrobotne), podkarpackim (44) i lubelskim (39).

Przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw

Average wages in the enterprise sector

Zmiana w stosunku do grudnia 2022 r.
Change in relation to December 2022

Polska Poland = 9,6

18,5%

10,0

0,0

-1,9

przetwórstwo przemysłowe
manufacturing

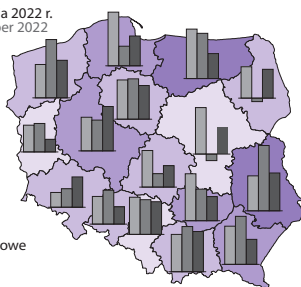
Polska Poland = 10,6

budownictwo
construction

Polska Poland = 6,3

handel; naprawa pojazdów samochodowych
trade; repair of motor vehicles

Polska Poland = 9,0

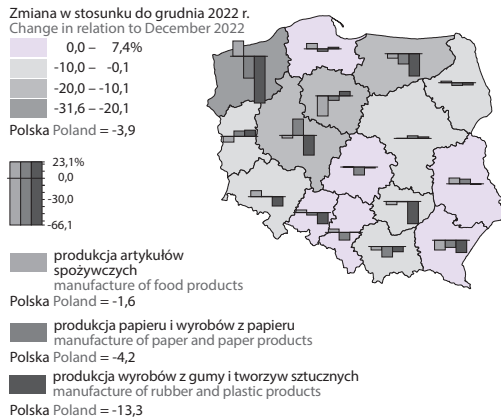
Przeciętne miesięczne **wynagrodzenie** brutto w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2023 r. wyniosło 8032,96 zł i wzrosło w skali roku o 9,6% (przed rokiem – wzrost o 10,3%). Wzrost płac notowano we wszystkich województwach, największy w lubelskim (o 15,4%), a następnie warmińsko-mazurskim (o 13,7%), pomorskim (o 11,4%), świętokrzyskim (o 10,7%), wielkopolskim (o 10,6%); najmniejszy w lubuskim (o 6,5%) i śląskim (o 8,1%).

Pogorszenie w przemyśle, poprawa w budownictwie i handlu

Deterioration in industry, improvement in construction and trade

Produkcja sprzedana przemysłu

Sold production of industry

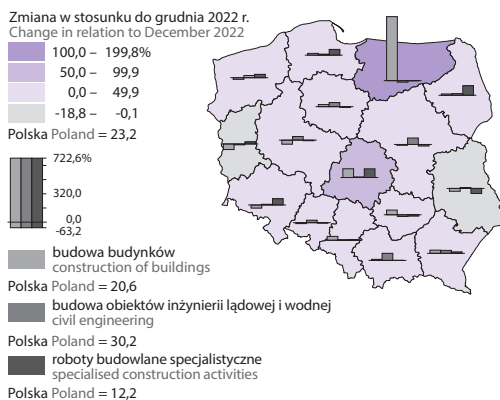

W grudniu 2023 r. **produkcja sprzedana przemysłu** była o 3,9% mniejsza niż w grudniu 2022 r. (kiedy zwiększyła się o 1,0%). Spadek notowano w 10 województwach; najgłębszy w zachodniopomorskim – o 31,6%, kujawsko-pomorskim – o 13,2%, warmińsko-mazurskim – o 10,7% i wielkopolskim – o 10,1%. Najmniej produkcja sprzedana przemysłu zmniejszyła się w świętokrzyskim – o 0,8%. W pozostałych województwach wystąpił wzrost od 7,4% w pomorskim do 0,8% w łódzkim.

W przetwórstwie przemysłowym produkcja była o 5,6% mniejsza niż w grudniu 2022 r. (przed rokiem notowano wzrost o 3,5%). Spadek odnotowano w 12 województwach, najgłębszy w zachodniopomorskim – o 32,7%, a większy niż średnio w kraju także w: kujawsko-pomorskim – o 14,5%, warmińsko-mazurskim – o 10,6%, wielkopolskim – o 10,2%, lubuskim – o 10,0%, dolnośląskim – o 8,8% i mazowieckim – o 6,4%. Wzrost wystąpił w: podkarpackim (o 6,7%), pomorskim (o 5,3%), śląskim (o 2,9%) i opolskim (o 1,4%).

Produkcja budowlano-montażowa

Construction and assembly production

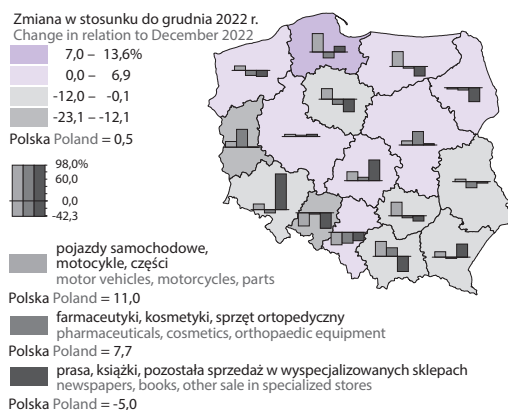

Produkcja budowlano-montażowa w grudniu 2023 r. była większa niż przed rokiem o 23,2%. Wzrost odnotowano w 14 województwach, większy od średniej krajowej w 8, największy w warmińsko-mazurskim (3-krotny, po największym spadku przed rokiem – o 15,7%), a następnie łódzkim (o 63,2%), podlaskim (o 32,9%), mazowieckim (31,0%), podkarpackim (o 29,2%), kujawsko-pomorskim (o 27,5%), dolnośląskim (o 26,7%) i pomorskim (o 23,3%). Spadek wystąpił w lubelskim i lubuskim (odpowiednio o 18,8% i 12,0%, po dużych wzrostach w grudniu 2022 r. o 23,4% i 26,1%).

Największy udział w produkcji budowlano-montażowej miała budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (50,4%), gdzie odnotowano wzrost o 30,2%, szczególnie w województwach mazowieckim, kujawsko-pomorskim i wielkopolskim (odpowiednio o: 73,0%, 46,1%, 41,2%).

Sprzedaż detaliczna

Retail sales

W grudniu 2023 r., w skali roku, wystąpiło zwiększenie **sprzedaży detalicznej** o 0,5%; wzrost odnotowano w 8 województwach, największy w pomorskim (o 13,6%), a następnie powyżej średniego wzrostu w kraju w: łódzkim (o 5,9%), podlaskim (o 4,9%), zachodniopomorskim (o 4,8%), wielkopolskim (o 3,2%) i mazowieckim (o 0,6%). W pozostałych województwach wystąpił spadek od o 23,1% w lubuskim do 2,9% w dolnośląskim.

Zwiększyła się sprzedaż w grupach towarowych, takich jak m.in.: pojazdów samochodowych, motocykli i części (o 11,0%, najczęściej w pomorskim – 50,5%, małopolskim i warmińsko-mazurskim – po 40,8% i świętokrzyskim – 37,2%), farmaceutyków, kosmetyków i sprzętu ortopedycznego (o 7,7%, największy wzrost w lubuskim – 48,9%, mazowieckim – 37,0% i małopolskim – 23,5%) oraz żywności, napojów

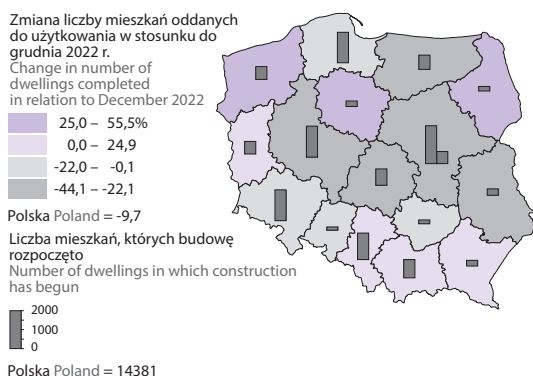

i wyrobów tytoniowych (o 2,7%, najbardziej w kujawsko-pomorskim – 12,5%, małopolskim – 10,5%, zachodniopomorskim – 9,8%, wielkopolskim – 9,5% i śląskim – o 9,1%).

Zmniejszyła się sprzedaż: tekstyliów, odzieży i obuwia (o 0,8%, najgłębszy spadek w lubuskim – 63,2%), prasy, książek, pozostałej sprzedaży w wyspecjalizowanych sklepach (o 5,0%, w największym stopniu w opolskim – 42,3%), mebli, RTV, AGD (o 6,2%, najbardziej w małopolskim – 66,0%) oraz paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 15,9%, najgłębszy spadek w dolnośląskim – 66,2%).

Budownictwo mieszkaniowe

Residential construction

W grudniu 2023 r. oddano do użytkowania 21,3 tys. **mieszkań**, o 9,7% mniej niż w grudniu 2022 r. Spadek odnotowano w 9 województwach; najgłębszy w warmińsko-mazurskim (o 44,1%), a następnie lubelskim (o 41,9%), wielkopolskim (o 40,2%) i mazowieckim (o 27,7%); najmniejszy – w pomorskim (o 5,0%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, największy w zachodniopomorskim (o 55,5%), a następnie w: łódzkim (o 41,0%), podlaskim (o 26,0%), śląskim (o 20,2%), podkarpackim (o 16,0%), lubuskim (o 14,3%) i małopolskim (o 13,5%).

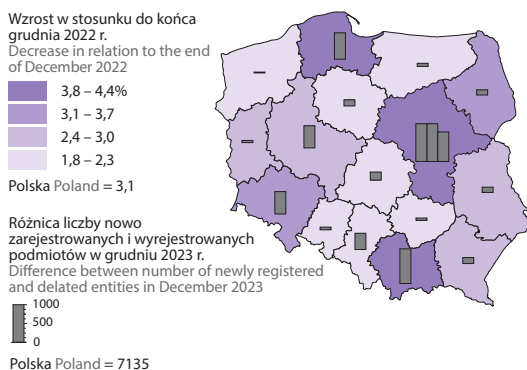
W grudniu w skali roku o 46,1% zwiększyła się liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (wobec spadku o 43,3% przed rokiem). Wzrost odnotowano w 13 województwach, największy w warmińsko-mazurskim (6-krotny, ze 125 do 750 mieszkań), a następnie lubuskim (blisko 4-krotny), podlaskim i pomorskim (ponad 3-krotny), śląskim (ponad 2-krotny). Spadek wystąpił w podkarpackim (o 46,2%), kujawsko-pomorskim (o 42,7%) i lubelskim (o 26,2%).

REGON

REGON

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane

Recorded entities of the national economy

Na koniec grudnia 2023 r. w rejestrze REGON zarejestrowanych było 5 150,0 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 0,1% więcej niż w końcu listopada ub.r. Wzrost odnotowano w 15 województwach, największy w mazowieckim (o 0,3%), a następnie w małopolskim i pomorskim (po 0,2%) oraz dolnośląskim, podlaskim, śląskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim (po 0,1%); spadek wystąpił w zachodniopomorskim (o 10 podmiotów). Wzrost liczby podmiotów dotyczył zarówno spółek handlowych (o 0,5%), jak i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (o 0,1%).

Podmioty z zawieszoną działalnością

Entities with suspended activities

Udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów w końcu grudnia 2023 r.
Share in the total number of registered entities in the end of December 2023

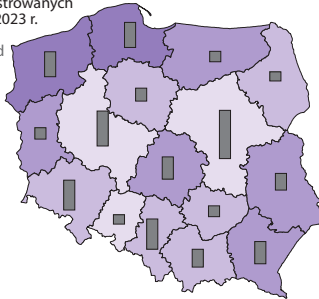
16,0 – 17,6%
14,5 – 15,9
13,5 – 14,4
12,3 – 13,4

Polska Poland = 14,3

Zmiana w stosunku do końca listopada 2023 r.
Change in relation to the end of November 2023

1277
600
0

Polska Poland = 8921

W stosunku do listopada 2023 r. zwiększyła się liczba podmiotów z **zawieszoną działalnością** (w skali kraju o 1,2%); wzrost odnotowano we wszystkich województwach; największy w podkarpackim (o 2,0%), a następnie w opolskim (o 1,8%), świętokrzyskim (o 1,6%), lubuskim, podlaskim i zachodniopomorskim (po 1,5%). Również we wszystkich województwach wystąpił wzrost liczby podmiotów osób fizycznych, które zawiesiły działalność (w skali kraju o 1,3%), w tym największy w opolskim i podkarpackim (po 1,9%), a następnie świętokrzyskim (o 1,7%), lubuskim (o 1,6%), łódzkim, podlaskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim (po 1,5%). W 13 województwach wzrosła liczba spółek handlowych z zawieszoną działalnością, najbardziej w podkarpackim – o 4,2% (średnio w Polsce o 0,3%).

Podmioty nowo zarejestrowane

Newly recorded entities

Zmiana w stosunku do listopada 2023 r.
Change in relation to November 2023

0,0 – 9,3%
-9,0 – -0,1
-18,0 – -9,1
-26,5 – -18,1

Polska Poland = -10,5

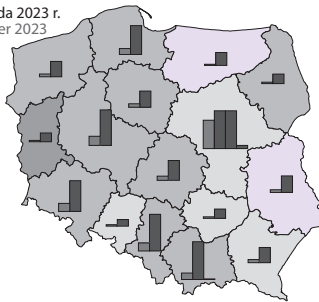
2000
1000
0

spółki handlowe
commercial companies

Polska Poland = 4721

osoby fizyczne
natural persons

Polska Poland = 20075

W rejestrze REGON w grudniu 2023 r. zarejestrowano 26,6 tys. **nowych** przedsiębiorstw – o 3,1 tys. (tj. o 10,5%) mniej niż w listopadzie. Liczba rejestracji zmniejszyła się w 14 województwach, w 9 wyraźniej niż średnio w kraju; najgłębszy spadek odnotowano w lubuskim (o 26,5%), a następnie w: łódzkim (o 18,0%), zachodniopomorskim (o 16,9%), małopolskim (o 14,5%), podlaskim (o 14,2%), pomorskim (o 14,0%), kujawsko-pomorskim (13,8%), dolnośląskim (o 11,5%) i śląskim (o 10,6%). Wzrost wystąpił w warmińsko-mazurskim (o 9,3%) i lubelskim (o 0,7%).

Podmioty wyrejestrowane

Removed entities

Zmiana w stosunku do listopada 2023 r.
Change in relation to November 2023

30,0 – 38,8%
20,0 – 29,9
10,0 – 19,9
2,0 – 9,9

Polska Poland = 16,6

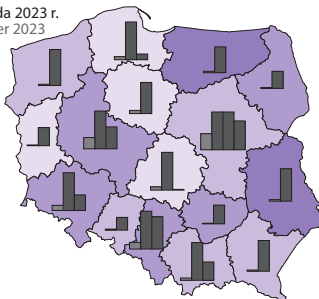
1000
500
0

spółki handlowe
commercial companies

Polska Poland = 1577

osoby fizyczne
natural persons

Polska Poland = 17176

W grudniu 2023 r. z rejestru REGON **wyrejestrowano** 19,4 tys. podmiotów, o 2,8 tys. (16,6%) więcej niż w listopadzie. W większości (88,4%) były to podmioty osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą. Spółki handlowe stanowiły 8,1%.

Synteza

Rachunki narodowe w 4 kwartale 2023 r.

produkt krajowy brutto	+1,0% r/r
wartość dodana brutto	+1,4% r/r

Według wstępnego szacunku, w 4 kwartale 2023 r. produkt krajowy brutto (PKB) zwiększył się realnie o 1,0% w porównaniu z 4 kwartałem ub. roku (wobec wzrostu o 0,5% w 3 kwartale 2023 r. oraz o 2,5% w analogicznym kwartale 2022 r.). Złożył się na to pozytywny wpływ eksportu netto (+3,3 p. proc. wobec 5,9 p. proc. w 3 kwartale 2023 r.), przy negatywnym wpływie popytu krajowego (-2,3 p. proc., wobec -5,4 p. proc. w poprzednim kwartale). Na negatywny wpływ popytu krajowego złożył się negatywny wpływ akumulacji brutto, który wyniósł -3,4 p. proc. (wobec +6,5 p. proc. w 3 kwartale 2023 r.) i był efektem negatywnego wpływu zapasów (-5,4 p. proc. wobec -7,7 p. proc.), przy pozytywnym wpływie popytu inwestycyjnego (+2,0 p. proc. wobec +1,2 p. proc.). Oddziaływanie spożycia ogółem było dodatnie i wyniosło +1,1 p. proc. (podobnie jak w poprzednim kwartale), w tym pozytywny wpływ spożycia publicznego i neutralny wpływ w sektorze gospodarstw domowych (wobec odpowiednio +0,6 p. proc. i +0,5 p. proc. w 3 kwartale ub. roku).

Wartość dodana brutto (WDB) w gospodarce narodowej w 4 kwartale 2023 r. była większa o 1,4% w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. (wobec wzrostu o 0,8% w 3 kwartale 2023 r.). Największy wzrost w skali roku odnotowano w obsłudze rynku nieruchomości (o 7,8%), a następnie w: budownictwie (o 5,3%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych; edukacji; opiece zdrowotnej i pomocy społecznej łącznie (o 4,1%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,4%), informacji i komunikacji (o 3,2%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; administrowaniu i działalności wspierającej (o 1,7%) i przemyśle (o 1,1%). Niższa niż przed rokiem była wartość WDB w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 7,1%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 2,6%) oraz naprawie pojazdów samochodowych (o 0,1%).

Rynek pracy w 2023 r.

przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw (w przeliczeniu na etaty)	+0,3% r/r
stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu okresu)	5,1%

W 2023 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 0,3% wyższe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 2,6%). Wzrost wystąpił w 7 województwach – od 1,3% w mazowieckim do 0,2% w pomorskim. W pozostałych województwach notowano spadek od 3,6% w warmińsko-mazurskim do 0,1% w lubelskim.

W końcu grudnia 2023 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 788,2 tys. osób bezrobotnych, tj. o 24,1 tys. (3,0%) mniej niż w analogicznym okresie 2022 r. Spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych wystąpił w 14 województwach – od 6,3% w lubelskim do 0,6% w podlaskim. W województwach wielkopolskim i pomorskim liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych zwiększyła się odpowiednio o 0,5% i 1,0%.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu grudnia 2023 r. wyniosła 5,1%, tj. o 0,1 p. proc. mniej niż przed rokiem. Spadek odnotowano w 10 województwach – od 0,5 p. proc. w lubelskim do po 0,1 p. proc. w dolnośląskim, lubuskim, łódzkim i śląskim. W województwach: opolskim, podlaskim, pomorskim, święto-

krzyskim i zachodniopomorskim stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed roku; w wielkopolskim notowano niewielki wzrost (o 0,1 p. proc.). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwach: wielkopolskim (3,0%), śląskim (3,6%) i mazowieckim (4,1%); najwyższą – w: podkarpackim (8,6%), warmińsko-mazurskim (8,3%) i świętokrzyskim (7,8%).

Według wstępnych wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w 4 kwartale 2023 r. w porównaniu do 4 kwartału 2022 r. nieznacznie wzrosła liczba pracujących (o 0,1%), nieco zwiększył się wskaźnik zatrudnienia (o 0,1 p. proc. do 57,1%). Zwiększyła się liczba bezrobotnych (o 7,0%), wzrosła stopa bezrobocia o 0,2 p. proc. do 3,1%. W skali roku nieco poprawiła się relacja liczby osób niepracujących do pracujących – na 1 000 osób pracujących przypadały 753 osoby bezrobotne lub biernie zawodowo (przed rokiem 755).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw było o 11,9% wyższe niż w 2022 r. (przed rokiem wzrost o 13,0%). Wzrost odnotowano we wszystkich województwach – największy w warmińsko-mazurskim (o 14,2%), a następnie w lubelskim (o 12,9%), małopolskim (o 12,6%), śląskim (o 12,5%) i dolnośląskim (o 12,3%); najmniejszy – w pomorskim (o 9,9%), mazowieckim (o 11,1%) i podlaskim (o 11,3%). Rozpiętość relacji do średniego wynagrodzenia w kraju pomiędzy województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym wynagrodzeniu brutto w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się w skali roku o 2,5 p. proc. i wyniosła 33,1 p. proc.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w 2023 r.

z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych	+17,2%
rolników indywidualnych	+23,1%

Liczba emerytów i rencistów ogółem była o 0,7% większa niż w 2022 r. Tempo wzrostu emerytur i rent brutto było większe niż przed rokiem zarówno z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (kiedy notowano wzrost o 9,4%), jak i rolników indywidualnych (przed rokiem wzrost o 5,0%).

Rolnictwo w 2023 r.

globalna produkcja rolnicza (wstępny szacunek)	-2,9% r/r
--	-----------

Według wstępnych szacunków globalna produkcja rolnicza była mniejsza niż w 2022 r. Odnotowano spadek zarówno produkcji roślinnej (o 3,6%), jak i produkcji zwierzęcej (o 2,1%).

Na rynku rolnym w skupie w grudniu 2023 r. przeciętne ceny zarówno zbóż, żywca rzeźnego, jak i mleka krowiego, były znacznie niższe niż przed rokiem. Zwiększyły się ceny ziemniaków.

Wstępne wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia zwierząt gospodarskich przeprowadzonego w grudniu 2023 r. wskazują na wzrost w skali roku pogłowia trzody chlewnej i spadek pogłowia bydła. Liczebność stada trzody chlewnej zwiększyła się w 14 województwach od 54,7% w opolskim do 3,2% w lubelskim. Spadek wystąpił w wielkopolskim (o 18,4%) i dolnośląskim (o 15,3%). Pogłowie bydła zmniejszyło się w 6 województwach, w granicach od 2,8% w wielkopolskim do 0,1% w śląskim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost, największy wystąpił w zachodniopomorskim (o 4,2%).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych

w 2023 r.	+11,4 % r/r
w 4 kwartale	+6,4% r/r

W 2023 r. średnioroczny wzrost cen był mniejszy od notowanego w 2022 r. W tempie szybszym niż przeciętnie, ale słabszym niż w poprzednim roku, rosły ceny m.in. żywności i napojów bezalkoholowych (15,1% wobec 15,4%; od 16,0% w pomorskim do 13,9% w świętokrzyskim) oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem (13,4% wobec 20,0%; od 16,3% w zachodniopomorskim do 10,9% w opolskim). Powyżej średniego wzrostu oraz więcej niż w 2022 r. wzrosły ceny związane z edukacją (12,6% wobec 8,7%; najbardziej w zachodniopomorskim – 14,6%) oraz rekreacją i kulturą (11,6% wobec 11,3%; najbardziej w podkarpackim – 12,9%). Wolniej niż przeciętnie rosły ceny związane ze zdrowiem (8,4%; najbardziej w lubuskim – 9,9%) oraz odzieży i obuwiu (6,2%; szczególnie w lubuskim o 8,0%). Najmniej wzrosły ceny związane z transportem i w efekcie były zbliżone do notowanych w 2022 r. (od wzrostu o 1,2% w podlaskim do spadku o 1,6% w wielkopolskim). W 4 kwartale 2023 r. dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych zwolniła (6,4%, wobec 17,3% przed rokiem) i kształtowała się od 8,0% w lubuskim do 4,5% w śląskim. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły we wszystkich województwach, w tym najbardziej w pomorskim (o 8,1% wobec 7,1% w kraju).

Produkcja sprzedana przemysłu w 2023 r.

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była o 1,5% niższa niż 2022 r. (kiedy notowano wzrost o 10,2%). Spadek notowano w 10 województwach, najgłębszy w pomorskim (o 9,6%, przed rokiem jedyny spadek o 4,6%). Produkcja sprzedana przemysłu utrzymała się na poziomie 2022 r. w województwie świętokrzyskim, a w pozostałych notowano wzrost od 5,2% w dolnośląskim do 0,2% w małopolskim.

Produkcja budowlano-montażowa w 2023 r.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach stałych) zrealizowana w Polsce w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób była o 5,0% wyższa w porównaniu z 2022 r. (wobec wzrostu o 6,2% przed rokiem).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w 2023 r.

wynik finansowy netto	-9,1% r/r
wskaźnik rentowności obrotu:	
brutto	5,4%
netto	4,4%

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były niższe od uzyskanych w 2022 r. Słabsza niż przed rokiem była większość podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych. Dynamika przychodów ogółem wolniejsza niż kosztów ogółem wpłynęła na pogorszenie wskaźnika poziomu kosztów. Zmniejszyły się wskaźniki rentowności brutto i netto oraz wskaźnik rentowności sprzedaży brutto. Pogorszenie większości wskaźników odnotowano w przedsiębiorstwach województw: lubelskiego, lubuskiego, łódzkiego i podkarpackiego, a poprawę – w przedsiębiorstwach województw: mazowieckiego, świętokrzyskiego i wielkopolskiego. W ogólnej liczbie badanych podmiotów zmniejszył się udział jednostek rentownych, również ich udział w przychodach był mniejszy do notowanego rok wcześniej. Nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw niefinansowych (w cenach stałych) były wyższe niż przed rokiem (o 10,2% wobec wzrostu w 2022 r. o 5,9%). W większym stopniu zwiększyły się nakłady na zakupy inwestycyjne niż na budynki i budowlę. Rozpoczęto mniej nowych inwestycji, również ich wartość kosztorysowa była niższa niż w 2022 r.

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych w 2023 r.

Executive summary

National accounts in 2023

gross domestic product	+1.0% y/y
gross value added	+1.4% y/y

According to the preliminary estimate, in the 4th quarter of 2023, the gross domestic product (GDP) increased by 1.0% in real terms compared to the 4th quarter of last year (compared to an increase of 0.5% in the 3rd quarter of 2023 and by 2, 5% in the corresponding quarter of 2022). This is due to the positive impact of net exports (+3.3 percentage points, compared to 5.9 percentage points in the third quarter of 2023), with a negative impact of domestic demand (-2.3 percentage points, compared to -5.4 percentage points in the previous quarter). The negative impact of domestic demand was due to the negative impact of gross capital formation, which amounted to -3.4 percentage points (compared to +6.5 percentage points in the 3rd quarter of 2023) and was the result of the negative impact of inventories (-5.4 percentage points compared to -7.7 percentage points), with a positive impact of investment demand (+2.0 percentage points compared to +1.2 percentage points). The impact of total consumption was positive and amounted to +1.1 percentage points (similar to the previous quarter), including a positive impact of public consumption and a neutral impact in the household sector (compared to +0.6 percentage points and +0.5 percentage points, respectively, in the 3rd quarter of last year).

Gross value added (GVA) in the national economy in the 4th quarter of 2023 was higher by 1.4% compared to the same period of 2022 (compared to an increase of 0.8% in the 3rd quarter of 2023). The highest annual growth was recorded in real estate activities (by 7.8%), followed by: construction (by 5.3%), public administration and defence; compulsory social security; education; human health and social work activities in total (by 4.1%), accommodation and catering (by 3.4%), information and communication (by 3.2%), professional, scientific and technical activities; administration and support service activities (by 1.7%) and industry (by 1.1%). The value of GVA in financial and insurance activities (by 7.1%), transportation and storage (by 2.6%) and repair of motor vehicles (by 0.1%) was lower than a year ago.

Labor market in 2023

average paid employment in business enterprise sector (converted into full-time equivalents)	+0.3% y/y
registered unemployment rate (as of the end of the period)	5.1%

In 2023, average employment in the enterprise sector was 0.3% higher than a year ago (when an increase of 2.6% was recorded). The increase occurred in 7 voivodships – from 1.3% in Mazowieckie to 0.2% in the Pomorskie. In other voivodships there was a decrease from 3.6% in the Warmińsko-mazurskie voivodship to 0.1% in the Lubelskie voivodship. At the end of December 2023, there were 788.2 thousand registered in labor offices unemployed people, i.e. by 24.1 thousand (3.0%) less than in the same period of 2022. A decrease in the number of registered unemployed people occurred in 14 voivodships – from 6.3% in the Lubelskie to 0.6% in the Podlaskie voivodship. In the Wielkopolskie and Pomorskie voivodships, the number of registered unemployed people increased by 0.5% and 1.0%, respectively. The registered unemployment rate at the end of December 2023 was 5.1%, i.e. by 0.1 percentage point less than a year ago. A decrease was recorded in 10 voivodships – from 0.5 percentage points in the Lubelskie voivodship to 0.1 percentage point in the Dolnośląskie, Lubuskie, Łódzkie and Śląskie voivodships. In the following voivodships: Opolskie, Podlaskie, Pomorskie, Świętokrzyskie

and Zachodniopomorskie, the unemployment rate remained at the level from last year; in the Wielkopolskie voivodship there was a slight increase (by 0.1 percentage point). The lowest unemployment rate was recorded in the following voivodships: Wielkopolskie (3.0%), Śląskie (3.6%) and Mazowieckie (4.1%); the highest – in: Podkarpacie (8.6%), Warmińsko-mazurskie (8.3%) and Świętokrzyskie (7.8%).

According to the preliminary results of the Population Economic Activity Survey, in the 4th quarter of 2023, compared to the 4th quarter of 2022, the number of employed people increased slightly (by 0.1%), and the employment rate increased slightly (by 0.1 percentage points to 57,1%). The number of unemployed people increased (by 7.0%), and the unemployment rate increased by 0.2 percentage points to 3.1%. Over the year, the ratio of the number of unemployed to working people improved slightly – there were 753 unemployed or economically inactive people per 1 000 working people (755 a year ago).

Average monthly wages and salaries in enterprise sector in 2023

The average monthly wages and salaries in the enterprise sector was 11.9% higher than in 2022 (an increase of 13.0% last year). The increase was recorded in all voivodships – the largest in the Warmińsko-mazurskie (by 14.2%), followed by the Lubelskie (by 12.9%), Małopolskie (by 12.6%), Śląskie (by 12.5%) and Dolnośląskie (by 12.3%); the smallest – in the Pomorskie (by 9.9%), Mazowieckie (by 11.1%) and Podlaskie (by 11.3%). The spread in the relationship to the average salary in the country between the voivodships with the highest and the lowest average gross wages salaries in the enterprise sector decreased by 2.5 percentage points per year. and amounted to 33.1 percentage points.

Average monthly gross retirement and other pensions in 2023

from non-agricultural social security system	+17.2%
individual farmers	+23.1%

The total number of pensioners was 0.7% higher than in 2022. The growth rate of gross pensions and disability pensions was higher than last year, both from the non-agricultural social security system (when an increase of 9.4% was recorded) and from individual farmers (a year ago an increase of 5.0%).

Agriculture in 2023 agricultural output (preliminary results)

-2,9% r/r

According to preliminary estimates, global agricultural production was lower than in 2022. There was a decline in both crop production plants (by 3.6%) and animal output (by 2.1%).

On the agricultural procurement market in December 2023, the average prices of both cereals, animals for slaughter and cows' milk were much lower than a year ago. Potato prices have increased.

Preliminary results of a representative survey of the livestock population conducted in December 2023 indicate an annual increase in pigs and a decrease in the cattle. The size of the pig herd increased in 14 voivodships, from 54.7% in the Opolskie to 3.2% in the Lubelskie. The decline occurred in the Wielkopolskie voivodship (by 18.4%) and the Dolnośląskie (by 15.3%). The cattle population decreased in 6 voivodships, ranging from 2.8% in the Wielkopolskie to 0.1% in Śląskie. There was an increase in the remaining voivodships, the largest one in the Zachodniopomorskie (by 4.2%).

Prices of consumer goods and services in 2023	+11.4% y/y
in 4th quarter	+6.4% y/y

In 2023 the average annual price increase was lower than that recorded in 2022. Prices increased at a faster than average pace, but slower than in the previous year, including: food and non-alcoholic beverages (15.1% against 15.4%; from 16.0% in Pomorskie voivodship to 13.9% in Świętokrzyskie) and goods and services related to dwellings (13.4% against 20.0%; from 16.3% in Zachodniopomorskie voivodship to 10.9% in Opolskie). Prices related to education (12.6% compared to 8.7%; most in Zachodniopomorskie – 14.6%) and recreation and culture (11.6% compared to 11.3%; most in Podkarpackie – 12.9%). Prices related to health (8.4%; most in Lubuskie voivodship – 9.9%) and clothing and footwear (6.2%; especially in the Lubuskie by 8.0%) grew slower than average. Transport related prices increased the least and, as a result, were similar to those recorded in 2022 (from an increase of 1.2% in Podlaskie to a decrease of 1.6% in Wielkopolskie voivodship).

In the 4th quarter of 2023, the dynamics of prices of consumer goods and services slowed down (6.4%, compared to 17.3% a year ago) and ranged from 8.0% in Lubuskie voivodship to 4.5% in Śląskie. Prices of food and non-alcoholic beverages increased in all voivodships, including highest in Pomorskie voivodship (by 8.1% compared to 7.1% in the country).

Sold production of industry in 2023

Sold production of industry (at constant prices) was 1.5% lower than in 2022 (when an increase of 10.2% was recorded). The decline was recorded in 10 voivodships, the deepest in Pomorskie (by 9.6%, the only decline a year ago was by 4.6%). Sold production of industry remained at the level of 2022 in the Świętokrzyskie voivodship, and in the remaining voivodships an increase was recorded from 5.2% in Dolnośląskie to 0.2% in the Małopolskie.

Construction and assembly production in 2023

Construction and assembly production (at constant prices) in Poland in enterprises employing more than 9 people was 5.0% higher compared to 2022 (compared to an increase of 6.2% a year ago).

Financial results of non-financial enterprises in 2023

net financial result	-9.1% y/y
turnover profitability rate:	
gross	5.4%
net	4.4%

The financial results of the surveyed non-financial enterprises were lower than those obtained in 2022. Most of the basic economic and financial indicators were weaker than a year ago. The dynamics of total revenues was slower than that of total costs, which resulted in a deterioration of the cost level indicator. The gross and net profitability ratios as well as the gross sales profitability ratio decreased. A deterioration in most indicators was recorded in enterprises of Lubelskie, Lubuskie, Łódzkie and Podkarpackie voivodships, and an improvement – in enterprises of the Mazowieckie, Świętokrzyskie and Wielkopolskie voivodships. In the total number of entities surveyed, the share of profitable entities decreased, and their share in revenues was lower than that recorded a year earlier.

Investment outlays of non-financial enterprises in 2023

The investment outlays of the surveyed non-financial enterprises (in constant prices) were higher than a year ago (by 10.2%, compared to an increase in 2022 by 5.9%). Expenditures on investment purchases increased more than on buildings and structures. Fewer new investments were started, and their cost estimate was lower than in 2022.

Rynek pracy Labour market

W 2023 r. przeciętne zatrudnienie¹ w sektorze przedsiębiorstw nieznacznie wzrosło w porównaniu z rokiem poprzednim. Zmniejszyła liczba bezrobotnych zarejestrowanych. Stopa bezrobocia rejestrowanego była nieco niższa niż w grudniu 2022 r. Zmniejszyła się liczba ofert pracy zgłoszonych w urzędach pracy.

Według wstępnych wyników **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** za 4 kwartał 2023 r. w niewielkim stopniu zwiększyła się liczba pracujących, nieznacznie wzrósł wskaźnik zatrudnienia. W ujęciu rocznym zwiększyła się liczba bezrobotnych, wzrosła stopa bezrobocia. Zmniejszyła się liczba biernych zawodowo, co przełożyło się na poprawę relacji niepracujących do pracujących.

Przeciętne zatrudnienie¹ w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. wyniosło 6 528,9 tys. osób i było o 0,3% wyższe niż przed rokiem (gdy notowano wzrost o 2,6%). Wzrost wystąpił w 7 województwach – od 1,3% w mazowieckim do 0,2% w pomorskim.

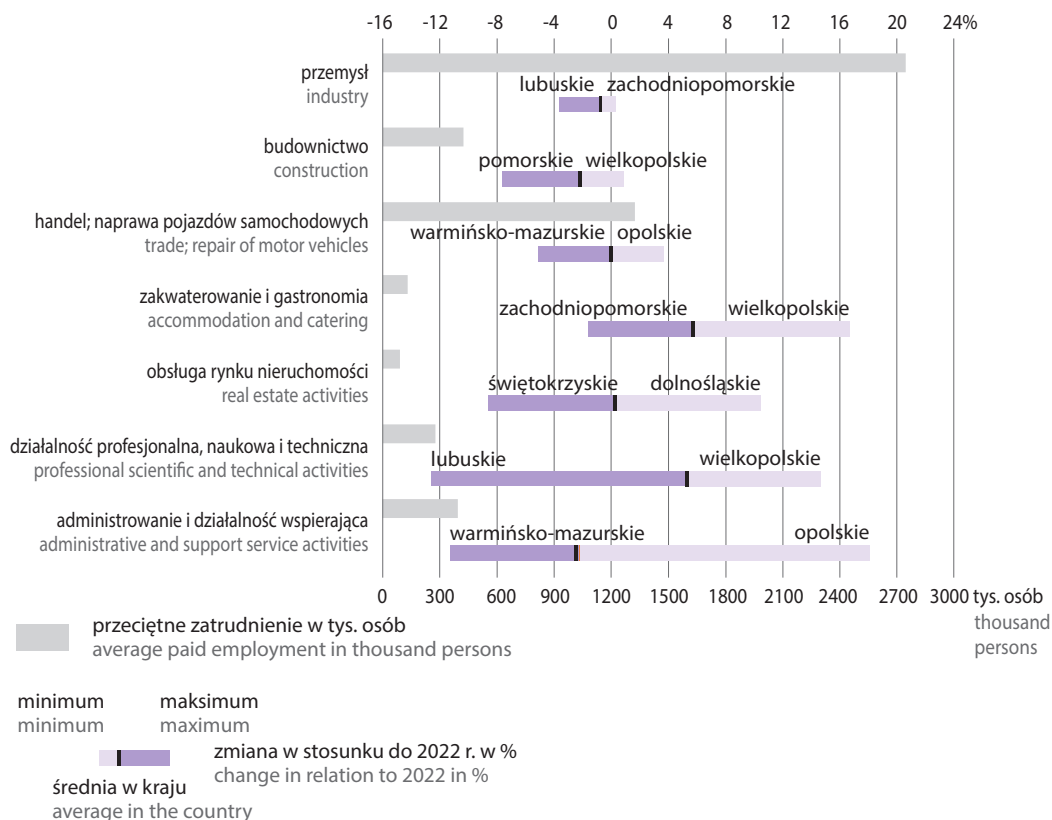
Wykres 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2022 r. i 2023 r. (zmiana w skali roku)
Chart 1. Average paid employment in the enterprise sector in 2022 and 2023 (changes in the year)

Wzrost zatrudnienia obserwowano w 3 z analizowanych sekcji – największy w zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,8%, przed rokiem wzrost o 9,0%), a następnie w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,3%) i obsłudze rynku nieruchomości (o 0,3%). Zatrudnienie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych utrzymało się na poziomie zbliżonym do 2022 r. Spadek notowano w sekcjach: budownictwo, administrowanie i działalność wspierająca (po 2,2%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 0,9%). Zmniejszyło się także zatrudnienie w przemyśle (o 0,7%).

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób; w przeliczeniu na etaty.

Wykres 2. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. i jego zmiany w skali roku
 Chart 2. Average paid employment in the enterprise sector 2023 and its annually changes

W końcu grudnia 2023 r. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 788,2 tys. **osób bezrobotnych**, tj. o 24,1 tys. (3,0%) mniej niż w grudniu 2022 r. Spadek liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w 14 województwach, najgłębszy w lubelskim (o 6,3%), a następnie w: małopolskim (o 5,3%), mazowieckim (o 5,1%), warmińsko-mazurskim (o 4,3%), śląskim (o 3,8%) i kujawsko-pomorskim (o 3,7%); najmniejszy – w podlaskim (o 0,6%). W województwach wielkopolskim i pomorskim liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych zwiększyła się odpowiednio o 0,5% i 1,0%.

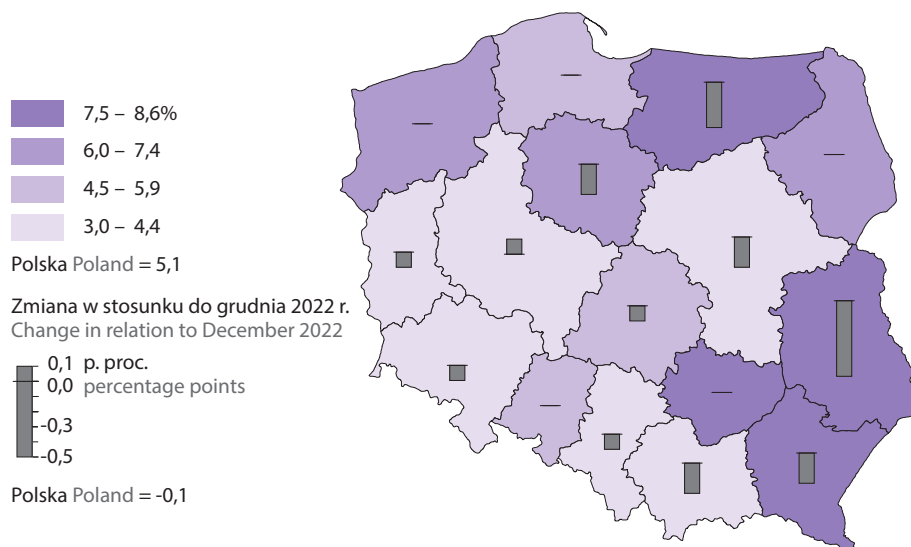
Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła przeciętnie w kraju 5,1% i była niższa o 0,1 p. proc. w porównaniu z grudniem 2022 r. Spadek odnotowano w 10 województwach – najgłębszy w lubelskim (o 0,5 p. proc.), a następnie – w: warmińsko-mazurskim (o 0,3 p. proc.), kujawsko-pomorskim, małopolskim, mazowieckim i podkarpackim (po 0,2 p. proc.) oraz dolnośląskim, lubuskim, łódzkim i śląskim (po 0,1 p. proc.). W województwach: opolskim, podlaskim, pomorskim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed roku, a w wielkopolskim wystąpił niewielki wzrost (o 0,1 p. proc.).

Zmniejszyło się terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia (o 0,3 p. proc.). W końcu grudnia 2023 r. różnica pomiędzy najniższą a najwyższą wartością stopy bezrobocia w województwach wynosiła 5,6 p. proc., a wyznaczały ją województwa wielkopolskie z najniższą stopą bezrobocia 3,0% i podkarpackie – z najwyższą – 8,6%.

Do województw o wysokiej stopie bezrobocia, poza podkarpackim, należały warmińsko-mazurskie (8,3%), świętokrzyskie (7,8%) oraz lubelskie (7,5%). Podobnie jak przed rokiem najniższą stopę bezrobocia, poza wielkopolskim, odnotowano w śląskim (3,6%) i mazowieckim (4,1%).

**Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2023 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

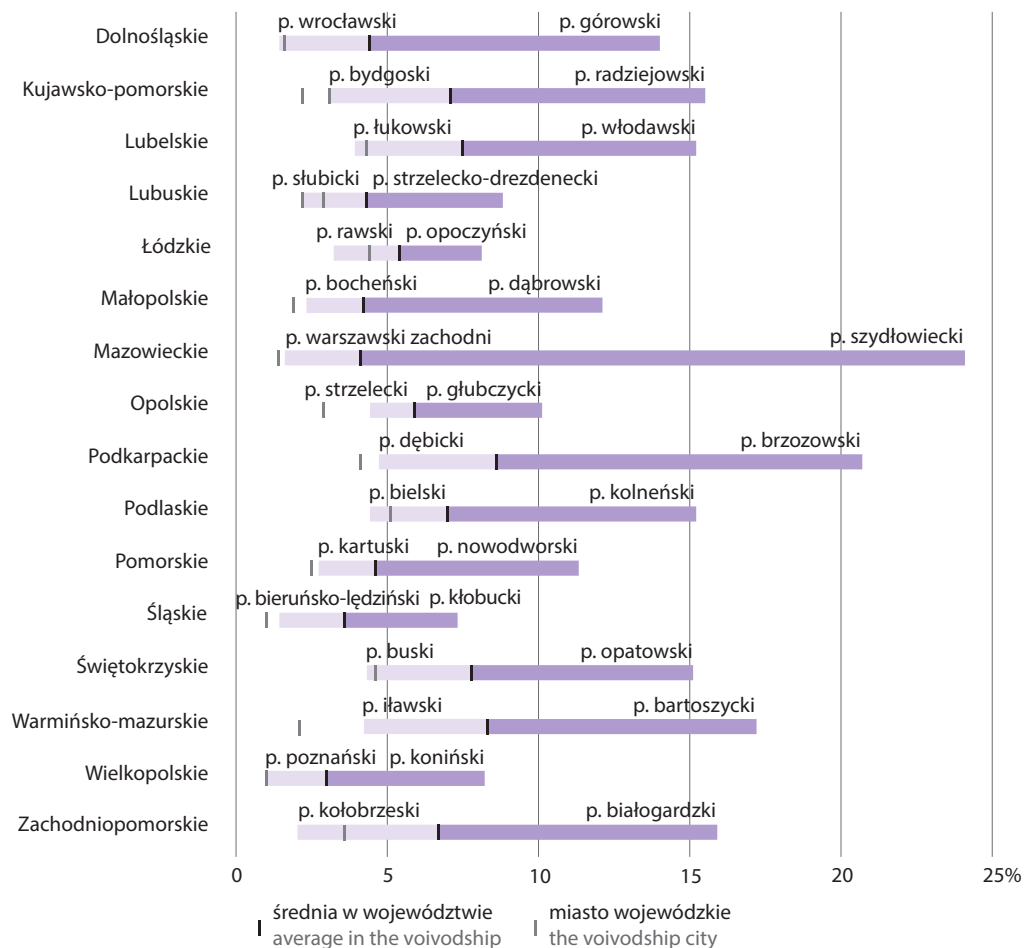
Map 1. Registered unemployment rate in 2023
As of 31 December

Analizując stopę bezrobocia na poziomie powiatów, największa dysproporcja wewnątrzwojewódzka wystąpiła w województwie mazowieckim, gdzie w końcu grudnia 2023 r. różnica pomiędzy najwyższą a najniższą wartością stopy bezrobocia wyniosła 22,8 p. proc. – 24,2% w powiecie szydłowieckim oraz 1,4% w powiecie m.st. Warszawa. Najmniejszą rozpiętość, odnotowano w województwie łódzkim (5,0 p. proc.) – wyznaczała je stopa bezrobocia na poziomie 8,2% w powiecie opoczyńskim oraz 3,2% w powiecie rawskim.

Wykres 3. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2023 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 3. Registered unemployment rate by powiats in 2023 As of 31 December

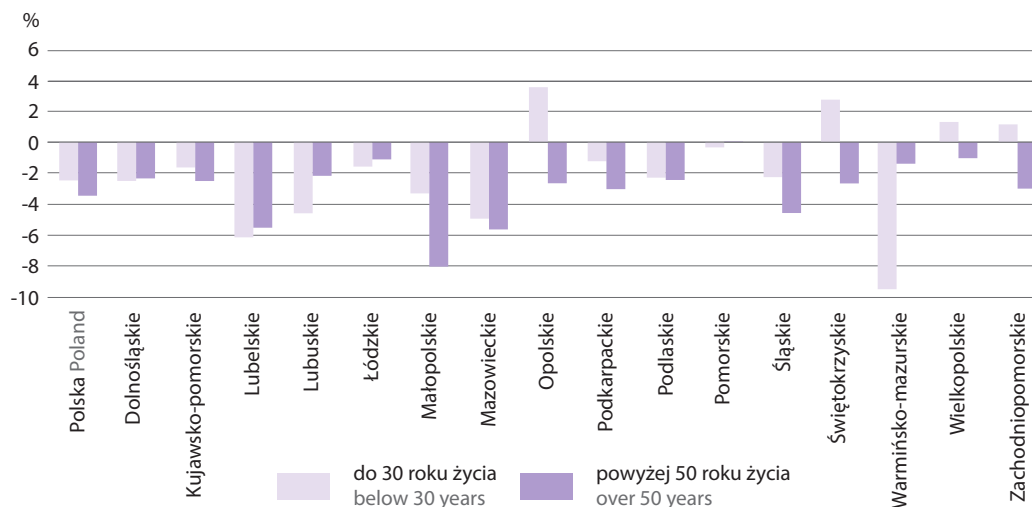
W końcu grudnia 2023 r. wśród bezrobotnych zarejestrowanych 385,9 tys. osób stanowili **długotrwale bezrobotni**. Udział tej grupy w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 49,0% (spadek o 2,7 p. proc. w porównaniu z końcem grudnia poprzedniego roku). Największy udział długotrwale bezrobotnych odnotowano w województwach: lubelskim (55,3%), podkarpackim (55,1%), podlaskim (54,7%), kujawsko-pomorskim (52,6%) i mazowieckim (51,7%); najmniejszy – w lubuskim (37,7%) i wielkopolskim (39,0%).

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych 189,7 tys. stanowiły osoby **do 30 roku życia**. Udział tej grupy wyniósł 24,1% (o 0,2 p. proc. więcej niż w 2022 r.) – największy notowano w województwach: lubelskim (27,7%), małopolskim (27,0%), wielkopolskim (26,9%), pomorskim (26,4%) oraz podkarpackim (26,3%); najmniejszy – w: dolnośląskim (20,1%), łódzkim (20,9%), śląskim (21,6%) i zachodniopomorskim (21,8%).

W kategorii **osób powyżej 50 roku życia** liczba bezrobotnych wynosiła 211,3 tys. osób. Ich udział w liczbie ogółem był nieco niższy niż przed rokiem (o 0,2 p. proc.) i wyniósł 26,8%; największy odnotowano w województwach: łódzkim (30,0%), opolskim (29,8%), dolnośląskim (29,6%) i zachodniopomorskim (28,9%), najmniejszy – w: lubelskim (23,8%), pomorskim (24,5%), podkarpackim (24,7%) i kujawsko-pomorskim (25,1%).

Wykres 4. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych według wybranych grup wieku w 2023 r. (zmiana w skali roku) stan w dniu 31 grudnia

Chart 4. Number of registered unemployed persons by selected age groups in 2023 (annual change) as of 31 December

Liczba bezrobotnych **korzystających ze świadczeń pomocy społecznej** wyniosła 11,3 tys. Najwięcej bezrobotnych pobierało świadczenia w województwach: kujawsko-pomorskim (1,7 tys.) i dolnośląskim (1,6 tys.); najmniej – w zachodniopomorskim (109 osób) i lubelskim (125 osób). Udział tej grupy bezrobotnych był nieco większy niż w 2022 r. (o 0,1 p. proc.) i wyniósł 1,4%. Największy odnotowano w województwach: kujawsko-pomorskim (3,1%), dolnośląskim (3,0%) i warmińsko-mazurskim (2,8%), a najmniejszy – w: lubelskim (0,2%), zachodniopomorskim (0,3%) i mazowieckim (0,6%).

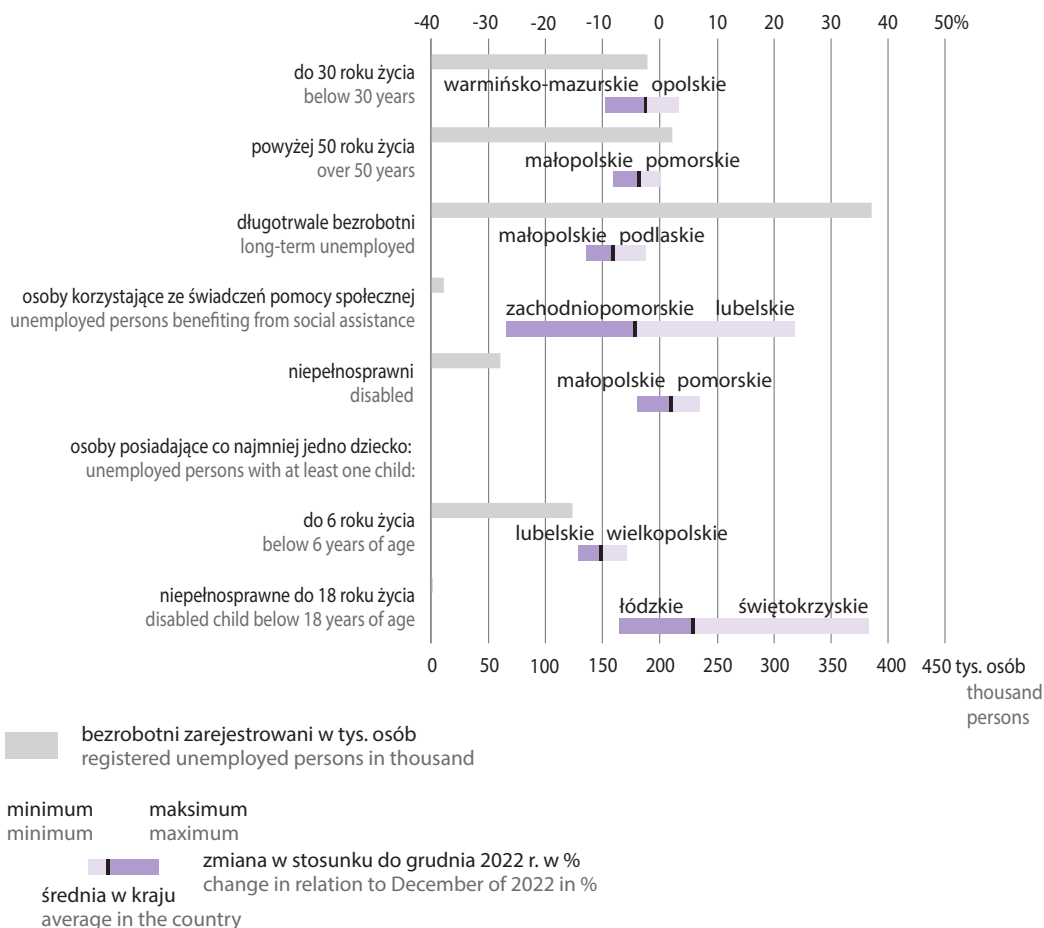
Liczba osób bezrobotnych **posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** wyniosła 124,0 tys. Udział tej grupy w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych zmniejszył się w skali roku o 1,3 p. proc. i wyniósł 15,7%; największy był w województwach: kujawsko-pomorskim (18,6%), pomorskim (18,2%), warmińsko-mazurskim (17,6%) i wielkopolskim (17,4%); najmniejszy – w: śląskim (13,7%), mazowieckim i podlaskim (po 13,9%) oraz łódzkim (14,3%).

W 2023 r. bezrobotni **posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia** stanowili, podobnie jak w 2022 r., 0,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w kraju. Ich liczba w końcu grudnia 2023 r. wyniosła 1,8 tys.

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych 60,8 tys. to osoby **niepełnosprawne** (o 2,1% więcej niż roku poprzednim). Niepełnosprawni stanowili 7,7% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w kraju (wzrost o 0,4 p. proc.). Największy udział tej grupy odnotowano w województwach: lubuskim (10,2%), pomorskim (9,8%), dolnośląskim (9,7%) i łódzkim (9,4%); najmniejszy – w kujawsko-pomorskim (5,5%), mazowieckim i zachodniopomorskim (po 5,9%).

Wykres 5. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy^a w 2023 r. Stan w dniu 31 grudnia

Chart 5. Number of registered unemployed persons with a specific situation on the labour market^a in 2023 As of 31 December

^a W podziale na kategorie bezrobotnych 1 osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.
^a The division by categories of unemployed may indicate one person more than once.

W 2023 r. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych wyniosła 1 265,7 tys. (o 2,8% mniej niż przed rokiem). Spadek odnotowano we wszystkich województwach od 6,9% w lubelskim do 0,2% w łódzkim.

Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (979,4 tys. osób; o 0,4% mniej niż w 2022 r.), a ich udział w zbiorowości nowo zarejestrowanych był większy niż przed rokiem o 1,8 p. proc. i wyniósł 77,4%. Wzrost udziału odnotowano we wszystkich województwach od 3,6 p. proc. w podlaskim do 0,1 p. proc. w wielkopolskim. Największy udział bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny wystąpił w warmińsko-mazurskim (82,4%), a następnie – w: kujawsko-pomorskim (81,2%), świętokrzyskim (81,1%) i podkarpackim (80,8%); najmniejszy – w małopolskim (72,5%), pomorskim i wielkopolskim (po 73,3%) oraz mazowieckim (74,9%).

Mniejsza niż przed rokiem była liczba rejestrujących się osób: dotychczas niepracujących (o 21,1%), długotrwale bezrobotnych (o 10,5%), osób bez kwalifikacji zawodowych (o 3,7%) i osób zamieszkałych na wsi (o 2,7%).

W 2023 r. znacznie mniej niż przed rokiem było bezrobotnych cudzoziemców (45,2 tys., o 45,7% mniej niż w 2022 r.), kiedy w związku z wojną w Ukrainie obserwowano ich wzmożony napływ do rejestrów. W 2023 r. stanowili oni 3,6% ogółu nowo zarejestrowanych bezrobotnych (wobec 6,4% w 2022 r.).

Więcej było osób rejestrujących się zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 7,9%).

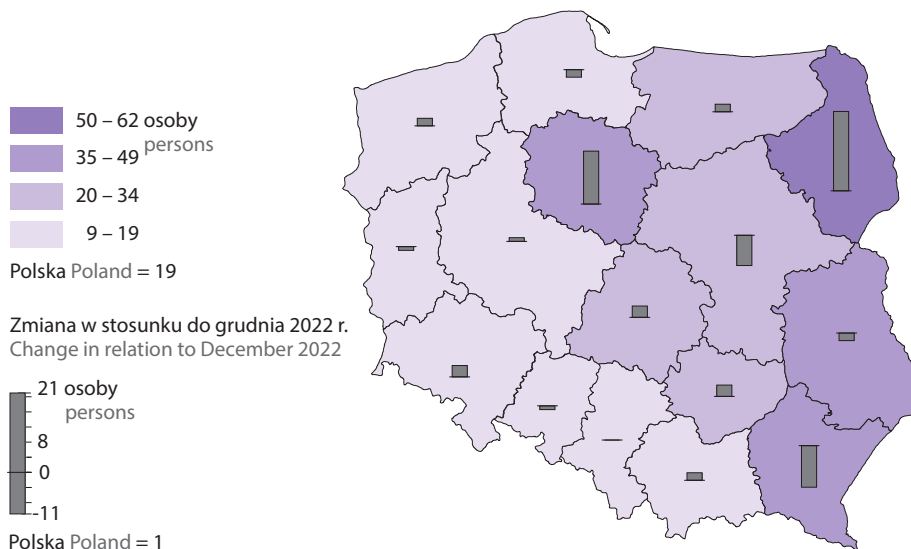
W 2023 r. z ewidencji bezrobotnych **skreślono** 1 289,8 tys. osób, tj. o 6,9% mniej niż przed rokiem. Głównym powodem wyrejestrowania było nadal podjęcie pracy, choć z tego powodu wykreślono mniej osób niż przed rokiem (spadek o 3,9%, 28,1 tys. osób). Osoby wykreślone z ewidencji z powodu podjęcia pracy stanowiły 53,2% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych (wobec 51,6% przed rokiem) – od 59,5% w podkarpackim do 48,9% w lubuskim.

W końcu grudnia 2023 r. najwyższą stopę napływu bezrobotnych odnotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (1,2%), a następnie w: lubelskim, opolskim, podkarpackim i świętokrzyskim (po 1,0%), kujawsko-pomorskim i podlaskim (po 0,9%) oraz zachodniopomorskim (0,8%), najniższą – w mazowieckim (o 0,4%) przy średniej dla kraju 0,7%.

Liczba ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy (41,0 tys.) była o 6,8% mniejsza niż przed rokiem. W końcu grudnia 2023 r. **na 1 ofertę pracy** przypadało 19 osób bezrobotnych (o 1 osobę więcej niż w końcu grudnia 2022 r.). Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w województwach śląskim (9 osób na 1 ofertę pracy), lubuskim (10), dolnośląskim (12), pomorskim (14) i opolskim (15). Najmniej sprzyjająca wystąpiła w podlaskim (62), podkarpackim (44) oraz lubelskim (39 osób na 1 ofertę pracy).

Mapa 2. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na 1 ofertę pracy w 2023 r. Stan w dniu 31 grudnia

Map 2. Number of registered unemployed persons per one job offer in 2023
As of 31 December

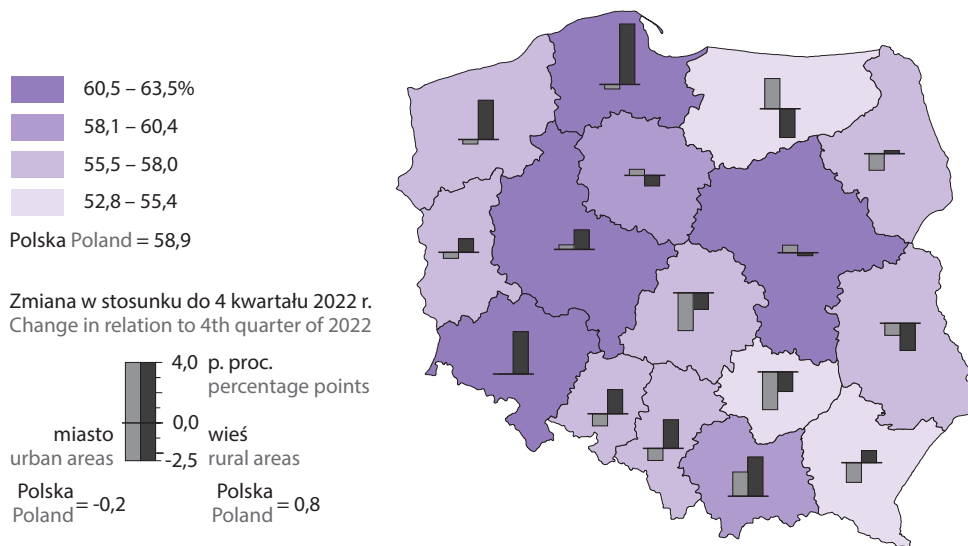
Według wstępnych wyników **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**¹ w 4 kwartale 2023 r. zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 17 870 tys. (wzrost o 0,3%, tj. o 51 tys. osób w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r.). Wzrost liczby osób aktywnych zawodowo odnotowano w 7 województwach – największy w: małopolskim (o 3,8%), pomorskim (o 2,5%), dolnośląskim i wielkopolskim (po 1,5%). W województwie opolskim liczba aktywnych zawodowo pozostała na poziomie 4 kwartału 2022 r., a w pozostałych województwach wystąpił spadek – od 3,8% w łódzkim do 0,3% w kujawsko-pomorskim.

Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 58,9% i był o 0,2 p. proc. wyższy niż w 4 kwartale 2022 r. Wzrost odnotowano w 8 województwach – największy w małopolskim (o 2,0 p. proc.), a następnie – w pomorskim (o 1,2 p. proc.) i dolnośląskim (o 0,9 p. proc.). W województwie kujawsko-pomorskim

¹ Dane przeliczono w oparciu o bilanse ludności rezydującej opracowane na podstawie NSP 2021; nie są w pełni porównywalne z opublikowanymi we wcześniejszych edycjach publikacji.

wskaźnik aktywności zawodowej utrzymał się na poziomie sprzed roku, a pozostałych województwach odnotowano spadek – od 2,0 p. proc. w łódzkim do 0,1 p. proc. w śląskim. Najwyższą wartość współczynnika obserwowano w województwach: mazowieckim (63,5%), pomorskim (62,1%), dolnośląskim (61,4%) i wielkopolskim (60,8%); najniższą – w podkarpackim (52,8%). W podziale na płeć odnotowano wzrost współczynnika aktywności kobiet (o 0,7 p. proc. do 52,3%) oraz spadek współczynnika aktywności mężczyzn (o 0,4 p. proc. do 66,0%). W podziale według miejsca zamieszkania współczynnik aktywności zawodowej osiągnął na wsi 58,9% (wzrost o 0,8 p. proc. w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r.); w miastach – 58,8% (spadek o 0,2 p. proc. w skali roku).

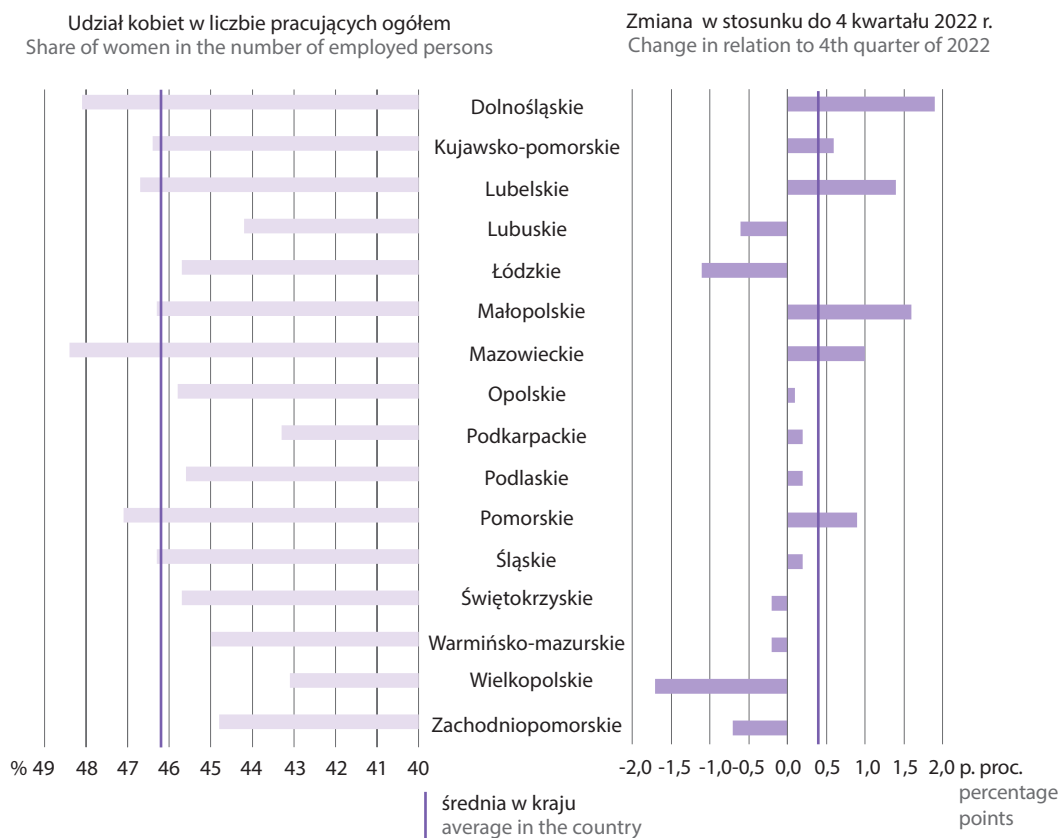
Mapa 3. Współczynnik aktywności zawodowej w 4 kwartale 2023 r. i jego zmiany w podziale na miasto i wieś
 Map 3. Activity rate in the 4th quarter of 2023 and its changes by urban and rural areas

Liczba pracujących wyniosła 17 323 tys. osób i była nieco większa od notowanej przed rokiem (o 0,1%). Wzrosła liczba pracujących kobiet (o 0,9%, tj. o 72 tys. do 7 997 tys.), natomiast zmniejszyła mężczyzn (o 0,6%, tj. o 57 tys. do 9 326 tys.). W skali roku wzrost liczby pracujących odnotowano w 6 województwach, w tym największy w małopolskim (o 3,0%), pomorskim (o 2,8%) oraz dolnośląskim (o 2,2%). W województwie zachodniopomorskim liczba pracujących utrzymała się na poziomie sprzed roku, a w pozostałych województwach spadła – najgłębszy spadek odnotowano w łódzkim (o 3,9%) i świętokrzyskim (o 3,3%), a w najmniejszym w kujawsko-pomorskim i podlaskim (po 0,4%).

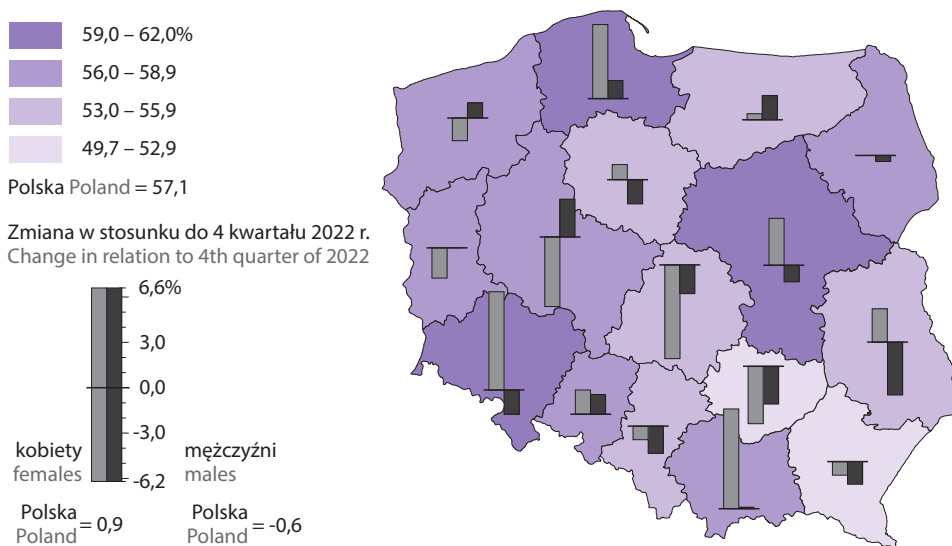
Wykres 6. Udział kobiet w liczbie pracujących ogółem w 4 kwartale 2023 r.
Chart 6. Share of women in the total number of employees in 4th quarter of 2023

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. zwiększył w skali roku o 0,1 p. proc. do 57,1%. Najwyższą wartość odnotowano w województwie mazowieckim (62,0%), najniższą – w podkarpackim (49,7%). W 7 województwach wystąpił wzrost wskaźnika, w tym największy w małopolskim (o 1,5 p. proc.), a następnie – w: pomorskim (o 1,4 p. proc.), dolnośląskim (o 1,3 p. proc.) i opolskim (o 1,1 p. proc.). W pozostałych województwach odnotowano spadek, od 2,0 p. proc. w łódzkim do po 0,1 p. proc. w kujawsko-pomorskim i podlaskim. Wskaźnik zatrudnienia kobiet zwiększył się o 0,5 p. proc. do 50,6%; mężczyzn – zmniejszył się o 0,4 p. proc. do 64,0%.

Mapa 4.
Map 4.

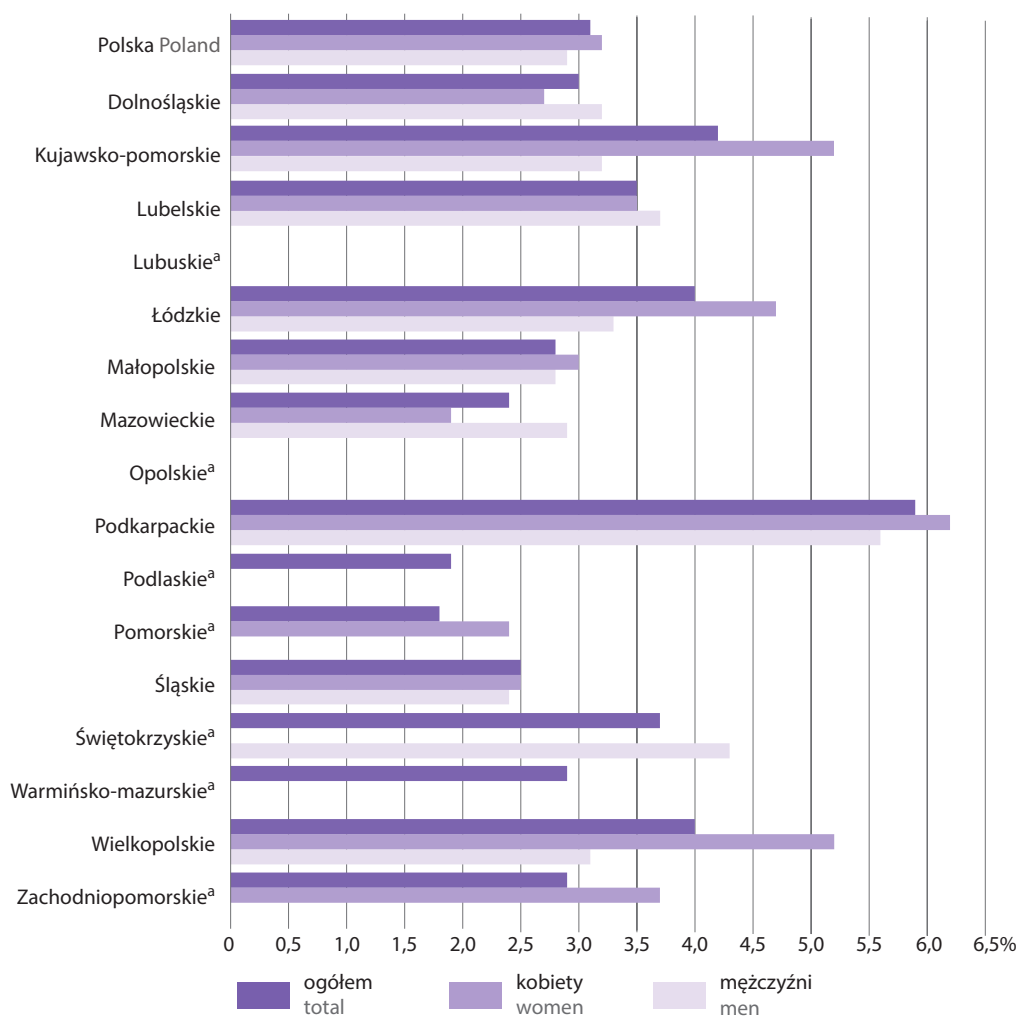
Wskaźnik zatrudnienia i zmiana liczby pracujących według płci w 4 kwartale 2023 r.
Employment rate and change in the number of employed persons by sex in 4th quarter of 2023

W 4 kwartale 2023 r. liczba **bezrobotnych** według BAEL wyniosła 547 tys. osób i w skali roku zwiększyła się o 36 tys. osób (tj. o 7,0%). Liczba bezrobotnych zwiększyła się w 6 z 14 województw (w województwie lubuskim dla 4 kwartału w latach 2022 r. i 2023 r., a w województwie opolskim w 4 kwartale 2023 r., liczba bezrobotnych nie przekroczyła 10 tys., stąd dane nie są publikowane) – od ponad 2-krotnego wzrostu w wielkopolskim do 2,6% w kujawsko-pomorskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek od 33,3% w lubelskim do 2,2% w łódzkim.

Stopa bezrobocia według BAEL w 4 kwartale 2023 r. była o 0,2 p. proc. wyższa w porównaniu do 2022 r. i wyniosła średnio 3,1%. Rozpiętość wskaźnika kształtowała się od 5,9% w podkarpackim do 1,8% w pomorskim. W 4 kwartale 2023 r. wartość stopy bezrobocia dla województw lubuskiego i opolskiego nie została podana.

Wykres 7. Stopa bezrobocia według BAEL w 4 kwartale 2023 r.
Chart 7. Unemployment rate according to LFS basis in 4th quarter of 2023

^a Wartość stopy bezrobocia nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.
^a The value of unemployment rate cannot be displayed because of high sampling error.

Stopa bezrobocia **kobiet** w 4 kwartale 2023 r. ukształtowała się na poziomie 3,2% (tj. o 0,4 p. proc. wyższym niż przed rokiem). Najniższa wartość wskaźnika wystąpiła w województwie mazowieckim (1,9%), najwyższa – w podkarpackim (6,2%). Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL, stopa bezrobocia kobiet w województwach: lubuskim, opolskim, podlaskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim nie została podana.

Stopa bezrobocia **mężczyzn** wyniosła 2,9% i w skali roku zmniejszyła się o 0,1 p. proc. Najniższa wartość wskaźnika wystąpiła w województwie śląskim (2,4%), a najwyższa – w podkarpackim (5,6%). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL, stopa bezrobocia mężczyzn w województwach: lubuskim, opolskim, podlaskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim nie została podana.

W 4 kwartale 2023 r. stopa bezrobocia **w miastach** wyniosła 2,7% (o 0,1 p. proc. więcej niż przed rokiem). Rozpiętość wskaźnika kształtowała się od 1,7% w pomorskim do 4,3% w łódzkim. Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL, stopa bezrobocia w miastach w województwach: lubuskim, opolskim, podlaskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim nie została podana.

W 4 kwartale 2023 r. stopa bezrobocia **na wsi** zwiększyła się w stosunku do 4 kwartału 2022 r. o 0,4 p. proc. i kształtowała się na poziomie 3,6%. Najniższe wartości obserwowano w małopolskim (2,7%), najwyższe – w podkarpackim (7,8%). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL, stopa bezrobocia na wsi w województwach: lubuskim, opolskim, podlaskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim nie została podana.

Populacja **biernych zawodowo** zmniejszyła się w skali roku o 0,5% i wyniosła 12 492 tys. osób, co stanowiło 41,1% ogółu ludności w wieku 15–89 lat (41,3% w 4 kwartale 2022 r.). Spadek liczby osób biernych zawodowo odnotowano w 9 województwach – najgłębszy w małopolskim (o 4,6%), a następnie – w pomorskim (o 2,9%), dolnośląskim (o 2,4%), wielkopolskim (o 1,7%) i zachodniopomorskim (1,6%). W województwie lubuskim liczba biernych pozostała na poziomie roku poprzedniego. W pozostałych województwach wystąpił wzrost – od 4,5% w łódzkim do 0,1% w śląskim.

Liczba osób niepracujących¹ przypadająca na 1 000 osób pracujących w 4 kwartale 2023 r. wyniosła 753 osoby (przed rokiem – 755 osób). Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL w województwie lubuskim dla 4 kwartału w latach 2022 i 2023, a w województwie opolskim w 4 kwartale 2022, liczba bezrobotnych nie przekroczyła 10 tys., stąd dane nie są publikowane. Tym samym relacja niepracujących do pracujących nie została obliczona.

Spadek odnotowano w 6 województwach (z 14), największy – małopolskim (z 780 do 732 osób), pomorskim (z 679 do 639 osób) i dolnośląskim (z 717 do 679 osób). Relacja pogorszyła się najwyraźniej w łódzkim (z 767 do 831 osób) i świętokrzyskim (z 855 do 909 osób). Najkorzystniejszą relację osób niepracujących do pracujących notowano w województwie mazowieckim (na 1000 osób pracujących przypadało tu 613 osób niepracujących); najgorszą – w podkarpackim (1 011 osób).

---

¹ Biernych zawodowo (w wieku 15–89 lat) i bezrobotnych (w wieku 15–74 lata).

Wynagrodzenia Wages and salaries

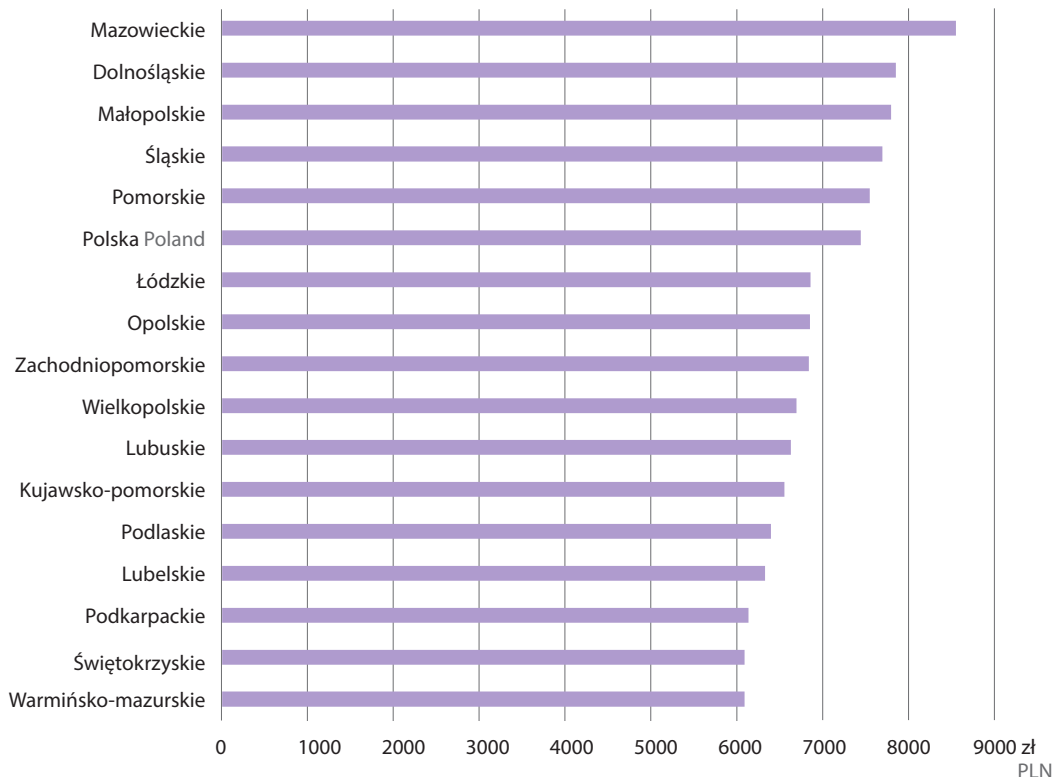
W 2023 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw były wyższe niż w roku poprzednim. Wzrosły wynagrodzenia zarówno w przemyśle, jak i w budownictwie.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. wyniosło 7 444,39 zł i było o 11,9% wyższe niż w 2022 r. (przed rokiem wzrost o 13,0%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach – największy w warmińsko-mazurskim (o 14,2%), a następnie w: lubelskim (o 12,9%), małopolskim (o 12,6%), śląskim (o 12,5%) i dolnośląskim (o 12,3%); najmniejszy – w: pomorskim (o 9,9%), mazowieckim (o 11,1%) i podlaskim (o 11,3%).

Najwyższy poziom wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw nadal utrzymywał się w województwie mazowieckim (114,9% średniej krajowej). Wynagrodzenia wyższe niż średnio w Polsce odnotowano również w: dolnośląskim (o 5,5%), małopolskim (o 4,7%), śląskim (o 3,4%) i pomorskim (o 1,4%).

Podobnie jak w okresach poprzednich, najniższy poziom wynagrodzeń wystąpił w świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim (po 18,2% mniej niż średnio w kraju). W grupie województw o najniższym wynagrodzeniu znalazły się także: podkarpackie, lubelskie i podlaskie (odpowiednio o: 17,6%, 15,0% i 14,1% mniej niż średnio w kraju).

Wykres 8. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r.
Chart 8. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector in 2023

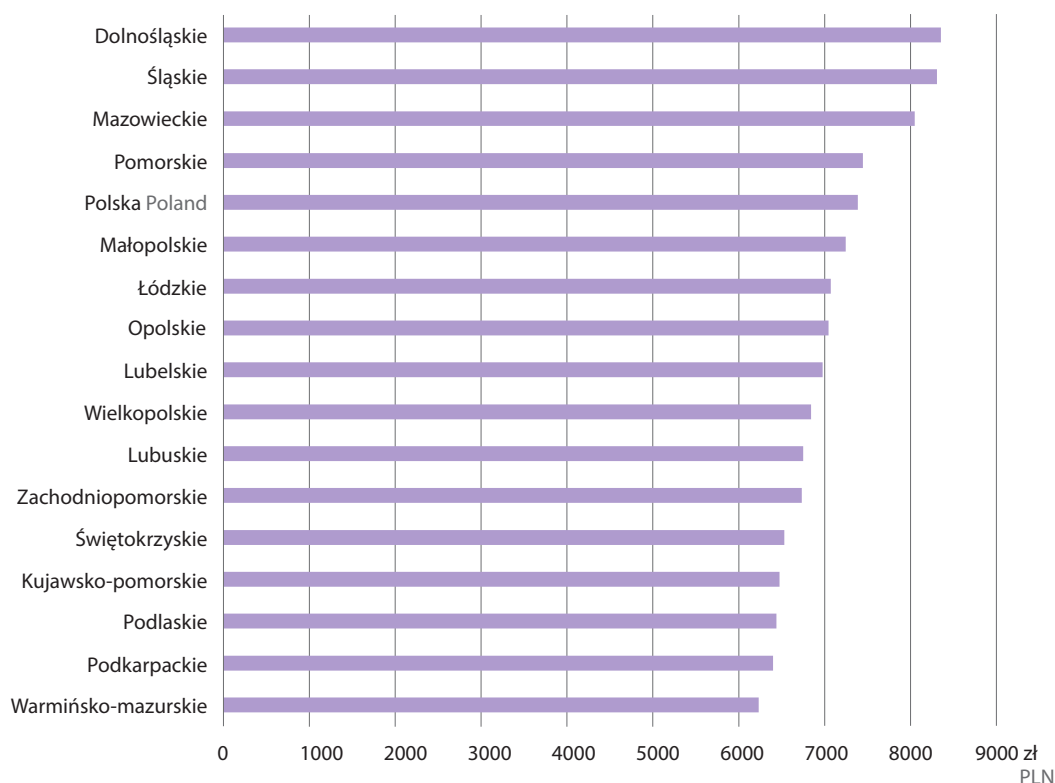

Relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw do średniej krajowej w porównaniu z 2022 r. pogorszyła się w 7 województwach (od 1,9 p. proc. w pomorskim do po 0,1 p. proc. w kujawsko-pomorskim i wielkopolskim). W pozostałych województwach poprawiła się – od 1,7 p. proc. w warmińsko-mazurskim do 0,1 p. proc. w podkarpackim.

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się o 2,5 p. proc. i wyniosła 33,1 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle w 2023 r. wyniosło 7 387,20 zł i było o 11,9% wyższe niż w 2022 r. (przed rokiem notowano wzrost o 11,5%). Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, w tym największy w lubelskim (o 14,2%), a następnie w: warmińsko-mazurskim (o 13,5%), świętokrzyskim (o 13,0%), podkarpackim (12,9%) i śląskim (o 12,7%). Najmniejszy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w przemyśle dotyczył zachodniopomorskiego (o 10,0%), pomorskiego (o 10,1%) i podlaskiego (o 10,6%).

Wykres 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle w 2023 r.
Chart 9. Average monthly gross wages and salaries in industry in 2023

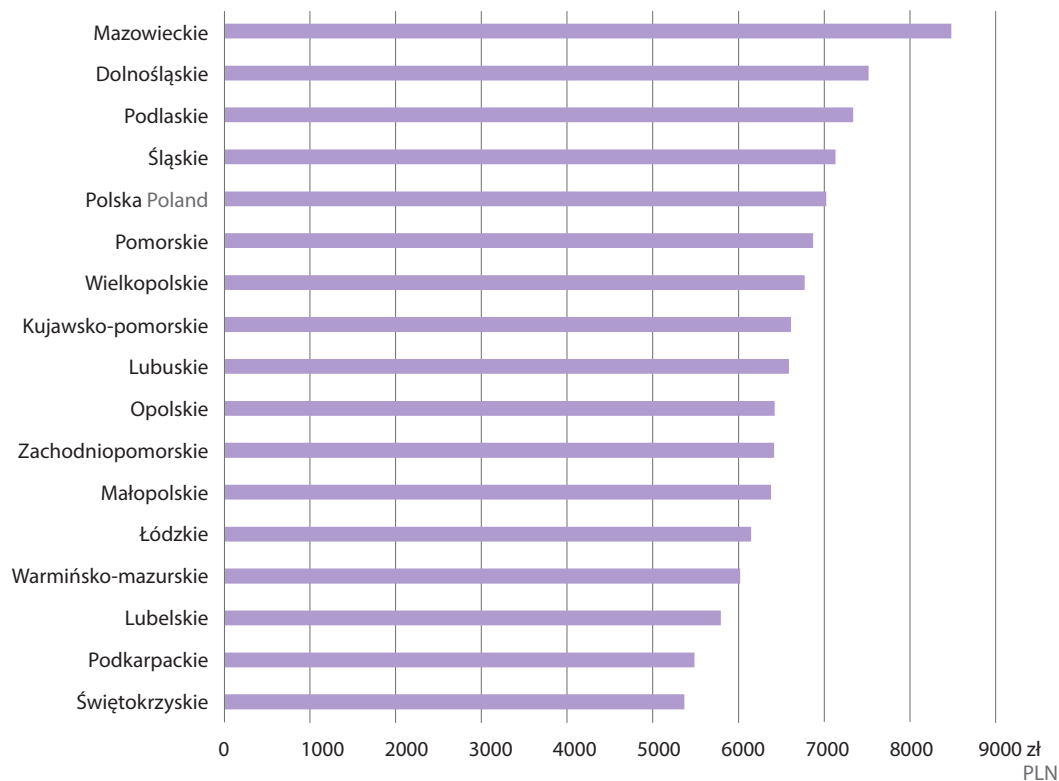
Wynagrodzenia w przemyśle były wyższe niż średnio w kraju w 4 województwach: dolnośląskim (o 13,1%), śląskim (o 12,5%), mazowieckim (o 9,0%) oraz pomorskim (o 0,8%). W pozostałych województwach kształtowały się poniżej średniej krajowej; najniższe nadal notowano w warmińsko-mazurskim, podkarpackim, podlaskim, kujawsko-pomorskim oraz świętokrzyskim (odpowiednio o: 15,6%, 13,3%, 12,8%, 12,3% oraz 11,6% mniej niż średnio w kraju).

W porównaniu z 2022 r. relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w przemyśle do średniej krajowej pogorszyła się w 8 województwach – od 1,7 p. proc. w pomorskim do 0,2 p. proc. w małopolskim i mazowieckim. W kujawsko-pomorskim relacja utrzymała się na poziomie sprzed roku, a w pozostałych województwach odnotowano poprawę od 0,1 p. proc. w opolskim do 1,9 p. proc. w lubelskim.

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w przemyśle zwiększyła się o 1,7 p. proc. i wyniosła 30,4 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie w 2023 r. wyniosło 7 021,89 zł i było o 7,5% wyższe niż przed rokiem (przed rokiem wzrost o 12,2%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano w 15 województwach, największy – w: kujawsko-pomorskim (o 17,9%), a następnie lubuskim (o 17,1%), zachodniopomorskim (o 15,4%) i warmińsko-mazurskim (o 14,4%); najmniejszy – w: pomorskim (o 4,6%), podlaskim (o 5,3%), łódzkim i podkarpackim (po 6,9%). Spadek wystąpił w mazowieckim (o 0,6%).

Wykres 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie w 2023 r.
Chart 10 Average monthly gross wages and salaries in construction in 2023

Najwyższym poziomem przeciętnych wynagrodzeń w budownictwie nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie – 120,8% średniej krajowej. W kolejnych pod względem wysokości wynagrodzeń województwach dolnośląskim i podlaskim oraz śląskim płace były wyższe niż przeciętnie w kraju odpowiednio o: 7,1%, 4,5% oraz 1,6%. W pozostałych województwach wynagrodzenia były niższe od średniej krajowej, w tym najniższe w: świętokrzyskim (o 23,6%), podkarpackim (o 21,9%), lubelskim (o 17,5%), warmińsko-mazurskim (o 14,3%) i łódzkim (o 12,5%).

W porównaniu z 2022 r. relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w budownictwie do średniej krajowej pogorszyła się w 5 województwach: mazowieckim (o 9,8 p. proc.), pomorskim (o 2,7 p. proc.), podlaskim (o 2,2 p. proc.), podkarpackim (o 0,6 p. proc.) i łódzkim (o 0,5 p. proc.). W pozostałych województwach relacja poprawiła się – najbardziej w kujawsko-pomorskim (o 8,4 p. proc.), lubuskim (o 7,7 p. proc.) i zachodniopomorskim (o 6,3 p. proc.).

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w budownictwie wyniosła 44,4 p. proc. i w porównaniu z 2022 r. była niższa o 13,5 p. proc.

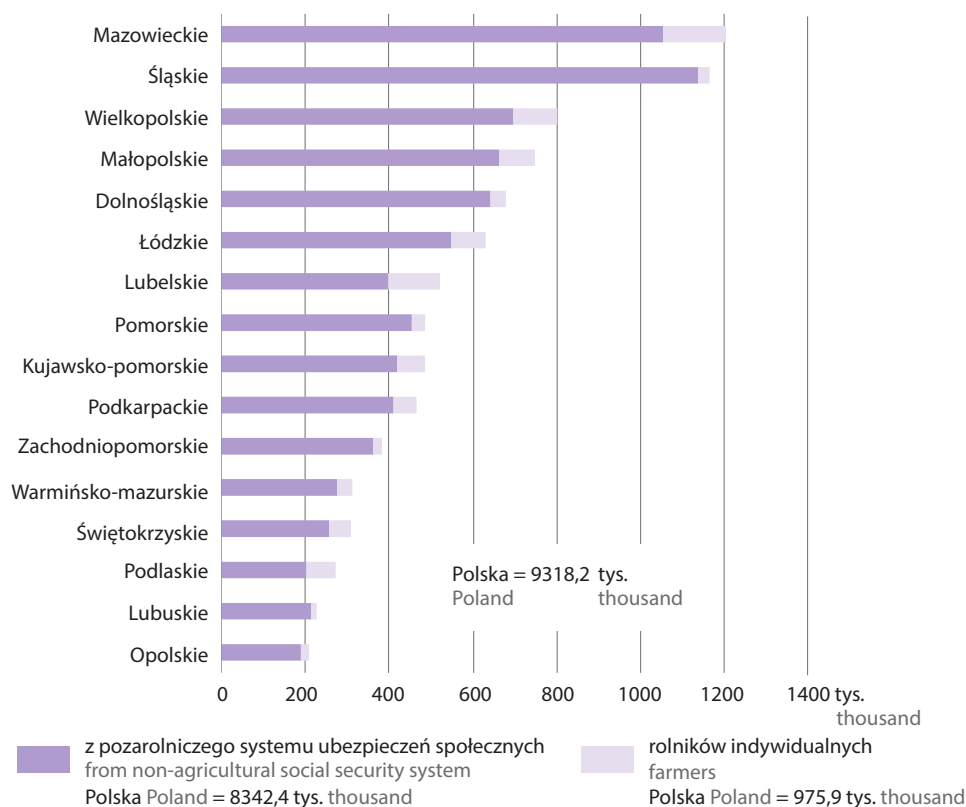
Emerytury i renty¹

Retirement and other pensions

W 2023 r. odnotowano wzrost przeciętnej liczby emerytów i rencistów. Wzrosła liczba pobierających świadczenia z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych; zmniejszyła się liczba osób pobierających świadczenia dla rolników indywidualnych. W skali roku zwiększyła się zarówno przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń, jak i rolników indywidualnych.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w 2023 r. wyniosła 9 318,2 tys. osób i była o 0,7% większa niż w 2022 r. Wzrost liczby emerytów i rencistów obserwowano w 15 województwach – od 1,1% w podlaskim i warmińsko-mazurskim do 0,1% w opolskim. Ubytek wystąpił w śląskim (o 0,1%).

Wykres 11. Przeciętna liczba emerytów i rencistów w 2023 r.
Chart 11. Average number of retirees and pensioners in 2023

¹ Informacje w podziale na województwa prezentowane są bez emerytur i rent wypłacanych przez: Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Sprawiedliwości oraz bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

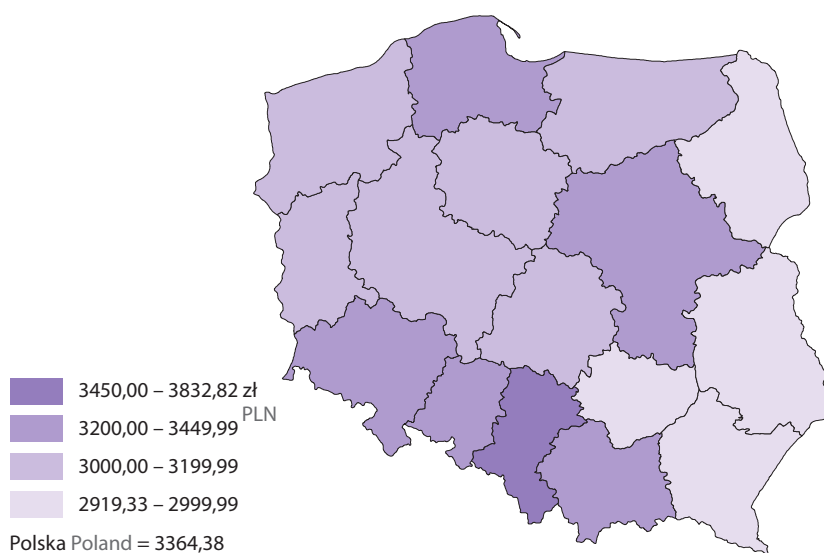

Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 8 342,4 tys. osób (tj. o 1,0% więcej niż w roku poprzednim). Wzrost liczby pobierających świadczenia odnotowano w 15 województwach – od 2,3% w podlaskim do po 0,4% w dolnośląskim i opolskim. Ubytek liczby pobierających świadczenia obserwowano w śląskim (o 0,1%). W ujęciu rocznym liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty zmniejszyła się o 1,9% do poziomu 975,9 tys. osób. Ubytek obserwowano we wszystkich województwach – od 3,3% w lubuskim do 0,8% w wielkopolskim.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2023 r. ukształtowała się na poziomie 3 364,38 zł i była o 17,2% wyższa niż przed rokiem. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach – od 18,0% w lubuskim do 16,2% w śląskim. Emerytury i renty wyższe niż przeciętnie w kraju wypłacono w śląskim (o 13,9%) i mazowieckim (o 2,1%). Najniższe przeciętne emerytury i renty w tym systemie wypłacono w podkarpackim (o 13,2% mniej niż średnio w kraju), a następnie w: świętokrzyskim (o 12,3%), lubelskim (o 11,6%), podlaskim (o 11,1%) i warmińsko-mazurskim (o 10,4%).

Mapa 5.
Map 5.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu świadczeń społecznych w 2023 r.
Average monthly gross retirement and other pension from non-agricultural social security system in 2023

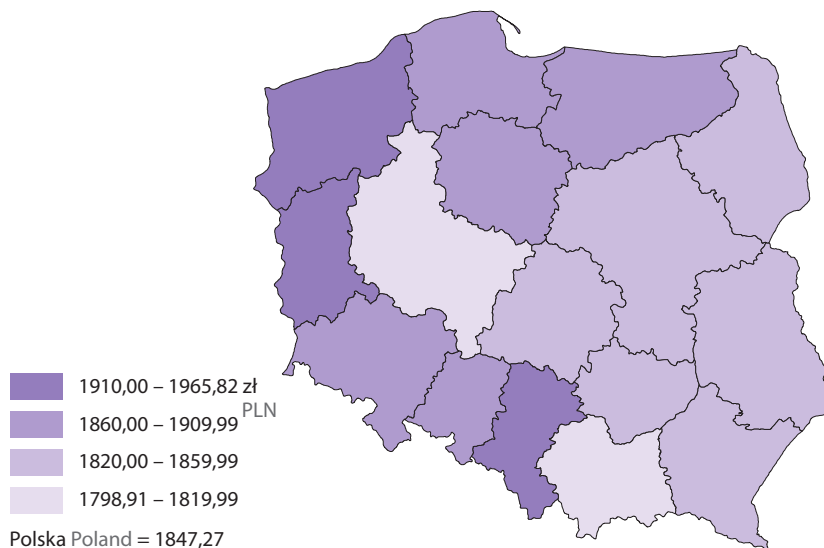

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zmniejszyła się i w 2023 r. wyniosła 27,2 p. proc. (wobec 28,5 p. proc. przed rokiem).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 2023 r. wyniosła 1 847,27 zł i w skali roku zwiększyła się o 23,1%. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach – od 23,8% w kujawsko-pomorskim do 20,7% w śląskim. W 10 województwach przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych była wyższa niż średnia w kraju, w tym najwyższa w województwach śląskim (o 6,4%) i lubuskim (o 6,3%). Najniższe emerytury i renty rolnicze wypłacono w: małopolskim (o 2,6% mniej niż średnio w kraju), wielkopolskim (o 2,0%), podkarpackim (o 1,0%), mazowieckim (o 0,9%), świętokrzyskim (o 0,7%) i podlaskim (o 0,5%).

Mapa 6.
Map 6.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w 2023 r
Average monthly gross retirement and other pension for farmers in 2023

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto rolników indywidualnych zmniejszyła się i w 2023 r. wyniosła 9,0 p. proc. (wobec 10,9 p. proc. przed rokiem).

Ceny Prices

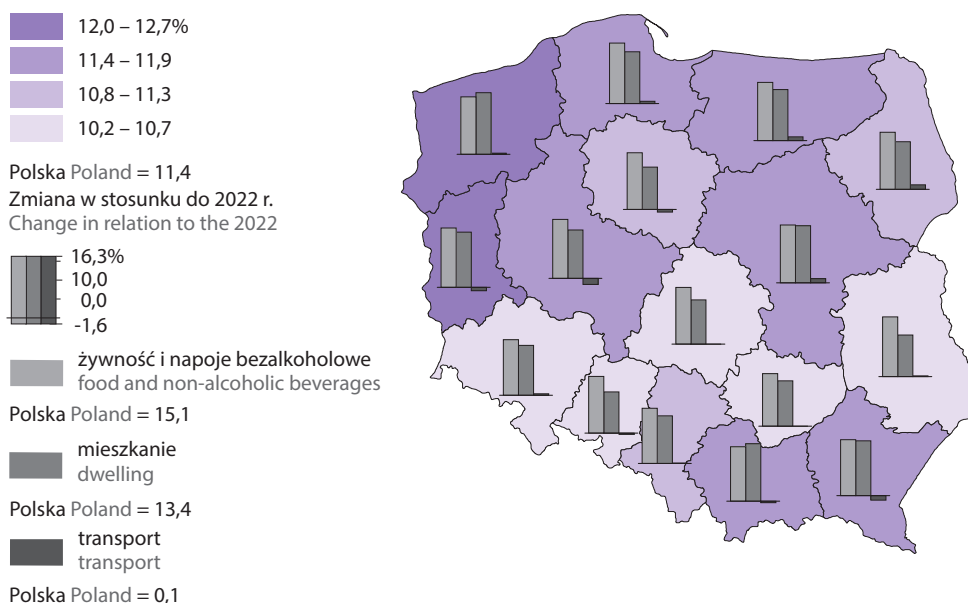
W 2023 r. średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych¹ wyniósł 11,4% i był mniejszy od notowanego w 2022 r. W tempie szybszym niż przeciętnie, ale słabszym niż w poprzednim roku, rosły ceny m.in. żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem. Powyżej średniego wzrostu oraz więcej niż w 2022 r. wzrosły ceny związane z edukacją oraz rekreacją i kulturą. Najmniej wzrosły ceny związane z transportem i w efekcie były zbliżone do notowanych w 2022 r.

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych¹ w 2023 r. były wyższe niż w roku poprzednim o 11,4% (14,4% w 2022 r.). Powyżej średniego wzrostu w kraju zwiększyły się ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 15,1%), towarów i usług w zakresie mieszkania (o 13,4%), związane z edukacją (o 12,6%) oraz rekreacją i kulturą (o 11,6%). Wzrosły także ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 11,1%), związane ze zdrowiem (o 8,4%) oraz odzieży i obuwia (o 6,2%). Nieznacznie wzrosły ceny związane z transportem (o 0,1%).

Największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych miały wzrosty cen żywności i napojów bezalkoholowych (które podwyższyły go o 4,07 p. proc.), towarów i usług związanych z mieszkaniem (które podwyższyły go o 3,35 p. proc.), w tym z użytkowaniem mieszkania lub domu oraz nośnikami energii (które podwyższyły go o 2,80 p. proc.). Wpływ miały również wzrosty cen w zakresie rekreacji i kultury (0,71 p. proc.) oraz ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (0,64 p. proc.).

Mapa 7. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2023 r. zmiany do analogicznego okresu roku poprzedniego

Mapa 7. Prices of consumer goods and services in 2023 change to the same period of the previous year

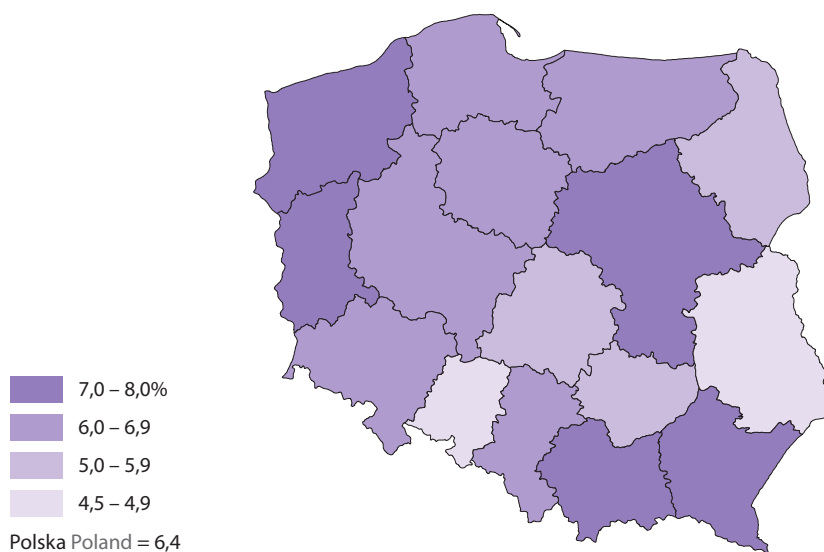
¹ Na kształtowanie się cen mogły częściowo wpływać okresowe działania rządu w ramach tzw. Tarcz Antyinflacyjnych oraz Tarczy Solidarnościowej.

W 4 kwartale 2023 r. w porównaniu z 4 kwartałem poprzedniego roku we wszystkich województwach odnotowano wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w granicach od 8,0% w lubuskim do 4,5% w opolskim, przy średnim w kraju 6,4%. Wzrost cen wyższy niż średnio w kraju, poza województwem lubuskim, obserwowano również w: mazowieckim (o 7,6%), zachodniopomorskim (o 7,5%), małopolskim (o 7,1%), podkarpackim (o 7,0%) i pomorskim (o 6,5%).

Największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych miały wzrosty cen związane z mieszkaniem (które podwyższyły go o 2,01 p. proc.), szczególnie użytkowaniem mieszkania lub domu oraz nośnikami energii (które podwyższyły go o 1,67 p. proc.), a także żywności i napojów bezalkoholowych (które podwyższyły go o 1,95 p. proc.). Ujemny wpływ miały ceny w zakresie transportu (które obniżyły go o 0,42 p. proc.).

Mapa 8. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 4 kwartale 2023 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

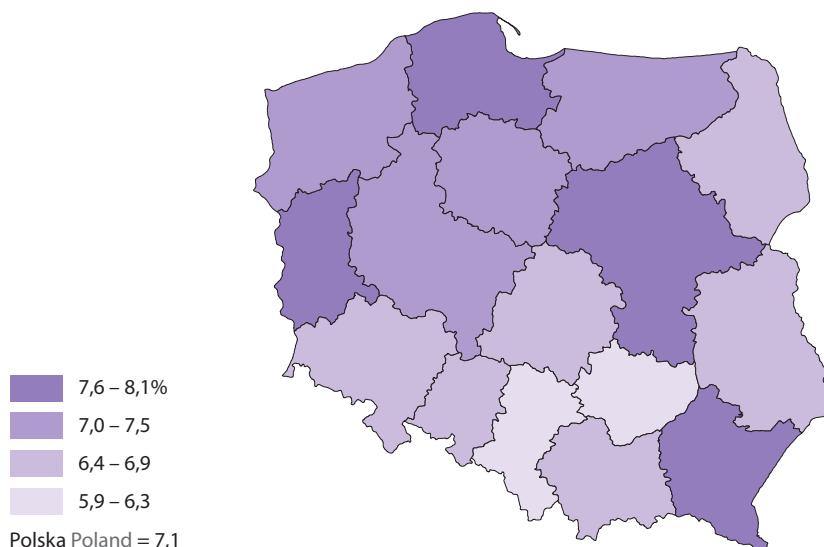
Map 8. Prices of consumer goods and services in 4th quarter of 2023 change to the same period of the previous year

Wzrost cen **żywności i napojów bezalkoholowych** w 4 kwartale br. wyniósł w skali roku 7,1% (przed rokiem wzrost o 21,9%). Wzrost cen obserwowano we wszystkich województwach, w tym w stopniu wyższym niż średnio w kraju w: pomorskim (o 8,1%), mazowieckim (o 8,0%), lubuskim (o 7,8%), podkarpackim (o 7,7%), kujawsko-pomorskim (o 7,5%), warmińsko-mazurskim (o 7,4%), wielkopolskim (o 7,3%) i zachodniopomorskim (o 7,2%). Najmniej wzrosły ceny w świętokrzyskim (o 5,9%).

Mapa 9. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w 4 kwartale 2023 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 9. Prices of food and non-alcoholic beverages in 4th quarter of 2023 change to the same period of the previous year

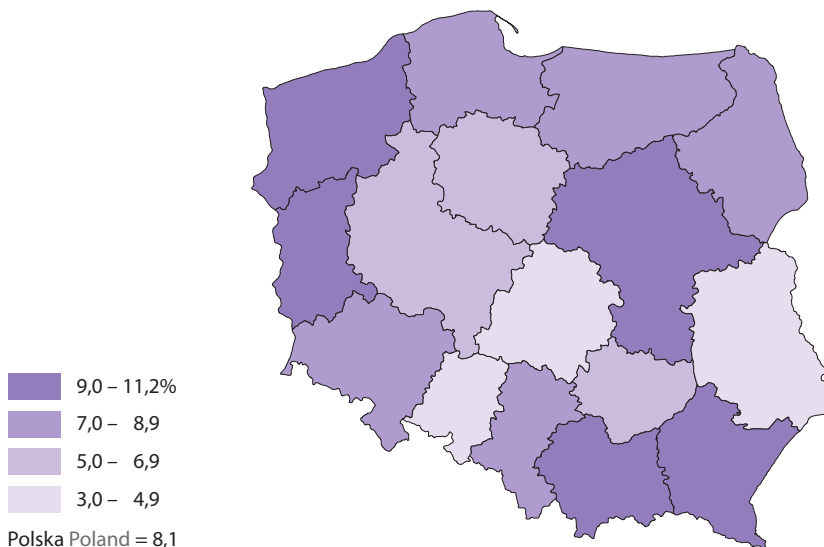
Zwiększyły się ceny **odzieży oraz obuwia** (średnio o 4,1%, w 4 kwartale 2022 r. wzrost o 7,1%). Wzrost obserwowano we wszystkich województwach, w tym w: lubuskim, mazowieckim, wielkopolskim, zachodniopomorskim, kujawsko-pomorskim, łódzkim, śląskim i pomorskim był większy niż przeciętnie w kraju w granicach od 5,9% do 4,4%. Najmniej wzrosły ceny w warmińsko-mazurskim (o 2,3%).

W 4 kwartale br. **ceny w zakresie mieszkania¹** wzrosły w skali roku średnio o 8,1% (wobec wzrostu o 22,9% w analogicznym kwartale poprzedniego roku). Ceny wyższe niż przed rokiem odnotowano we wszystkich województwach, w stopniu wyższym niż przeciętnie w kraju w: lubuskim i zachodniopomorskim (po 11,2%), małopolskim i mazowieckim (po 11,1%) oraz podkarpackim (o 10,8%). W pozostałych województwach wzrost cen kształtował się od 8,1% w dolnośląskim i pomorskim do 3,0% w opolskim.

¹ Opłaty obejmują wydatki związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii oraz wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Mapa 10. Ceny w zakresie mieszkania w 4 kwartale 2023 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

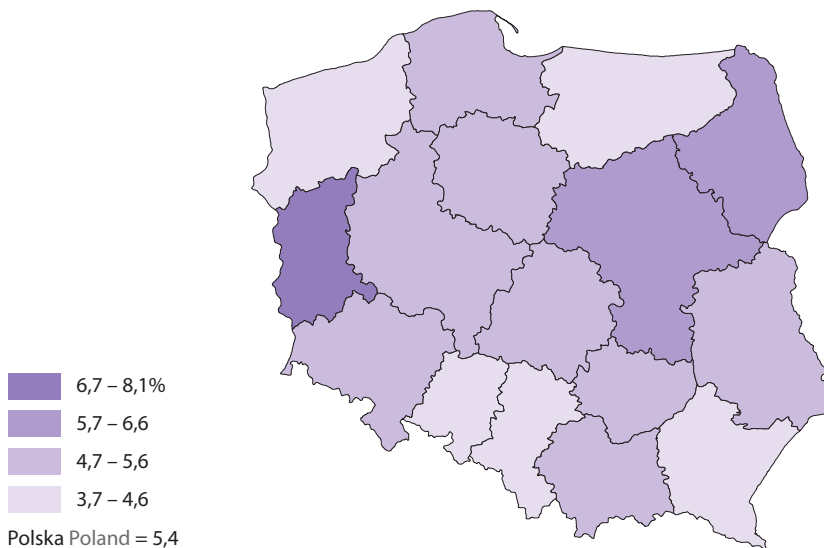
Map 10. Prices of dwelling in 4th quarter of 2023 change to the same period of the previous year

Artykuły i usługi związane ze **zdrowiem** były o 5,4% droższe niż w 4 kwartale 2022 r. (kiedy notowano wzrost o 9,0%). Ceny wzrosły we wszystkich województwach, w tym w 6 w stopniu wyższym niż średnio w kraju: lubuskim – 8,1%, mazowieckim – 6,6%, podlaskim – 5,7%, kujawsko-pomorskim – 5,6% oraz dolnośląskim i małopolskim – po 5,5%. Najmniejsze podwyżki notowano w województwie podkarpackim (o 3,7%).

Mapa 11. Ceny w zakresie zdrowia w 4 kwartale 2023 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

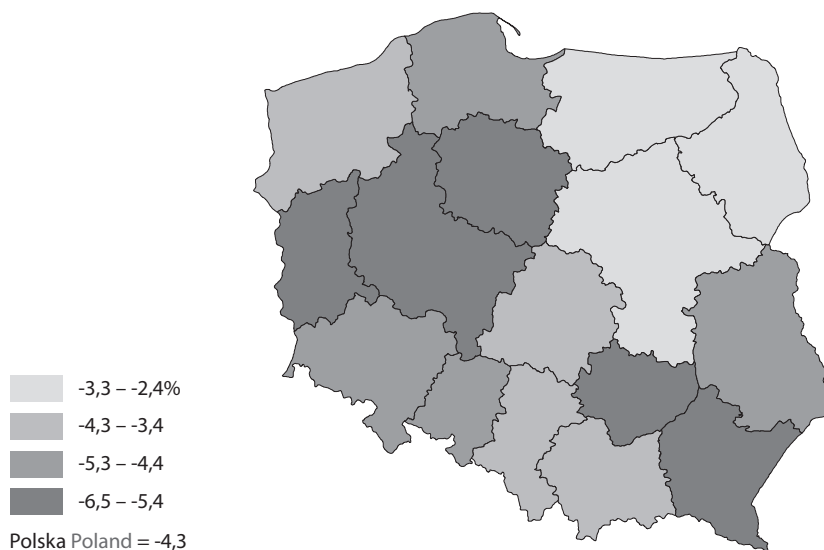
Map 11. Prices of health in 4th quarter of 2023 change to the same period of the previous year

Ceny towarów i usług w zakresie **transportu** zmniejszyły się w skali roku średnio o 4,3% (wobec wzrostu o 15,0% w 4 kwartale poprzedniego roku). Spadek cen notowano we wszystkich województwach, przy czym w 9 był większy niż średnio w kraju – od 6,5% w wielkopolskim do 4,5% w dolnośląskim. Najmniejszy spadek cen obserwowano w województwie warmińsko-mazurskim (o 2,4%).

Mapa 12. Ceny w zakresie transportu w 4 kwartale 2023 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 12. Prices of transport in 4th quarter of 2023 change to the same period of the previous year

W 4 kwartale 2023 r. ceny związane z **rekreacją i kulturą** były wyższe niż przed rokiem średnio o 6,5% (kiedy notowano wzrost o 14,6%), przy czym w 7 notowano wzrost większy niż średnio w kraju.

Wzrost cen towarów i usług związanych z **edukacją** wyniósł w skali roku 10,4% (wobec 13,6% w analogicznym kwartale 2022 r.). Wzrost wystąpił we wszystkich województwach od 13,0% w zachodniopomorskim do 7,3% w podkarpackim.

W porównaniu z poprzednim kwartałem ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 4 kwartale 2023 r. wzrosły o 0,5%. Wzrost obserwowano we wszystkich województwach, a w stopniu wyższym niż przeciętnie w: lubuskim, mazowieckim i podkarpackim (po 0,7%) oraz pomorskim i warmińsko-mazurskim (po 0,6%). W województwach: kujawsko-pomorskim, łódzkim i wielkopolskim ceny zwiększyły się na poziomie średniej krajowej, natomiast najmniejszy wzrost odnotowano w śląskim (o 0,1%).

W porównaniu z 3 kwartałem 2023 r., więcej niż średnio podrożały towary m.in. w zakresie edukacji (o 5,0%, najbardziej w zachodniopomorskim – o 6,0%), odzieży i obuwia (o 4,4%, zwłaszcza w kujawsko-pomorskim – o 6,5%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 0,9%, szczególnie w podkarpackim – o 1,7%). Wzrosły również ceny w zakresie żywności i napojów bezalkoholowych (o 0,6%) oraz mieszkania (o 0,3%), spadły natomiast ceny związane z transportem (o 0,2%), zdrowiem (o 1,1%) oraz rekreacją i kulturą (o 1,6%).

Budownictwo mieszkaniowe

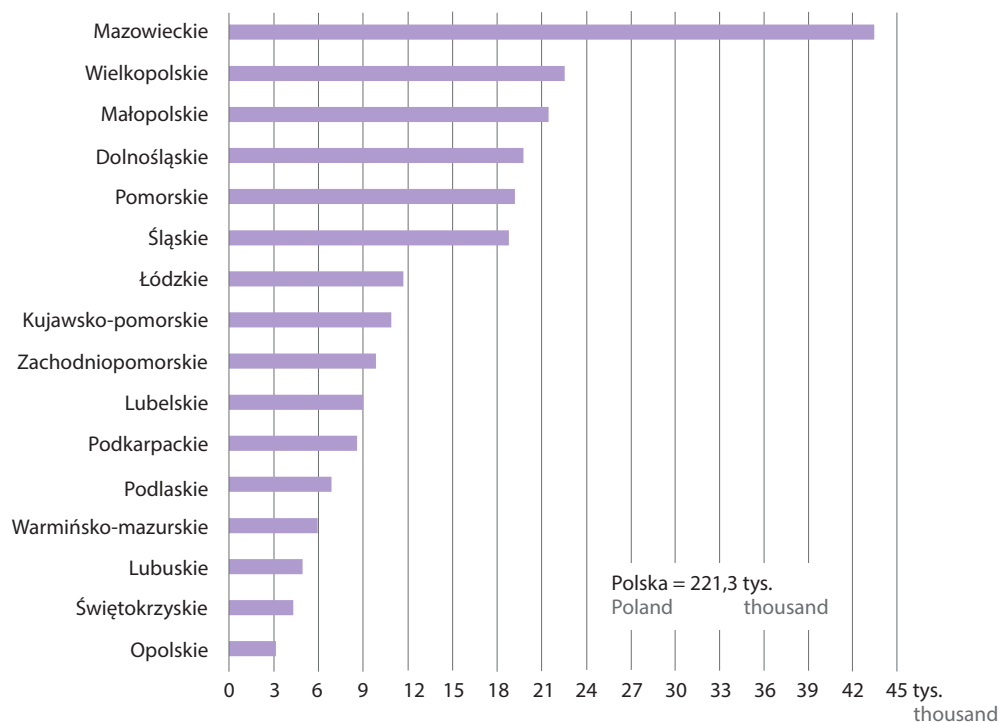
Residential construction

W 2023 r. oddano do użytkowania mniej mieszkań niż w roku poprzednim. Spadek odnotowano w budownictwie indywidualnym i budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem. Wzrost w pozostałych formach budownictwa. Niższa niż przed rokiem była liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia.

W 2023 r. **oddano do użytkowania** 221,3 tys. mieszkań, tj. o 7,2% mniej niż w 2022 r. (przed rokiem wzrost o 1,6%). Spadek wystąpił w 13 województwach, najgłębszy w podkarpackim (o 23,0%), a wysoki również w warmińsko-mazurskim (o 22,5%) oraz lubuskim (o 15,2%) i lubelskim (o 12,4%). Wzrost odnotowano w: podlaskim (o 5,9%), mazowieckim (o 0,8%) i śląskim (o 0,6%).

Najwięcej mieszkań do użytkowania oddano w województwach: mazowieckim, wielkopolskim i małopolskim, co stanowiło łącznie 39,6% ogółu oddanych mieszkań w kraju.

Wykres 12. Mieszkania oddane do użytkowania w 2023 r.
Chart 12. Dwelling completed in 2023

Na spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania wpłynęło zmniejszenie liczby mieszkań oddanych w budownictwie indywidualnym (o 12,5% do 79,4 tys.) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 4,4% do 137,6 tys.). W budownictwie indywidualnym mniej niż przed rokiem mieszkań oddano w 14 województwach – od 20,4% w lubelskim do 7,4% w dolnośląskim. Wzrost wystąpił w zachodniopomorskim (o 5,0%) i lubuskim (o 0,9%). W budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem spadek odnotowano w 11 województwach, najgłębszy w lubuskim (o 27,2%), warmińsko-mazurskim (26,8%) i podkarpackim (o 26,4%). W pozostałych wystąpił wzrost, od 21,3% w świętokrzyskim do 4,8% w mazowieckim. W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano do użytkowania 4248 mieszkań, o 12,2% więcej niż przed rokiem, najwięcej w mazowieckim (791).

W ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania zmniejszył się udział budownictwa indywidualnego (z 38,0% do 35,9%). Zwiększył się przeznaczony na sprzedaż lub wynajem (z 60,4% do 62,2%). Oddane do użytkowania mieszkania spółdzielcze, komunalne, społeczne, czynszowe oraz zakładowe stanowiły 1,9% mieszkań oddanych.

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 89,9 m² (przed rokiem 92,3 m²). Największe mieszkania budowano w województwach: podkarpackim (110,7 m²), świętokrzyskim (104,3 m²) i opolskim (102,8 m²), a najmniejsze w: zachodniopomorskim i pomorskim (po 80,5 m²), dolnośląskim (85,9 m²), kujawsko-pomorskim (86,2 m²) i mazowieckim (86,3 m²). W budownictwie indywidualnym średnia powierzchnia mieszkania wyniosła 141,5 m², w przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem – 61,3 m², a w spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym i zakładowym łącznie – 49,2 m².

W 2023 r. **wydano pozwolenia na budowę** 241,7 tys. mieszkań, tj. o 19,0% mniej niż w 2022 r. Spadek odnotowano w 14 województwach, od 44,9% w warmińsko-mazurskim do 4,3% w lubuskim; wzrost wystąpił w łódzkim (o 15,4%) i podkarpackim (o 11,2%). W budownictwie realizowanym przez inwestorów indywidualnych w 2023 r. wydano pozwolenia na budowę 72,3 tys. mieszkań; najwięcej w mazowieckim (10 876 mieszkań, o 12,6% mniej niż w 2022 r.), a najmniej w opolskim (1 266 mieszkań, o 17,5% mniej niż roku poprzednim).

Przemysł i budownictwo

Industry and construction

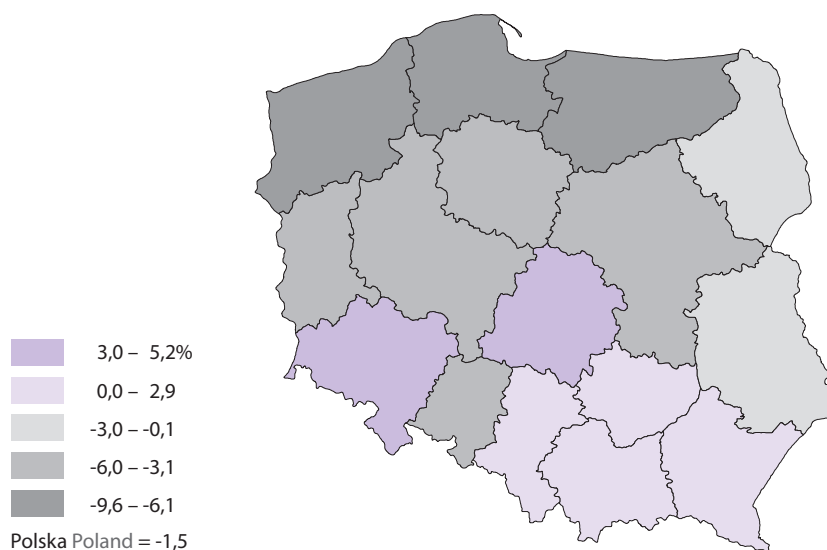
Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w 2023 r. była o 1,5% mniejsza niż w 2022 r. (przed rokiem notowano wzrost o 10,2%).

W 2023 r. **produkcja sprzedana budownictwa** (w cenach bieżących) była w skali roku o 6,4% wyższa (wobec wzrostu o 29,8% w poprzednim roku).

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w 2023 r. była o 1,5% mniejsza niż 2022 r. (przed rokiem wzrost o 10,2%). Spadek odnotowano w 10 województwach, najgłębszy – w pomorskim (o 9,6%), a następnie w zachodniopomorskim (o 7,6%), warmińsko-mazurskim (o 6,7%) i opolskim (o 5,7%), najmniejszy – w podlaskim (o 0,3%). W województwie świętokrzyskim produkcja sprzedana przemysłu utrzymała się na tym samym poziomie jak przed rokiem. W pozostałych województwach notowano wzrost od 0,2% w małopolskim do 5,2% w dolnośląskim.

Mapa 13. Produkcja sprzedana przemysłu w 2023 r. (ceny stałe; 2022=100)

Map 13. Sold production of industry in 2023 (constant prices; 2022=100)

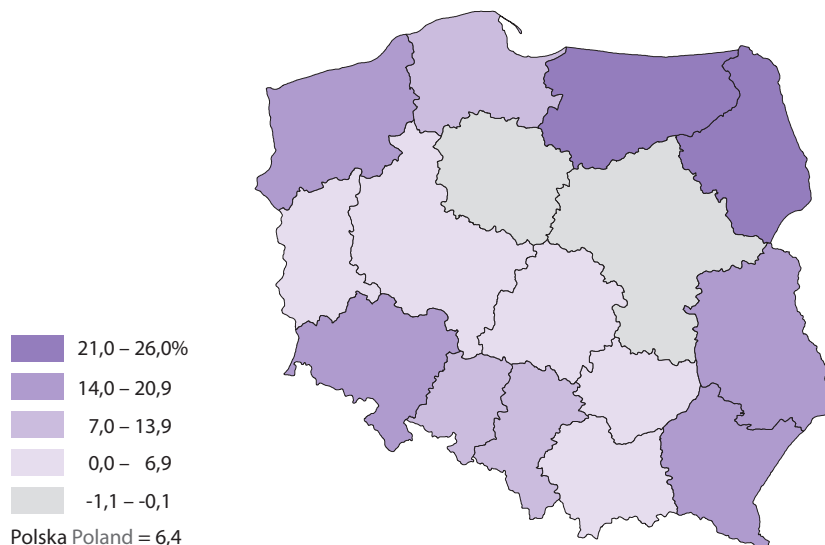

Spadkowi produkcji sprzedanej przemysłu towarzyszył spadek przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (średnio w kraju o 0,7%), notowany w 10 województwach. Najgłębszy wystąpił w województwie lubuskim (o 3,6%), w którym spadek produkcji przemysłu był 3-krotnie głębszy niż średnio w kraju (4,6%). Zatrudnienie w skali roku nie zmieniło się w województwie pomorskim, gdzie notowano najgłębszy spadek produkcji przemysłu. W pozostałych województwach odnotowano wzrost zatrudnienia w przemyśle, największy (o 0,4%) w zachodniopomorskim, gdzie spadek produkcji przemysłu był najgłębszy po pomorskim.

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** (w cenach bieżących) w 2023 r. była o 6,4% wyższa w porównaniu z 2022 r. (kiedy notowano wzrost o 29,8%). Wzrost wystąpił w 14 województwach, największy w warmińsko-mazurskim (o 26,0% wobec najmniejszego wzrostu przed rokiem o 16,4%), a następnie w podlaskim (o 22,3%), podkarpackim (o 20,7%) i zachodniopomorskim (o 19,9%). Spadek notowano w województwach kujawsko-pomorskim (o 0,4%, przed rokiem wzrost o 38,8%) i mazowieckim (o 1,1%, przed rokiem wzrost o 26,1%).

Mapa 14. Produkcja sprzedana budownictwa w 2023 r. (ceny bieżące; 2022=100)

Map 14. Sold production of construction in 2023 (constant prices; 2022=100)

Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (średnio w kraju o 2,2%), notowane w 14 województwach. Najgłębszy spadek wystąpił w województwie pomorskim (o 7,6%), w którym odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa blisko 2-krotnie wyższy od średniej krajowej (12,1%). Zwiększenie zatrudnienia notowano w wielkopolskim (o 1,0%) oraz w podlaskim (o 0,9%), w którym wzrost produkcji budowlanej był po warmińsko-mazurskim największy w kraju.

Blisko połowę produkcji sprzedanej przemysłu (48,4%) oraz budownictwa (49,2%) nadal realizowały przedsiębiorstwa mające siedzibę w 3 województwach: mazowieckim, śląskim i wielkopolskim.

Wyniki finansowe przedsiębiorstw¹

Financial results of enterprises

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych w 2023 r. były niższe od uzyskanych w analogicznym okresie poprzedniego roku. Pogorszeniu uległy podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe.

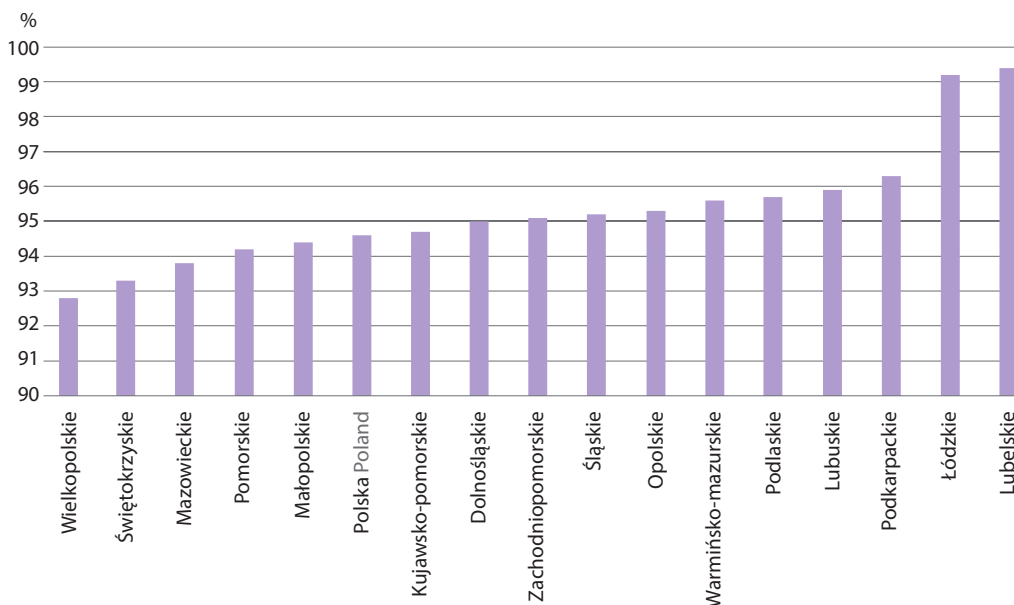
Tempo wzrostu **przychodów ogółem** było wolniejsze od tempa wzrostu kosztów ogółem (odpowiednio o 4,8% i 5,5%), co wpłynęło na wzrost wskaźnika poziomu kosztów – z 94,0% przed rokiem do 94,6%. Wynik finansowy netto był niższy o 9,1% (wzrost zysku netto o 0,1%, wzrost straty netto o 70,1%), przy wzroście o 3,7% kwoty obciążeń wyniku finansowego brutto. Zmniejszyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 6,0% do 5,4%) i netto (z 5,0% do 4,3%). Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto pogorszył się w skali roku z 6,0% do 5,5%. Zmniejszył się zarówno udział jednostek rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów (o 2,3 p. proc. do 80,9%), jak i ich udział w przychodach ogółem (o 6,4 p. proc. do 83,3%).

Niekorzystna relacja **przychodów ogółem** i **kosztów ogółem** odnotowana została w 13 województwach. W 6 tempo wzrostu przychodów było wolniejsze niż tempo wzrostu kosztów, szczególnie w lubelskim, łódzkim i podkarpackim. W województwie podlaskim przy wzroście kosztów (o 0,9%) wystąpił spadek przychodów (o 0,3%). W 6 województwach tempo spadku przychodów było szybsze niż tempo spadku kosztów, szczególnie w lubuskim, kujawsko-pomorskim i pomorskim. Poprawa relacji, gdy tempo wzrostu przychodów było szybsze niż tempo wzrostu kosztów, wystąpiła w wielkopolskim, świętokrzyskim i mazowieckim.

Pogorszenie **wskaźnika poziomu kosztów** odnotowano w 13 województwach, głównie w: lubelskim (z 92,4% do 99,4%), łódzkim (z 95,0% do 99,2%), lubuskim (z 93,9% do 95,9%), oraz podkarpackim (z 94,3% do 96,3%). Poprawa wystąpiła w wielkopolskim (z 94,4% do 92,8%), świętokrzyskim (z 94,7% do 93,3%) oraz mazowieckim (z 94,1% do 93,8%).

Wykres 13. Wskaźnik poziomu kosztów w 2023 r.

Chart 13. Cost level indicator in 2023

¹ Dane prezentowane w niniejszym opracowaniu dotyczą 17 808 przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

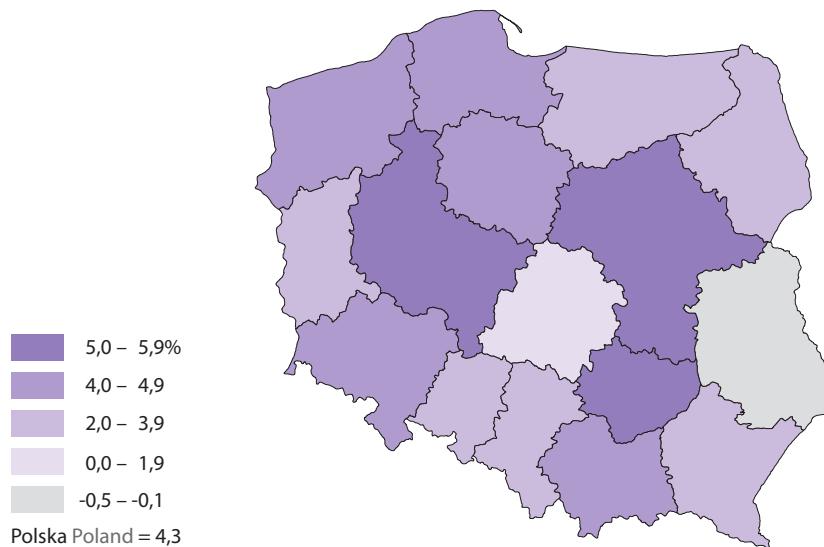
Wynik finansowy brutto zmniejszył się w skali roku z 304 966,2 mln do 284 093,6 mln zł – o 6,8% (zysk brutto 340 874,5 mln zł, strata brutto 56 780,9 mln zł). **Obciążenia wyniku finansowego brutto** w wysokości 55 525,7 mln zł wzrosły w skali roku o 3,7%.

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 228 567,9 mln zł (251 429,1 mln zł przed rokiem), zysk netto 284 520,9 mln zł, strata netto 55 953,0 mln zł.

W 13 województwach odnotowano spadek zarówno wartości wyniku finansowego brutto, jak i netto, przy czym w 8 tempo spadku wyniku finansowego netto było większe niż brutto (szczególnie w lubelskim). W pozostałych województwach – mazowieckie, świętokrzyskie i wielkopolskie – wystąpił wzrost wartości zarówno wyniku finansowego brutto, jak i netto.

W badanych podmiotach zarówno **wskaźnik rentowności obrotu brutto**, jak i **netto** zmniejszyły się w skali roku i wyniosły odpowiednio 5,4% (spadek o 0,6 p. proc.) i 4,3% (spadek o 0,7 p. proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu brutto wyniosła 6,6 p. proc. (od 7,2% w wielkopolskim do 0,6% w lubelskim). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu netto wyniosła 6,4 p. proc. (od 5,9% w wielkopolskim do minus 0,5% w lubelskim).

Mapa 15. Wskaźnik rentowności obrotu netto w 2023 r.
Map 15. Net turnover profitability rate in 2023

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto zmniejszył się w skali roku o 0,5 p. proc. i wyniósł 5,5%. Pogorszenie wskaźnika odnotowano w 13 województwach, najgłębsze w: łódzkim (z 4,5% do 1,2%), lubuskim (z 5,8% do 3,5%), dolnośląskim (z 6,6% do 4,7%), kujawsko-pomorskim (z 7,3% do 5,4%), śląskim (z 6,2% do 4,3%) oraz podkarpackim (z 5,6% do 3,8%). Poprawę wskaźnika odnotowano w wielkopolskim (z 6,4% do 7,8%), mazowieckim (z 5,3% do 5,9%) oraz w świętokrzyskim (z 6,2% do 6,8%).

Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów oraz udział ich przychodów w przychodach ogółem w 2023 r. kształtował się następująco:

Województwa Voivodships	Udział jednostek rentownych w % Share of profitable units in %		Województwa Voivodships	Udział jednostek rentownych w % Share of profitable units in %	
	w liczbie jednostek ogółem in the total number of units	w przychodach z całokształtu działalności in revenues from total activity		w liczbie jednostek ogółem in the total number of units	w przychodach z całokształtu działalności in revenues from total activity
POLSKA	80,9	83,3			
Wielkopolskie	81,7	92,0	Pomorskie	79,5	83,9
Świętokrzyskie	82,7	91,1	Dolnośląskie	78,0	80,1
Mazowieckie	81,5	90,2	Lubuskie	78,6	76,1
Opolskie	80,3	89,3	Małopolskie	85,1	75,5
Podlaskie	80,7	87,7	Podkarpackie	84,3	74,7
Kujawsko-pomorskie	80,6	86,6	Śląskie	80,0	73,5
Zachodniopomorskie	78,4	85,9	Łódzkie	78,5	69,3
Warmińsko-mazurskie	77,2	84,2	Lubelskie	82,0	50,8

Udział podmiotów rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów gospodarczych zmniejszył się w skali roku z 83,2% do 80,9%; spadek wystąpił we wszystkich województwach, najgłębszy w lubuskim, a następnie w podlaskim oraz warmińsko-mazurskim. Zmniejszył się również udział jednostek rentownych w przychodach z całokształtu działalności z 89,7% do 83,3%. Spadek odnotowano w 15 województwach – najgłębszy w lubelskim, a następnie w podkarpackim oraz śląskim; zwiększenie – w świętokrzyskim.

W 2023 r., według wstępnych szacunków, **globalna produkcja rolnicza** była o 2,9% mniejsza w porównaniu z rokiem poprzednim (kiedy notowano wzrost o 5,7%). Odnotowano spadek zarówno produkcji roślinnej (o 3,6%), jak i zwierzęcej (o 2,1%).

Wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia zwierząt gospodarskich przeprowadzonego w grudniu 2023 r., wskazują na wzrost w skali roku pogłowia trzody chlewnej i zmniejszenie liczebności bydła.

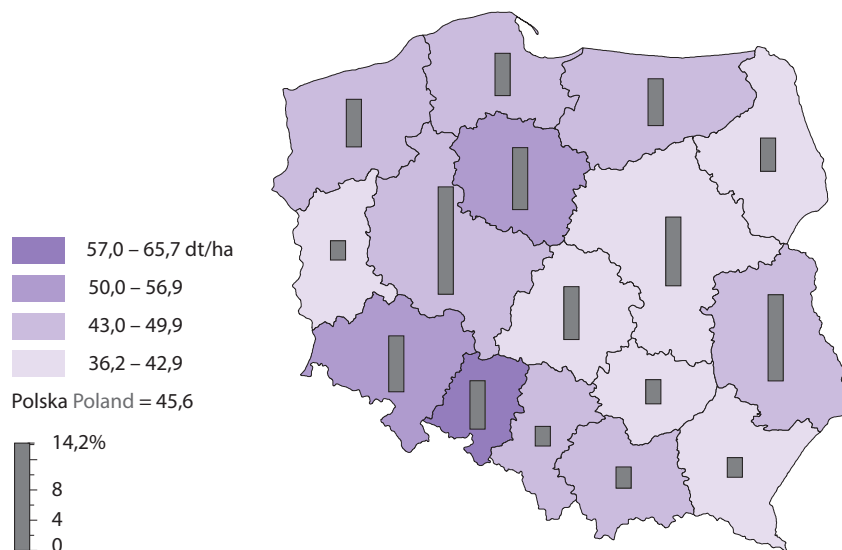
W **grudniu** 2023 r. na rynku rolnym w skupie odnotowano spadek przeciętnych cen zbóż, żywca rzeźnego i mleka. Wyższa niż przed rokiem była cena ziemniaków.

Powierzchnia uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w 2023 r. wyniosła 5 808,0 tys. ha i była o 1,0% mniejsza niż przed rokiem. Spadek wystąpił w 12 województwach, najgłębszy w podkarpackim (o 7,1%), a następnie od 4,5% w dolnośląskim do 0,4% w wielkopolskim. W województwach: warmińsko-mazurskim, lubuskim, kujawsko-pomorskim i opolskim powierzchnia zasiewów zwiększyła się o odpowiednio o 3,0%, 2,7%, 1,5% i 0,6%. Podobnie jak w poprzednich latach, największą powierzchnię upraw zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi odnotowano w województwach: wielkopolskim (13,0% krajowej uprawy), mazowieckim (11,5%) i lubelskim (10,6%); najmniejszą – w śląskim (2,6%), małopolskim i podkarpackim (po 2,8%) oraz lubuskim (2,9%).

Według wynikowego szacunku produkcji głównych ziemiopłodów rolnych w 2023 r. oszacowano, że **plonowanie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** w 2023 r. wyniosło 45,6 dt z 1 ha i było niższe niż przed rokiem o 0,7%. Spadek plonów wystąpił w 7 województwach, najgłębszy w warmińsko-mazurskim (o 14,4%). W pozostałych województwach odnotowano wzrost plonów zbóż z 1 ha w granicach od 7,8% w podkarpackim do 2,5% w śląskim. W 7 województwach plony z 1 ha przekroczyły przeciętną wielkość w kraju. Najwyższe plony zbóż z 1 ha notowano w opolskim (65,7 dt; o 44,1% wyższe od przeciętnych w kraju) i dolnośląskim (51,0 dt; o 11,8%), a najniższe – w mazowieckim (36,2 dt; o 20,6% niższe od przeciętnych w kraju) i podlaskim (36,8 dt; mniej o 19,3%).

Szacuje się, że przy mniejszej powierzchni uprawy i niższym plonowaniu, **zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi** w 2023 r. były o 1,6% niższe od uzyskanych w poprzednim roku i wyniosły 26,5 mln ton. Spadek wystąpił w 8 województwach, najgłębszy w warmińsko-mazurskim (o 11,9%) i zachodniopomorskim (o 10,2%). W województwie małopolskim zbiory zbóż podstawowych utrzymały się na poziomie sprzed roku, a w pozostałych notowano wzrost w granicach od po 6,5% w lubuskim i opolskim do 0,1% w śląskim. Największe zbiory zbóż uzyskały województwa: wielkopolskie (14,2% krajowej produkcji zbóż), lubelskie (11,4%) i mazowieckie (9,1%). Najmniej zbóż zebrano w lubuskim, podkarpackim i śląskim (po 2,6% krajowych zbiorów) oraz małopolskim (2,8%). W pozostałych województwach udział w zbiorach wynosił od 8,2% w kujawsko-pomorskim do 3,2% w świętokrzyskim.

Mapa 16. Plony oraz udział województw w zbiorach zbóż podstawowych^a w 2023 r.
 Map 16. Yields and share of voivodships in basic grain production^a in 2023

a Z mieszankami zbożowymi.
 a Including cereal mixed.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku w 2023 r. wyniosła 1 102,6 tys. ha i w skali roku była większa o 2,3%. Wzrost powierzchni zasiewów obserwowano w 12 województwach, największy w małopolskim (o 22,5%), a następnie od 13,3% w świętokrzyskim do 0,6% w kujawsko-pomorskim. Spadek wystąpił w: warmińsko-mazurskim (o 4,5%), zachodniopomorskim (o 3,6%), pomorskim (o 0,9%) i dolnośląskim (o 0,6%). Największą powierzchnię uprawy rzepaku i rzepiku odnotowano w województwach lubelskim (12,0% krajowej uprawy), dolnośląskim (11,6%) i zachodniopomorskim (10,1%), najmniejszą – w małopolskim (1,4%), podlaskim i śląskim (po 2,1%).

Według wynikowego szacunku ocenia się, że średnie **plony rzepaku i rzepiku** w ujęciu rocznym były wyższe o 0,3% i ukształtowały się na poziomie 33,9 dt z 1 ha. Wzrost plonów obserwowano w 9 województwach, w granicach od 7,7% w lubelskim do 2,3% w wielkopolskim. W pozostałych województwach wystąpił spadek od 10,0% w zachodniopomorskim do 0,3% w mazowieckim. W 6 województwach plony z 1 ha przekroczyły przeciętną wielkość dla kraju. Najwyższe plony z 1 ha rzepaku i rzepiku uzyskano w: lubelskim (36,5 dt), pomorskim (36,3 dt) i opolskim (36,2 dt), a najniższe – w zachodniopomorskim (29,7 dt) i lubuskim (30,9 dt).

Szacuje się, że **zbiory rzepaku i rzepiku** w 2023 r., w wyniku zwiększonej powierzchni upraw i lepszego plonowania, były wyższe w skali roku o 2,5% i wyniosły 3,7 mln ton. Wzrost zbiorów odnotowano w 11 województwach, a największy w małopolskim (o 26,0%), a następnie od 17,0% w świętokrzyskim do 5,4% w dolnośląskim. Spadek wystąpił w województwach: zachodniopomorskim (o 13,0%), warmińsko-mazurskim (o 9,0%), pomorskim (o 4,1%), kujawsko-pomorskim (o 3,4%) i podlaskim (o 0,3%). Bliżko 53% krajowych zbiorów rzepaku i rzepiku uzyskały województwa: lubelskie (12,9% krajowej produkcji), dolnośląskie (11,4%), wielkopolskie (10,2%), kujawsko-pomorskie i zachodniopomorskie (po 8,9%). Najmniej rzepaku i rzepiku zebrano w małopolskim (1,4%), podlaskim (2,1%), śląskim (2,2%) i podkarpackim (2,3%).

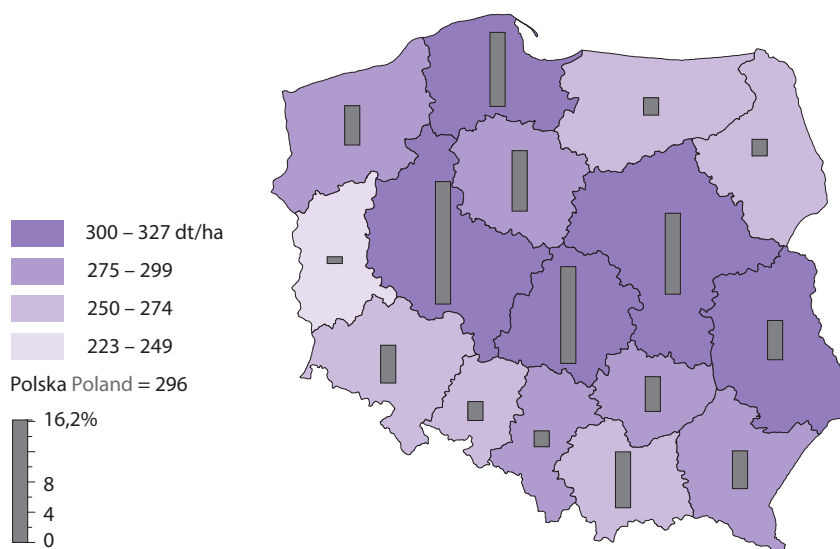
Powierzchnia uprawy ziemniaków (bez uprawy w ogrodach przydomowych) w 2023 r. wyniosła 188,6 tys. ha i była o 3,8% mniejsza niż przed rokiem. Spadek odnotowano w 11 województwach od 28,4% w podkarpackim do 0,9% w łódzkim. Zwiększyła się powierzchnia upraw ziemniaków w województwach: opolskim (o 6,7%), kujawsko-pomorskim (o 4,3%), świętokrzyskim (o 2,6%), wielkopolskim (o 1,0%) i pomorskim (o 0,7%). Największą powierzchnię uprawy ziemniaków odnotowano w województwach: wielkopolskim (14,7% krajowej uprawy), łódzkim (12,3%) i mazowieckim (10,1%); najmniejszą – w lubuskim (1,2%) i śląskim (2,2%).

Szacuje się, że **plony ziemniaków** w 2023 r. (bez uprawy w ogrodach przydomowych) wyniosły 296 dt z 1 ha i były niższe o 3,9% od uzyskanych w 2022 r. Spadek plonów ziemniaków obserwowano w 10 województwach, od 20,4% w opolskim do 0,9% w mazowieckim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost w granicach od 6,2% w lubuskim do 0,7% w śląskim. W 5 województwach plony z 1 ha ziemniaków przekroczyły przeciętną wielkość w kraju. Najwyższe plony z 1 ha uzyskano w wielkopolskim (327 dt), a najniższe w lubuskim (223 dt).

Ocenia się, że **zbiory ziemniaków** w 2023 r. (bez uprawy w ogrodach przydomowych), w wyniku mniejszej powierzchni upraw i gorszego plonowania, były niższe w skali roku o 7,3% i wyniosły 5,6 mln ton. W skali roku mniejsze zbiory odnotowano w 13 województwach, w granicach od 25,2% w podkarpackim do 1,7% w pomorskim. W ujęciu rocznym wzrost zbiorów ziemniaków obserwowano w: wielkopolskim (o 5,0%), łódzkim (o 1,7%) i lubuskim (o 1,0%). Największe zbiory ziemniaków uzyskały województwa: wielkopolskie (16,2% krajowej produkcji ziemniaków), łódzkie (12,8%) i mazowieckie (10,7%); najmniej ziemniaków zebrano w lubuskim (0,9%), śląskim (2,1%), podlaskim (2,2%) i warmińsko-mazurskim (2,3%).

Mapa 17. Plony oraz udział województw w zbiorach ziemniaków w 2023 r.
Map 17. Yields and share of voivodships in potatoes production in 2023

Powierzchnia upraw buraków cukrowych w 2023 r. wyniosła 260,8 tys. ha i była o 17,6% większa niż przed rokiem. Zwiększenie powierzchni upraw wystąpiło we wszystkich województwach. Województwo podkarpackie zwiększyło powierzchnię upraw ponad 2-krotnie. W pozostałych województwach notowano zwiększenie powierzchni upraw buraków w granicach od 74,8% w małopolskim do 4,8% w łódzkim. Największą powierzchnię upraw buraków cukrowych odnotowano w województwach: wielkopolskim (21,5% krajowej uprawy), kujawsko-pomorskim (21,0%) i lubelskim (12,8%); najmniejszą w podlaskim (0,1%) i małopolskim (0,4%).

Szacuje się, że **plony buraków cukrowych** w 2023 r. wyniosły 650 dt z 1 ha i były wyższe o 1,9% od uzyskanych w 2022 r. Wzrost obserwowano w 10 województwach, w granicach od 31,7% w dolnośląskim do 0,8% w lubelskim. W pozostałych województwach plony z 1 ha spadły od 18,8% w łódzkim do 0,5% w śląskim. W 9 województwach plony z 1 ha buraków cukrowych przekroczyły przeciętną wartość w kraju. Najwyższe uzyskano w: dolnośląskim (831 dt), pomorskim (770 dt) i śląskim (766 dt), a najniższe w warmińsko-mazurskim (467 dt).

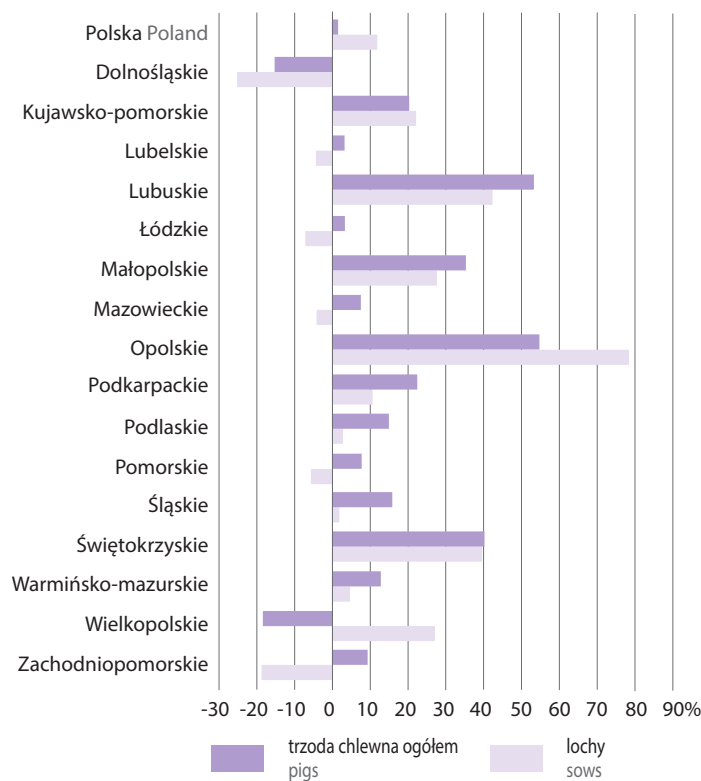
Ocenia się, że **zbiory buraków cukrowych** w 2023 r. w porównaniu z 2022 r. były wyższe o 19,7% i wyniosły 16,9 mln ton. W skali roku więcej buraków cukrowych zebrano w 15 województwach, w tym blisko 2,5-krotnie więcej zebrano w województwie podkarpackim i ponad 2-krotnie w małopolskim.

Najmniejszy wzrost wystąpił – w kujawsko-pomorskim (o 2,5%). Spadek wystąpił w województwie łódzkim (o 14,8%). Największe zbiory buraków cukrowych uzyskały województwa: wielkopolskie (22,4% krajowej produkcji), kujawsko-pomorskie (18,4%) i lubelskie (13,0%); najmniejsze podlaskie (0,1%) i małopolskie (0,5%).

Według wyników reprezentacyjnego badania przeprowadzonego w grudniu 2023 r., **pogłowie trzody chlewnej** liczyło 9 769,7 tys. szt., tj. o 1,5% więcej w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. Wzrost pogłowia obserwowano w większości grup użytkowych trzody chlewnej, w tym największy w grupie trzody chlewnej na chów o wadze 50 kg i więcej (o 11,9%). Spadek pogłowia nastąpił w grupie trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej (o 2,1%). W strukturze stada trzody chlewnej ogółem udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w grudniu 2023 r. wynosił: prosięta o wadze do 20 kg – 20,5%, warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg – 29,0%, trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej, z przeznaczeniem na ubój – 43,5%, trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej, z przeznaczeniem na chów – 6,9%.

Wykres 14. Zmiany w pogłowie trzody chlewnej w 2023 r. stan w dniu 1 grudnia; wzrost/spadek w skali roku w %

Chart 14. Changes in livestock of pigs in 2023 as of 1 December; increase/decrease in a year in %

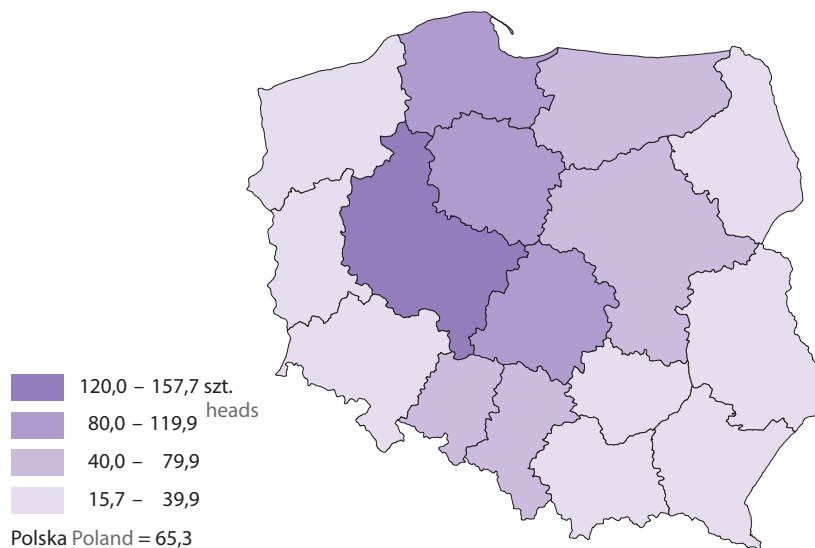
Wzrost pogłowia trzody chlewnej ogółem odnotowano w 14 województwach, od 54,7% w opolskim do 3,2% w lubelskim. Spadek wystąpił w województwie wielkopolskim (o 18,4%) i dolnośląskim (o 15,3%).

Ponad 60% krajowego pogłowia trzody chlewnej znajdowało się na terenach czterech województw: wielkopolskiego (28,7%), mazowieckiego (13,6%), kujawsko-pomorskiego (10,4%) i łódzkiego (10,3%). Najmniej trzody chlewnej notowano w lubuskim i podkarpackim (po 1,0%). W pozostałych województwach udział w krajowym pogłowie kształtował się od 8,3% w pomorskim do 1,3% w małopolskim.

W grudniu 2023 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, stado loch na chów zwiększyło się do poziomu 663,3 tys. szt. (o 11,9%). Wzrost pogłowia loch odnotowano w 10 województwach w granicach od 78,4% w opolskim do 1,9% w śląskim. W pozostałych województwach liczebność loch zmniejszyła się, najgłębszy spadek wystąpił w dolnośląskim (o 25,2%).

Mapa 18. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w 2023 r. stan w dniu 1 grudnia

Map 18. Stocking of pigs per 100 ha of agricultural land in 2023 as of 1 December

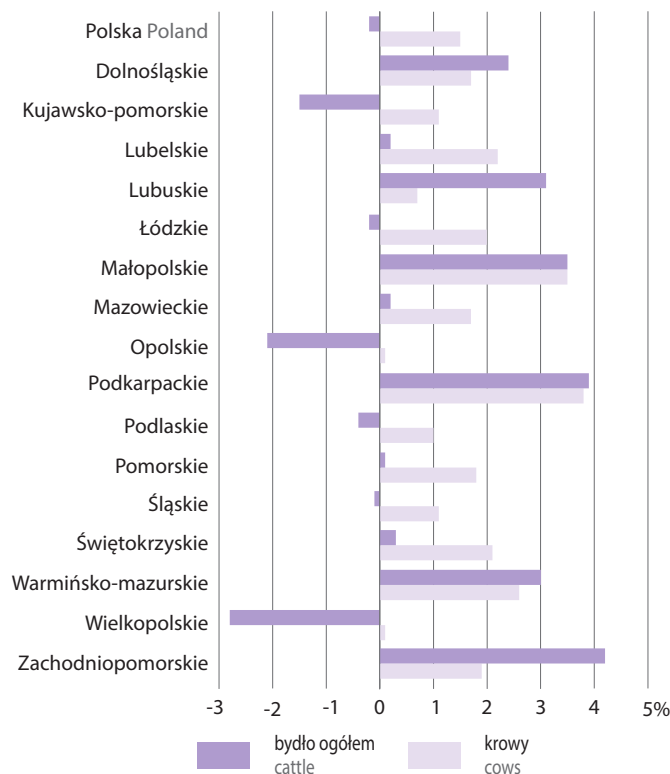
Według wstępnych wyników w grudniu 2023 r. pogłowie bydła ogółem liczyło 6 435,5 tys. szt., tj. zmniejszyło się w skali roku o 0,2%. Zmniejszenie liczebności stada bydła wynikało ze spadku pogłowia młodego bydła w wieku 1–2 lat (o 1,9%) oraz pogłowia cieląt (o 0,5%), przy wzroście liczebności bydła dorosłego (o 1,0%).

W strukturze stada bydła ogółem udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w grudniu 2023 r. wyniósł: cielęta w wieku poniżej 1 roku – 29,8%, młode bydło w wieku 1–2 lat – 25,9%, krowy – 34,2%, pozostałe bydło dorosłe hodowlane i rzeźne w wieku 2 lat i więcej – 10,1%.

Liczebność stada bydła zmniejszyła się w 6 województwach, najgłębszy spadek odnotowano w wielkopolskim (o 2,8%), a następnie opolskim, kujawsko-pomorskim, podlaskim, łódzkim i śląskim (odpowiednio o: 2,1%, 1,5%, 0,4%, 0,2% i 0,1%). W pozostałych województwach notowano wzrost w granicach od 4,2% w zachodniopomorskim do 0,1% w pomorskim.

Wykres 15. Zmiany w pogłowie bydła w 2023 r. stan w dniu 1 grudnia; wzrost/spadek w skali roku w %

Chart 15. Changes in livestock of cattle in 2023 as of 1 December; increase/decrease in a year in %

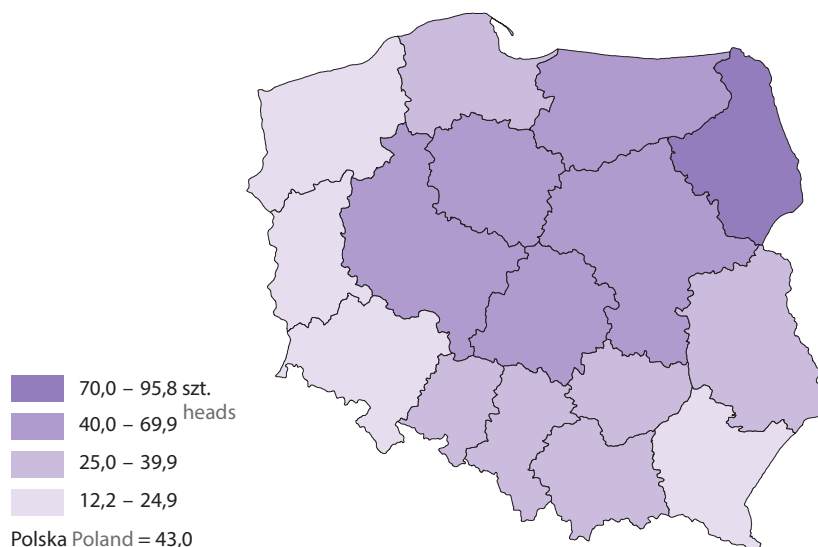

Podobnie jak w poprzednich okresach, największy **udział w krajowym pogłowie bydła** miały województwa: mazowieckie (18,8%), wielkopolskie (17,9%) i podlaskie (16,4%). Najmniej bydła notowano w: podkarpackim (1,2% pogłowia bydła w kraju), lubuskim (1,5%), dolnośląskim (1,7%) i zachodniopomorskim (1,8%). W pozostałych województwach udział ten kształtował się od 7,8% w kujawsko-pomorskim do 2,1% w opolskim i śląskim.

W skali roku liczba krów zwiększyła się o 1,5% do poziomu 2203,9 tys. Wzrost stada krów wystąpił we wszystkich województwach, w granicach od 3,8% w podkarpackim do 0,1% w opolskim i wielkopolskim.

Mapa 19. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych^a w 2023 r. stan w dniu 1 grudnia

Map 19. Stocking of cattle per 100 ha of agricultural land^a in 2023 as of 1 December

a Dane nieostateczne.
a Preliminary data.

Według wstępnych wyników **pogłowie owiec** ogółem w grudniu 2023 r. wyniosło 303,1 tys. szt. i było o 13,8% wyższe od stanu notowanego w analogicznym okresie poprzedniego roku. W skali roku wzrost populacji owiec odnotowano w 15 województwach, od 28,6% w pomorskim do po 5,6% w kujawsko-pomorskim i mazowieckim. Województwo opolskie odnotowało spadek o 1,4%. Największy udział w krajowym pogłowie owiec miały województwa: małopolskie (25,7%), wielkopolskie (9,3%) i podlaskie (8,5%). W pozostałych województwach udział w krajowym pogłowie owiec kształtował się od 6,7% w pomorskim do 1,1% w opolskim. Populacja maciorek owczych w skali roku zwiększyła się o 5,9% do poziomu 142,9 tys. szt.

Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych kształtowała się od 14,0 szt. w małopolskim do 0,6 szt. w mazowieckim i opolskim, przy średniej w kraju 2,0 szt.

Według wstępnych danych w 2023 r. **skupiono** w kraju 10 539,2 tys. ton **zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych** (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), tj. o 24,1% więcej niż w 2022 r. Zwiększenie skupu zbóż wystąpiło we wszystkich województwach w granicach od 71,2% w świętokrzyskim do 4,3% w warmińsko-mazurskim. Najwięcej zbóż skupiono w wielkopolskim i dolnośląskim (odpowiednio 13,4% i 13,1% skupu krajowego), a następnie w kujawsko-pomorskim (10,5%), zachodniopomorskim (9,2%) i pomorskim (8,9%); najmniej w małopolskim (0,8%).

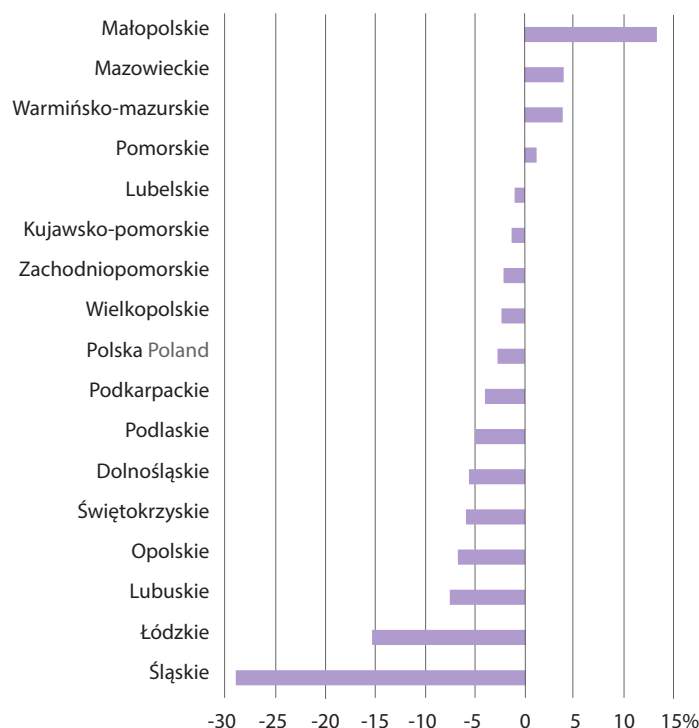
Skup ziemniaków w 2023 r. (dane nieostateczne) ukształtował się na poziomie 1 776,2 tys. ton i był o 8,9% większy niż przed rokiem. Wzrost skupu wystąpił w 13 województwach, w granicach od 71,0% w małopolskim do 0,7% w lubelskim. Spadek skupu odnotowano w województwach: mazowieckim (o 14,2%), pomorskim (o 4,4%) i warmińsko-mazurskim (o 1,4%). Najwięcej ziemniaków skupiono w województwach: wielkopolskim (26,6% skupu krajowego), kujawsko-pomorskim (15,8%) i pomorskim (15,7%); najmniej w śląskim (0,7%) i świętokrzyskim (0,9%).

W 2023 r. według wstępnych danych **skup żywca rzeźnego ogółem** (w wadze poubojowej ciepłej) wyniósł 4 861,1 tys. ton i był o 2,7% mniejszy niż przed rokiem. W porównaniu z 2022 r. mniej skupiono zarówno żywca drobiowego (o 3,8%), wołowego (o 3,6%), jak i wieprzowego (o 0,1%). Spadek skupu żywca rzeźnego odnotowano w 12 województwach, najgłębszy w śląskim (o 28,9%), a następnie

od 15,3% w łódzkim do 1,0% w lubelskim. Wzrost wystąpił w małopolskim, mazowieckim, warmińsko-mazurskim i pomorskim (odpowiednio o: 13,2%, 3,9%, 3,8% i 1,2%). Najwięcej żywca rzeźnego skupiono w mazowieckim (26,8% skupu krajowego), a następnie w wielkopolskim (17,8%) i łódzkim (10,8%); najmniej w podkarpackim (0,7%).

Wykres 16. Zmiany w skupie żywca rzeźnego w 2023 r. wzrost/spadek w skali roku w %

Chart 16. Changes in procurement of pigs for slaughter in 2023 increase/decrease in annual terms in %

Skup żywca drobiowego (w wbc) wyniósł 2 646,3 tys. ton i był mniejszy w skali roku o 3,8%. Spadek odnotowano w 8 województwach, najgłębszy w śląskim (o 36,1%), a następnie łódzkim (o 26,1%) i małopolskim (o 19,0%); najmniejszy – w pomorskim (o 1,4%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost w granicach od 5,3% w mazowieckim do 0,7% w świętokrzyskim.

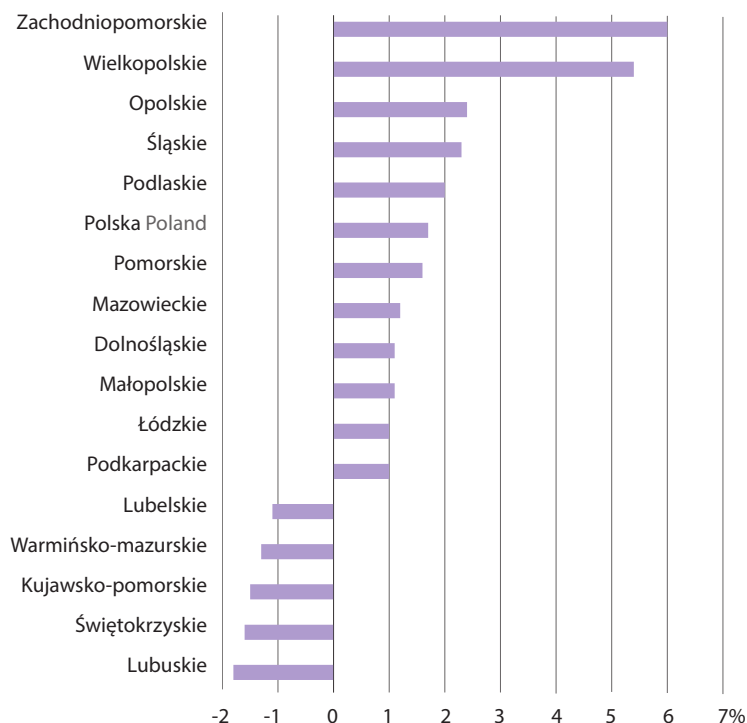
Skup żywca wołowego (w wbc) w 2023 r. był o 3,6% mniejszy niż przed rokiem i wyniósł 373,2 tys. ton. Spadek wystąpił w 9 województwach, w granicach od 37,1% w lubelskim do 0,6% w podlaskim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost, w tym największy w małopolskim (o 20,8%).

Skup żywca wieprzowego (w wbc) w 2023 r. wyniósł 1 836,3 tys. ton i w porównaniu z rokiem poprzednim był mniejszy o 0,1%. Spadek skupu wystąpił w 12 województwach, najgłębszy w dolnośląskim (o 46,8%). W pozostałych województwach spadek kształtował się od 23,6% w lubuskim do 0,8% w lubelskim.

Według wstępnych danych **skup mleka krowiego** w 2023 r. wyniósł 12 659,2 mln l i w skali roku był większy o 1,7%. Wzrost skupu obserwowano w 11 województwach, w granicach od 6,0% w zachodniopomorskim do 1,0% w łódzkim i podkarpackim. Spadek nastąpił w województwach: lubuskim, świętokrzyskim, kujawsko-pomorskim, warmińsko-mazurskim i lubelskim (odpowiednio o 1,8%, 1,6%, 1,5%, 1,3% i 1,1%). Ponad 60% mleka skupiono w trzech województwach: podlaskim, mazowieckim i wielkopolskim.

Wykres 17. Zmiany w skupie mleka krowiego w 2023 r. wzrost/spadek w skali roku w %

Chart 17. Changes in procurement of cows' milk in 2023 increase/decrease in annual terms in %

W grudniu 2023 r. **na targowiskach** za 1 dt **pszenicy** płacono średnio 113,53 zł (o 33,0% mniej niż w 2022 r.). Spośród 14 badanych województw, najwyższe ceny, notowano na targowiskach w lubuskim i pomorskim (po 140,00 zł), a najniższe w świętokrzyskim (100,60 zł).

W grudniu 2023 r. **średnia** cena **skupu pszenicy** za 1 dt była niższa niż przed rokiem (o 40,8%) i wyniosła 86,79 zł. Spadek cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 44,1% w opolskim do 37,0% w podlaskim. W 9 województwach średnie ceny skupu za 1 dt pszenicy były wyższe od przeciętnej w kraju, najwyższe notowano w zachodniopomorskim (92,09 zł) i pomorskim (91,75 zł). Najmniej za pszenicę płacono w małopolskim (79,26 zł) i świętokrzyskim (79,87 zł).

Według wstępnych danych **przeciętna** cena **skupu pszenicy** w 2023 r. wyniosła 98,79 zł za 1 dt i była o 35,0% niższa niż w 2022 r. W skali roku spadek cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 38,3% w podkarpackim do 30,0% w lubuskim. Przeciętna cena skupu pszenicy w 5 województwach była wyższa od średniej krajowej. Rozpiętość cen skupu pszenicy za 1 dt wynosiła od 108,65 zł w lubuskim do 87,57 zł w podkarpackim.

Za 1 dt **żyta na targowiskach** w grudniu 2023 r. płacono średnio 86,48 zł (o 36,2% mniej niż przed rokiem). W 7 województwach, spośród 11 badanych, ceny żyta były wyższe od średniej w kraju, w tym najwyższą notowano w małopolskim (110,00 zł za 1 dt). Najmniej za 1 dt żyta płacono w mazowieckim (75,28 zł za 1 dt).

W grudniu 2023 r. przeciętna cena **skupu żyta** w skali roku była niższa o 44,8% i wynosiła 63,70 zł za 1 dt. Spadek cen odnotowano we wszystkich 14 badanych województwach, w granicach od 49,5% w warmińsko-mazurskim do 42,0% w mazowieckim. W 6 województwach (spośród 14 badanych) średnie ceny skupu żyta były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwięcej za 1 dt żyta w skupie płacono w lubuskim (68,43 zł), a najmniej w podlaskim (55,32 zł).

Według wstępnych danych **przeciętna cena żyta** w 2023 r. wyniosła 72,47 zł za 1 dt i była o 40,0% niższa niż w 2022 r. Spadek cen odnotowano we wszystkich województwach od 45,5% w dolnośląskim do 29,6% w małopolskim. Ceny wyższe od przeciętnej krajowej obserwowano w 7 województwach. Rozpiętość cen skupu żyta za 1 dt wynosiła od 76,12 zł w zachodniopomorskim do 65,73 zł w podlaskim.

W grudniu 2023 r. **na targowiskach** za 1 dt **kukurydzy** płacono średnio 123,43 zł (o 28,1% mniej niż w roku poprzednim). W 6 województwach, spośród 12 badanych, za 1 dt kukurydzy płacono więcej niż przeciętnie w kraju. Najwyższe ceny notowano na targowiskach w warmińsko-mazurskim (206,67 zł), a najniższe w podlaskim (106,67 zł).

Za 1 dt **kukurydzy w skupie** w grudniu 2023 r. płacono średnio 74,82 zł (tj. o 41,7% mniej niż w poprzednim roku). W skali roku spadek cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 46,3% w świętokrzyskim do 30,2% w łódzkim. Średnie ceny skupu kukurydzy w 7 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju, a najwyższe w zachodniopomorskim (91,82 zł za 1 dt). Najmniej za 1 dt kukurydzy płacono w śląskim (57,57 zł za 1 dt) i małopolskim (58,68 zł).

W grudniu 2023 r. przeciętna cena **ziemniaków jadalnych późnych na targowiskach** wynosiła 227,02 zł za 1 dt (o 31,0% więcej niż w 2022 r.). W 8 województwach przeciętne ceny ziemniaków na targowiskach były wyższe od przeciętnej w kraju, w tym najwięcej za ziemniaki płacono w dolnośląskim (273,06 zł za 1 dt) i opolskim (267,39 zł za 1 dt). Najmniej za ziemniaki płacono w świętokrzyskim (175,45 zł za 1 dt).

Według wstępnych danych **przeciętna cena skupu ziemniaków jadalnych (bez wczesnych)** w 2023 r. wyniosła 114,50 zł za 1 dt i była o 26,7% wyższa niż w 2022 r. Wzrost cen odnotowano we wszystkich województwach od 54,0% w warmińsko-mazurskim do 4,8% w podlaskim. Ceny wyższe od przeciętnej krajowej obserwowano w 5 województwach, a najwyższe notowano w mazowieckim (144,12 zł za 1 dt) i wielkopolskim (132,38 zł za 1 dt). Najmniej za 1 dt ziemniaków płacono w podlaskim (89,49 zł).

W grudniu 2023 r. **średnia cena skupu żywca rzeźnego wołowego** (bydła bez cieląt) wyniosła 9,86 zł za 1 kg i była o 9,7% niższa niż w grudniu 2022 r. Spadek cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 14,3% w łódzkim do 5,3% w dolnośląskim. W 7 województwach cena skupu była wyższa od średniej krajowej, najwyższą zanotowano w lubelskim (10,78 zł za 1 kg). Najmniej za 1 kg żywca płacono w pomorskim (8,87 zł).

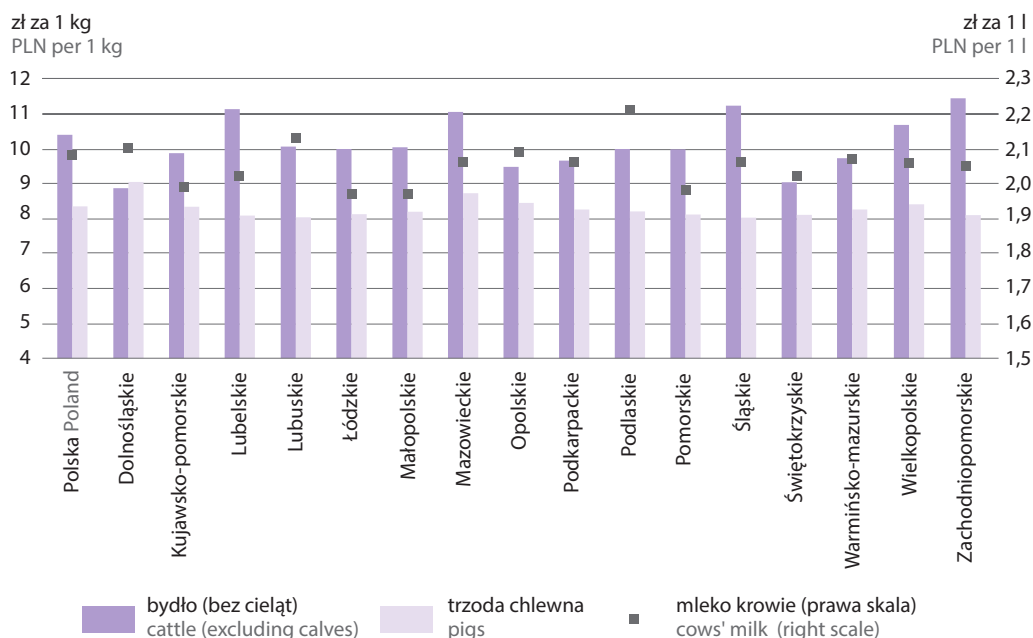
Według wstępnych danych w 2023 r. **przeciętna cena skupu żywca rzeźnego wołowego (bydła bez cieląt)** wyniosła 10,39 zł za 1 kg (tj. o 0,8% mniej niż w 2022 r.), przy czym w 5 województwach cena była wyższa od średniej krajowej. Najwięcej za żywiec wołowy płacono w zachodniopomorskim (11,73 zł za 1 kg), a najmniej w dolnośląskim (8,86 zł za 1 kg). W ujęciu rocznym wzrost cen obserwowano w 13 województwach od 11,0% w lubuskim do 0,8% w łódzkim. Wzrost wystąpił w mazowieckim (o 7,0%), lubelskim i podlaskim (po 0,3%).

W grudniu 2023 r. **średnia cena skupu żywca rzeźnego wieprzowego** wynosiła 7,46 zł za 1 kg i była o 5,2% niższa niż w grudniu 2022 r. W ujęciu rocznym ceny żywca wieprzowego w skupie były niższe w 15 województwach, w granicach od 18,7% w dolnośląskim do 3,3% w kujawsko-pomorskim. Ceny żywca wieprzowego wzrosły w zachodniopomorskim o 2,5%. W 7 województwach cena skupu była wyższa od średniej krajowej, najwyższą zanotowano w mazowieckim (7,80 zł za 1 kg). Najmniej za 1 kg żywca wieprzowego płacono w lubuskim (6,98 zł za 1 kg) i śląskim (7,04 zł za 1 kg).

W 2023 r., według wstępnych danych, **przeciętna cena skupu żywca rzeźnego wieprzowego** kształtowała się na poziomie wyższym niż przed rokiem (o 23,9%) i wynosiła 8,34 zł za 1 kg. Wzrost cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 27,3% w opolskim do 13,6% w dolnośląskim. Ceny wyższe od przeciętnej w kraju notowano w 4 województwach. Rozpiętość przeciętnych cen skupu za 1 kg żywca wieprzowego wynosiła od 9,04 zł w dolnośląskim do 8,02 zł w śląskim.

Wykres 18. Przeciętna cena skupu żywca rzeźnego i mleka^a w 2023 r.
 Chart 18. Average procurement prices of animals for slaughter and of cows' milk^a in 2023

a Dane wstępne.
 a Preliminary data.

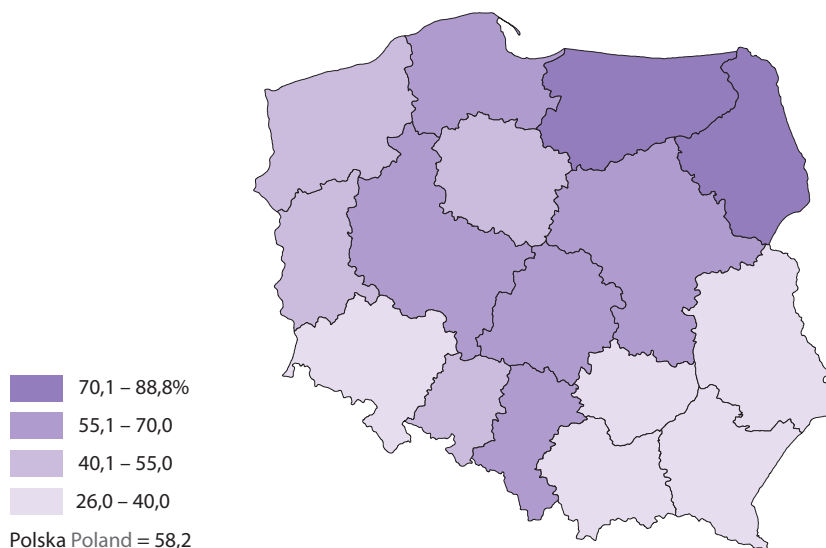
W grudniu 2023 r. w skupie średnia cena **mleka krowiego** za 1 l wyniosła 2,12 zł i była niższa niż przed rokiem o 23,2%. Spadek cen skupu mleka wystąpił we wszystkich województwach, w granicach od 26,3% w warmińsko-mazurskim do 19,9% w łódzkim. Ceny wyższe od przeciętnej w kraju odnotowano w 4 województwach, tj. w podlaskim (2,24 zł za 1 l) oraz dolnośląskim, lubuskim i warmińsko-mazurskim (po 2,13 zł za 1 l). Najmniej za mleko płacono w małopolskim (1,96 zł) oraz łódzkim i pomorskim (po 2,02 zł).

Według wstępnych danych **przeciętna cena skupu mleka krowiego** w 2023 r. ukształtowała się na poziomie o 10,1% niższym niż w 2022 r. i wyniosła 2,08 zł za 1 l. Spadek cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 13,6% w pomorskim do 7,2% w małopolskim. Rozpiętość przeciętnych cen skupu za 1 l mleka wynosiła od 2,21 zł w podlaskim do 1,97 zł w łódzkim i małopolskim. Ceny mleka wyższe od przeciętnej w kraju notowano w 4 województwach, poza wymienionym podlaskim – w lubuskim (2,13 zł), dolnośląskim (2,10 zł) i opolskim (2,09 zł).

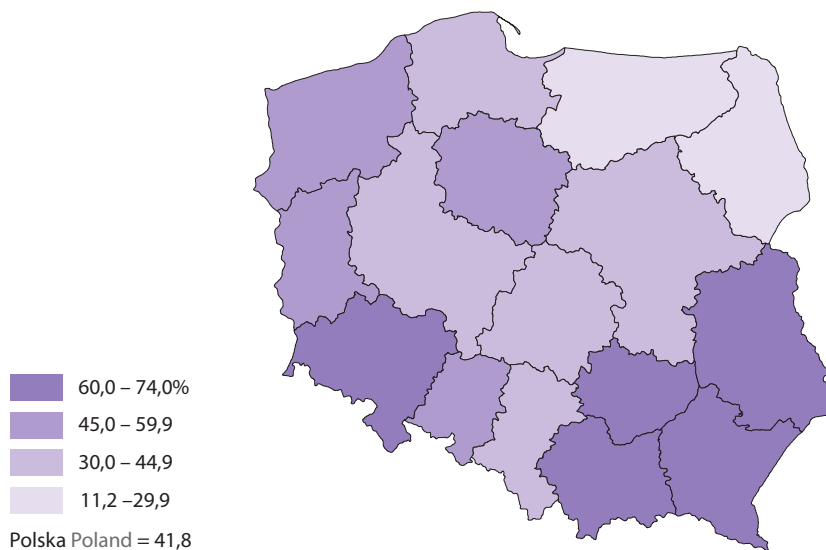
W 2022 r.¹ w strukturze **towarowej produkcji rolniczej** produkcja zwierzęca stanowiła średnio w kraju 58,2%. Udział wyższy niż średnio w kraju wystąpił w 7 województwach; największy notowano w województwie podlaskim – 88,8%. Największy udział produkcji roślinnej w towarowej produkcji rolniczej odnotowano w województwie dolnośląskim – 74,0%.

¹ Dane dotyczące towarowej produkcji rolniczej za 2022 r. będą dostępne na początku 2024 r.

Mapa 20. Udział produkcji zwierzęcej w towarowej produkcji rolniczej w 2022 r. (ceny stałe 2021 r.)
 Map 20. Share of animal output In agricultural market output in 2022 (constant prices 2021)

Mapa 21. Udział produkcji roślinnej w towarowej produkcji rolniczej w 2022 r. (ceny stałe 2021 r.)
 Map 21. Share of crop output In agricultural market output in 2022 (constant prices 2021)

Nakłady inwestycyjne

Investment outlays

W 2023 r. nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw niefinansowych¹ były wyższe niż przed rokiem. Wzrosły nakłady na budynki i budowle a także nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu. Rozpoczęto mniej niż w 2022 r. nowych inwestycji, również ich wartość kosztorysowa była niższa niż przed rokiem.

Nakłady ogółem badanych przedsiębiorstw¹ w 2023 r. wyniosły 225,0 mld zł i były (w cenach stałych) o 10,2% wyższe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 5,9%). Nakłady na budynki i budowle zwiększyły się o 2,5% (wobec wzrostu przed rokiem o 6,4%). Nakłady na zakupy² wzrosły o 15,1%, w tym na środki transportu wzrosły o 18,0% (wobec wzrostu w 2022 r. o 9,9%), a na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia o 14,2% (wobec wzrostu przed rokiem o 4,5%). Udział zakupów w nakładach ogółem analogicznie jak w 2022 r. wyniósł 60,6%. Nakłady realizowało 83,7% badanych podmiotów (wobec 84,8% w 2022 r.).

W 12 województwach odnotowano wyższy niż średnio w kraju udział zakupów w nakładach ogółem. Natomiast niższy udział zakupów w nakładach ogółem wykazały jednostki w województwach: lubelskim, mazowieckim, małopolskim i pomorskim.

Uszeregowanie województw pod względem dynamiki zrealizowanych nakładów inwestycyjnych w 2023 r. i 2022 r. przedstawiało się następująco:

	2022		2023
Analogiczny okres roku poprzedniego = 100 (ceny bieżące)			
Corresponding period of the previous year = 100 (current prices)			
Polska	118,2	Polska	114,0
Opolskie	203,6	Lubelskie	138,6
Zachodniopomorskie	151,1	Świętokrzyskie	129,7
Śląskie	139,6	Kujawsko-Pomorskie	124,3
Warmińsko-Mazurskie	132,8	Pomorskie	123,4
Wielkopolskie	132,4	Śląskie	122,5
Lubelskie	120,3	Opolskie	120,7
Podlaskie	116,4	Mazowieckie	118,0
Lubuskie	114,8	Łódzkie	110,9
Mazowieckie	114,1	Dolnośląskie	109,0
Pomorskie	112,5	Lubuskie	107,1
Małopolskie	112,2	Podkarpackie	105,2
Podkarpackie	110,6	Małopolskie	102,4
Kujawsko-Pomorskie	108,8	Wielkopolskie	100,1
Dolnośląskie	108,4	Zachodniopomorskie	99,6
Świętokrzyskie	96,9	Podlaskie	97,9
Łódzkie	93,9	Warmińsko-Mazurskie	96,4

1 Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

2 Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu.

Największy udział w zrealizowanych nakładach w 2023 r. miały jednostki z województw: mazowieckiego, śląskiego, dolnośląskiego, wielkopolskiego i małopolskiego – łącznie 75,2% (przed rokiem 75,7%). W kolejnych województwach: pomorskim, lubelskim, łódzkim, kujawsko-pomorskim, zachodniopomorskim, opolskim i podkarpackim zrealizowano 20,6% nakładów (przed rokiem 19,9%). Na pozostałe województwa przypadało 4,2% (przed rokiem – 4,4%).

W strukturze nakładów inwestycyjnych największy udział miały nakłady jednostek przetwórstwa przemysłowego – 36,5% (w 2022 r. – 37,9%). Jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego, śląskiego, wielkopolskiego, dolnośląskiego, małopolskiego, kujawsko-pomorskiego, łódzkiego i pomorskiego realizowały 80,3% nakładów związanych z przetwórstwem przemysłowym.

W 2023 r. **rozpoczęto** 217,6 tys. **inwestycji**, tj. o 5,4% mniej niż w 2022 r. (wobec spadku o 23,8% w 2022 r.). Około 66% rozpoczętych inwestycji stanowiły przyłącza energetyczne i gazowe o niewielkiej jednostkowej wartości kosztorysowej. Łączna **wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych** wyniosła 74,8 mld zł i była o 9,5% niższa niż w 2022 r. (kiedy notowano wzrost o 47,1%). Największy udział w liczbie rozpoczętych inwestycji miały jednostki z województw: małopolskiego, mazowieckiego, pomorskiego i wielkopolskiego, (łącznie 90,8%). Największy udział w wartości kosztorysowej rozpoczętych inwestycji przypadało na jednostki mające siedzibę na terenie województw: mazowieckiego (49,8%), małopolskiego (7,8%), wielkopolskiego (7,1%), śląskiego (6,9%), dolnośląskiego (6,7%).

Województwa

Voivodships

Województwo dolnośląskie

Dolnośląskie voivodship

Powiaty	– 26
Miasta na prawach powiatu	– 4
Miasta ogółem	– 93
Gminy	– 169

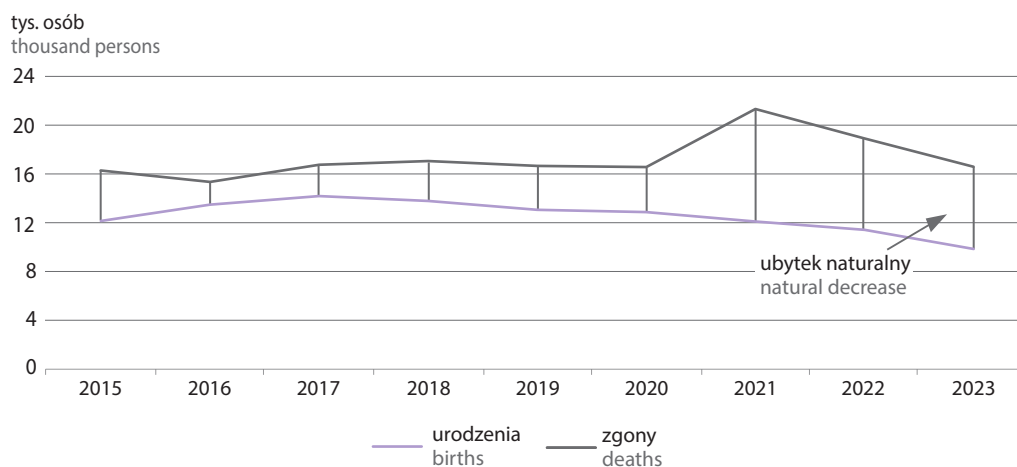
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	19,9 tys. km ² 19.9 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	2,9 mln mieszkańców 2.9 million inhabitants
	7. lokata 7th position		5. lokata 5th position
	6,4% powierzchni kraju 6.4% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 67,5% (3. lokata) urbanisation rate: 67.5% (3rd position)

Liczba ludności województwa dolnośląskiego w 1 półroczu 2023 r. zmniejszyła się o 8,9 tys. w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. (przed rokiem notowano ubytek o 9,2 tys.). Współczynnik przyrostu naturalnego wzrósł do minus 4,7‰ (minus 5,2‰ w końcu czerwca 2022 r.). Współczynnik urodzeń był niższy o 1,1 pkt niż w 1 półroczu 2022 r. i po raz pierwszy od 2010 r. nie przekroczył wartości 7,0‰ (6,8‰ wobec 7,4‰ przeciętnie w kraju). Wyraźnie obniżył się współczynnik zgonów z 13,1‰ do 11,5‰. Mimo to był nadal wyższy niż przeciętnie w Polsce (11,1‰).

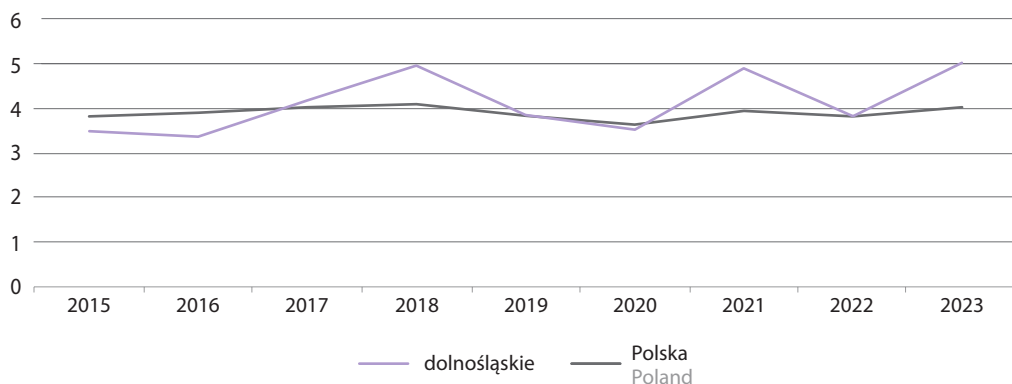
Dolnośląskie było jednym z pięciu województw, w których saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały było dodatnie. Podobnie jak przed rokiem wyniosło ono 1,3‰ (0,1‰ przeciętnie w kraju). Była to trzecia wartość w Polsce po mazowieckim (1,9‰) i pomorskim (1,6‰).

Wartość współczynnika zgonów niemowląt wzrosła w skali roku o 1,2 pkt (do 5,0‰) i kształtowała się powyżej średniej wartości w kraju (4,0‰).

Wykres 19. Ruch naturalny ludności
Chart 19. Vital statistics of population

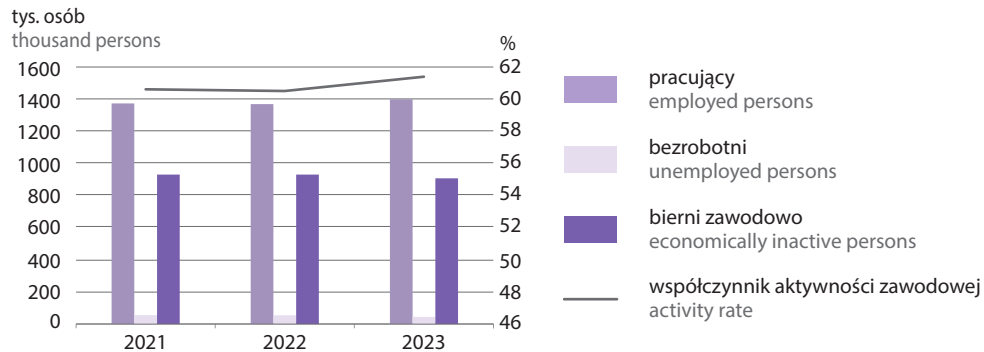

Wykres 20. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 20. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba **aktywnych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. w województwie dolnośląskim wyniosła 1 442 tys. i była o 1,5% większa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. **Współczynnik aktywności zawodowej** w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. zwiększył się o 0,9 p. proc. do poziomu 61,4% przy średniej dla kraju 58,9%.

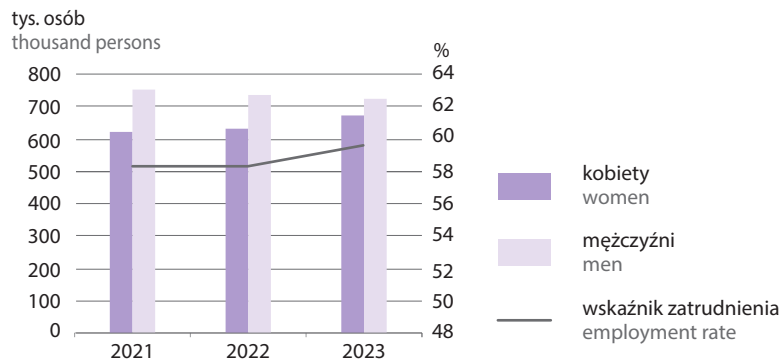
Wykres 21. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
Chart 21. Economic activity of population in the 4th quarter

Liczba osób **pracujących** w ujęciu rocznym zwiększyła się o 2,2% do 1 399 tys. Zwiększyła się liczba pracujących kobiet (o 6,5%), natomiast niższa była liczba pracujących mężczyzn (o 1,6%).

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 59,6% (57,1% przeciętnie w kraju) i był o 1,3 p. proc. wyższy niż w analogicznym kwartale 2022 r. W województwie obserwowano wzrost wskaźnika zatrudnienia zarówno na wsi – o 3,7 p. proc. do poziomu 61,6%, jak i w miastach – o 0,3 p. proc. do poziomu 58,6%.

Wykres 22. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
Chart 22. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

W 4 kwartale 2023 r. **liczba bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 43 tys. osób (w ujęciu rocznym ubytek o 17,3%). Zmniejszyła się liczba bezrobotnych kobiet (o 34,5%; z 29 tys. do 19 tys.), wzrosła liczba bezrobotnych mężczyzn (o 4,3%).

W 4 kwartale 2023 r. **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła 3,0% (wobec 3,1% średnio w kraju) i była niższa niż przed rokiem o 0,7 p. proc. Wskaźnik w mieście kształtował się na poziomie 2,9% (spadek o 0,2 p. proc. w skali roku); na wsi wyniósł 3,2% (spadek o 1,7 p. proc.). Odnotowano spadek stopy bezrobocia kobiet (o 1,7 p. proc. do 2,7%) oraz wzrost stopy bezrobocia mężczyzn (o 0,2 p. proc. do poziomu 3,2%).

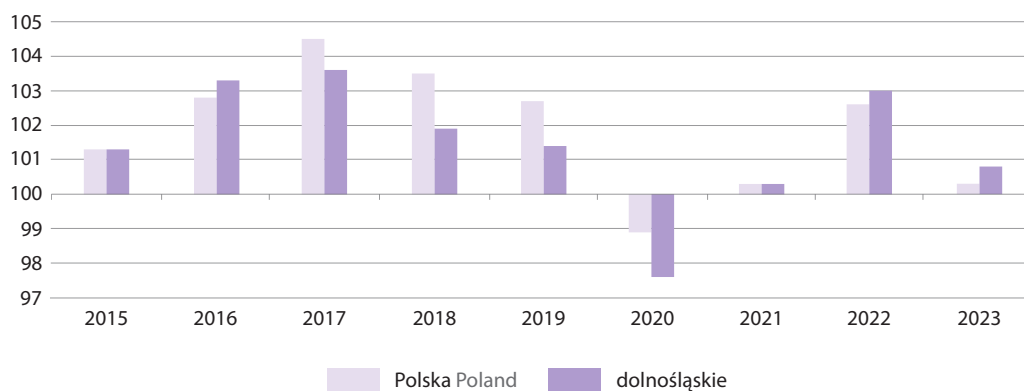
W 4 kwartale 2023 r. populacja **biernych zawodowo** zmniejszyła się skali roku o 2,4% i wynosiła 907 tys. osób, co stanowiło 38,6% ogółu ludności województwa w wieku w wieku 15–89 lat, przy nieznacznym spadku liczby ludności w wieku 15–89 lat.

Relacja osób niepracujących do pracujących w skali roku poprawiła się. W 4 kwartale 2023 r. na 1000 pracujących przypadało 679 osób bezrobotnych lub biernych zawodowo wobec 717 osób przed rokiem.

W sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 502,7 tys. osób i było o 0,8% większe niż w roku poprzednim. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** ukształtowało się na poziomie 7 852 zł (o 12,3% więcej niż 2022 r.) i stanowiło 105,5% średniego wynagrodzenia w Polsce (najwięcej po mazowieckim).

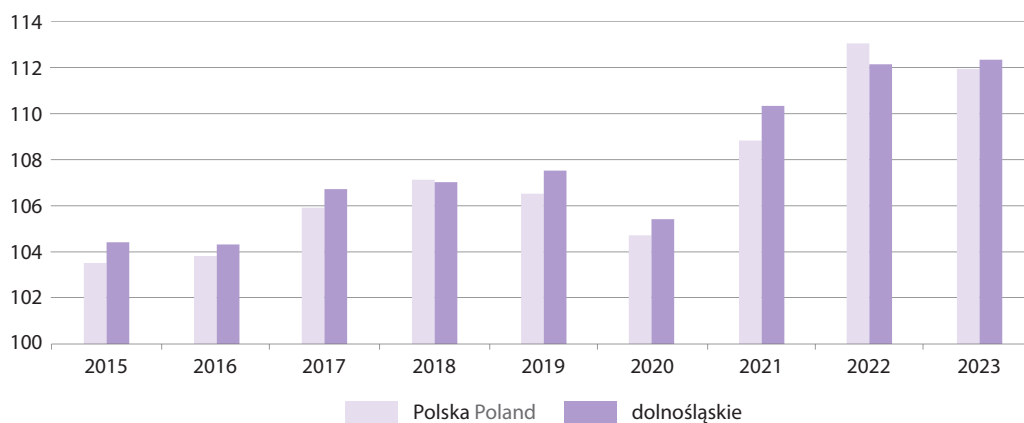
Wykres 23. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

Chart 23. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

Wykres 24. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

Chart 24. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

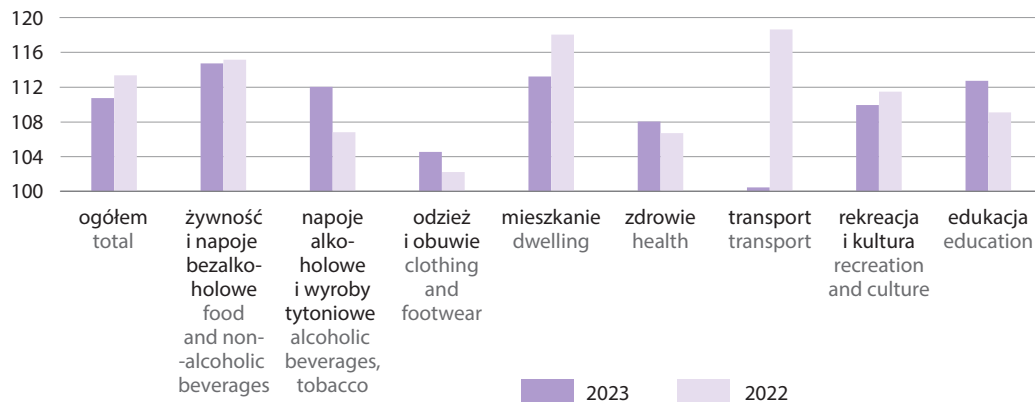

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 3 332 zł (o 1,0% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1 900 zł (o 2,8% więcej od średniej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie dolnośląskim skali roku był o 0,7 p. proc. mniejszy niż średnio i wyniósł 10,7% (podobnie jak w lubelskim i łódzkim).

Wykres 25. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
Chart 25. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu wolniejszym niż przeciętnie w kraju zwiększyły się ceny odzieży i obuwia (o 4,5% wobec 6,2%), związane rekreacją i kulturą oraz (o 9,9% wobec 11,6%), zdrowiem (o 8,0% wobec 8,4%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 14,7% wobec 15,1%) oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 13,2% wobec 13,4%). Więcej niż średnio wzrosły ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 12,0% wobec 11,1%), związane z transportem (o 0,4% wobec 0,1%) oraz z edukacją (o 12,7% wobec 12,6%).

Województwo dolnośląskie w 2023 r. wytworzyło 10,2% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 6,5% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (o 5,2%; największy wzrost wśród województw wobec spadku o 1,5% średnio w kraju), jak i produkcji sprzedanej budownictwa (o 14,3% wobec wzrostu o 6,4% przeciętnie w Polsce).

W 2023 r. w województwie dolnośląskim oddano do użytkowania 19,9 tys. **mieszkań**, co stanowiło 9,0% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju, co oznaczało spadek w skali roku o 10,3% (w kraju – o 7,2%). Zmniejszyła się liczba oddanych do użytkowania mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 14,3%) oraz indywidualnych (o 7,4%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 654 mieszkania (najwięcej po mazowieckim). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 85,9 m² wobec 89,9 m² średnio w kraju.

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa dolnośląskiego w 2023 r. były mniejsze od uzyskanych rok wcześniej. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zwiększył się wskaźnik poziomu kosztów – z 93,7% do 95,0%. Odnotowano spadek wskaźników rentowności obrotu brutto (z 6,3% do 5,0%) oraz netto (z 5,1% do 4,0%). Zmniejszył się wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 6,6% do 4,7%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 78,0% (najmniejszy po warmińsko-mazurskim udział wśród województw), a ich udział w przychodach z całkowitego kształtu działalności wyniósł 80,1% (wobec odpowiednio 80,3% i 87,3% w 2022 r.).

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa dolnośląskiego wyniosły 24 471,6 mln zł, co stanowiło 10,9% nakładów w kraju (3. lokata, po mazowieckim i śląskim). W skali roku odnotowano zwiększenie nakładów o 9,0% wobec wzrostu w kraju o 14,0%. Wzrost nakładów wystąpił w większości sekcji: obsłudze rynku nieruchomości (blisko 2,5-krotnie; największy wzrost po mazowiec-

kim), budownictwie (o 26,5%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 12,6%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,5%) i przemyśle (o 6,7%). Największy udział w zrealizowanych nakładach według sekcji PKD stanowił przemysł (49,8%). Na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia przeznaczono 44,7% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe w województwie, na środki transportu 29,3% (najwyższy udział wśród województw), a na budynki i budowlę 21,6% (najmniejszy udział wśród województw).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 905,1 tys. ha i stanowiła 94,1% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	382,6	95,5	6,6	51,0	103,9	111,8	1 950,9	99,3
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	128,4	99,4	11,6	33,3	105,7	98,2	427,9	105,4	11,4
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	10,3	94,6	5,4	270	103,8	91,2	277,1	98,1	5,0

a Z mieszkankami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowiu trzody chlewnej liczyło 143,7 tys. szt. (1,5% krajowego pogłowia), bydła – 111,4 tys. szt. (1,7%), owiec – 13,3 tys. szt. (4,4%). W skali roku odnotowano wzrost pogłowia owiec (o 9,3%) oraz bydła (o 2,4%), przy spadku pogłowia trzody chlewnej (o 15,3%; jeden z dwóch spadków wśród województw, spadek odnotowano jeszcze w wielkopolskim o 18,4%). Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków była najniższa w kraju i wynosiła odpowiednio 15,7 szt. (w kraju – 65,3 szt.) oraz 12,2 szt. (43,0 szt.; najmniej w kraju), a obsada owiec – 1,5 szt. (2,0 szt.).

W województwie dolnośląskim w 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 3,9%, końcowej – 3,7%, a towarowej – 3,4%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 39,3% niższa od średniej w kraju.

Województwo kujawsko-pomorskie

Kujawsko-pomorskie voivodship

Powiaty	- 19
Miasta na prawach powiatu	- 4
Miasta ogółem	- 53
Gminy	- 144

Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	18,0 tys. km ² 18.0 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	2,0 mln mieszkańców 2.0 million inhabitants
	10. lokata 10th position		10. lokata 10th position
	5,7% powierzchni kraju 5.7% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 58,1% (10. lokata) urbanisation rate: 58.1% (10th position)

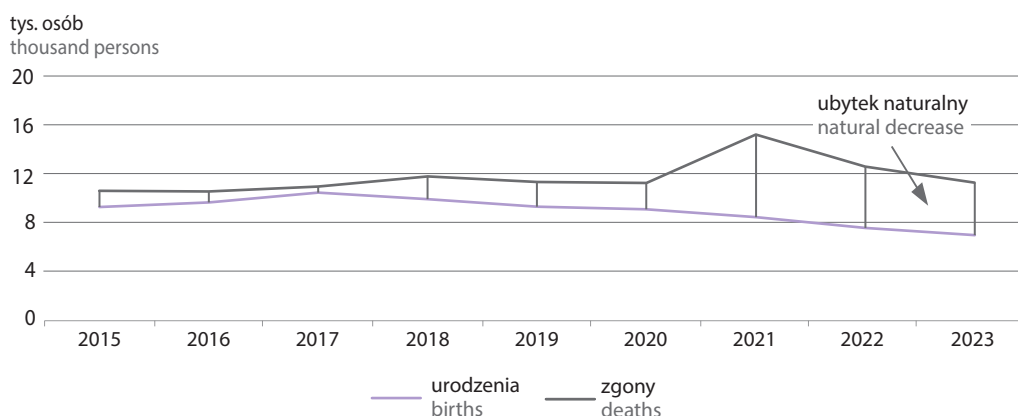
W województwie kujawsko-pomorskim w 1 półroczu 2023 r. odnotowano ubytek **liczby ludności** o 10,0 tys. w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. (rok wcześniej liczba ludności zmniejszyła się o 12,3 tys.). Od 2011 r. współczynnik urodzeń w regionie kształtował się poniżej średniej wartości w kraju. W analizowanym okresie tendencja utrzymała się. W porównaniu z 1 półroczem 2022 r. współczynnik zmniejszył się o 0,5 pkt do 7,0‰ (wobec 7,4‰ przeciętnie w kraju). Obniżył się współczynnik zgonów z 12,5‰ do 11,2‰, a mimo to kształtował się powyżej średniej wartości w kraju (11,1‰).

W 1 półroczu 2023 r. kujawsko-pomorskie – obok łódzkiego, świętokrzyskiego i podkarpackiego – było obszarem o najbardziej wyraźnym zwiększeniu wartości przyrostu naturalnego (z minus 5,0‰ do minus 4,3‰).

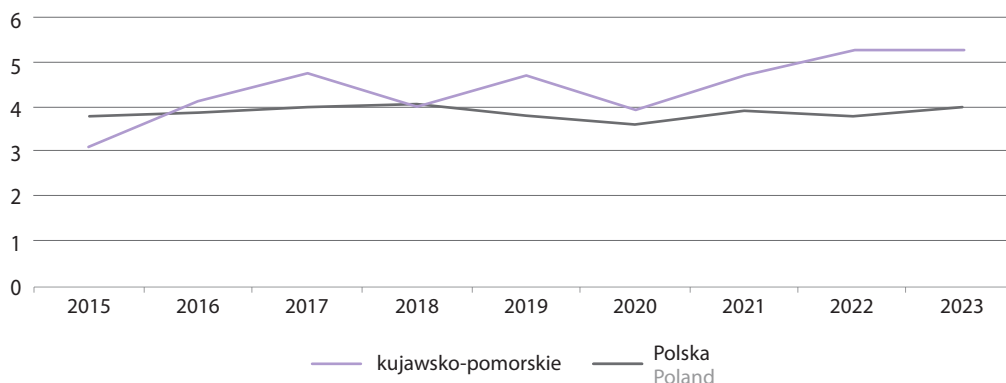
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały wyniosło (minus 0,9‰ wobec minus 1,0‰ w 1 półroczu 2022 r.).

Kujawsko-pomorskie od lat było obszarem o wysokim współczynniku zgonów niemowląt – w latach 2010–2022 tylko raz jego wartość kształtowała się poniżej 4,0‰ (w 2015 r.). W 1 półroczu 2023 r. współczynnik kształtował się na poziomie sprzed roku (5,3‰) i nadal był najwyższą wartością w kraju (4,0‰ przeciętnie w Polsce).

Wykres 26. Ruch naturalny ludności
Chart 26. Vital statistics of population

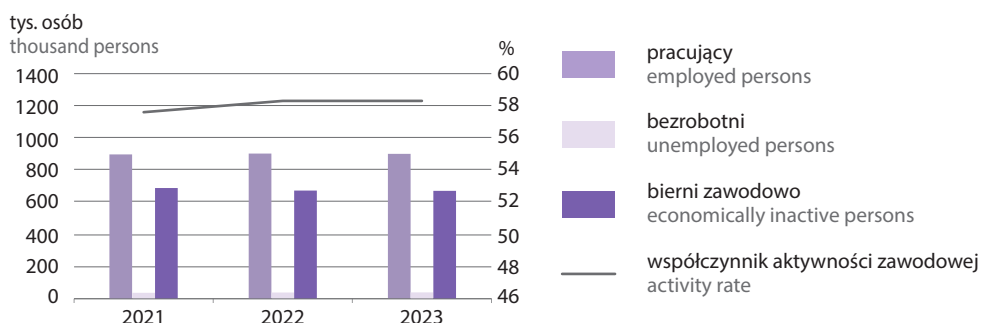

Wykres 27. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 27. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba **aktywnych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 938 tys. osób i była o 0,3% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** utrzymał się na poziomie sprzed roku i wyniósł 58,3%, przy średniej krajowej 58,9%.

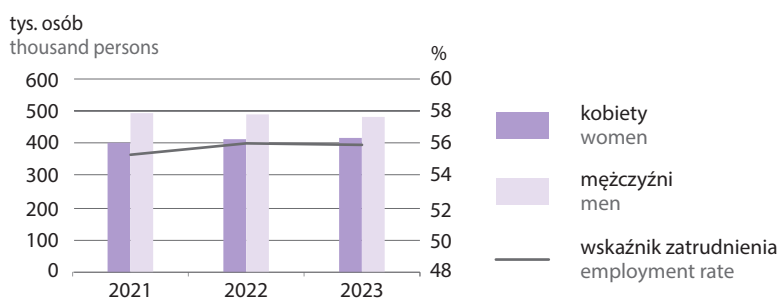
Wykres 28. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
Chart 28. Economic activity of population in the 4th quarter

W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. zmniejszyła się liczba **pracujących** (o 0,4%), która wyniosła 899 tys. osób. Zmniejszyła się liczba pracujących mężczyzn (o 1,6%), natomiast wzrosła liczba pracujących kobiet (o 1,0%).

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 55,9% (57,1% przeciętnie w kraju) i był o 0,1 p. proc. niższy niż w analogicznym kwartale 2022 r. W województwie obserwowano spadek wskaźnika zatrudnienia na wsi – o 0,5 p. proc. do poziomu 55,5%; wzrost w miastach – o 0,1 p. proc. do poziomu 56,1%.

Wykres 29. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
Chart 29. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

W 4 kwartale 2023 r. liczba **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 39 tys. osób. W skali roku odnotowano wzrost o 2,6%. Wzrosła liczba bezrobotnych kobiet (o 43,8%; z 16 tys. do 23 tys.), spadła – mężczyźni (o 27,3%; z 22 tys. do 16 tys.).

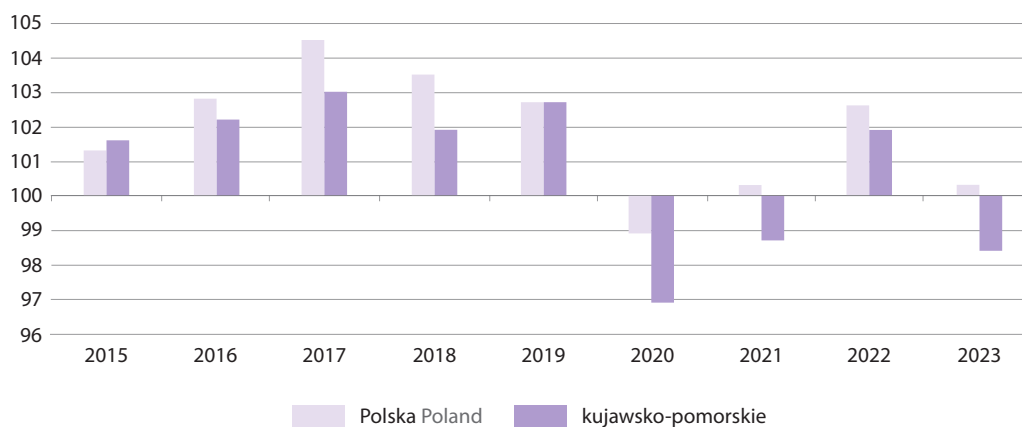
Stopa bezrobocia według BAEL w 4 kwartale 2023 r. wyniosła 4,2% (wobec średnio 3,1% w kraju) i była o 0,2 p. proc. wyższa niż w analogicznym okresie 2022 r. Wskaźnik kształtował się na tym samym poziomie zarówno w mieście jak i na wsi (4,2%). W ciągu roku stopa bezrobocia spadła na wsi o 0,2 p. proc., wzrosła natomiast w miastach – o 0,4 p. proc. Odmienne niż przed rokiem wskaźnik był niższy wśród mężczyzn (3,2%; spadek o 1,1 p. proc.) niż wśród kobiet (5,2%; wzrost o 1,5 p. proc.).

Liczba osób **biernych zawodowo** w województwie wynosiła 671 tys., co stanowiło 41,7% ogółu ludności województwa w wieku 15–89 lat. W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. ich liczba zmniejszyła się o 0,1% przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15–89 lat o 0,2%.

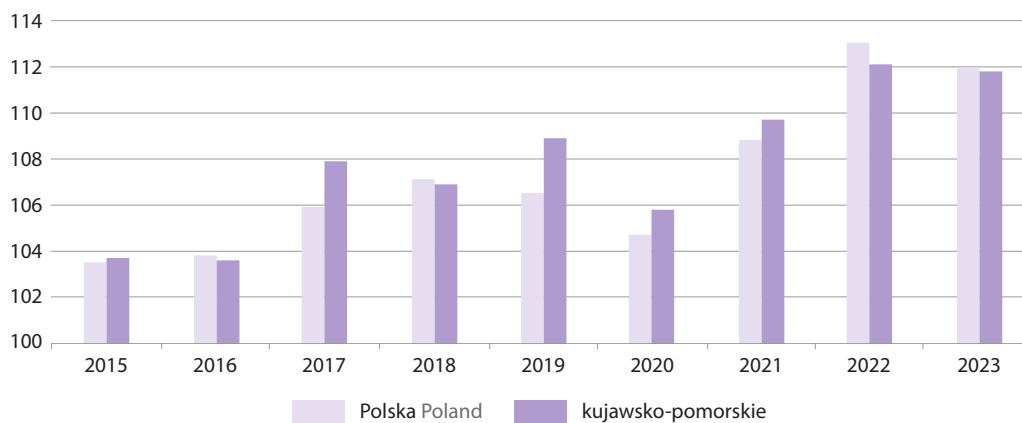
Relacja osób niepracujących do pracujących w skali roku pogorszyła się. W 4 kwartale 2023 r. na 1 000 pracujących przypadało 790 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (przed rokiem – 786 osób).

W sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. **przeciętne zatrudnienie** ukształtowało się na poziomie 257,0 tys. osób, tj. o 1,6% mniejszym niż w 2022 r. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wyniosło 6 553 zł (o 11,8% więcej niż przed rokiem) i było mniejsze o 12,0% od średniego w Polsce.

Wykres 30. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 30. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

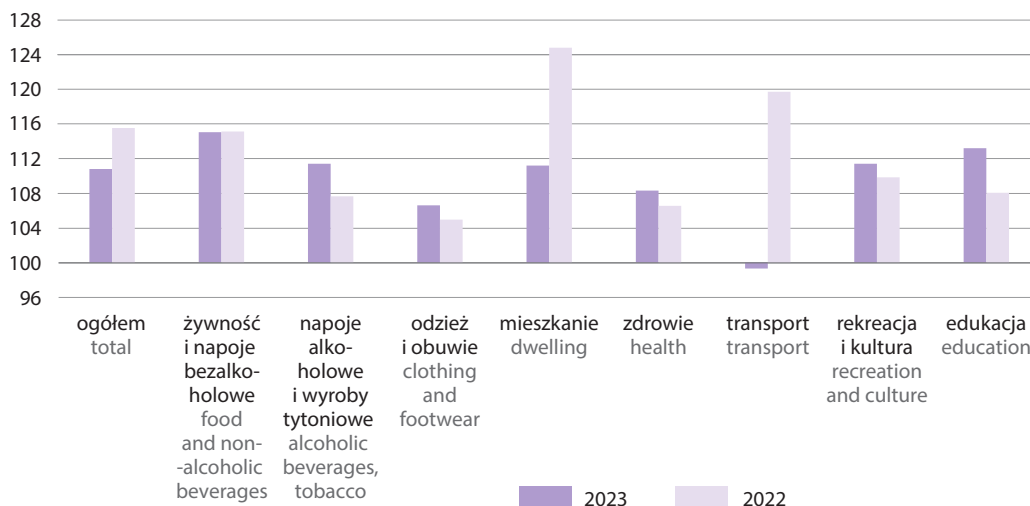
Wykres 31. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 31. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 3051 zł (o 9,3% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1 871 zł (o 1,3% więcej od średniej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie kujawsko-pomorskim w skali roku był o 0,6 p. proc. mniejszy niż średnio w kraju i wyniósł 10,8% (podobnie jak w podlaskim).

Wykres 32. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 32. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu mniejszym niż przeciętnie w kraju zwiększyły się ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 11,2% wobec 13,4%), z rekreacją i kulturą (o 11,4% wobec 11,6%), zdrowiem (o 8,3% wobec 8,4%) oraz ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 15,0% wobec 15,1%). Więcej niż średnio wzrosły ceny związane z edukacją (o 13,2% wobec 12,6%), odzieży i obuwia (o 6,6% wobec 6,2%) oraz ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 11,4% wobec 11,1%). Mniejsze niż przed rokiem były ceny związane z transportem (spadek o 0,7% wobec wzrostu o 0,1% średnio w kraju).

Województwo kujawsko-pomorskie w 2023 r. wytworzyło po 3,9% zarówno krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu**, jak i produkcji sprzedanej budownictwa. W skali roku odnotowano spadek zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (o 4,6% wobec spadku o 1,5% średnio w Polsce), jak i budownictwa (o 0,4%; jeden z dwóch spadków wśród województw, spadek odnotowano jeszcze w mazowieckim wobec wzrostu o 6,4% przeciętnie w kraju).

W 2023 r. w województwie kujawsko-pomorskim oddano do użytkowania 10,9 tys. **mieszkań**, co stanowiło 4,9% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2022 r. odnotowano spadek liczby oddanych mieszkań o 4,8% (o 7,2% w kraju). Zmniejszyła się liczba mieszkań w budownictwie indywidualnym (o 17,6%; najgłębszy po lubelskim spadek w kraju). Zwiększyła się natomiast liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 8,5%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 183 mieszkania. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 86,2 m² (przy średniej krajowej 89,9 m²).

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego w 2023 r. były mniejsze od uzyskanych rok wcześniej. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zwiększył się wskaźnik poziomu kosztów – z 93,1% do 94,7%. Odnotowano spadek wskaźników rentowności obrotu brutto (z 6,9% do 5,3%), netto (z 5,7% do 4,4%) oraz wskaźnik rentowności sprzedaży (z 7,3% do 5,4%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem wyniósł 80,6%, a ich udział w przychodach z całkowitego kształtu działalności wyniósł 86,6% (wobec odpowiednio 83,2% i 92,8% w 2022 r.).

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego wyniosły 6 340,1 mln zł, co stanowiło 2,8% wartości krajowej. W skali roku odnotowano zwiększenie nakładów o 24,3% wobec wzrostu w kraju o 14,0%. Wzrost odnotowano w większości sekcji: budownictwie (o 56,1%), transporcie, gospodarce magazynowej (o 37,6%), przemyśle (o 23,6%), obsłudze rynku nieruchomości (o 12,4%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,1%).

W strukturze nakładów inwestycyjnych według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł (76,4% ogółu nakładów w województwie). Z nakładów inwestycyjnych na środki trwałe, największe poniesiono na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 52,2%, na budynki i budowlę przeznaczono 37,3% nakładów, a na środki transportu 10,3%.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 1 044,7 tys. ha i stanowiła 91,9% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	432,7	101,5	7,4	50,1	98,0	109,9	2 169,4	99,5
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	101,1	100,6	9,2	32,9	96,2	97,1	332,5	96,6	8,9
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	15,8	104,3	8,4	285	86,4	96,3	448,2	89,9	8,0

a Z mieszkankami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 1 017,0 tys. szt. (10,4% krajowego pogłowia), bydła – 502,5 tys. szt. (7,8%), owiec – 10,6 tys. szt. (3,5%). W skali roku populacja trzody chlewnej i owiec – zwiększyła się (odpowiednio o 20,3% i o 5,6%) natomiast bydła spadła (o 1,5%). Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była wyższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio 96,4 szt. wobec 65,3 szt. oraz 47,6 szt. wobec 43,0 szt. Obsada owiec była niższa i wynosiła 1,0 szt. wobec 2,0 szt. w kraju.

W województwie kujawsko-pomorskim w 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 7,5%, końcowej i towarowej – po 7,7%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych ukształtowała się na poziomie o 8,8% wyższym niż przeciętnie w kraju.

Województwo lubelskie

Lubelskie Voivodship

Powiaty	– 20
Miasta na prawach powiatu	– 4
Miasta ogółem	– 50
Gminy	– 213

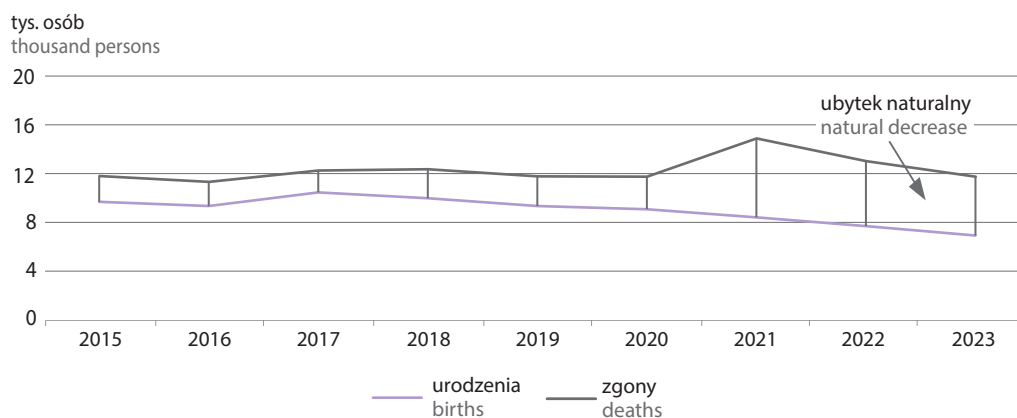
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	25,1 tys. km ² 25.1 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	2,0 mln mieszkańców 2.0 million inhabitants
	3. lokata 3rd position		9. lokata 9th position
	8,0% powierzchni kraju 8.0% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 46,2% (14. lokata) urbanisation rate: 46.2% (14th position)

W województwie lubelskim utrzymują się niekorzystne tendencje demograficzne. Ubytek **liczby ludności** w 1 półroczu 2023 r. wyniósł 12,7 tys. (przed rokiem – 17,8 tys.). Współczynnik urodzeń obniżył się z 7,6‰ do 6,9‰ i osiągnął najniższą wartość od 2010 r. Korzystniej niż przed rokiem kształtował się współczynnik zgonów (11,6‰ wobec 12,8‰), który mimo to od początku analizowanego okresu był wyższy od średniej wartości w kraju (11,1‰ w 1 półroczu 2023 r.). W skali roku współczynnik przyrostu naturalnego wzrósł do minus 4,8‰ (minus 5,2‰ w końcu czerwca 2022 r.). Była to szósta najniższa wartość w Polsce po: świętokrzyskim, łódzkim, śląskim, opolskim i zachodniopomorskim (od minus 6,4‰ do minus 5,1‰).

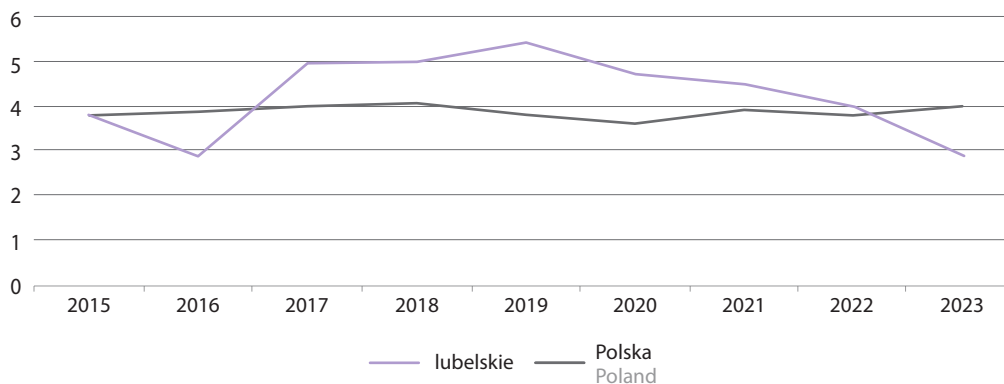
Podobnie jak przed rokiem, w województwie odnotowano najniższą w kraju wartość ogólnego salda migracji (minus 2,0‰ wobec minus 2,4‰ w 1 półroczu 2022 r.).

Lubelskie od lat było województwem o wysokim współczynniku zgonów niemowląt – w latach 2010–2022 jedynie trzykrotnie jego wartość kształtowała się poniżej 4,0‰. W końcu czerwca 2023 r. obserwowano jednak wyraźny ubytek wartości współczynnika (z 4,0‰ do 2,9‰). Była to druga najniższa wartość w Polsce (4,0‰) po lubuskim (2,4‰).

Wykres 33. Ruch naturalny ludności
Chart 33. Vital statistics of population

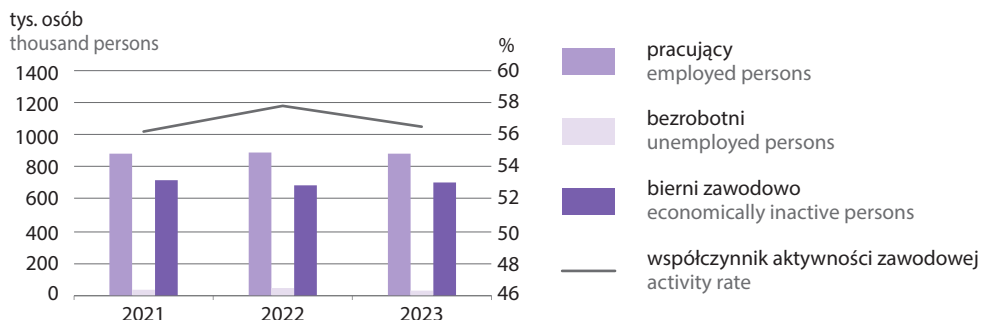

Wykres 34. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 34. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba **aktywnych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. w województwie lubelskim wyniosła 916 tys. i była o 2,6% mniejsza niż w 4 kwartale 2022 r. **Współczynnik aktywności zawodowej** osiągnął wartość 56,5% (spadek o 1,3 p. proc. w skali roku) przy średniej dla kraju na poziomie 58,9%.

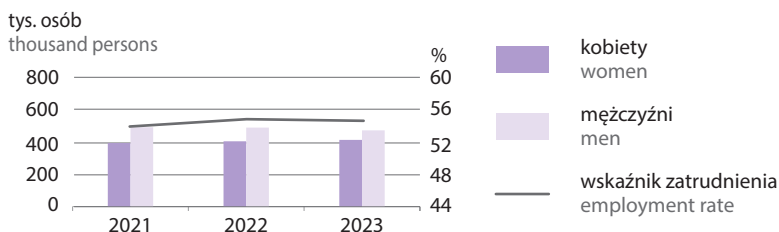
Wykres 35. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
Chart 35. Economic activity of population in the 4th quarter

Liczba **pracujących** wyniosła 884 tys. osób i w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. była mniejsza o 0,8%. Zmniejszyła się liczba pracujących mężczyzn (o 3,5%); zwiększyła – kobiet (o 2,2%).

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. był niższy niż przed rokiem o 0,2 p. proc. i wyniósł 54,6% (57,1% przeciętnie w kraju). W skali roku obserwowano spadek wskaźnika zarówno na wsi (o 1,4 p. proc. do 54,4%), jak i w miastach (o 0,1 p. proc. do 54,7%).

Wykres 36. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
Chart 36. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

W 4 kwartale 2023 r. liczba osób **bezrobotnych** w województwie lubelskim wyniosła 32 tys. i w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. była mniejsza o 33,3%. Zmniejszyła się zarówno liczba bezrobotnych kobiet (o 37,5%; z 24 tys. do 15 tys.), jak i mężczyzn (o 28,0%; z 25 tys. do 18 tys.).

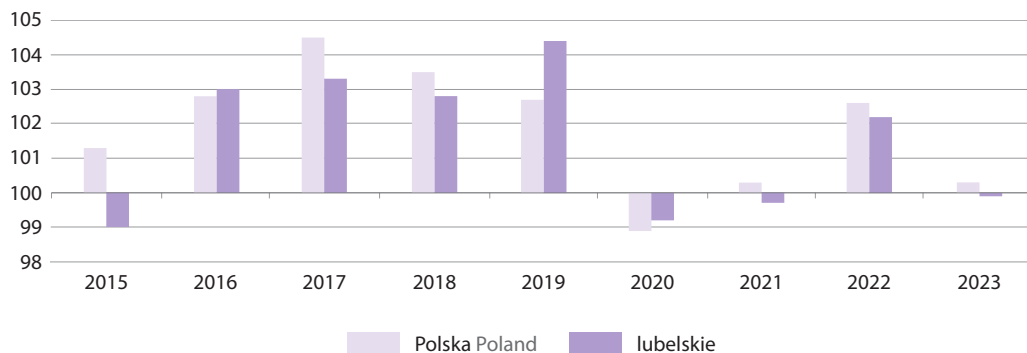
Stopa bezrobocia według BAEL w 4 kwartale 2023 r. w ujęciu rocznym spadła o 1,6 p. proc. i wyniosła 3,5% (wobec przeciętnie 3,1%). Wskaźnik był niższy w mieście (2,8%) niż na wsi (4,1%). W ciągu roku stopa bezrobocia spadła zarówno na wsi o 0,2 p. proc., jak i w miastach – o 3,2 p. proc. Wskaźnik zmniejszył się wśród mężczyzn (z 4,9% do 3,7%) oraz wśród kobiet (z 5,6% do 3,5%).

Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 704 tys. osób, co stanowiło 43,5% ogółu ludności województwa w wieku 15–89 lat. W porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba zwiększyła się o 2,6% przy ubytku liczby ludności w wieku 15–89 lat o 0,4%.

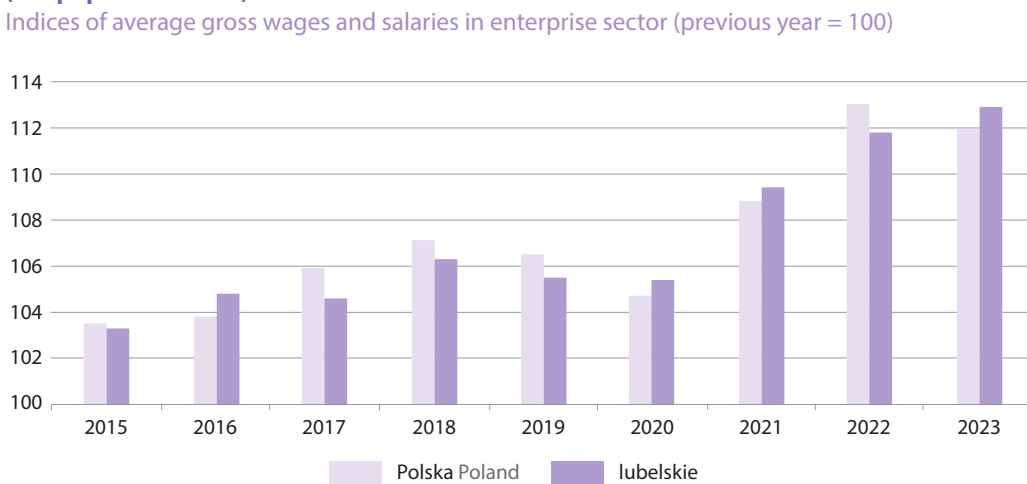
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1 000 osób pracujących w województwie lubelskim zwiększyła się w skali roku. W 4 kwartale 2023 r. na 1 000 pracujących przypadają 833 osoby bierne zawodowo lub bezrobotne wobec 824 osób przed rokiem.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. wyniosło 205,4 tys. osób (0,1% mniej niż w roku poprzednim). **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** ukształtowało się na poziomie 6 329 zł (wzrost o 12,9% w skali roku) i mimo największego po warmińsko-mazurskim wzrostu w kraju, było o 15,0% niższe od średniego w Polsce.

Wykres 37. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 37. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

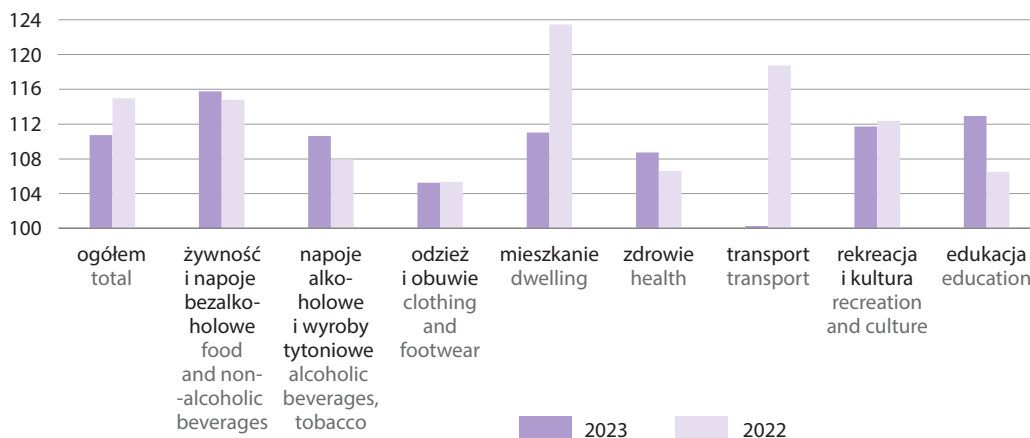
Wykres 38. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 38. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2 973 zł (o 11,6% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1 850 zł (o 0,2% więcej od średniej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie lubelskim w skali roku był o 0,7 p. proc. mniejszy niż przeciętnie w kraju i wyniósł 10,7% (podobnie jak w dolnośląskim i łódzkim).

Wykres 39. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 39. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu wolniejszym niż przeciętnie w kraju zwiększyły się ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 11,0% wobec 13,4%; najmniejszy po opolskim wzrost wśród województw), odzieży i obuwia (o 5,2% wobec 6,2%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 10,6% wobec 11,1%). Więcej niż średnio wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 15,8% wobec 15,1%; największy po pomorskim wzrost wśród województw), związane z edukacją (o 12,9% wobec 12,6%), zdrowiem (o 8,7% wobec 8,4%), rekreacją i kulturą (o 11,7% wobec 11,6%) oraz z transportem (o 0,2% wobec 0,1%).

Województwo lubelskie w 2023 r. wytworzyło 2,6% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 2,5% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu (o 1,2% wobec spadku o 1,5% średnio w kraju) oraz wzrost produkcji sprzedanej budownictwa (o 14,5%, przy wzroście o 6,4% średnio w Polsce).

W 2023 r. w województwie lubelskim oddano do użytkowania 9,0 tys. **mieszkań**, co stanowiło 4,1% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W skali roku odnotowano spadek liczby oddanych mieszkań o 12,4% (wobec spadku w kraju o 7,2%), szczególnie w budownictwie indywidualnym (o 20,4%; najgłębszy spadek wśród województw). Zmniejszenie wystąpiło także w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 3,1%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 291 mieszkania. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 92,8 m² (przy średniej krajowej 89,9 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa lubelskiego w 2023 r. w porównaniu z 2022 r. uzyskały mniejsze **wyniki finansowe** (najgłębsze spadki wśród województw). Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Wzrósł wskaźnik poziomu kosztów (z 92,4% do 99,4%; największy wzrost wśród województw). Zmniejszyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 7,6% do 0,6%) i netto (z 6,5% do minus 0,5%); w obu wypadkach były to najgłębsze spadki wśród województw. Spadł wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 6,8% do 6,7%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 82,0%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 50,8% (najmniejszy udział wśród województw) wobec odpowiednio 83,2% i 95,0% w 2022 r.

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw województwa lubelskiego wyniosły 8 350,1 mln zł, co stanowiło 3,7% wartości krajowej. W ujęciu rocznym wystąpił największy wśród województw wzrost nakładów o 38,6% wobec wzrostu w kraju o 14,0%. Największy wzrost odnotowano w: transporcie, gospodarce magazynowej (o 125,4%; największy wzrost po świętokrzyskim), a następnie przemyśle (o 41,2%; największy wzrost wśród województw), budownictwie (o 15,9%). Spadek wystąpił w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,1%) i obsłudze rynku nieruchomości (o 66,3%). Naj-

większy udział zrealizowanych nakładów według sekcji PKD osiągnął przemysł – 89,4% (1. lokata). Największe nakłady inwestycyjne na środki trwałe poniesiono na budynki i budowle – 55,5% (największy udział wśród województw) oraz maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 37,7%. Na środki transportu wydano 5,7% nakładów na środki trwałe (najmniej wśród województw).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 1 366,2 tys. ha i stanowiła 87,2% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	613,7	98,9	10,6	49,3	105,1	108,1	3 026,1	104,0
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	131,9	105,2	12,0	36,5	107,7	107,7	481,5	113,3	12,9
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	9,4	94,8	5,0	312	96,3	105,4	293,3	91,4	5,2

a Z mieszkami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 428,7 tys. szt. (4,4% krajowego pogłowia), bydła – 360,8 tys. szt. (5,6%), owiec – 19,6 tys. szt. (6,5%). W skali roku zwiększyło się zarówno pogłowie trzody chlewnej (o 3,2%), bydła (o 0,2%), jak i owiec (o 15,8%). Obsada trzody chlewnej, bydła i owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: 31,0 szt. (w kraju 65,3 szt.), 26,1 szt. (43,0 szt.) oraz 1,4 szt. (2,0 szt.).

W województwie lubelskim w 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) zarówno globalnej, towarowej, jak i końcowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 8,6%, końcowej – 8,2% i towarowej – 8,1%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 11,4% niższa od średniej w kraju.

Województwo lubuskie

Lubuskie voivodship

Powiaty	- 12
Miasta na prawach powiatu	- 2
Miasta ogółem	- 43
Gminy	- 82

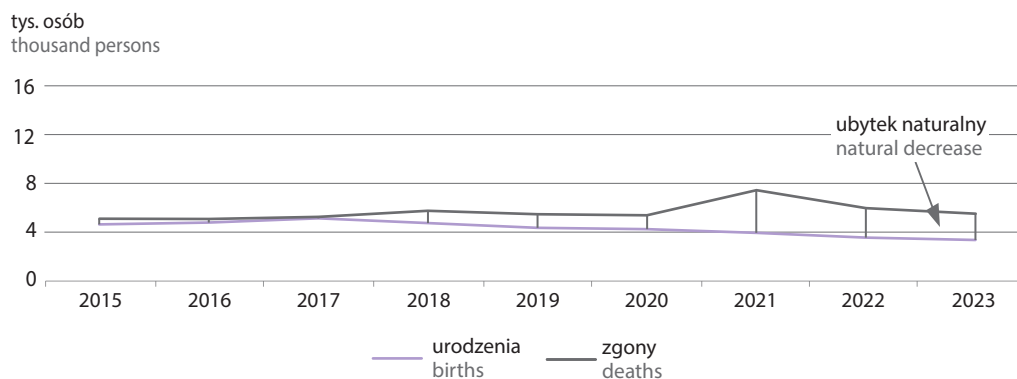
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	14,0 tys. km ² 14.0 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	1,0 mln mieszkańców 1.0 million inhabitants
	13. lokata 13th position		15. lokata 15th position
	4,5% powierzchni kraju 4.5% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 64,3% (5. lokata) urbanisation rate: 64.3% (5th position)

W 1 półroczu 2023 r. **liczba ludności** województwa lubuskiego zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 5,2 tys. (przed rokiem ubytek wyniósł 6,8 tys.). Lubuskie było obszarem o najmniejszym w Polsce ubytku – w odniesieniu do końca czerwca 2022 r. – wartości współczynników: urodzeń (z 7,2‰ do 6,9‰) oraz zgonów (z 12,2‰ do 11,3‰). Przed rokiem w województwie obserwowano najbardziej korzystną w kraju zmianę współczynnika zgonów (15,0‰ do 12,2‰) przy wyraźnym ubytku współczynnika urodzeń (z 8,0‰ do 7,2‰). Korzystniej niż przed rokiem kształtowała się wartość współczynnika przyrostu naturalnego – minus 4,4‰ (wobec minus 4,9‰ w 1 półroczu 2022 r. oraz minus 3,7‰ przeciętnie w Polsce).

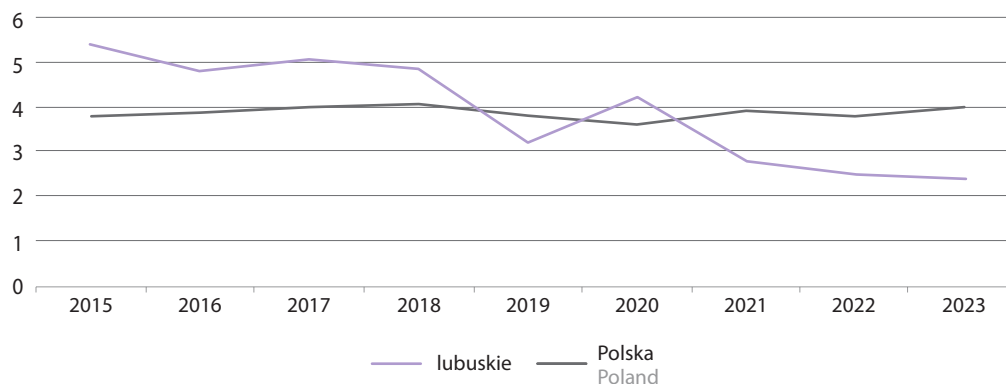
W 1 połowie 2023 r. korzystniej niż przed rokiem kształtowało się saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały (minus 0,7‰ wobec minus 0,8‰).

W lubuskim odnotowano utrzymanie korzystnego trendu niskiej śmiertelności niemowląt. Po obserwowanym przed rokiem obniżeniu wartości współczynnika zgonów niemowląt z 2,8‰ do 2,5‰, w 1 połowie 2023 r. odnotowano kolejny ubytek – do 2,4‰ (najniższa wartość w lubuskim od 2010 r. i jednocześnie najniższa wartość w kraju w 1 półroczu 2023 r.).

Wykres 40. Ruch naturalny ludności
Chart 40. Vital statistics of population

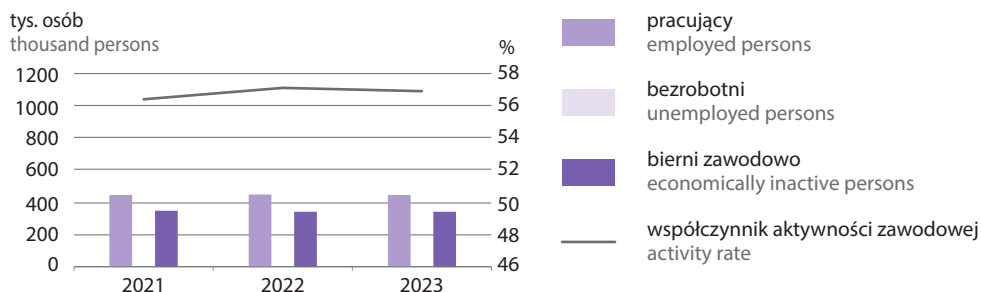
Wykres 41. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 41. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, w 4 kwartale 2023 r. liczba osób **aktywnych zawodowo** w województwie lubuskim zmniejszyła się w skali roku o 0,4% i wyniosła 452 tys. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 56,9% (spadek o 0,2 p. proc. w odniesieniu do 4 kwartału 2022 r.) przy średniej dla kraju wynoszącej 58,9%.

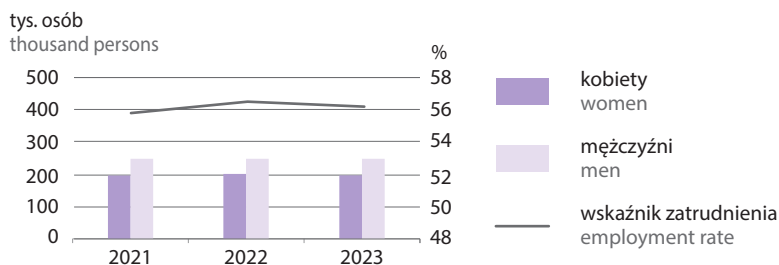
Wykres 42. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
Chart 42. Economic activity of population in the 4th quarter

Liczba **pracujących** w 4 kwartale 2023 r. zmniejszyła się w skali roku o 0,7% i wyniosła 446 tys. osób, głównie w wyniku zmniejszenia liczby pracujących kobiet (o 2,0%), przy liczbie pracujących mężczyzn utrzymującej się na poziomie sprzed roku.

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 56,2% (wobec 57,1% przeciętnie w kraju) i był o 0,3 p. proc. niższy niż przed rokiem. Spadek wskaźnika odnotowano zarówno w miastach, jak i na wsi (po 0,2 p. proc.) do odpowiednio 56,3% oraz 56,1%.

Wykres 43. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
Chart 43. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

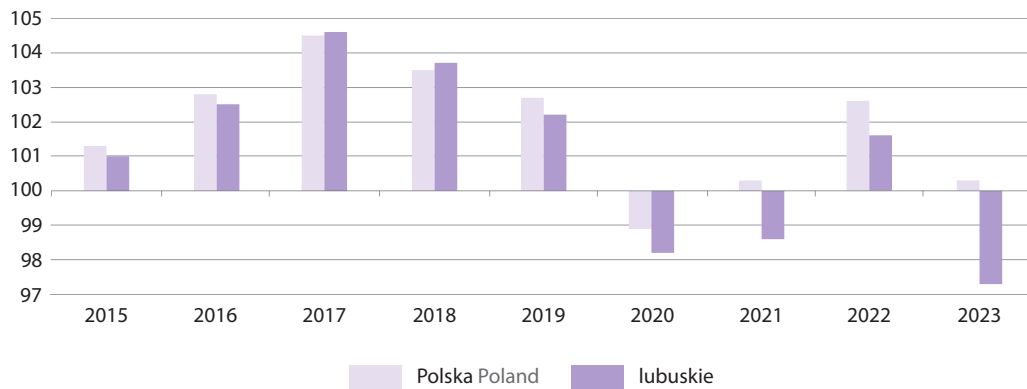
Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL **liczba bezrobotnych** oraz **stopa bezrobocia** w województwie lubuskim nie zostały podane.

Populacja **biernych zawodowo** utrzymała się na poziomie sprzed roku i wyniosła 341 tys. osób, co stanowiło 42,9% ogółu ludności województwa w wieku 15–89 lat, przy ubytku liczby ludności w wieku 15–89 lat o 0,1%.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL relacja **niepracujących do pracujących** nie została podana.

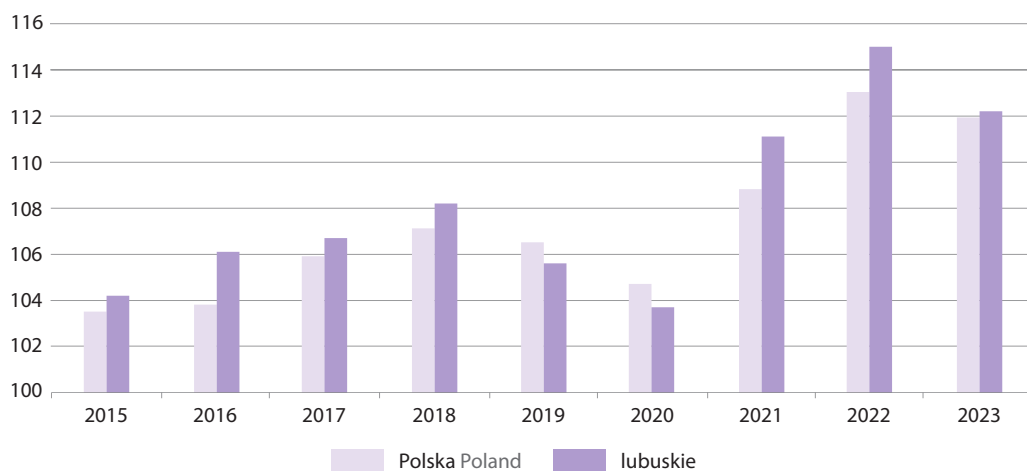
W sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 127,3 tys. osób i w stosunku do 2022 r. zmniejszyło się o 2,7% (najgłębszy po warmińsko-mazurskim spadek w kraju). **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie** brutto ukształtowało się na poziomie 6 629 zł, tj. wzrosło w skali roku o 12,2% i było o 11,0% mniejsze od średniego w Polsce.

Wykres 44. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 44. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

Wykres 45. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

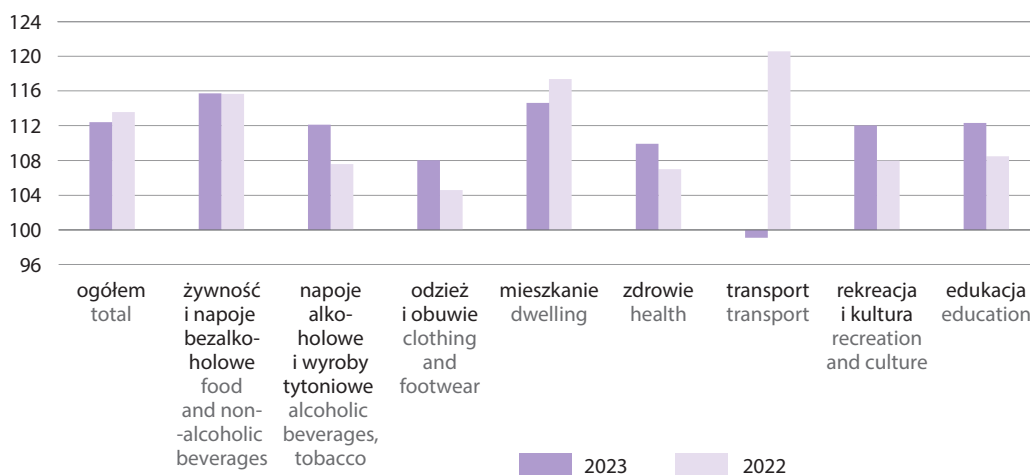
Chart 45. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 3 086 zł (o 8,3% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1 964 zł (o 6,3% więcej od średniej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie lubuskim w skali roku był o 1,0 p. proc. większy niż średnio w Polsce i wyniósł 12,4% (największy po zachodniopomorskim wzrost w kraju).

Wykres 46. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 46. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny odzieży i obuwia (o 8,0% wobec wzrostu w kraju o 6,2%; największy wzrost w kraju), związane ze zdrowiem (o 9,9% wobec 8,4%; największy wzrost w kraju), ceny towarów i usług w zakresie mieszkania (o 14,6% wobec 13,4%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 12,1% wobec 11,1%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 15,7% wobec 15,1%) oraz związane z rekreacją i kulturą (o 12,0% wobec 11,6%). Mniej niż przeciętnie zwiększyły się ceny związane z edukacją (o 12,3% wobec 12,6%). Mniejsze niż przed rokiem były ceny związane z transportem (spadek o 0,9% wobec wzrostu o 0,1% średnio w kraju).

Województwo lubuskie w 2023 r. wytworzyło 2,3% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 1,0% produkcji sprzedanej **budownictwa** (najmniej w kraju). W skali roku odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu (o 4,6% przy spadku o 1,5% średnio w kraju), oraz wzrost produkcji sprzedanej budownictwa (o 3,2% przy wzroście o 6,4%).

W 2023 r. w województwie lubuskim oddano do użytkowania 5,0 tys. **mieszkań**, co stanowiło to 2,2% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w Polsce. W ujęciu rocznym notowano spadek o 15,2% (wobec spadku w kraju o 7,2%), szczególnie w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 27,2%; najgłębszy spadek wśród województw). Wzrosła liczba mieszkań indywidualnych (o 0,9%, mniejszy spośród dwóch wzrostów notowanych wśród województw, większy wzrost notowano w zachodniopomorskim – o 5,0%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 89 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 93,4 m² i była wyższa od średniej krajowej o 3,5 m² (wobec 89,9 m² w kraju).

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa lubuskiego w 2023 r. były mniejsze od uzyskanych rok wcześniej. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zwiększył się wskaźnik poziomu kosztów (z 93,9% do 95,9%). Odnotowano spadek wskaźników rentowności obrotu brutto (z 6,1% do 4,1%) oraz rentowności obrotu netto (z 5,1% do 3,5%). Zmniejszył się wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 5,8% do 3,5%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 78,6%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 76,1% (wobec odpowiednio 85,7% i 86,4% w 2022 r.).

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa lubuskiego wyniosły 2615,6 mln zł, co stanowiło 1,2% wartości krajowej (najmniej po podlaskim, warmińsko-mazurskim i świętokrzyskim). W ujęciu rocznym wystąpiło zwiększenie nakładów o 7,1% wobec wzrostu w kraju o 14,0%. Wzrost odnotowano w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 35,6%), transport, gospodarka magazynowa (o 24,2%), obsługa rynku nieruchomości (o 20,8%) i budownictwo

(o 14,4%). Spadek nakładów wystąpił w przemyśle (o 6,0%; najgłębszy spadek wśród województw). Spośród sekcji PKD najwięcej nakładów inwestycyjnych przeznaczono w przemyśle – 63,2%. W badanych przedsiębiorstwach, w nakładach inwestycyjnych na środki trwałe, przeważały nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, które stanowiły 49,9%. Na budynki i budowlę przeznaczono 29,5% nakładów inwestycyjnych, a na środki transportu 20,5% (2. lokata po dolnośląskim).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 439,5 tys. ha i stanowiła 93,5% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	168,3	102,7	2,9	41,5	103,8	91,0	698,5	106,5
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	37,0	107,7	3,4	30,9	103,7	91,2	114,3	111,5	3,1
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	2,3	94,8	1,2	223	106,2	75,3	52,3	101,0	0,9

a Z mieszkankami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 100,7 tys. szt. (1,0% krajowego pogłowia), bydła – 93,6 tys. szt. (1,5%), owiec – 6,8 tys. szt. (2,2%). W skali roku zwiększyło się pogłowie zarówno trzody chlewnej (o 53,3%; największy po opolskim wzrost wśród województw), owiec (o 8,8%), jak i bydła (o 3,1%). Obsada trzody chlewnej, bydła i owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: 22,7 szt. (w kraju 65,3 szt.), 21,1 szt. (43,0 szt.), 1,5 szt. (2,0 szt.).

W województwie lubuskim w 2022 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) globalnej, końcowej oraz towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 1,8%, końcowej – 1,7% i towarowej – 1,8%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 41,6% niższa od średniej w kraju.

Województwo łódzkie

Łódzkie voivodship

Powiaty	– 21
Miasta na prawach powiatu	– 3
Miasta ogółem	– 52
Gminy	– 177

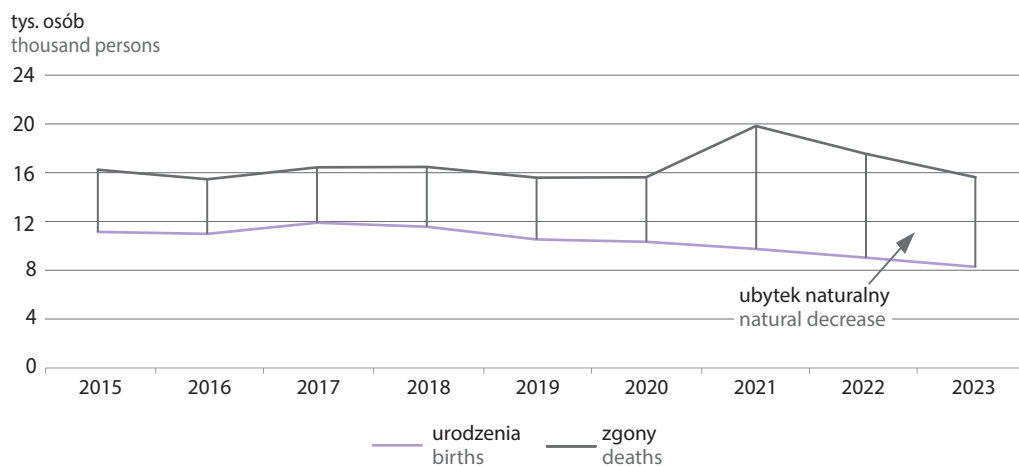
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	18,2 tys. km ² 18.2 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	2,4 mln mieszkańców 2,4 million inhabitants
	9. lokata 9th position		6. lokata 6th position
	5,8% powierzchni kraju 5.8% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 61,8% (7. lokata) urbanisation rate: 61.8% (7th position)

W województwie łódzkim w 1 półroczu 2023 r., podobnie jak w latach poprzednich, zanotowano ubytek **liczby ludności**, który w porównaniu z końcem czerwca 2022 r. wyniósł 15,3 tys. (19,2 tys. przed rokiem; w obu wypadkach – największy po śląskim spadek w kraju). Współczynnik urodzeń żywych obniżył się z 7,6‰ do 7,0‰ (wobec 7,4‰ średnio w kraju). Współczynnik zgonów, mimo wyraźnego ubytku z 14,7‰ do 13,2‰, nadal był najwyższy w kraju (11,1‰ przeciętnie w Polsce). W 1 półroczu 2023 r. w łódzkim, podobnie jak przed rokiem, notowano drugą najniższą w kraju wartość przyrostu naturalnego (po świętokrzyskim). Wyniosła ona minus 6,2‰, co oznaczało wzrost o 0,9 pkt w skali roku.

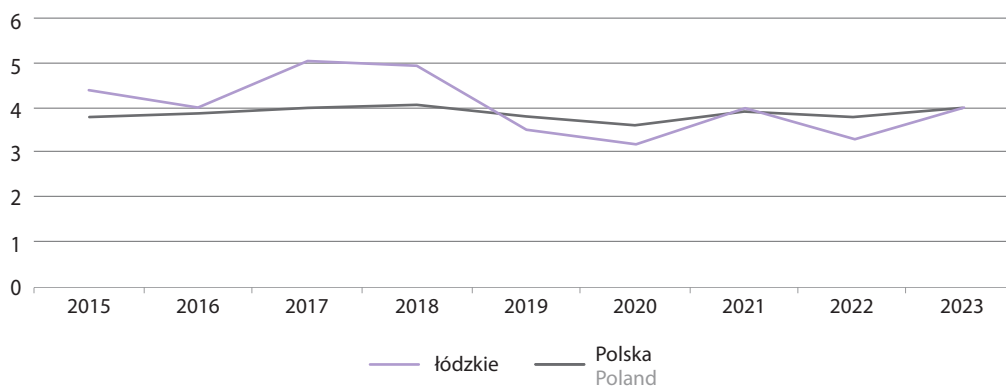
Współczynnik salda migracji na pobyt stały był wyższy niż przed rokiem (minus 0,6‰ wobec minus 0,7‰).

Współczynnik zgonów niemowląt wzrósł o 0,7 pkt z 3,3‰ do 4,0‰ (przed rokiem zmniejszył się o 0,7 pkt z 4,0‰ do 3,3‰) i kształtował się na poziomie średniej wartości w kraju.

Wykres 47. Ruch naturalny ludności
Chart 47. Vital statistics of population

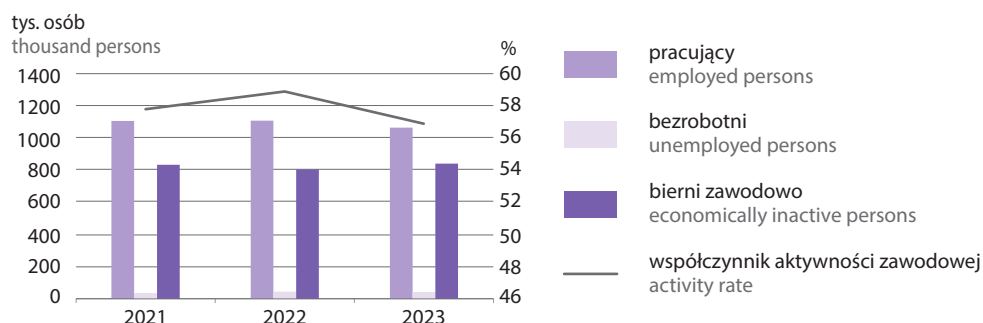

Wykres 48. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 48. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba **aktywnych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. w województwie łódzkim wyniosła 1 109 tys. i była o 3,8% mniejsza niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. **Współczynnik aktywności zawodowej** spadł o 2,0 p. proc. do 56,9% przy wartości średniej dla kraju na poziomie 58,9%.

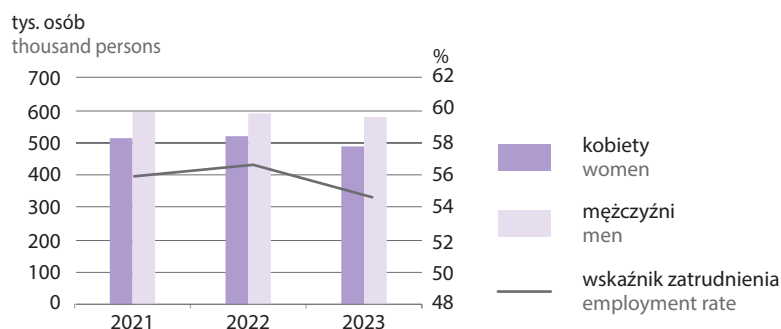
Wykres 49. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
Chart 49. Economic activity of population in the 4th quarter

Liczba osób **pracujących** w województwie łódzkim wyniosła 1 065 tys. i w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. zmniejszyła się o 3,9%. Spadła liczba pracujących kobiet (o 6,2%) oraz liczba pracujących mężczyzn (o 1,9%).

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. zmniejszył się w ujęciu rocznym o 2,0 p. proc. i wyniósł 54,6% (57,1% przeciętnie w kraju). Spadek odnotowano w miastach (o 3,0 p. proc. do 53,6%) oraz na wsi (o 1,5 p. proc. do 56,4%).

Wykres 50. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
Chart 50. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

W 4 kwartale 2023 r. w województwie łódzkim liczba **bezrobotnych** wyniosła 44 tys. osób i w ujęciu rocznym odnotowano spadek o 2,2%. Zmniejszyła się liczba bezrobotnych mężczyzn (o 20,0%) wzrosła liczba bezrobotnych kobiet (o 14,3%).

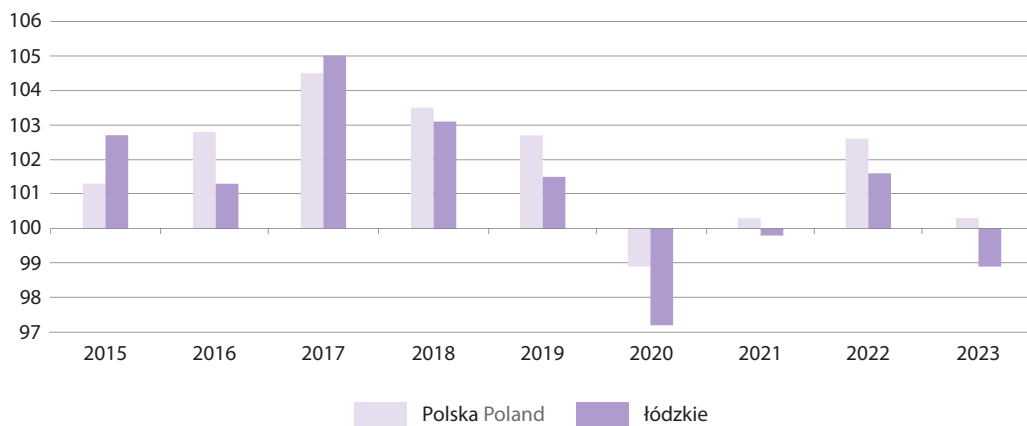
Stopa bezrobocia według BAEL w 4 kwartale 2023 r. wzrosła o 0,1 p. proc. w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku i wyniosła 4,0% (wobec 3,1% przeciętnie w kraju). Wskaźnik ten był wyższy w miastach (4,3%; spadek o 0,3 p. proc.) niż na wsi (3,5%; wzrost o 0,5 p. proc.). Stopa bezrobocia kobiet wyniosła 4,7% (wzrost o 0,8 p. proc. w skali roku); mężczyzn – 3,3% (spadek o 0,8 p. proc.).

Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 841 tys. osób, co stanowiło 43,1% ogółu ludności województwa w wieku 15–89 lat. W skali roku ich liczba zwiększyła się o 4,5% przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15–89 lat o 0,4%.

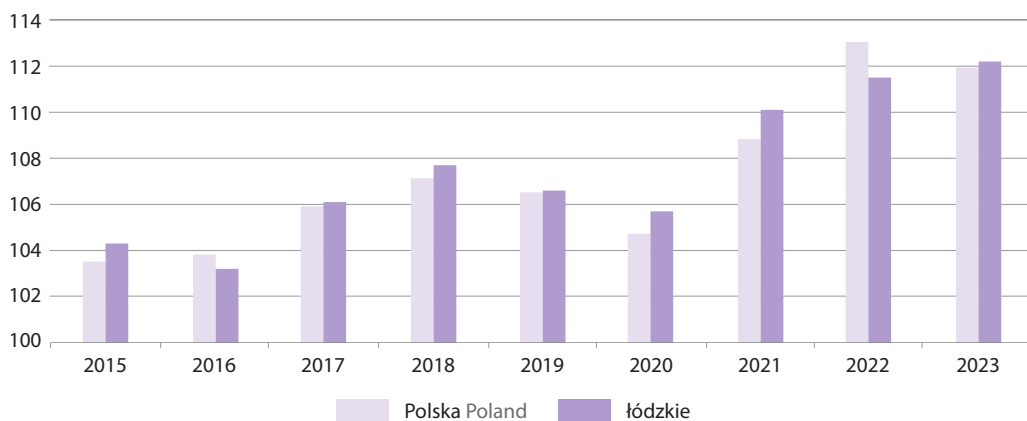
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1 000 pracujących wzrosła w skali roku. W 4 kwartale 2023 r. na 1 000 pracujących przypadało 831 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych wobec 767 osób rok wcześniej.

W sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 350,1 tys. osób i w porównaniu z 2022 r. zmniejszyło się o 1,1%. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wzrosło się w ujęciu rocznym o 12,2% i wyniosło 6 858 zł; było o 7,9% niższe niż średnie w kraju.

Wykres 51. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 51. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

Wykres 52. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 52. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

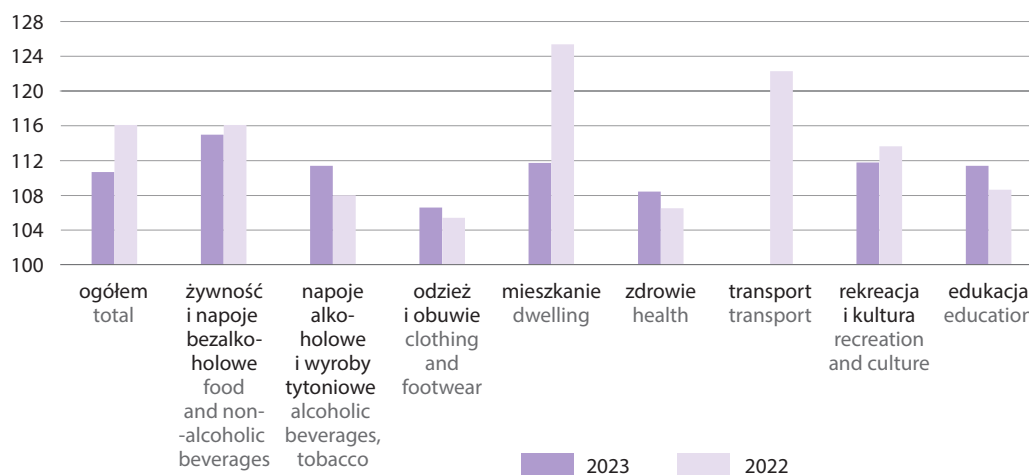

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 3 071 zł (o 8,7% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1 852 zł (o 0,3% więcej od średniej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie łódzkim w skali roku był o 0,7 p. proc. mniejszy niż przeciętnie w kraju i wyniósł 10,7% (podobnie jak w dolnośląskim i lubelskim).

Wykres 53. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 53. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu wolniejszym niż przeciętnie w kraju zwiększyły się ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 11,7% wobec 13,4%), edukacją (o 11,4% wobec 12,6%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 15,0% wobec 15,1%). Ceny towarów i usług związanych transportem utrzymały się na poziomie poprzedniego roku (wobec wzrostu o 0,1% średnio w kraju). Na poziomie średnim w Polsce zwiększyły się ceny związane ze zdrowiem (8,4%).

Większy niż przeciętnie był wzrost cen odzieży i obuwia (o 6,6% wobec 6,2%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 11,4% wobec 11,1%) i w zakresie rekreacji i kultury (o 11,8% wobec 11,6%).

Województwo łódzkie w 2023 r. wytworzyło 6,2% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 5,3% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (o 4,1%; największy po dolnośląskim wzrost wśród województw wobec spadku przeciętnie o 1,5%), jak i produkcji sprzedanej budownictwa (o 6,1% wobec wzrostu średniej w Polsce o 6,4%).

W 2023 r. w województwie łódzkim oddano do użytkowania 11,7 tys. **mieszkań**, co stanowiło 5,3% mieszkań oddanych w kraju. W porównaniu z 2022 r. odnotowano spadek liczby mieszkań o 11,6% (wobec spadku w kraju o 7,2%). Spadła liczba mieszkań w budownictwie indywidualnym (o 15,4%) oraz przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 9,8%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 216 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 92,1 m² (przy średniej krajowej 89,9 m²).

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa łódzkiego w 2023 r. były mniejsze niż w 2022 r. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zwiększył się wskaźnik poziomu kosztów (z 95,0% do 99,2%). Odnotowano spadek zarówno wskaźnika rentowności obrotu brutto (z 5,0% do 0,8%), netto (z 4,3% do 0,4%), jak i wskaźnika rentowności sprzedaży brutto (z 4,5% do 1,2%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 78,5%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności był najmniejszy po lubelskim i wyniósł 69,3% (wobec odpowiednio 80,7% i 71,9% w 2022 r.).

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa łódzkiego wyniosły 6 796,3 mln zł, co stanowiło 3,0% wartości krajowej. W ujęciu rocznym odnotowano wzrost nakładów o 10,9% wobec wzrostu w kraju o 14,0%. Wzrost wystąpił w: handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 16,1%), przemyśle (o 15,4%) i transporcie, gospodarce magazynowej (o 0,2%). Zmniejszyły się nakłady w obsłudze rynku nieruchomości (o 3,5%) oraz budownictwie (o 1,9%). Spośród sekcji PKD najwięcej na-

kładów przeznaczono na przemysł – 75,1%. Największe nakłady inwestycyjne na środki trwałe poniesiono na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 65,2% (największy udział wśród województw), na budynki i budowlę przeznaczono 23,4%, a na środki transportu 10,1%.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 968,1 tys. ha i stanowiła 87,2% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2022 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	473,6	99,4	8,2	39,0	92,4	85,5	1 848,0	92,0
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	36,7	108,3	3,3	33,1	99,7	97,6	121,3	107,9	3,2
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	23,2	99,1	12,3	310	102,6	104,7	718,0	101,7	12,8

a Z mieszkankami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 1 003,1 tys. szt. (10,3% krajowego pogłowia), bydła – 448,1 tys. szt. (7,0%), owiec – 18,5 tys. szt. (6,1%). W skali roku zwiększyła się liczebność owiec (o 12,9%) i trzody chlewnej (o 10,3%), spadło pogłowie bydła (o 0,2%). Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była wyższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio 102,2 szt. (65,3 szt.; 3. lokata; w kraju po wielkopolskim i pomorskim) i 45,7 szt. (43,0 szt.). Natomiast obsada owiec była niższa i wynosiła 1,9 szt. (wobec 2,0 szt.).

W województwie łódzkim w 2022 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej i końcowej produkcji rolniczej wyniósł po 8,4%, towarowej – 8,8%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 28,4% wyższa niż średnia w kraju (3. lokata po wielkopolskim i mazowieckim).

Województwo małopolskie

Małopolskie voivodship

Powiaty	- 19
Miasta na prawach powiatu	- 3
Miasta ogółem	- 64
Gminy	- 182

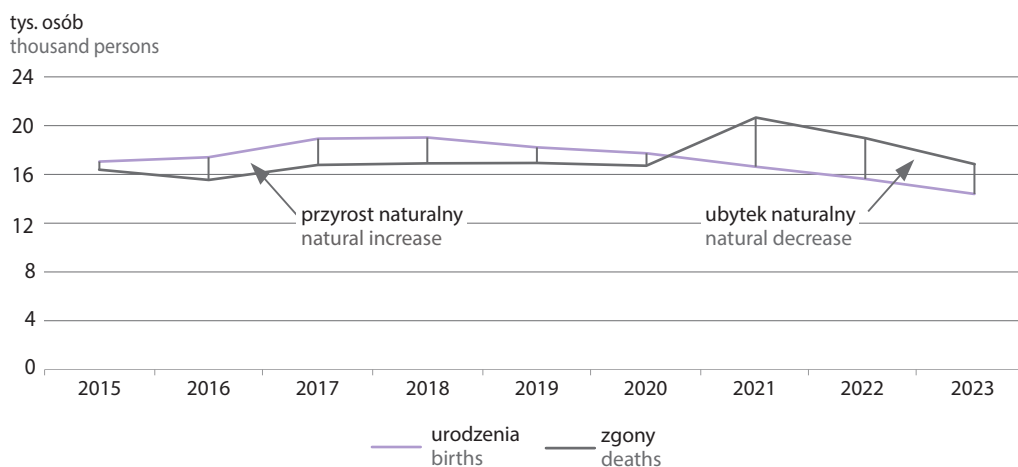
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	15,2 tys. km ² 15.2 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	3,4 mln mieszkańców 3.4 million inhabitants
	12. lokata 12th position		4. lokata 4th position
	4,8% powierzchni kraju 4.8% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 47,8% (13. lokata) urbanisation rate: 47.8% (13th position)

W 1 półroczu 2023 r. **liczba ludności** województwa małopolskiego zmniejszyła się o 0,2 tys. (wobec ubytku o 2,2 tys. przed rokiem). Po okresie wzrostu obserwowanego w latach 2010–2020, który wynikał zarówno z dodatnich wartości zarówno ogólnego salda migracji, jak i przyrostu naturalnego, trzeci rok z rzędu wystąpił ubytek ludności. W małopolskim, podobnie jak w latach 2022 i 2021, notowano ujemną wartość przyrostu naturalnego (minus 1,4‰; najwyższa wartość w kraju; minus 2,0‰ w 1 półroczu 2022 r.; minus 2,3‰ w 1 półroczu 2021 r.). Współczynnik zgonów kształtował się korzystniej niż w analogicznym okresie 2022 r. – 9,8‰ wobec 11,1‰. Była to druga najniższa wartość w Polsce po podkarpackim (9,7‰). W 1 połowie 2023 r. współczynnik urodzeń osiągnął 8,4‰ (najwyższa wartość w kraju podobnie jak w mazowieckim) wobec 9,1‰ przed rokiem oraz 7,4‰ średnio w Polsce.

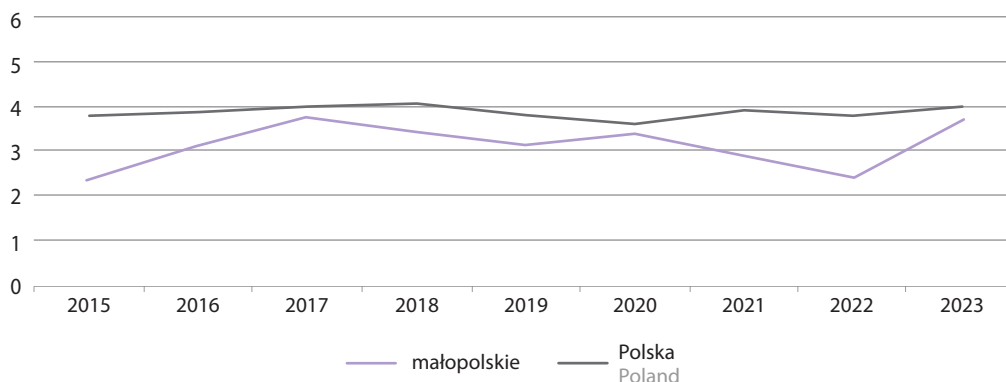
W końcu czerwca 2023 r. małopolskie nadal było jednym z pięciu województw o dodatnim współczynniku ogólnego salda migracji. Jego wartość była wyższa od obserwowanej przed rokiem (1,3‰ wobec 1,1‰).

Mniej korzystnie w porównaniu z końcem czerwca 2022 r. kształtował się współczynnik zgonów niemowląt (3,7‰ wobec 2,4‰). Mimo to jego wartość była niższa niż przeciętnie w kraju (4,0‰).

Wykres 54. Ruch naturalny ludności
Chart 54. Vital statistics of population

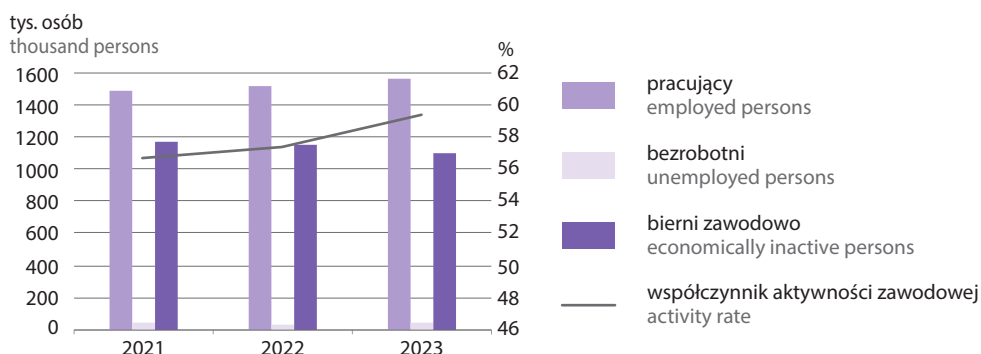

Wykres 55. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 55. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, w województwie małopolskim w 4 kwartale 2023 r. odnotowano wzrost liczby osób **aktywnych zawodowo** o 3,8% do 1 610 tys. osób. **Współczynnik aktywności zawodowej** był wyższy 2,0 p. proc. w odniesieniu do 4 kwartału 2022 r. i ukształtował się na poziomie 59,4% przy średniej wartości dla kraju na poziomie 58,9%.

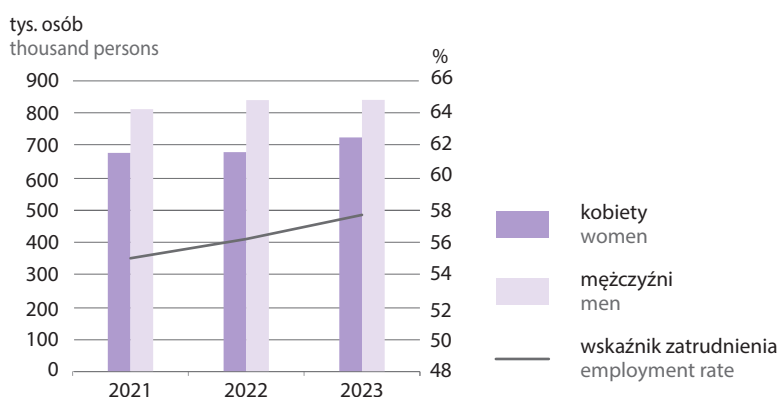
Wykres 56. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
Chart 56. Economic activity of population in the 4th quarter

W województwie małopolskim w 4 kwartale 2023 r. w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. odnotowano wzrost liczby **pracujących** o 3,0% do 1 565 tys. Zwiększyła się liczba pracujących kobiet (o 6,6%), oraz pracujących mężczyzn (o 0,1%).

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 57,7% (57,1% przeciętnie w kraju) i w skali roku wzrósł o 1,5 p. proc. (największy wzrost wśród województw). Wskaźnik zatrudnienia zwiększył się zarówno w miastach (o 3,0 p. proc. do 59,2%), jak i na wsi – o 2,5 p. proc. do 56,3%.

Wykres 57. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
Chart 57. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

W 4 kwartale 2023 r. w województwie małopolskim w ujęciu rocznym odnotowano wzrost liczby **bezrobotnych** o 40,6% – z 32 tys. do 45 tys. osób. Wzrosła zarówno liczba bezrobotnych kobiet (o 69,2%; z 13 tys. do 22 tys.), jak i liczba bezrobotnych mężczyzn (o 26,3%; z 19 tys. do 24 tys.).

W 4 kwartale 2023 r. **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła 2,8% (wobec 3,1% przeciętnie w kraju) i w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku zwiększyła się o 0,7 p. proc. Wskaźnik na wsi osiągnął wartość 2,7% (spadek o 0,2 p. proc.), w mieście – 3,0% (wzrost o 1,7 p. proc.). Odnotowano zwiększenie zarówno stopy bezrobocia kobiet o 1,1 p. proc. do 3,0%, jak i mężczyzn – o 0,6 p. proc. do 2,8%.

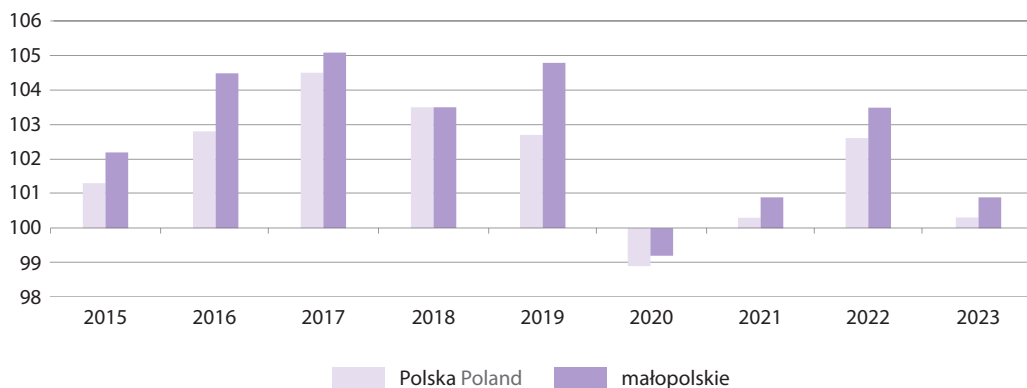
Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 1 100 tys. osób, co stanowiło 40,6% ogółu ludności województwa w wieku 15–89 lat. W porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba zmniejszyła się o 4,6% przy wzroście w skali roku liczbie ludności w wieku 15–89 lat o 0,2%.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1 000 pracujących zmniejszyła się w skali roku. W 4 kwartale 2023 r. na 1 000 pracujących przypadały 732 osoby bierne zawodowo lub bezrobotne (780 osób rok wcześniej).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. wyniosło 548,7 tys. osób i było o 0,9% większe w porównaniu z 2022 r. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie** brutto wzrosło w skali roku o 12,6% (największy po warmińsko-mazurskim i lubelskim wzrost w kraju) i ukształtowało się na poziomie 7 798 zł (o 4,7% więcej niż średnio w kraju; najwięcej po mazowieckim i dolnośląskim).

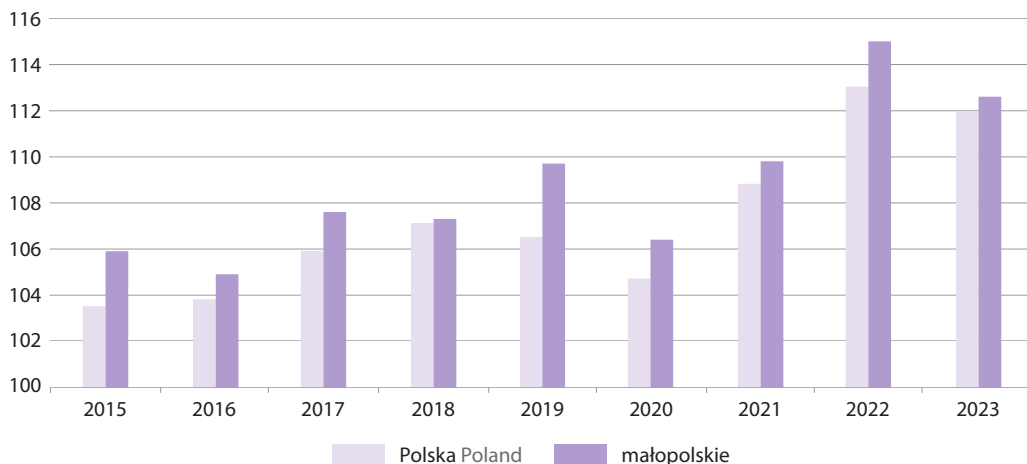
Wykres 58. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

Chart 58. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

Wykres 59. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

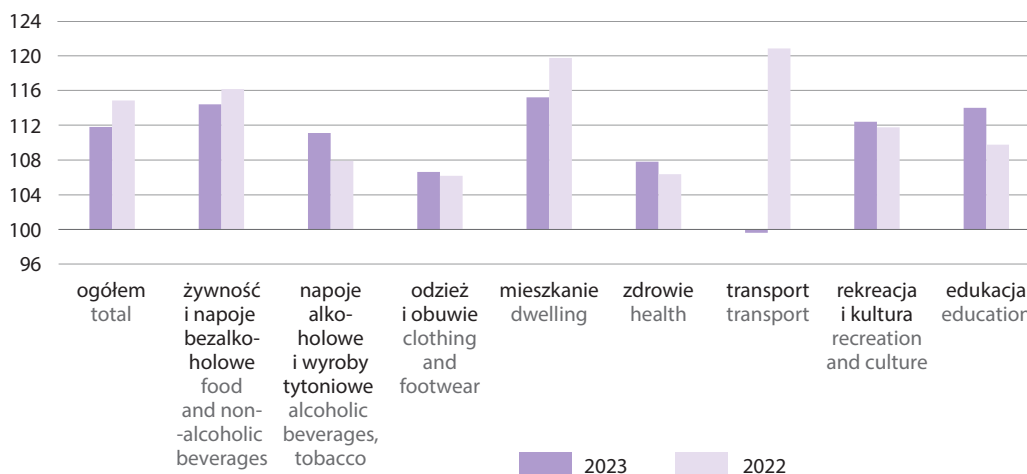
Chart 59. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 3 206 zł (o 4,7% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1 799 zł i była najniższa w kraju (o 2,6% mniej od średniej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie małopolskim w skali roku był o 0,4 p. proc. większy niż średnio w kraju i wyniósł 11,8%.

Wykres 60. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
Chart 60. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż przeciętnie w kraju zwiększyły się ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 15,2% wobec 13,4%; największy po zachodniopomorskim wzrost wśród województw), edukacją (o 14,0% wobec 12,6%), rekreacją i kulturą (o 12,4% wobec 11,6%) oraz ceny odzieży i obuwia (o 6,6% wobec 6,2%). Na poziomie średnim w Polsce zwiększyły się ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (11,1%). Wolniej niż przeciętnie rosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 14,4% wobec 15,1%; najmniejszy po świętokrzyskim wzrost wśród województw) i związane ze zdrowiem (o 7,8% wobec 8,4%). Mniejsze niż przed rokiem były ceny związane z transportem (spadek o 0,4% wobec wzrostu o 0,1% średnio w kraju).

Województwo małopolskie w 2023 r. wytworzyło 7,3% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 8,4% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (o 0,2% wobec spadku w kraju o 1,5%) oraz wzrost produkcji sprzedanej budownictwa (o 0,1% wobec wzrostu o 6,4% w Polsce).

W 2023 r. w województwie małopolskim oddano do użytkowania 21,5 tys. **mieszkań**, co stanowiło 9,7% mieszkań oddanych w Polsce. W porównaniu z 2022 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania zmniejszyła się o 9,8% (wobec spadku w kraju o 7,2%). Spadła liczba mieszkań w budownictwie indywidualnym oraz przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (odpowiednio o 13,6% i o 7,0%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 190 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 94,1 m² (wobec 89,9 m² w Polsce).

Badane przedsiębiorstwa województwa małopolskiego w 2023 r. w porównaniu z 2022 r. uzyskały mniejsze **wyniki finansowe**. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Wystąpił wzrost wskaźnika poziomu kosztów (z 93,0% do 94,4%). Odnotowano spadek zarówno wskaźnika rentowności obrotu brutto (z 7,0% do 5,6%), jak i netto (z 6,0% do 4,6%). Zmniejszył się również wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 6,6% do 5,2%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 85,1% (największy udział wśród województw), a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 75,5% (wobec odpowiednio 87,6% i 86,8% w 2022 r.).

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa małopolskiego wyniosły 15 119,0 mln zł, co stanowiło 6,7% wartości krajowej. W skali roku odnotowano zwiększenie nakładów inwestycyjnych o 2,4% (w kraju wzrost o 14,0%). Wzrost nakładów wystąpił w transporcie, gospodarce magazynowej (o 38,6%), obsłudze rynku nieruchomości (o 4,7%) i przemyśle (o 2,3%). Spadek notowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 15,3%) oraz budownictwie (o 1,4%). Spośród sekcji PKD najwięcej nakładów przeznaczono na przemysł – 79,9%. W nakładach inwestycyjnych na środki trwałe na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia przeznaczono 45,5%, na budynki i budowlę – 44,4% (3. lokata po lubelskim i mazowieckim), a na środki transportu – 9,6%.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 542,7 tys. ha i stanowiła 80,9% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	159,9	97,4	2,8	46,6	102,6	102,2	744,4	100,0
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	15,3	122,5	1,4	33,7	103,1	99,4	51,6	126,0	1,4
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	15,5	98,6	8,2	266	80,6	89,9	412,1	79,6	7,4

a Z mieszkami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 125,4 tys. szt. (1,3% krajowego pogłowia), bydła – 163,4 tys. szt. (2,5%), owiec – 78,0 tys. szt. (25,7%; najwięcej w kraju). W skali roku zwiększyło się zarówno pogłowie trzody chlewnej (o 35,3%), bydła (o 3,5), jak i owiec (o 16,3%). Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio 22,5 szt. (w kraju – 65,3 szt.) i 29,3 szt. (43,0 szt.). Natomiast obsada owiec była najwyższa w kraju i wynosiła 14,0 szt. (2,0 szt.).

W województwie małopolskim w 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 3,1%, końcowej i towarowej – po 2,8%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 23,7% niższa niż średnia w kraju.

Województwo mazowieckie

Mazowieckie voivodship

Powiaty	– 37
Miasta na prawach powiatu	– 5
Miasta ogółem	– 99
Gminy	– 314

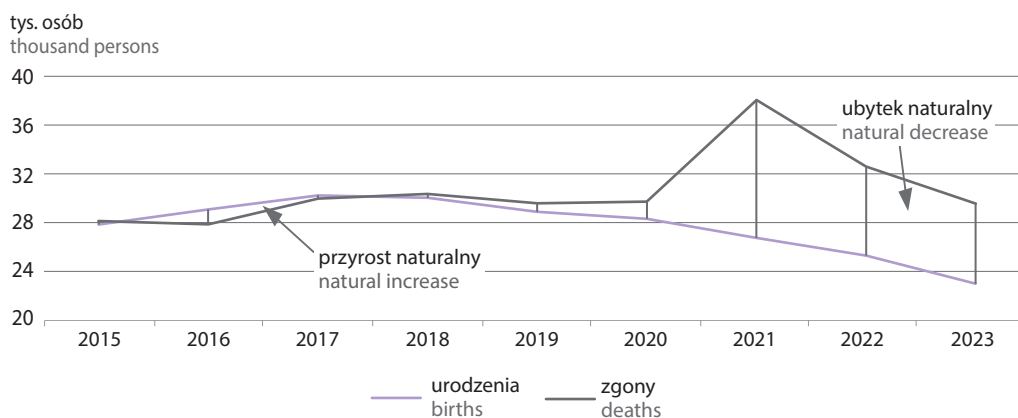
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	35,6 tys. km ² 35.6 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	5,5 mln mieszkańców 5.5 million inhabitants
	1. lokata 1st position		1. lokata 1st position
	11,3% powierzchni kraju 11.3% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 64,7% (4. lokata) urbanisation rate: 64.7% (4th position)

W 1 półroczu 2023 r. **liczba ludności** województwa mazowieckiego – najludniejszego w kraju (5,5 mln; 14,6% ogółu ludności) – zmniejszyła się o 2,1 tys. (wobec ubytku o 1,5 tys. przed rokiem). Współczynnik urodzeń obniżył się w skali roku z 9,2‰ do 8,4‰, mimo to jego wartość (podobnie jak w małopolskim) była najwyższą w Polsce. Współczynnik zgonów w był niższy niż przed rokiem (10,7‰ wobec 11,8‰) i kształtował się poniżej średniej wartości w kraju (11,1‰). W końcu czerwca 2023 r. w mazowieckim notowano piątą najwyższą w kraju wartość przyrostu naturalnego (minus 2,4‰) po: małopolskim, pomorskim, podkarpackim i wielkopolskim (od minus 1,4‰ do minus 2,3‰). W skali roku wartość przyrostu naturalnego wzrosła o 0,2 pkt – wraz z wielkopolskim był to najmniejszy wzrost wśród województw (w Wielkopolsce – z minus 2,5‰ do minus 2,3‰).

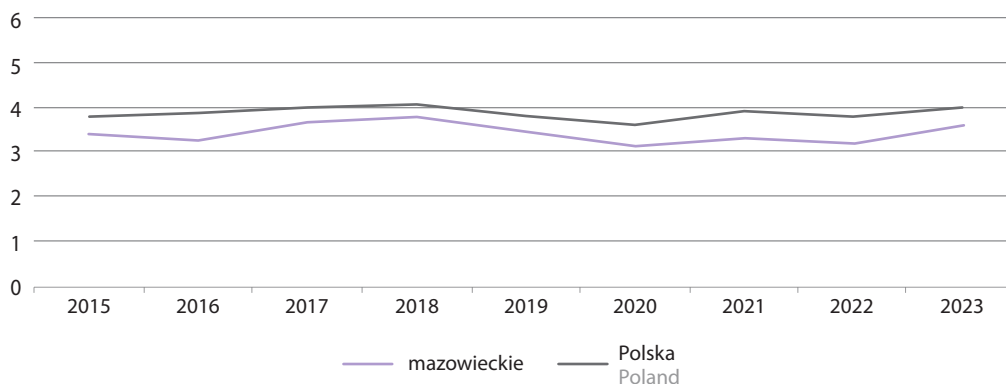
W końcu czerwca 2023 r. współczynnik salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w mazowieckim był niższy od notowanego przed rokiem (1,9‰ wobec 2,2‰), jednak była to wciąż najwyższa wartość w kraju.

Współczynnik zgonów niemowląt wzrósł o 0,4 pkt do poziomu 3,6‰, mimo to po raz kolejny był niższy od średniej wartości w Polsce (4,0‰).

Wykres 61. Ruch naturalny ludności
Chart 61. Vital statistics of population

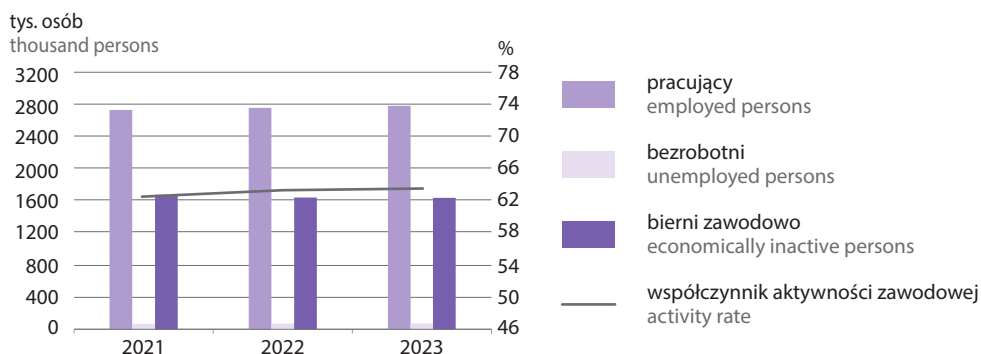
Wykres 62. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 62. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, w 4 kwartale 2023 r. liczba **aktywnych zawodowo** w województwie mazowieckim była najwyższa w kraju i wyniosła 2 847 tys. osób (co stanowiło 15,9% ogółu aktywnych zawodowo). W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano zwiększenie liczby aktywnych zawodowo o 0,7% wobec wzrostu w kraju o 0,3%. **Współczynnik aktywności zawodowej** zwiększył się w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. o 0,2 p. proc. i wyniósł 63,5% (najwyższy w kraju wobec średniego na poziomie 58,9%).

Wykres 63. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale

Chart 63. Economic activity of population in the 4th quarter

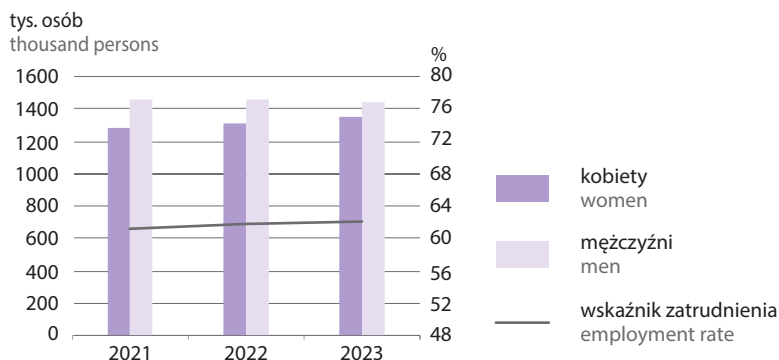

Mazowieckie to województwo o największej w kraju **liczbie pracujących** (16,0% ogółu pracujących). W 4 kwartale 2023 r. ich liczba zwiększyła się w ujęciu rocznym o 0,9% i wyniosła 2 779 tys. osób. Wyższa niż przed rokiem była liczba pracujących kobiet (o 3,1%), przy zmniejszeniu liczby pracujących mężczyzn (o 1,1%).

Wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 0,3 p. proc. w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. i wyniósł 62,0% (najwyższa wartość wśród województw; 57,1% przeciętnie w kraju). Poprawę wskaźnika odnotowano w miastach (o 1,3 p. proc.) do poziomu 63,0%; na wsi utrzymał się na poziomie sprzed roku i wyniósł 60,2%.

Wykres 64. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale

Chart 64. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

W 4 kwartale 2023 r. liczba **bezrobotnych** wyniosła 69 tys. i była o 4,2% niższa niż przed rokiem. Zmniejszyła się liczba bezrobotnych kobiet (o 13,3%); wzrosła mężczyzn (o 2,4% tys.).

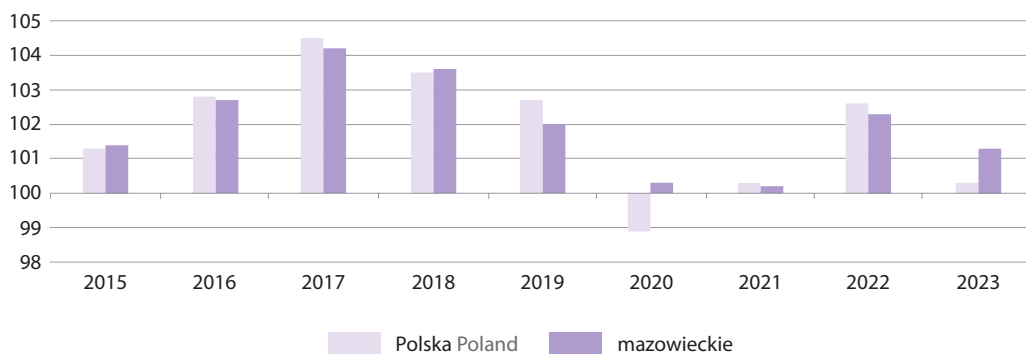
Stopa bezrobocia według BAEL w 4 kwartale 2023 r. wyniosła 2,4% (wobec 3,1% przeciętnie w kraju) i w skali roku spadła o 0,1 p. proc. Wskaźnik ten był wyższy na wsi (3,0%) niż w mieście (2,1%). W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. obserwowano jego spadek zarówno na wsi (o 0,2 p. proc.), jak i w miastach (o 0,1 p. proc.). W województwie mazowieckim odnotowano spadek stopy bezrobocia kobiet o 0,3 p. proc. do 1,9% oraz wzrost stopy bezrobocia mężczyzn – o 0,1 p. proc. do 2,9%.

Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 1 634 tys. osób, co stanowiło 36,5% ogółu ludności w wieku 15–89 lat (najmniejszy udział w kraju). Liczba biernych zawodowo w województwie w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. zmniejszyła się o 0,4% przy liczbie ludności w wieku 15–89 lat o 0,3% większej niż w roku poprzednim.

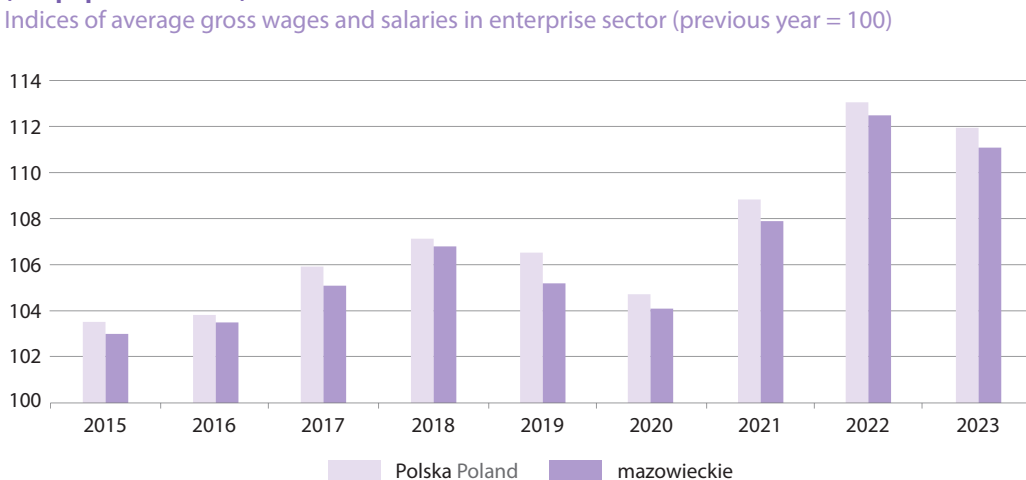
W województwie mazowieckim **relacja osób niepracujących do pracujących** poprawiła się w skali roku i była korzystniejsza niż w innych województwach. W 4 kwartałe 2023 r. na 1 000 pracujących przypadło 613 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych wobec 621 osób w analogicznym okresie poprzedniego roku.

W 2023 r. **przeciętne zatrudnienie** w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 1 593,2 tys. osób (najwięcej w Polsce – 24,4% zatrudnionych w kraju) i było o 1,3% większe niż w roku poprzednim (największy wzrost w kraju). **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wyniosło 8 552 zł i choć wzrosło w mniejszym stopniu niż średnio w kraju (o 11,1% wobec 11,9%; najwolniejszy wzrost po pomorskim), to utrzymywało się na najwyższym poziomie – 114,9% przeciętnego wynagrodzenia w Polsce.

Wykres 65. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 65. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

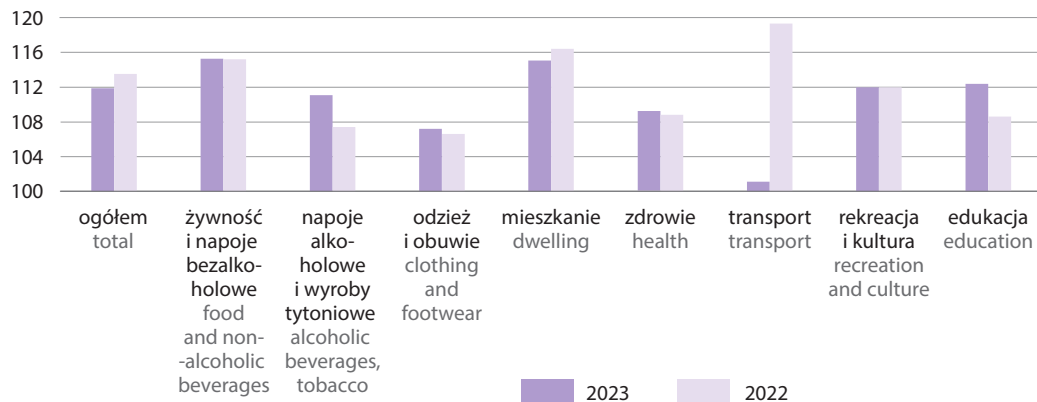
Wykres 66. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 66. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 3 436 zł (o 2,1% więcej od średniej krajowej), a rolników indywidualnych – 1 830 zł (o 0,9% mniej niż przeciętnie w kraju).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie mazowieckim w skali roku był o 0,5 p. proc. większy niż średnio i wyniósł 11,9%.

Wykres 67. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
Chart 67. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny towarów i usług w zakresie mieszkania (o 15,1% wobec 13,4%), odzieży i obuwia (o 7,2% wobec 6,2%), transportu (o 1,1% wobec 0,1%; największy po podlaskim wzrost wśród województw), ceny związane ze zdrowiem (o 9,2% wobec 8,4%), rekreacją i kulturą (o 12,0% wobec 11,6%) oraz ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 15,3% wobec 15,1%). Na poziomie średnim w Polsce zwiększyły się ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (11,1%). Mniej niż przeciętnie wzrosły ceny związane z edukacją (o 12,4% wobec 12,6%).

Przedsiębiorstwa mające siedzibę w województwie mazowieckim wytworzyły w 2023 r. 23,1% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** (1. lokata) oraz 26,4% produkcji sprzedanej **budownictwa** (1. lokata). W skali roku odnotowano spadek zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (o 4,7% wobec spadku o 1,5% w kraju), jak i produkcji sprzedanej budownictwa (o 1,1% wobec wzrostu o 6,4% średnio w kraju).

W 2023 r. w województwie mazowieckim oddano do użytkowania 43,5 tys. **mieszkań**, o 0,8% więcej w skali roku (wobec spadku 7,2% w kraju; wzrost notowano jedynie w podlaskim o 5,9% i śląskim o 0,6%). Stanowiło to 19,7% mieszkań oddanych do użytkowania w Polsce (1. lokata). Zwiększyła się liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 4,8%), spadła natomiast liczba mieszkań indywidualnych (o 9,6%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 791 mieszkań (najwięcej w kraju). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 86,3 m² (wobec 89,9 m² średnio w Polsce).

Badane przedsiębiorstwa województwa mazowieckiego w 2023 r. osiągnęły większe **wyniki finansowe** niż w roku poprzednim (najmniejszy wzrost spośród 3 województw, w których odnotowano wzrost). Poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano spadek wskaźnika poziomu kosztów (z 94,1% do 93,8%). Wzrósł wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 5,9% do 6,2%) oraz netto (z 4,7% do 5,1%). Zwiększył się także wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 5,3% do 5,9%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 81,5%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 90,2% (wobec odpowiednio 82,3% i 91,8% w 2022 r.).

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa mazowieckiego wyniosły 80 883,3 mln zł, co stanowiło 36,0% wartości krajowej (1. lokata). W skali roku odnotowano zwiększenie nakładów inwestycyjnych o 18,0% (w kraju wzrost o 14,0%). Wzrost odnotowano w większości sekcji PKD,

największy w obsłudze rynku nieruchomości (ponad 3,5-krotny; największy wzrost wśród województw), a następnie w budownictwie (o 100,7%; największy wzrost po świętokrzyskim), przemyśle (o 26,9%; największy wzrost po lubelskim), transporcie, gospodarce magazynowej (o 8,7%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,5%). W strukturze nakładów województwa według sekcji PKD udział przemysłu wyniósł 37,9% – najmniej w kraju, natomiast transportu i gospodarki magazynowej 29,5% – najwięcej w Polsce. Nakłady na budynki i budowle stanowiły 44,8% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe (2. lokata po lubelskim), na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 35,2% (najmniejszy udział wśród województw), a na środki transportu przeznaczono 19,0% (3. lokata po dolnośląskim i lubuskim).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 1 955,0 tys. ha i stanowiła 85,3% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	668,8	98,2	11,5	36,2	98,4	79,4	2 420,0	96,5
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	64,6	106,5	5,9	34,2	99,7	100,9	221,0	106,3	5,9
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	19,1	91,6	10,1	315	99,1	106,4	600,8	90,7	10,7

a Z mieszkankami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 1 328,9 tys. szt. (13,6% krajowego pogłowia; 2. lokata po wielkopolskim), bydła – 1 208,7 tys. szt. (18,8%; 1. lokata), owiec – 11,0 tys. szt. (3,6%). W skali roku odnotowano wzrost pogłowia trzody chlewnej (o 7,5%), owiec (o 5,6%), jak również liczebności stada bydła (o 0,2%). Obsada trzody chlewnej oraz bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych były wyższe niż średnio w kraju i wynosiły 67,0 szt., a bydła – 60,9 szt. wobec odpowiednio w kraju 65,3 szt. i 43,0 szt. Obsada owiec wyniosła 0,6 szt. (wobec 2,0 szt. w kraju) i była najniższa wśród województw.

W województwie mazowieckim w 2022 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) globalnej, końcowej oraz towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej końcowej, towarowej i globalnej produkcji rolniczej lokował województwo na pierwszej pozycji w kraju i wyniósł odpowiednio: 17,6%, 18,9% i 18,7%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 41,6% wyższa od średniej w kraju (2. lokata w Polsce, po wielkopolskim).

Województwo opolskie

Opolskie voivodship

Powiaty	- 11
Miasta na prawach powiatu	- 1
Miasta ogółem	- 36
Gminy	- 71

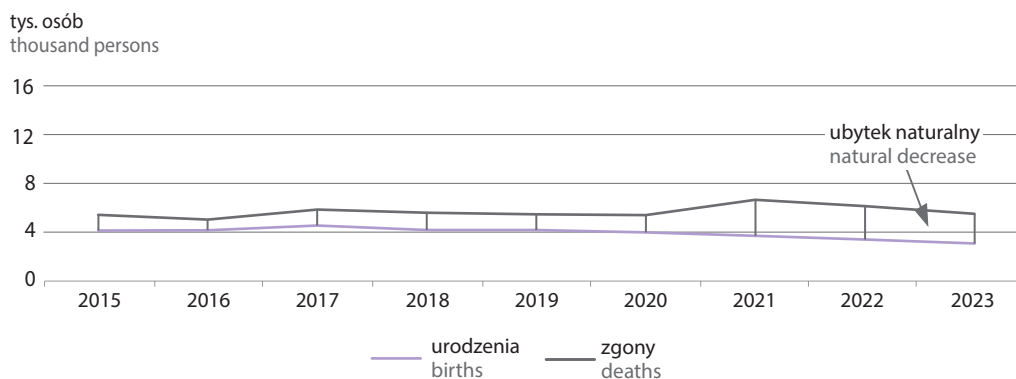
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	9,4 tys. km ² 9.4 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	0,9 mln mieszkańców 0.9 million inhabitants
	16. lokata 16th position		16. lokata 16th position
	3,0% powierzchni kraju 3.0% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 52,9% (12. lokata) urbanisation rate: 52.9% (12th position)

W województwie opolskim w 1 półroczu 2023 r. **liczba ludności** zmniejszyła się w skali roku o 5,7 tys. (przed rokiem ubytek wyniósł 7,3 tys.). Współczynnik urodzeń żywych obniżył się z 7,2‰ do 6,6‰. Wartość współczynnika zgonów zmniejszyła się z 13,0‰ do 11,7‰ i – podobnie jak przed rokiem – była wyższa niż przeciętnie w kraju (11,1‰). Wartość współczynnika przyrostu naturalnego (minus 5,1‰; analogicznie jak w zachodniopomorskim) była czwartą najniższą w Polsce po: świętokrzyskim, łódzkim i śląskim (od minus 6,4‰ do minus 5,7‰), mimo że w porównaniu z 1 półroczem 2022 r. wzrosła o 0,7 pkt.

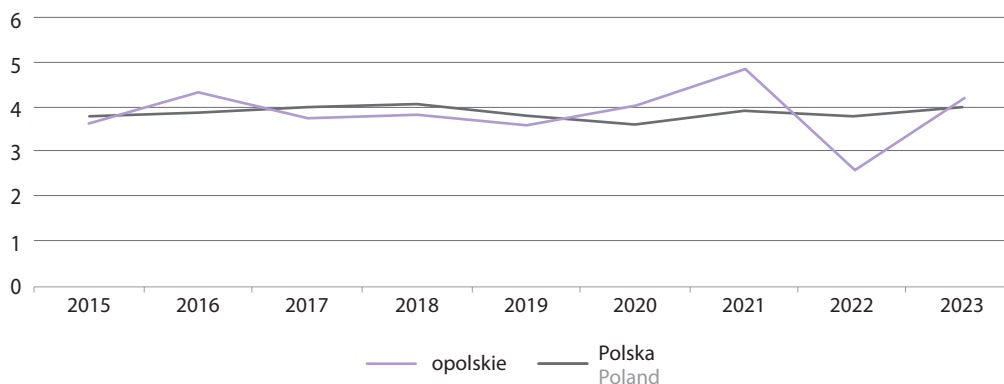
W opolskim poprawiło się saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały – z minus 1,4‰ do minus 1,2‰. Wraz z podlaskim była to czwarta najniższa wartość w kraju po: lubelskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim (od minus 2,0‰ do minus 1,3‰).

W porównaniu z końcem czerwca 2022 r. odnotowano najmniej korzystną w kraju zmianę współczynnika zgonów niemowląt – z 2,6‰ do 4,2‰. Była to siódma najwyższa wartość w kraju po: kujawsko-pomorskim, pomorskim, dolnośląskim, podlaskim, śląskim i podkarpackim (4,0‰ przeciętnie w kraju). W 1 półroczu 2022 r. wartość współczynnika zgonów niemowląt w opolskim (2,6‰) była czwartą najniższą w kraju (po: małopolskim, świętokrzyskim i lubuskim – od 2,4‰ do 2,5‰).

Wykres 68. Ruch naturalny ludności
Chart 68. Vital statistics of population

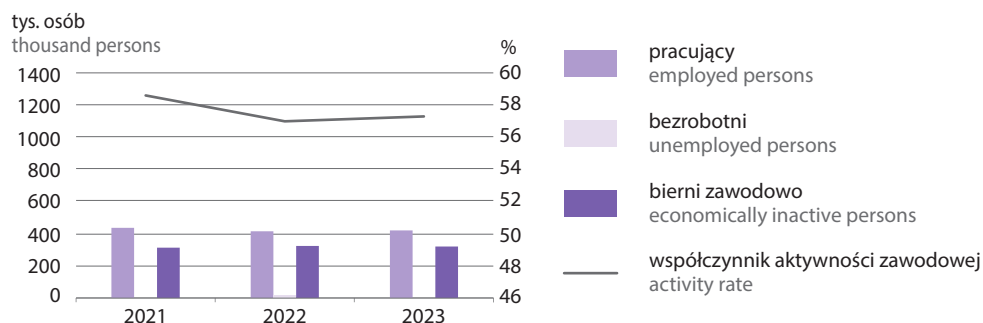
Wykres 69. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 69. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba **aktywnych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. w województwie opolskim utrzymała się na poziomie 4 kwartału 2022 r. – wyniosła 429 tys. osób i była najmniejsza w kraju. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 57,3% (spadek o 0,3 p. proc. w odniesieniu do 4 kwartału 2022 r.) przy średniej wartości 58,9%.

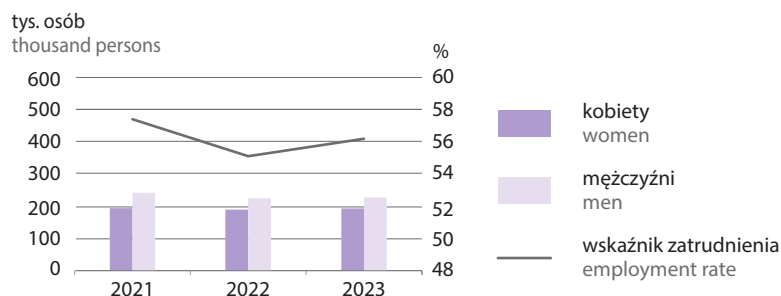
Wykres 70. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
Chart 70. Economic activity of population in the 4th quarter

Liczba osób **pracujących** w województwie opolskim wyniosła 421 tys. (2,4% pracujących w Polsce; najmniej w kraju). W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. ich liczba wzrosła się o 1,4%. Zwiększyła się zarówno liczba pracujących kobiet (o 1,6%), jak i mężczyzn (o 1,3%).

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 56,2% (wobec 57,1% przeciętnie w kraju) i był o 1,1 p. proc. wyższy niż rok wcześniej. Odnotowano wzrost wskaźnika zatrudnienia na wsi (o 2,2 p. proc.) do 58,7%, spadek – w miastach (o 0,9 p. proc.) do 54,2%.

Wykres 71. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
Chart 71. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL **liczba bezrobotnych** oraz **stopa bezrobocia** w województwie opolskim nie zostały podane.

Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 320 tys. osób, co stanowiło 42,7% ogółu ludności w wieku 15–89 lat. Liczba biernych zawodowo w województwie w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. zmniejszyła się o 1,2% przy liczbie ludności w wieku 15–89 lat o 0,5% mniejszej niż w roku poprzednim.

Z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL relacja **niepracujących do pracujących** nie została podana.

W sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 108,0 tys. osób i było o 0,9% wyższe niż w 2022 r. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wzrosło o 12,1% i ukształtowało się na poziomie 6 852 zł, co stanowiło 92,0% średniej krajowej.

Wykres 72. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

Chart 72. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

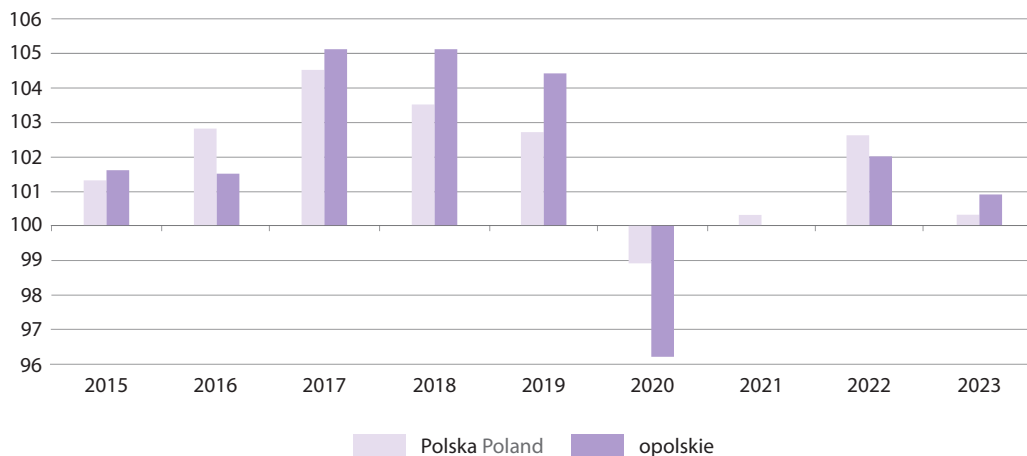
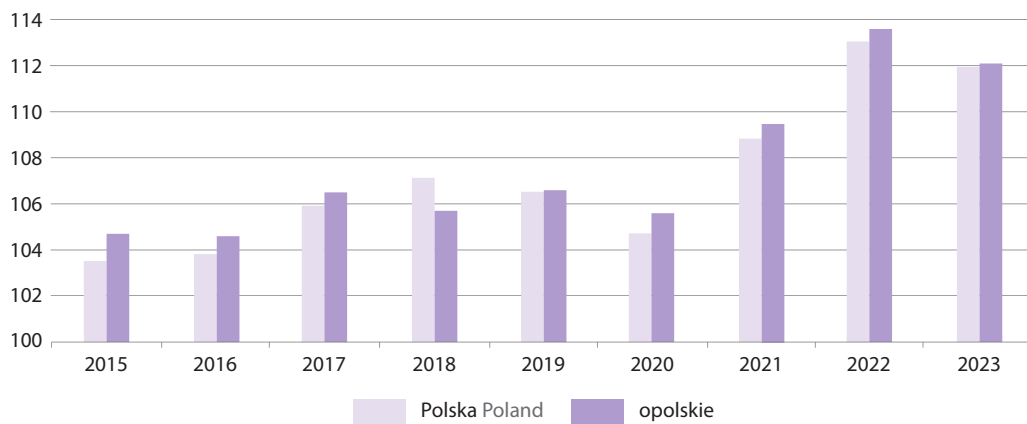
Wykres 73. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

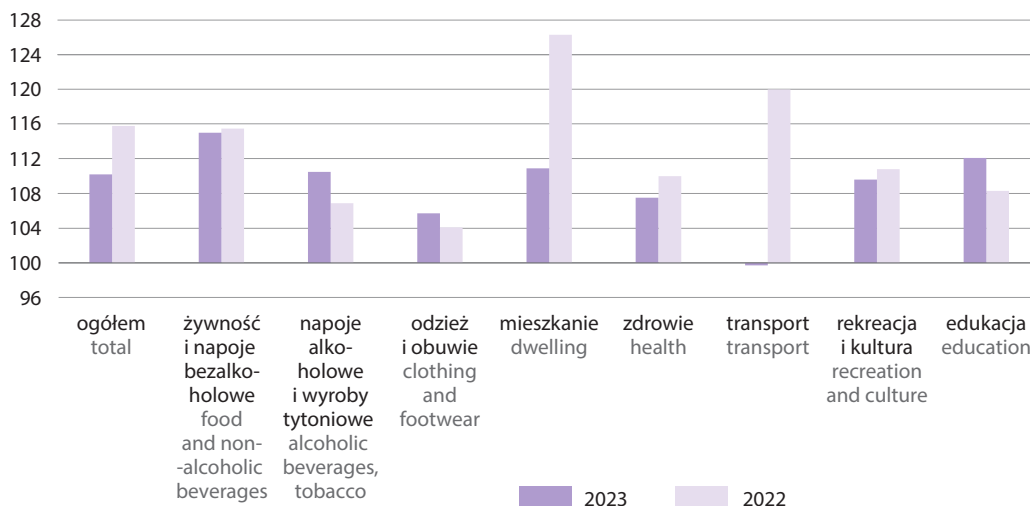
Chart 73. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 3 234 zł (o 3,9% mniej niż średnio w kraju), a rolników indywidualnych – 1 886 zł (o 2,1% więcej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie opolskim w skali roku był o 1,2 p. proc. mniejszy niż średnio i wyniósł 10,2% (najmniejszy wzrost w kraju).

Wykres 74. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 74. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu mniejszym niż przeciętnie zwiększyły się ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 10,9% wobec 13,4%; najmniejszy wzrost w kraju), rekreacją i kulturą (o 9,6% wobec 11,6%), zdrowiem (o 7,5% wobec 8,4%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 10,5% wobec 11,1%), związane z edukacją (o 12,1% wobec 12,6%) oraz ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 15,0% wobec 15,1%). Mniejsze niż przed rokiem były ceny związane z transportem (spadek o 0,3% wobec wzrostu o 0,1% średnio w kraju).

Województwo opolskie w 2023 r. wytworzyło 1,9% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** (najmniej w kraju) i 2,0% produkcji sprzedanej **budownictwa**. Spadek produkcji sprzedanej przemysłu w ujęciu rocznym wyniósł 5,7%, a wzrost produkcji sprzedanej budownictwa 9,0% (wobec odpowiednio spadku o 1,5% i wzrostu o 6,4% średnio w kraju).

W 2023 r. w województwie opolskim oddano do użytkowania 3,2 tys. **mieszkań** (najmniej w kraju – 1,4%). W porównaniu z 2022 r. odnotowano spadek liczby mieszkań o 3,7% (wobec spadku o 7,2% w kraju). Spadek odnotowano zarówno w budownictwie indywidualnym (o 9,7%), jak i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 9,2%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 189 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była największa wśród województw po podkarpackim i świętokrzyskim i wyniosła 102,8 m² (wobec 89,9 m² w kraju).

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa opolskiego w 2023 r. były mniejsze od uzyskanych rok wcześniej. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano wzrost wskaźnika poziomu kosztów (z 94,6% do 95,3%). Spadły wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 5,4% do 4,7%) oraz netto (z 4,4% do 3,8%). Zmniejszył się również wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 5,7% do 4,4%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 80,3%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 89,3% (wobec odpowiednio 82,8% i 92,3% w 2022 r.).

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa opolskiego wyniosły 3 777,0 mln zł, co stanowiło 1,7% wartości krajowej. W skali roku odnotowano zwiększenie nakładów inwestycyjnych o 20,7% (w kraju wzrost o 14,0%). Wzrost wystąpił w transporcie, gospodarce magazynowej (o 82,9%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 53,9%; największy wzrost wśród województw) oraz przemyśle (o 17,7%). Spadek odnotowano w obsłudze rynku nieruchomości (o 69,3%; najgłębszy spadek wśród województw) i budownictwie (o 29,1%). Według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł, które stanowiły 83,3% nakładów inwestycyjnych poniesionych w województwie. Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 60,1% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe, na budynki i budowle – 26,9%, a na środki transportu 12,7%.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 515,4 tys. ha i stanowiła 95,3% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	256,5	100,6	4,4	65,7	106,0	144,1	1 684,3	106,5
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	80,6	103,8	7,3	36,2	103,4	106,8	292,1	107,6	7,8
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	5,2	106,7	2,7	273	79,6	92,2	141,2	84,9	2,5

a Z mieszkami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 403,7 tys. szt. (4,1% krajowego pogłowia), bydła – 136,0 tys. szt. (2,1%), owiec – 3,2 tys. szt. (1,1%). W skali roku zwiększyła się liczebność trzody chlewnej (o 54,7%; największy wzrost w kraju), natomiast zmniejszyło się pogłowie bydła (o 2,1%) i owiec (o 1,4%; jedyny spadek wśród województw). Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych była wyższa niż średnio w kraju i wynosiła 77,9 szt. (wobec 65,3 szt. średnio), natomiast bydła i owiec – niższa – odpowiednio 26,2 szt. (43,0 szt.) i 0,6 szt. (2,0 szt.).

W województwie opolskim w 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej towarowej, globalnej i końcowej produkcji rolniczej wyniósł odpowiednio: 2,9%, 2,6% i 2,5%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 25,0% niższa od średniej w kraju.

Województwo podkarpackie

Podkarpackie voivodship

Powiaty	- 21
Miasta na prawach powiatu	- 4
Miasta ogółem	- 52
Gminy	- 160

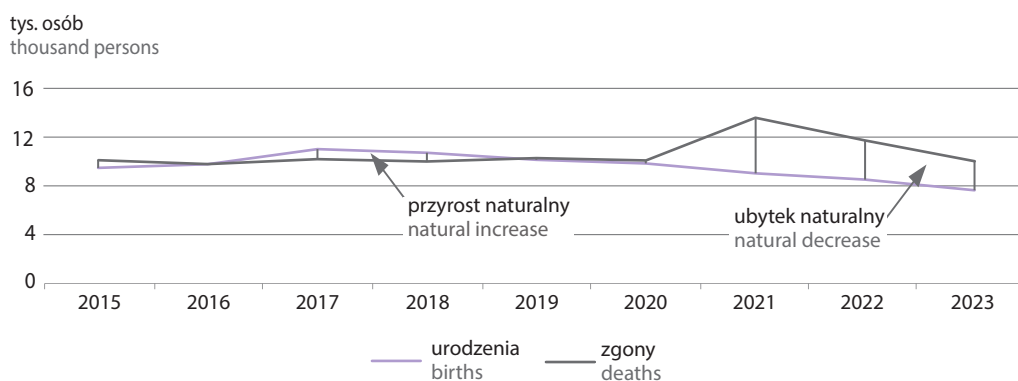
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	17,8 tys. km ² 17.8 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	2,1 mln mieszkańców 2.1 million inhabitants
	11. lokata 11th position		8. lokata 8th position
	5,7% powierzchni kraju 5.7% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 41,1% (16. lokata) urbanisation rate: 41.1% (16th position)

W 1 półroczu 2023 r. **liczba ludności** województwa podkarpackiego zmniejszyła się o 5,8 tys. (w analogicznym okresie 2022 r. notowano ubytek o 9,2 tys.). Współczynnik urodzeń żywych ukształtował się na poziomie średniej wartości w kraju i wyniósł 7,4‰ (w końcu czerwca 2022 r. – 8,2‰ wobec 8,1‰). Współczynnik zgonów obniżył się z 11,3‰ do 9,7‰ i osiągnął najniższą wartość w Polsce. W 1 półroczu 2023 r. współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł minus 2,3‰ (wobec minus 3,1‰ przed rokiem). Podkarpackie zajęło trzecią pozycję w kraju pod względem wartości przyrostu naturalnego (po małopolskim i pomorskim); przed rokiem – piątą (po małopolskim, pomorskim, wielkopolskim i mazowieckim).

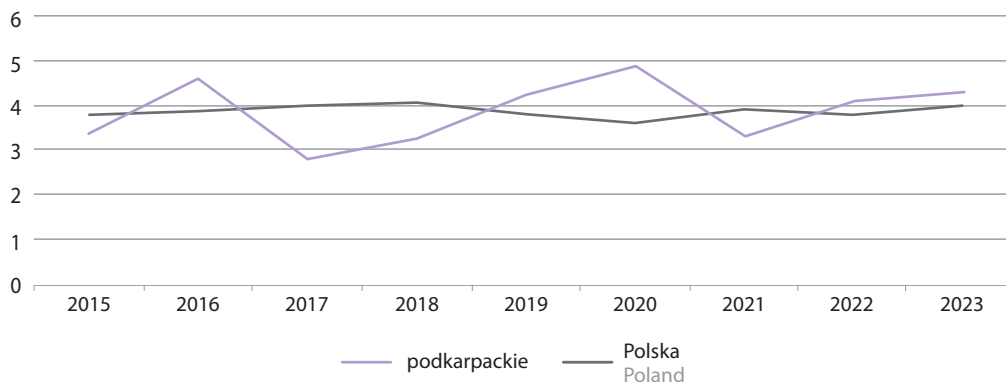
Współczynnik salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały kształtował się korzystniej niż przed rokiem (minus 0,8‰ wobec minus 1,1‰).

W porównaniu z 1 półroczem 2022 r. w województwie odnotowano niekorzystną zmianę współczynnika zgonów niemowląt – z 4,1‰ do 4,3‰. Podobnie jak przed rokiem był on wyższy niż przeciętnie w kraju (średnio 3,8‰ w 1 półroczu 2022 r. oraz 4,0‰ w 1 półroczu 2023 r.).

Wykres 75. Ruch naturalny ludności
Chart 75. Vital statistics of population

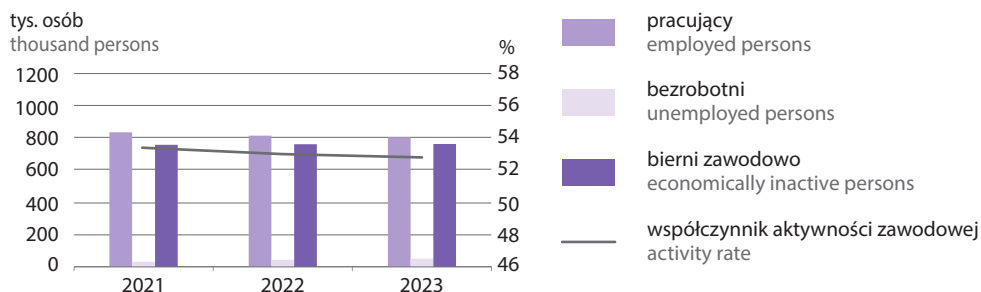

Wykres 76. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 76. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba **aktywnych zawodowo** w województwie podkarpackim w 4 kwartale 2023 r. wyniosła 854 tys. i była o 0,4% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** spadł w skali roku o 0,2 p. proc. i ukształtował się na poziomie 52,8% (najniższa wartość w kraju; wobec średnio 58,9%).

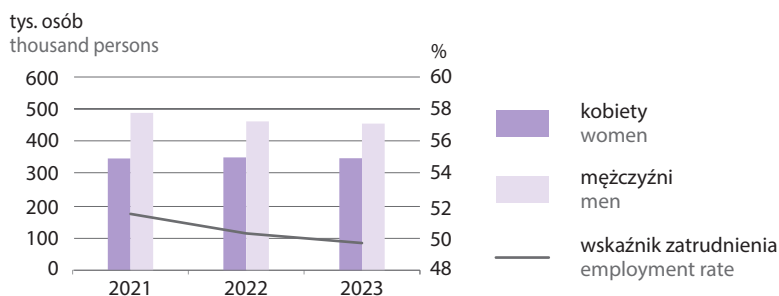
Wykres 77. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
Chart 77. Economic activity of population in the 4th quarter

Liczba osób **pracujących** w województwie wyniosła 804 tys. i w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. była niższa o 1,2%. Zmniejszyła się liczba zarówno pracujących mężczyzn (o 1,5%), jak i kobiet (o 0,9%).

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 49,7% (najniższa wartość wśród województw; 57,1% przeciętnie w kraju) i był o 0,6 p. proc. niższy niż w roku poprzednim. Na wsi wskaźnik utrzymał się na poziomie sprzed roku i wyniósł 47,5%, w miastach notowano wzrost o 2,6 p. proc. do 52,9%.

Wykres 78. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
Chart 78. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

W 4 kwartale 2023 r. liczba **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 50 tys. i w skali roku wzrosła o 16,3%. Zwiększyła się liczba bezrobotnych mężczyzn (o 35,0%), liczba bezrobotnych kobiet w skali roku nie uległa zmianie.

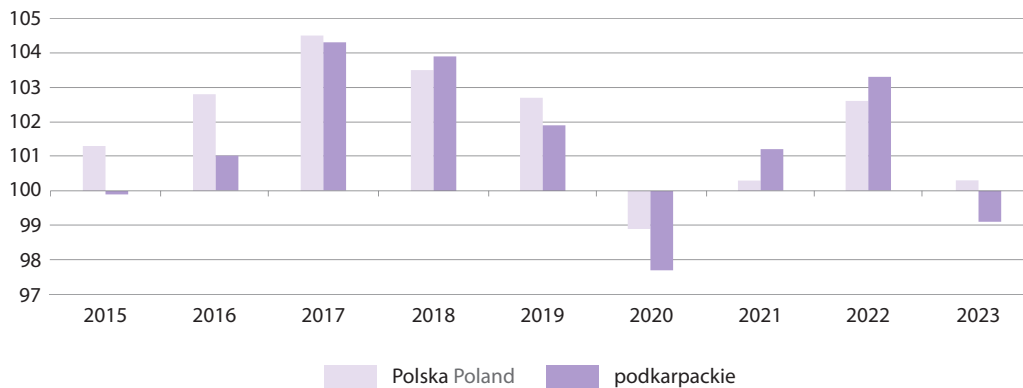
Stopa bezrobocia według BAEL w 4 kwartale 2023 r. wzrosła o 0,9 p. proc. w stosunku do analogicznego okresu 2022 r. i wyniosła 5,9% (najwyższa wartość wśród województw). Wskaźnik na wsi wyniósł 7,8% (największa wartość w kraju; wzrost o 1,3 p. proc. w skali roku); w mieście kształtował się na poziomie 3,3% (wzrost o 0,4 p. proc.). Stopa bezrobocia kobiet podobnie jak przed rokiem wyniosła 6,2%; mężczyzn – 5,6% (wobec 4,1% w 4 kwartale 2022 r.) i w obu przypadkach była najwyższa wśród województw.

Liczba osób **biernych zawodowo** w województwie wynosiła 763 tys., co stanowiło 47,2% ogółu ludności w wieku 15–89 lat (największy udział w kraju). W porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. ich liczba wzrosła o 0,3% przy niezmienionej liczbie ludności w wieku 15–89 lat.

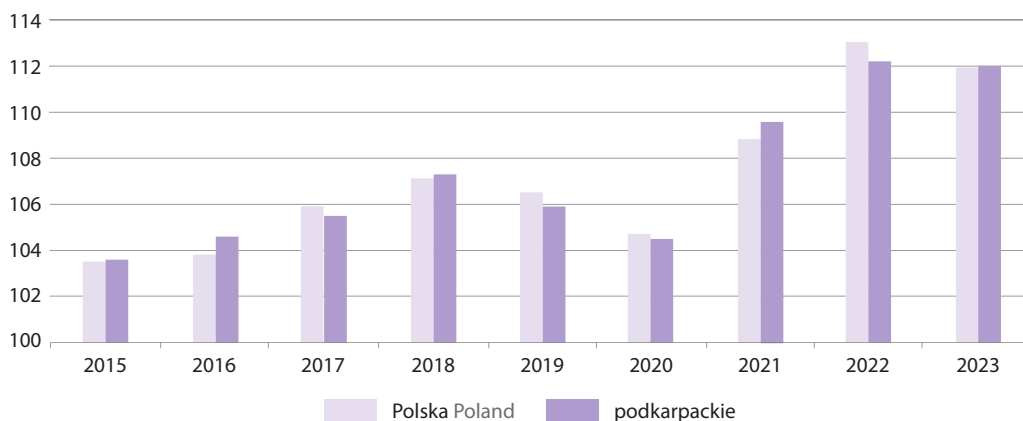
Relacja osób niepracujących do pracujących znacznie pogorszyła się w skali roku. W 4 kwartale 2023 r. na 1 000 pracujących przypadało 1011 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (najmniej korzystna relacja w kraju) wobec 988 rok wcześniej.

W sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 252,9 tys. osób i było o 0,9% mniejsze niż w 2022 r. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wzrosło w skali roku o 12,0% i ukształtowało się na poziomie 6 134 zł, co stanowiło 82,4% średniego wynagrodzenia w kraju (najmniej po warmińsko-mazurskim i świętokrzyskim).

Wykres 79. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 79. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

Wykres 80. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 80. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

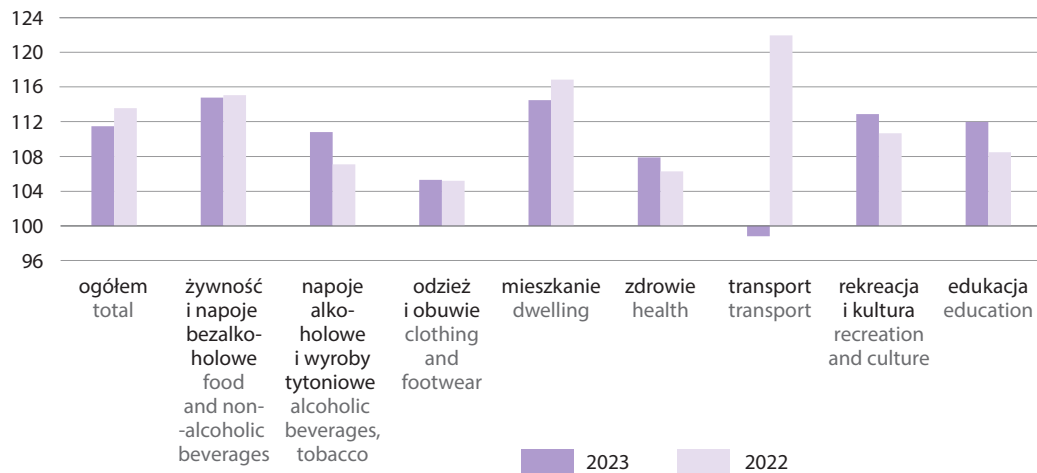

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie była najniższa wśród województw i wyniosła 2 919 zł (o 13,2% mniej niż średnio w Polsce), a rolników indywidualnych – 1 829 zł (o 1,0% mniej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie podkarpackim w skali roku był o 0,1 p. proc. większy niż średnio w kraju i wyniósł 11,5% (podobnie jak w pomorskim i warmińsko-mazurskim).

Wykres 81. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 81. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą (o 12,9% wobec 11,6%; największy wzrost wśród województw) i ceny w zakresie mieszkania (o 14,5% wobec 13,4%). Mniej niż średnio wzrosły ceny odzieży i obuwia (5,3% wobec 6,2%), związane z edukacją (o 12,0% wobec 12,6%), ze zdrowiem (o 7,9% wobec 8,4%), ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 14,8% wobec 15,1%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 10,8% wobec 11,1%). Mniejsze niż przed rokiem były ceny związane z transportem (spadek o 1,2% wobec wzrostu o 0,1% średnio w kraju; najgłębszy po wielkopolskim spadek w kraju).

Województwo podkarpackie w 2023 r. wytworzyło 3,5% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 3,4% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (o 0,7% wobec spadku o 1,5% średnio w kraju) i produkcji sprzedanej budownictwa (o 20,7%; największy po warmińsko-mazurskim i podlaskim wzrost wśród województw wobec wzrostu o 6,4% przeciętnie w Polsce).

W 2023 r. w województwie oddano do użytkowania 8,6 tys. **mieszkań**, co stanowiło 3,9% wszystkich oddanych do użytkowania mieszkań w kraju. W porównaniu z 2022 r. odnotowano spadek liczby mieszkań oddanych do użytkowania o 23,0% (najgłębszy spadek wśród województw wobec spadku w kraju o 7,2%). Spadek odnotowano zarówno w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 26,4%), jak i indywidualnym (o 17,3%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 1 mieszkanie (najmniej wśród województw). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania była największa wśród województw i wyniosła 110,7 m² (wobec 89,9 m² w kraju).

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa podkarpackiego w 2023 r. były mniejsze od notowanych w roku poprzednim. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano wzrost wskaźnika poziomu kosztów (z 94,3% do 96,3%). Spadły wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 5,7% do 3,7%) oraz netto (z 4,9% do 2,9%). Zmniejszył się również wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 5,6% do 3,8%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 84,3% (2. lokata wśród województw po małopolskim), a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 74,7% (wobec odpowiednio 86,4% i 93,9% w 2022 r.).

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw województwa podkarpackiego wyniosły 3 679,7 mln zł, co stanowiło 1,6% nakładów w kraju. W ujęciu rocznym odnotowano wzrost nakładów o 5,2% (wobec wzrostu w kraju o 14,0%). Wzrost notowano w: handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 41,6%; największy wzrost po opolskim), budownictwie (o 9,2%), transporcie, gospodarce maga-

zynowej (o 4,2%) oraz przemyśle (o 1,8%). Spadek wystąpił w obsłudze rynku nieruchomości (o 24,5%). Według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł, które stanowiły 74,2% nakładów inwestycyjnych poniesionych w województwie. W nakładach inwestycyjnych na środki trwałe, nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 61,0% (3. lokata w kraju po łódzkim i zachodniopomorskim), na budynki i budowlę 26,0%, a na środki transportu 12,7%.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze** rolnej w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 555,5 tys. ha i stanowiła 82,3% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	161,8	92,9	2,8	42,9	107,8	94,1	694,8	100,3
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	25,2	107,4	2,3	33,7	103,1	99,4	85,0	110,9	2,3
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	9,9	71,6	5,3	280	104,5	94,6	277,0	74,8	5,0

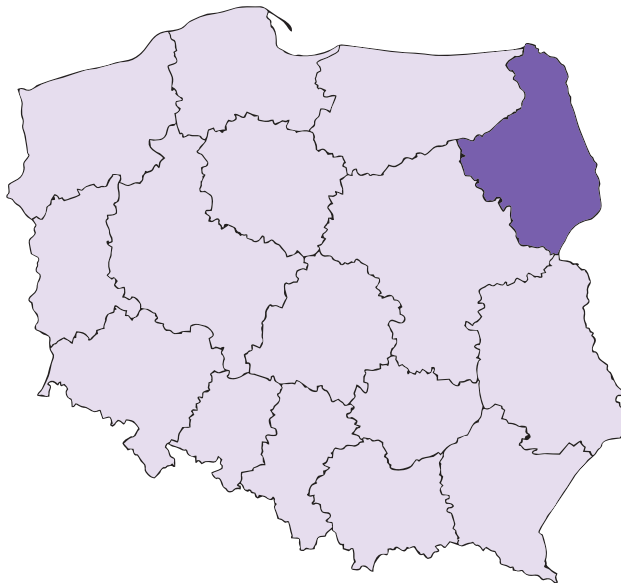
a Z mieszkankami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 96,8 tys. szt. (1,0% krajowego pogłowia; najmniej w kraju), bydła – 77,2 tys. szt. (1,2%; najmniej w kraju), owiec – 15,6 tys. szt. (5,2%). W skali roku odnotowano wzrost populacji owiec (o 23,6%), trzody chlewnej (o 22,4%) oraz bydła (o 3,9%). Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była najniższa (po dolnośląskim) w kraju i wynosiła 16,9 szt. (w kraju 65,3 szt.), a bydła była znacznie mniejsza niż średnio (13,5 szt. wobec 43,0 szt.). Obsada owiec kształtowała się powyżej przeciętnej dla kraju (2,7 szt. wobec 2,0 szt.).

W województwie podkarpackim w 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 2,1%, końcowej – 1,8%, towarowej – 1,7%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych ukształtowała się na najniższym poziomie w kraju (52,5% średniej krajowej).

Województwo podlaskie

Podlaskie voivodship

Powiaty	- 14
Miasta na prawach powiatu	- 3
Miasta ogółem	- 40
Gminy	- 118

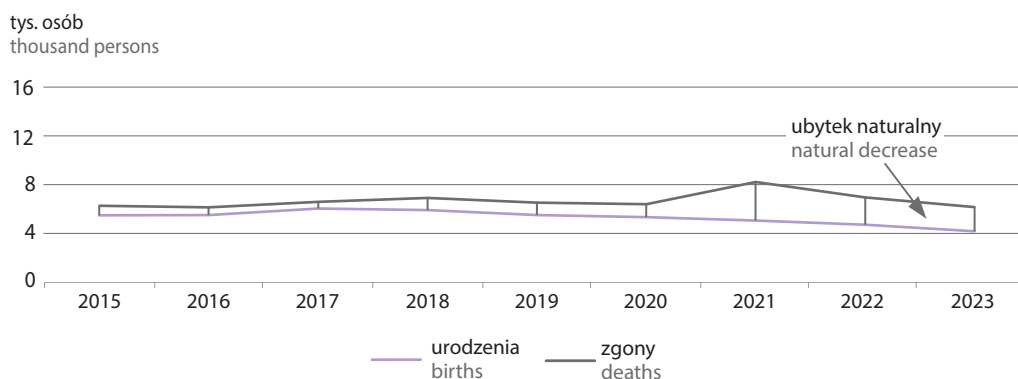
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	20,2 tys. km ² 20.2 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	1,1 mln mieszkańców 1.1 million inhabitants
	6. lokata 6th position		14. lokata 14th position
	6,5% powierzchni kraju 6.5% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 60,9% (8. lokata) urbanisation rate: 60.9% (8th position)

W 1 półroczu 2023 r. **liczba ludności** województwa podlaskiego zmniejszyła się w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku o 5,2 tys. (w końcu czerwca 2022 r. obserwowano ubytek o 7,1 tys.). Odnotowano wzrost wartości przyrostu naturalnego z minus 3,9‰ do minus 3,5‰ przy pogorszeniu współczynnika urodzeń żywych (z 8,2‰ do 7,3‰) i poprawie współczynnika zgonów (z 12,2‰ do 10,8‰).

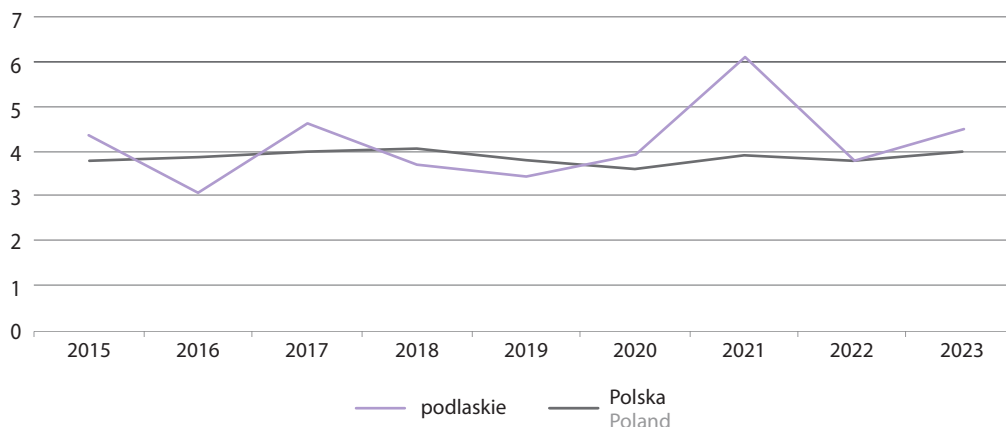
W końcu czerwca 2023 r. współczynnik salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały był niższy niż przed rokiem (minus 1,2‰ wobec minus 1,1‰) – podlaskie nadal plasowało się wśród województw o najniższym saldzie migracji – czwarta najniższa wartość w kraju (podobnie jak w opolskim) po lubelskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim.

W 1 półroczu 2023 r. w skali roku odnotowano niekorzystną zmianę współczynnika zgonów niemowląt – z 3,8‰ do 4,5‰ (czwartą najwyższą wartość w kraju po: kujawsko-pomorskim, pomorskim i dolnośląskim, tj. województwach w których współczynnik przekroczył 5,0‰).

Wykres 82. Ruch naturalny ludności
Chart 82. Vital statistics of population

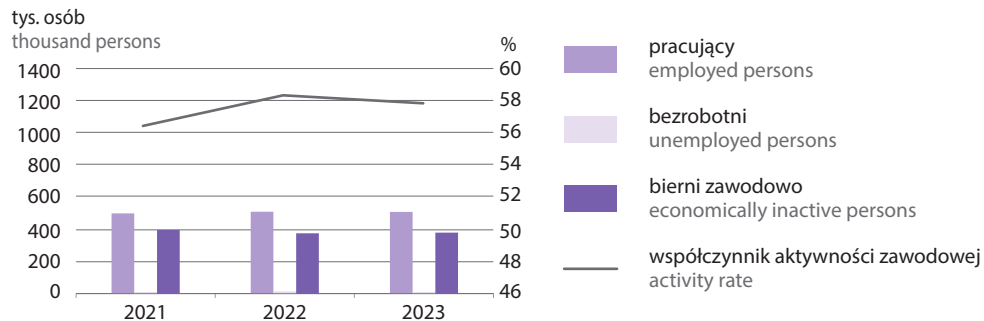

Wykres 83. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 83. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba **aktywnych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. w województwie podlaskim wyniosła 519 tys. i była o 1,1% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 57,8% (wobec 58,9% średnio w kraju) i w odniesieniu do 4 kwartału 2022 r. był niższy o 0,5 p. proc.

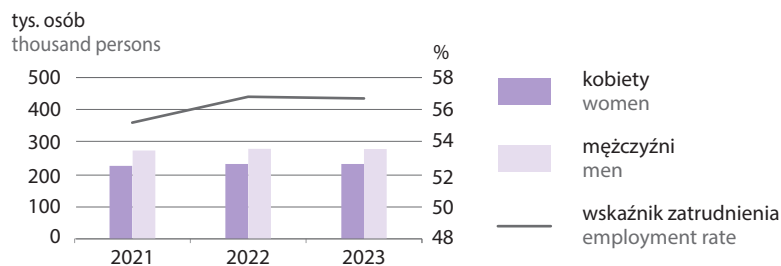
Wykres 84. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
Chart 84. Economic activity of population in the 4th quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 509 tys. i w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. zmniejszyła się o 0,4%. Spadła liczba pracujących mężczyzn (o 0,4%), liczba pracujących kobiet utrzymała się na poziomie sprzed roku.

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. spadł o 0,1 p. proc. i wyniósł 56,7% (57,1% przeciętnie w Polsce). Zmniejszyła się wartość wskaźnika w miastach – o 0,9 p. proc. do poziomu 55,9%. Na wsi wskaźnik utrzymał się na poziomie sprzed roku i wyniósł 57,9%.

Wykres 85. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
Chart 85. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

W 4 kwartale 2023 r. liczba osób bezrobotnych według BAEL ukształtowała się na poziomie 10 tys. i w skali roku spadła o 28,6%. **Stopa bezrobocia** wyniosła 1,9% (wobec 3,1% przeciętnie w kraju) i była o 0,8 p. proc. niższa niż przed rokiem.

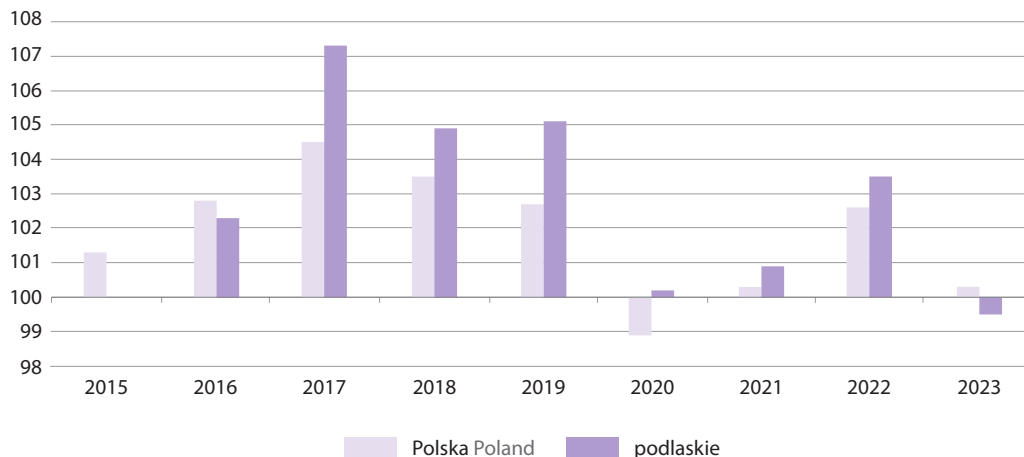
Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 379 tys. osób, co stanowiło 42,2% ludności w wieku 15–89 lat. W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. ich liczba zwiększyła się o 1,1% przy jednoczesnym ubytku liczby ludności w wieku 15–89 lat o 0,2%.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących zwiększyła się w skali roku. W 4 kwartale 2023 r. na 1 000 pracujących przypadają 764 osoby biernie zawodowo lub bezrobotne wobec 761 osób rok wcześniej.

W sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 123,2 tys. osób i w skali roku zmniejszyło się o 0,5%. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wzrosło w skali roku o 11,3% i ukształtowało się na poziomie 6 397 zł, co stanowiło 85,9% średniej krajowej.

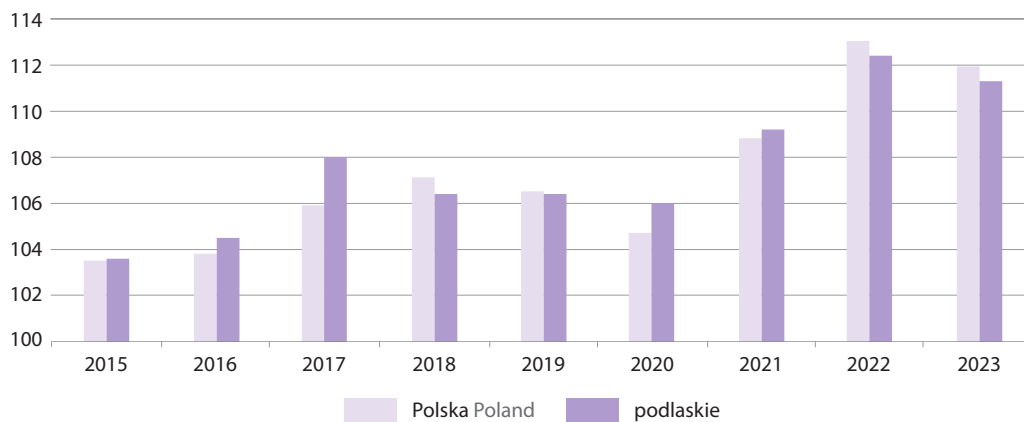
Wykres 86. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

Chart 86. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

Wykres 87. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

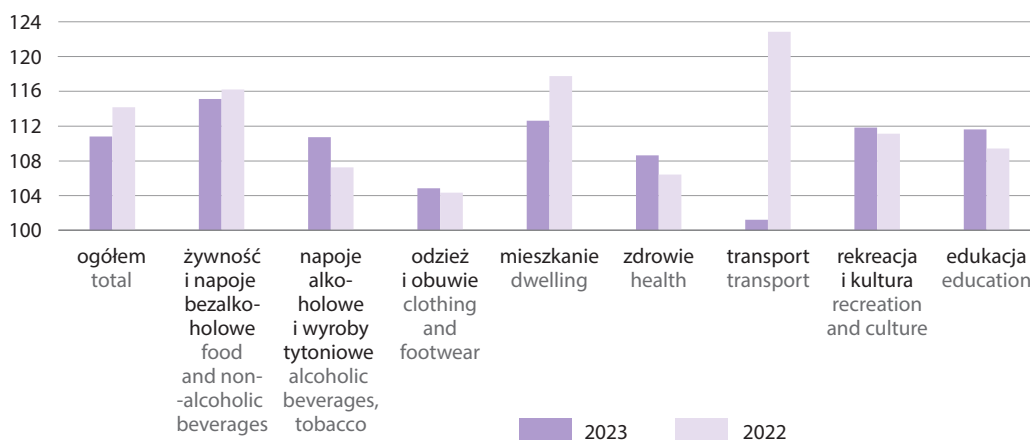
Chart 87. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2 989 zł (o 11,1% mniej niż średnio w kraju), a rolników indywidualnych – 1 839 zł (o 0,5% mniej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie podlaskim skali roku był o 0,6 p. proc. mniejszy niż średnio w Polsce i wyniósł 10,8% (podobnie jak w kujawsko-pomorskim).

Wykres 88. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 88. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu mniejszym niż średnio w kraju wzrosły ceny towarów i usług odzieży i obuwia (o 4,8% wobec 6,2%), związane z edukacją (o 11,6% wobec 12,6%), w zakresie mieszkania (o 12,6% wobec 13,4%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (10,7% wobec 11,1%). Na poziomie średnim w Polsce zwiększyły się ceny towarów żywności i napojów bezalkoholowych (15,1%). Więcej niż średnio zwiększyły się opłaty związane transportem (o 1,2% wobec 0,1%; największy wzrost w kraju), rekreacją i kulturą (o 11,8% wobec 11,6%) oraz zdrowiem (o 8,6% wobec 8,4%).

W 2023 r. przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa wytworzyły 2,0% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 3,0% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu (o 0,3% wobec spadku o 1,5% średnio w kraju) i wzrost produkcji sprzedanej budownictwa (o 22,3%; największy po warmińsko-mazurskim wzrost wśród województw wobec wzrostu o 6,4% przeciętnie w Polsce).

W 2023 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania w województwie podlaskim wyniosła 6,9 tys., co stanowiło 3,1% ogółu **mieszkań** oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2022 r. odnotowano większy wśród województw wzrost liczby mieszkań (o 5,9% wobec spadku o 7,2% w Polsce; zwiększenie notowano ponadto w mazowieckim i śląskim – odpowiednio o 0,8% i o 0,6%). Wzrost odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 13,7%). Natomiast spadła liczba mieszkań indywidualnych (o 11,2%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 159 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 88,2 m² i była niższa od średniej w kraju o 1,7 m² (wobec 89,9 m² w kraju).

Badane przedsiębiorstwa województwa podlaskiego w 2023 r. w porównaniu z 2022 r. uzyskały mniejsze **wyniki finansowe**. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano wzrost wskaźnika poziomu kosztów (z 94,6% do 95,7%). Spadły wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 5,4% do 4,3%) i netto (z 4,6% do 3,5%). Zmniejszył się również wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 5,5% do 4,2%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 80,7%, a udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 87,7% (wobec odpowiednio 86,1% i 95,5% w 2022 r.).

Nakłady inwestycyjne w badanych przedsiębiorstwach województwa podlaskiego w 2023 r. wyniosły 2 053,2 mln zł, co stanowiło 0,9% nakładów w kraju (najmniej wśród województw). W ujęciu rocznym odnotowano zmniejszenie o 2,1% (w kraju wzrost o 14,0%). Spadek notowano w sekcjach obsługa rynku nieruchomości (o 58,0%), transport, gospodarka magazynowa (o 47,4%; najgłębszy spadek wśród województw) oraz przemysł (o 3,0%). Wzrost wystąpił w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 25,5%) i budownictwie (o 22,8%). Według sekcji PKD, udział nakładów na przemysł stanowił 73,4% nakładów inwestycyjnych poniesionych w województwie. W badanych przedsiębiorstwach nakłady

na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 58,6%, na budynki i budowle 27,2%, a na środki transportu 13,9% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 1 087,8 tys. ha i stanowiła 84,8% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	318,3	98,6	5,5	36,8	97,1	80,7	1 169,9	95,6	4,4
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	23,2	105,2	2,1	33,6	94,9	99,1	77,9	99,7	2,1
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	4,7	90,1	2,5	259	97,4	87,5	121,7	87,8	2,2

a Z mieszkami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 349,2 tys. szt. (3,6% krajowego pogłowia), bydła – 1 054,0 tys. szt. (16,4%; 3. lokata po mazowieckim i wielkopolskim), owiec – 25,9 tys. szt. (8,5%; 3. lokata po małopolskim i wielkopolskim). W skali roku zwiększyło się pogłowie trzody chlewnej (o 14,9%) i owiec (o 11,6%), zmniejszyło bydła (o 0,4%). Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła 31,7 szt. (w kraju 65,3 szt.). Natomiast obsada bydła była najwyższa w kraju – 95,8 szt. (wobec 43,0 szt. średnio w kraju). Obsada owiec wyniosła 2,4 szt. (wobec 2,0 szt.).

W województwie podlaskim w 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej i końcowej produkcji rolniczej wyniósł po 7,2%, towarowej – 7,4%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 2,8% niższa od średniej w kraju.

Województwo pomorskie

Pomorskie voivodship

Powiaty	- 16
Miasta na prawach powiatu	- 4
Miasta ogółem	- 42
Gminy	- 123

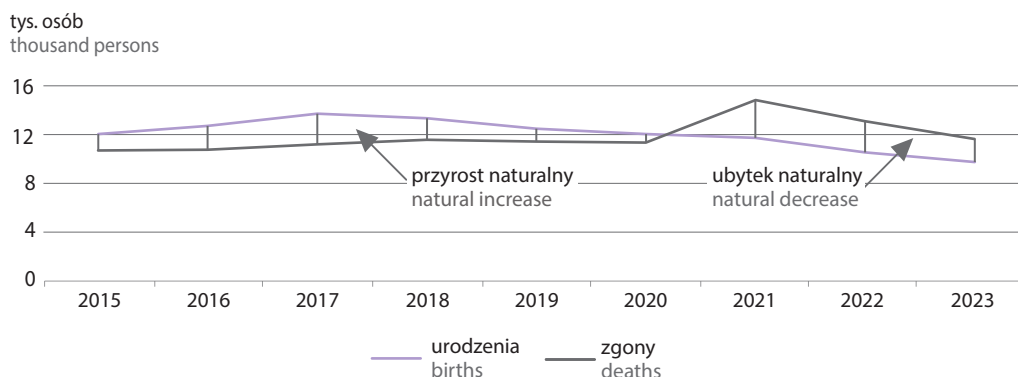
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	19,5 tys. km ² 19.5 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	2,4 mln mieszkańców 2.4 million inhabitants
	8. lokata 8th position		7. lokata 7th position
	6,2% powierzchni kraju 6.2% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 62,6% (6. lokata) urbanisation rate: 62.6% (6th position)

W 1 półroczu 2023 r. w województwie pomorskim odnotowano **ubytek ludności** o 0,1 tys.; przed rokiem – jedyny wśród województw wzrost o 0,6 tys. Podobnie jak w latach 2022 i 2021, obserwowano ujemną wartość przyrostu naturalnego (minus 1,6‰ wobec minus 2,2‰ w 2022 r. oraz minus 2,6‰ w 2021 r.) – była to druga najwyższa wartość w kraju po małopolskim (minus 1,4‰). W porównaniu z końcem czerwca 2022 r. współczynnik urodzeń żywych obniżył się o 0,6 pkt do poziomu 8,3‰. Mimo ubytku, była to druga najwyższa wartość w Polsce (po 8,4‰ w małopolskim i mazowieckim). W 1 półroczu 2023 r. współczynnik zgonów (9,9‰) był trzecim najniższym w kraju po podkarpackim (9,7‰) i małopolskim (9,8‰); przed rokiem – najniższym podobnie jak w małopolskim (po 11,1‰).

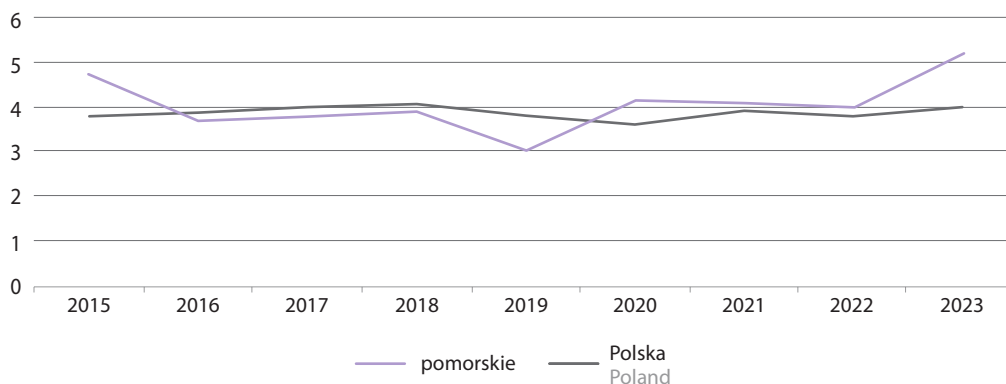
W pomorskim notowano najwyższy, po mazowieckim, współczynnik salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały (1,6‰ wobec 1,9‰ w mazowieckim). W pomorskim wartość ta oznaczała ubytek o 0,3 pkt w porównaniu z 1 półroczem 2022 r.

Współczynnik zgonów niemowląt był wyraźnie wyższy od notowanego w czerwcu 2022 r. (5,2‰ wobec 4,0‰). Oznaczało to czwarty największy w kraju wzrost wartości współczynnika po opolskim (o 1,6 pkt – z 2,6‰ do 4,2‰), świętokrzyskim (o 1,4 pkt – z 2,4‰ do 3,8‰) i małopolskim (o 1,3 pkt – z 2,4‰ do 3,7%).

Wykres 89. Ruch naturalny ludności
Chart 89. Vital statistics of population

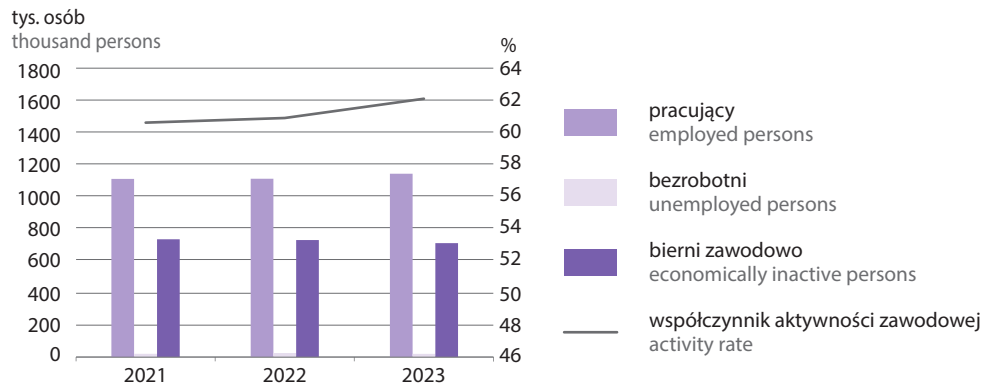

Wykres 90. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 90. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba **aktywnych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. w województwie pomorskim zwiększyła się o 2,5% (największy po małopolskim wzrost wśród województw) i wyniosła 1 164 tys. osób. **Współczynnik aktywności zawodowej** w odniesieniu do 4 kwartału 2022 r. zwiększył się o 1,2 p. proc. i osiągnął wartość 62,1% (2. lokata po mazowieckim) przy średniej w kraju na poziomie 58,9%.

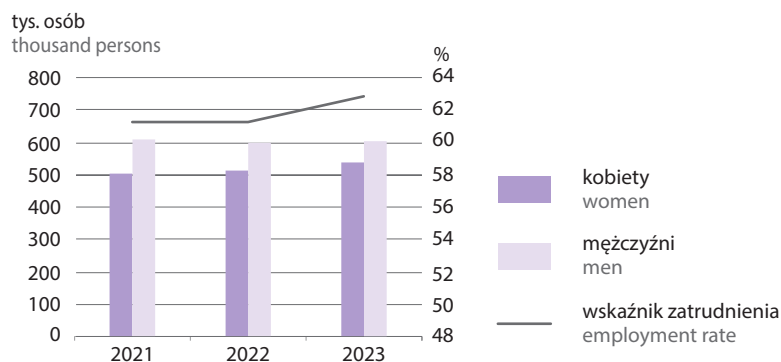
Wykres 91. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
Chart 91. Economic activity of population in the 4th quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 1 143 tys. i była o 2,8% większa od obserwowanej w 4 kwartale 2022 r. Zwiększyła się zarówno liczba pracujących kobiet (o 4,9%), jak i mężczyzn (o 1,2%).

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 61,0% (druga lokata w kraju po mazowieckim) i był o 1,4 p. proc. wyższy niż w roku poprzednim. W województwie odnotowano wzrost wartości wskaźnika zatrudnienia na wsi – o 4,5 p. proc. do poziomu 66,0% (najwyższa wartość w kraju) przy ubytku w miastach – o 1,4 p. proc. do 58,2%.

Wykres 92. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
Chart 92. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

Liczba osób **bezrobotnych** w województwie ukształtowała się na poziomie 21 tys. i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 16,0%. **Stopa bezrobocia** według BAEL spadła o 0,4 p. proc. do 1,8% (najniższa wartość wśród 14 województw, dla których została podana). Stopa bezrobocia w miastach utrzymała się na poziomie sprzed roku i wyniosła 1,7%. Dla kobiet osiągnęła wartość 2,4%. Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL **stopy bezrobocia** w województwie pomorskim dla wsi i mężczyzn nie zostały podane.

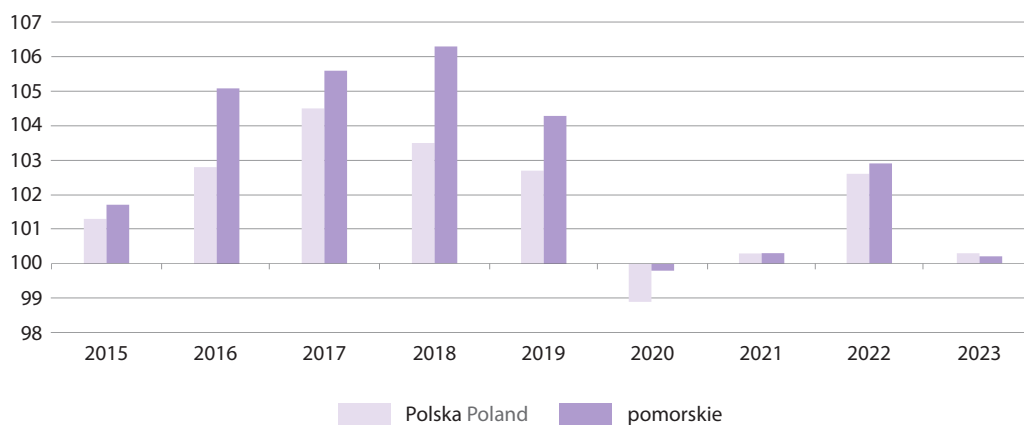
Populacja **biernych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. liczyła 709 tys. osób, co stanowiło 37,9% (najmniej po mazowieckim w kraju) ogólnej liczby ludności w wieku 15–89 lat. Liczba biernych zawodowo zmniejszyła się w skali roku o 2,9% przy wzroście liczby ludności w wieku 15–89 lat o 0,4%.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1 000 pracujących zmniejszyła się w skali roku. W 4 kwartale 2023 r. na 1 000 pracujących przypadało 639 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (wobec 679 osób rok wcześniej).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. wynosiło 364,9 tys. osób i było większe niż przed rokiem o 0,2%. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** ukształtowało się na poziomie 7 550 zł (o 1,4% wyższe niż średnio w kraju) i w porównaniu z 2022 r. wzrosło o 9,9% (najwolniejszy wzrost w kraju – 11,9%).

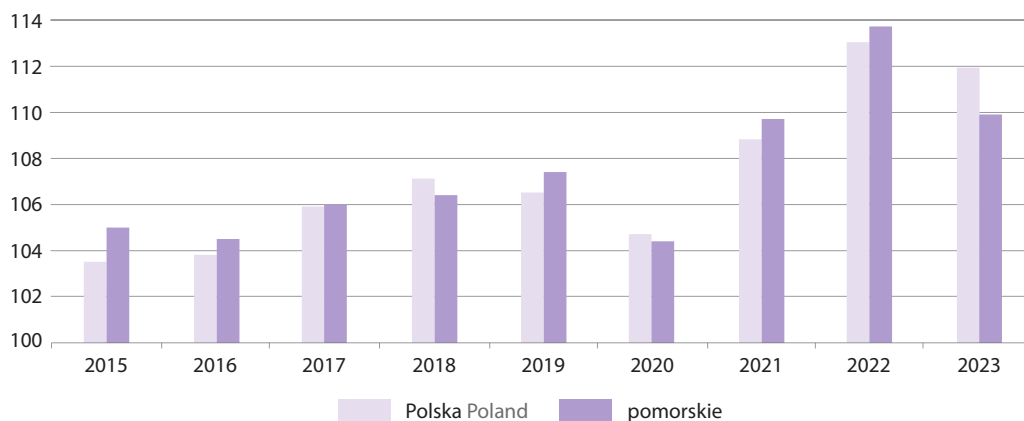
Wykres 93. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

Chart 93. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

Wykres 94. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

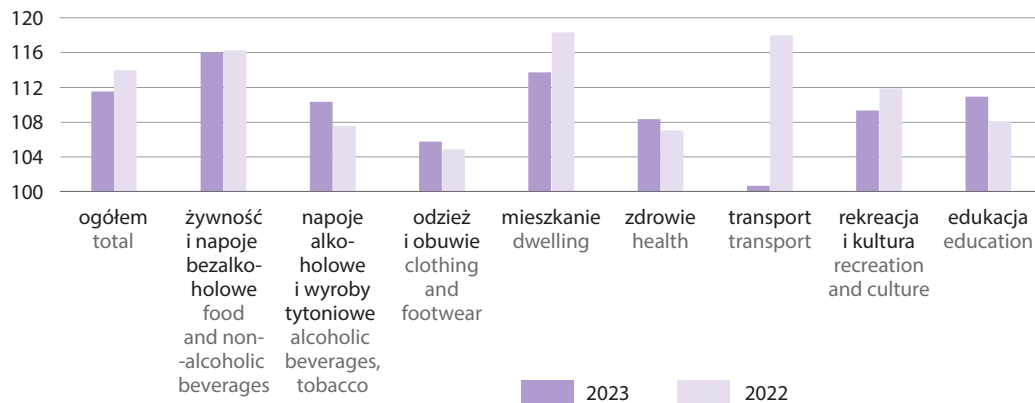
Chart 94. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 3 257 zł (o 3,2% mniej niż przeciętnie w kraju), a rolników indywidualnych – 1 875 zł (o 1,5% więcej od średniej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie pomorskim w skali roku był o 0,1 p. proc. większy niż przeciętnie w kraju i wyniósł 11,5% (podobnie jak w podkarpackim i warmińsko-mazurskim).

Wykres 95. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 95. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w województwie odnotowano największy w Polsce wzrost cen ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 16,0% wobec 15,1%; największy wzrost w kraju). W stopniu większym niż średnio wzrosły ceny związane transportem (o 0,6% wobec 0,1%) oraz ceny towarów i usług w zakresie mieszkania (o 13,7% wobec 13,4%). Mniej niż przeciętnie wzrosły ceny związane z rekreacją i kulturą (o 9,3% wobec 11,6%; najmniejszy wzrost w kraju), edukacją (o 10,9% wobec 12,6%; najmniejszy wzrost w kraju), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 10,3% wobec 11,1%), ceny odzieży i obuwia (o 5,7% wobec 6,2%) i związane ze zdrowiem (o 8,3% wobec 8,4%).

W 2023 r. przedsiębiorstwa województwa pomorskiego wytworzyły 5,0% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 7,6% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu (o 9,6%; najgłębszy spadek wśród województw wobec spadku średnio o 1,5%), wzrosła natomiast produkcja sprzedana budownictwa (o 12,1% wobec wzrostu przeciętnie o 6,4%).

W 2023 r. w województwie pomorskim oddano do użytkowania 19,3 tys. **mieszkań**, co stanowiło 8,7% mieszkań w kraju. W porównaniu z 2022 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania zmniejszyła się o 6,5% (wobec spadku o 7,2% w kraju). Spadła liczba mieszkań w budownictwie indywidualnym (o 9,5%), jak i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 7,2%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 429 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była najmniejsza w kraju (podobnie jak w zachodniopomorskim) i wynosiła 80,5 m² (przy średniej krajowej 89,9 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa pomorskiego w 2023 r. w porównaniu z 2022 r. uzyskały mniejsze **wyniki finansowe**. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano wzrost wskaźnika poziomu kosztów (z 93,1% do 94,2%). Zmniejszyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 6,9% do 5,8%) oraz netto (z 5,6% do 4,6%). Zmniejszył się wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 8,1% do 6,9%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 79,5%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 83,9% (wobec odpowiednio 82,9% i 86,2% w 2022 r.).

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa pomorskiego wyniosły 11 975,9 mln zł, tj. 5,3% wartości krajowej. W skali roku nakłady zwiększyły się o 23,4% (w kraju wzrost o 14,0%). Wzrost odnotowano w większości sekcji: obsłudze rynku nieruchomości (o 65,1%), budownictwie (o 57,4%), transporcie, gospodarce magazynowej (o 54,6%), przemyśle (o 20,0%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 10,7%). Według sekcji PKD, udział nakładów na przemysł stanowił 52,4% nakładów inwestycyjnych poniesionych w województwie. Nakłady na budynki i budowle stanowiły 41,2%, na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 40,9%, a na środki transportu 17,5% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 762,6 tys. ha i stanowiła 88,1% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	332,2	98,6	5,7	45,0	94,9	98,7	1 493,6	93,6
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	87,5	99,1	7,9	36,3	96,8	107,1	317,7	95,9	8,5
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	17,6	100,7	9,3	312	97,5	105,4	549,3	98,3	9,8

a Z mieszkankami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 815,6 tys. szt. (8,3% krajowego pogłowia), bydła – 236,7 tys. szt. (3,7%), owiec – 20,4 tys. szt. (6,7%). W skali roku wzrosła liczebność zarówno owiec (o 28,6%), trzody chlewnej (o 7,7%), jak i bydła (o 0,1%). W przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych wyższa niż średnio w kraju była obsada trzody chlewnej – 105,5 szt. (w kraju 65,3 szt.; 2. lokata po wielkopolskim) i owiec – 2,6 szt. (2,0 szt.), natomiast bydła – niższa (30,6 szt. wobec 43,0 szt.).

W województwie pomorskim w 2022 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) globalnej i końcowej, natomiast spadek towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej towarowej i końcowej produkcji rolniczej wyniósł po 4,5%, a globalnej – 4,4%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 12,1% niższa niż średnia w kraju.

Województwo śląskie

Śląskie voivodship

Powiaty	- 17
Miasta na prawach powiatu	- 19
Miasta ogółem	- 73
Gminy	- 167

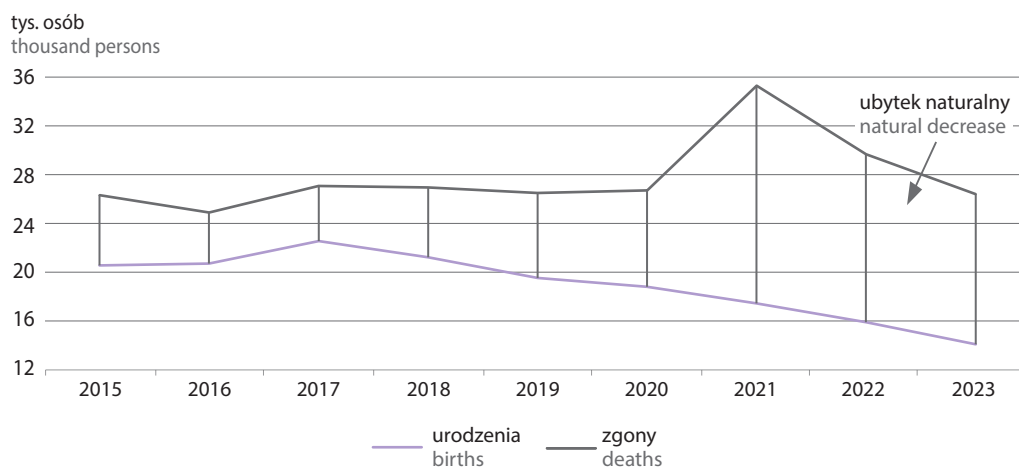
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	12,3 tys. km ² 12.3 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	4,3 mln mieszkańców 4.3 million inhabitants
	14. lokata 14th position		2. lokata 2nd position
	3,9% powierzchni kraju 3.9% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 75,9% (1. lokata) urbanisation rate: 75.9% (1st position)

W 1 półroczu 2023 r. **liczba ludności** województwa śląskiego zmniejszyła się w skali roku o 26,9 tys. (przed rokiem – o 32,8 tys.; największy spadek wśród województw). Podobnie jak przed rokiem, w śląskim odnotowano trzecią najniższą wartość współczynnika przyrostu naturalnego po świętokrzyskim i łódzkim – minus 5,7‰ (wobec minus 6,3‰ przed rokiem). Współczynnik urodzeń osiągnął wartość 6,5‰ (7,3‰ w końcu czerwca 2022 r.). Podobnie jak w zachodniopomorskim była to trzecia najniższa wartość w kraju po świętokrzyskim (6,3‰) i warmińsko-mazurskim (6,4‰). Wyższy współczynnik zgonów niż w śląskim (12,2‰ wobec 13,6‰ przed rokiem) dotyczył łódzkiego (13,2‰) i świętokrzyskiego (12,7‰).

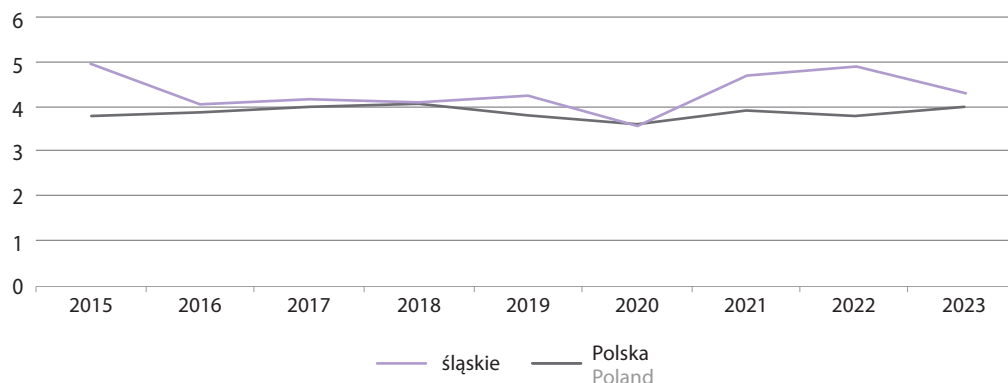
W województwie utrzymywało się ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały – w końcu czerwca 2023 r. wyniosło minus 0,6‰ (minus 1,0‰ rok wcześniej).

Śląskie od lat było województwem o wysokim współczynniku zgonów niemowląt. Jego wartość w latach 2010–2022 zwykle była wyższa od średniej w kraju (jedynie w 2020 r. kształtowała się na zbliżonym poziomie). W 1 półroczu 2023 r. współczynnik zgonów niemowląt był niższy o 0,6 pkt niż przed rokiem (4,3‰ wobec 4,9‰). Mimo ubytku, była to piąta najwyższa wartość w kraju po: kujawsko-pomorskim, pomorskim, dolnośląskim i podlaskim (od 5,3‰ do 4,5‰).

Wykres 96. Ruch naturalny ludności
Chart 96. Vital statistics of population

Wykres 97. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 97. Infant deaths per 1 000 live births

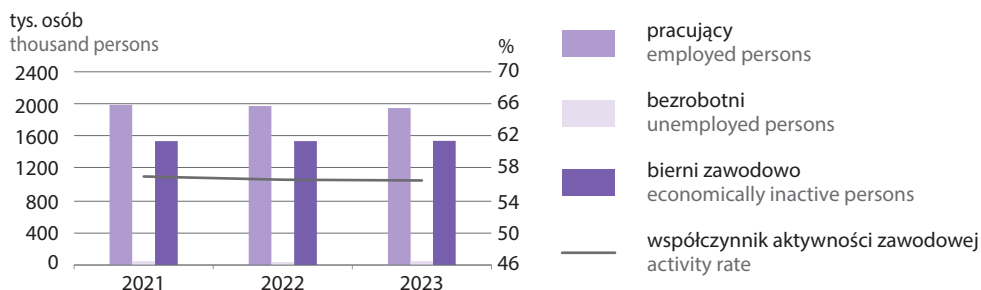

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba **aktywnych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. w województwie śląskim wyniosła 2 000 tys. (11,2% ogółu aktywnych zawodowo w kraju najwięcej po mazowieckim) i była o 0,6% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** obniżył się o 0,1 p. proc. do 56,5% przy średniej w kraju na poziomie 58,9%.

Wykres 98. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale

Chart 98. Economic activity of population in the 4th quarter

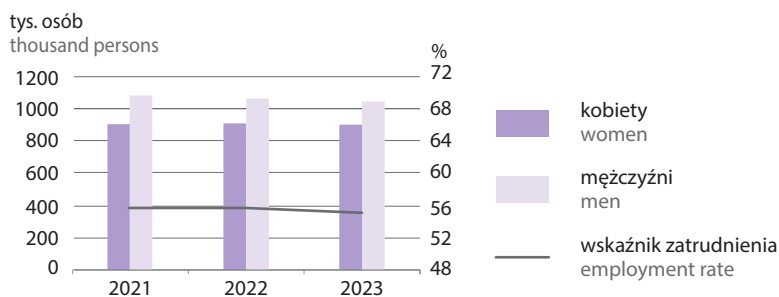

Liczba osób **pracujących** wyniosła 1 950 tys. (11,3% pracujących w kraju), tj. zmniejszyła się o 1,4% w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. Zmniejszyła się zarówno liczba pracujących mężczyzn (o 1,8%), jak i kobiet (o 0,9%).

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. w skali roku obniżył się o 0,6 p. proc. i wyniósł 55,1% (57,1% przeciętnie w kraju). Zmniejszenie wskaźnika obserwowano w miastach – o 1,0 p. proc. do 54,7%, przy wzroście na wsi (o 0,9 p. proc. do 56,4%).

Wykres 99. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale

Chart 99. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

W 4 kwartale 2023 r. liczba osób **bezrobotnych** w województwie ukształtowała się na poziomie 49 tys. i była o 36,1% większa niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Zwiększyła się zarówno liczba bezrobotnych mężczyzn (o 62,5%, z 16 tys. do 26 tys.), jak i kobiet (o 21,1%, z 19 tys. do 23 tys.).

Stopa bezrobocia według BAEL w 4 kwartale 2023 r. wzrosła o 0,7 p. proc. i osiągnęła wartość 2,5%. Odnotowało wzrost stopy bezrobocia zarówno wśród mężczyzn (o 0,9 p. proc. do poziomu 2,4%), jak i wśród kobiet (o 0,5 p. proc. do poziomu 2,5%). Stopa bezrobocia zwiększyła się także w miastach – z 0,3% do 2,2%. Na wsi osiągnęła wartość 3,3%.

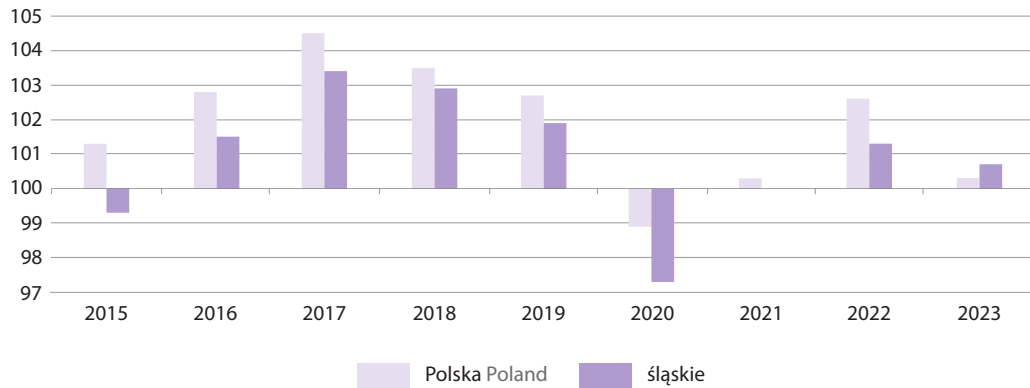
Populacja **biernych zawodowo** liczyła 1 541 tys. osób, co stanowiło 43,5% ogółu ludności w wieku 15–89 lat. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba biernych zawodowo zwiększyła się o 0,1% przy spadku liczby ludności w wieku 15–89 lat o 0,3%.

Relacja osób niepracujących do pracujących pogorszyła się w skali roku. W 4 kwartale 2023 r. na 1 000 pracujących przypadało 815 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych wobec 797 rok wcześniej.

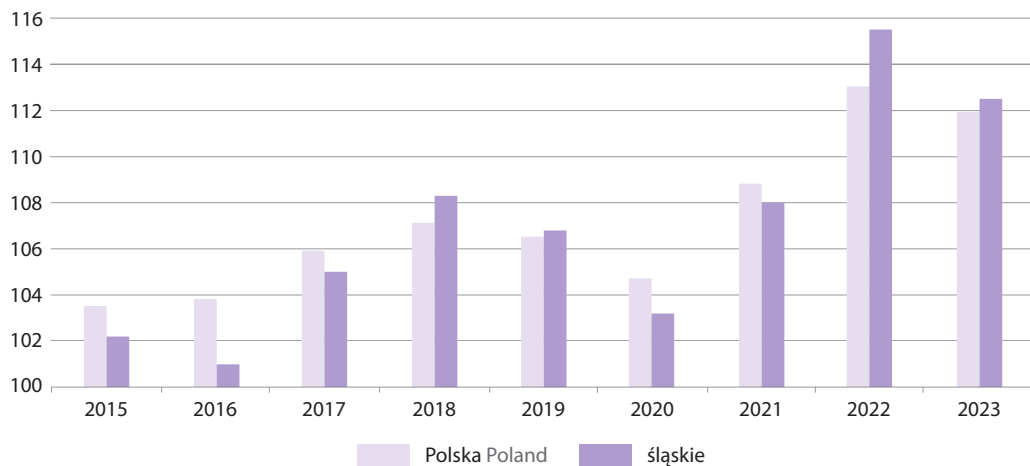
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. wynosiło 786,9 tys. osób (tj. 12,1% zatrudnionych w Polsce; 3. lokata po mazowieckim i wielkopolskim) i było większe niż przed rokiem o 0,7%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto zwiększyło się w skali roku o 12,5% osiągając 7 695 zł, co stanowiło 103,4% średniej krajowej.

Wykres 100. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 100. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

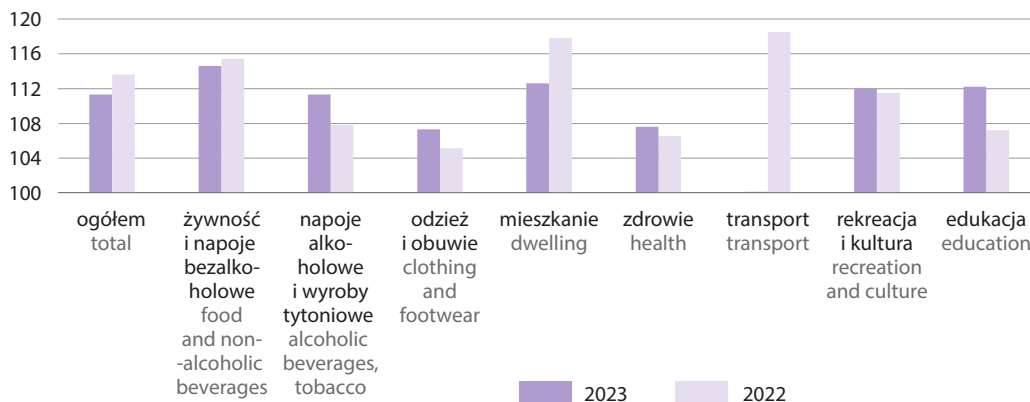
Wykres 101. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 101. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie śląskim wyniosła 3 833 zł i była najwyższa w Polsce (o 13,9% więcej niż średnio w kraju). Emerytura i renta brutto rolników indywidualnych również była najwyższa wśród województw – wynosiła 1 966 zł (o 6,4% wyższa od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie śląskim w skali roku był o 0,1 p. proc. mniejszy niż średnio w kraju i wyniósł 11,3%.

Wykres 102. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 102. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu wolniejszym niż średnio w kraju wzrosły ceny towarów i usług w zakresie mieszkania (o 12,6% wobec 13,4%), związane ze zdrowiem (o 7,6% wobec 8,4%), żywności i napojów bezalkoholowych (14,6% wobec 15,1%), związane z edukacją (o 12,2% wobec 12,6%). Na poziomie średnim w Polsce zwiększyły się ceny związane z transportem (0,1%). Więcej niż średnio wzrosły ceny odzieży i obuwia (7,3% wobec 6,2%), związane z rekreacją i kulturą (o 12,0% wobec 11,6%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 11,3% wobec 11,1%).

Województwo śląskie w 2023 r. wytworzyło 14,5% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** (2. lokata) i 11,4% produkcji sprzedanej **budownictwa** (2. lokata). W skali roku odnotowano wzrost zarówno produkcji sprzedanej przemysłu o 2,0%, jak i produkcji sprzedanej budownictwa o 13,3% wobec odpowiednio spadku o 1,5% i wzrostu o 6,4% średnich krajowych.

W 2023 r. w województwie śląskim oddano do użytkowania 18,9 tys. **mieszkań**, co stanowiło 8,5% mieszkań w kraju. W porównaniu z 2022 r. wystąpił wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania o 0,6% (wobec spadku o 7,2% w kraju; najmniej z trzech wzrostów wśród województw, zwiększenie notowano ponadto w podlaskim – o 5,9% i mazowieckim – o 0,8%), szczególnie przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 16,4%; największy po świętokrzyskim wzrost wśród województw). Spadek odnotowano w budownictwie indywidualnym (o 15,8%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 460 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 94,0 m² (wobec średnio w Polsce 89,9 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa śląskiego w 2023 r. w porównaniu z rokiem poprzednim uzyskały mniejsze **wyniki finansowe**. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zwiększył się wskaźnik poziomu kosztów (z 93,7% do 95,2%). Spadły wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 6,3% do 4,8%), netto (z 5,3% do 3,7%) oraz rentowności sprzedaży brutto (z 6,2% do 4,3%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 80,0%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 73,5% (wobec odpowiednio 82,7% i 88,6% w 2022 r.).

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa śląskiego wyniosły 26 889,6 mln zł, co stanowiło 12,0% wartości krajowej (2. lokata po mazowieckim). W skali roku odnotowano zwiększenie nakładów o 22,5% (w kraju wzrost o 14,0%). Wzrost wystąpił w: obsłudze rynku nieruchomości (o 48,8%), przemyśle (o 24,8%), budownictwie oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (po 10,0%), natomiast spadek – w transporcie, gospodarce magazynowej (o 1,6%). W strukturze nakładów inwestycyjnych według sekcji PKD, przeważały nakłady na przemysł, które stanowiły 79,1%. W badanych przedsiębiorstwach nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 54,6%, na budynki i budowlę 37,1%, a na środki transportu 7,4% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 381,2 tys. ha i stanowiła 87,5% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	153,1	97,7	2,6	44,6	102,5	97,8	682,9	100,1	2,6
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	23,3	106,1	2,1	35,9	104,4	105,9	83,4	110,7	2,2
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	4,1	93,3	2,2	285	100,7	96,3	118,0	93,8	2,1

a Z mieszkami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 187,3 tys. szt. (1,9% krajowego pogłowia), bydła – 133,8 tys. szt. (2,1%), owiec – 15,5 tys. szt. (5,1%). W skali roku zwiększyło się pogłowie trzody chlewnej (o 15,8%) i owiec (o 13,8%), natomiast zmniejszyło stado bydła (o 0,1%). Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio 48,0 szt. (w kraju 65,3 szt.) i 34,3 szt. (43,0 szt.), natomiast obsada owiec wyniosła 4,0 szt. (2,0 szt.) i lokowała województwo na 2. pozycji w kraju po małopolskim.

W województwie śląskim w 2022 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej i towarowej produkcji rolniczej wyniósł po 2,4%, natomiast końcowej – 2,3%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 11,9% niższa niż średnia w kraju.

Województwo świętokrzyskie

Świętokrzyskie voivodship

Powiaty	– 13
Miasta na prawach powiatu	– 1
Miasta ogółem	– 48
Gminy	– 102

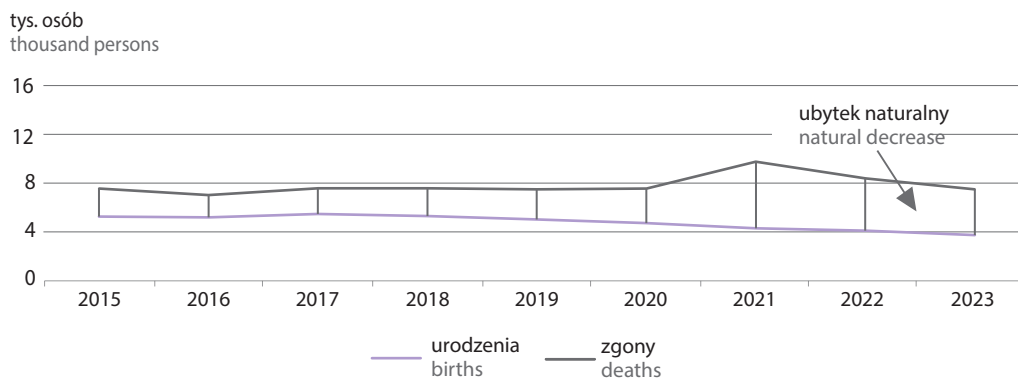
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	11,7 tys. km ² 11.7 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	1,2 mln mieszkańców 1.2 million inhabitants
	15. lokata 15th position		13. lokata 13th position
	3,7% powierzchni kraju 3.7% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 44,8% (15. lokata) urbanisation rate: 44.8% (15th position)

W województwie świętokrzyskim w 1 półroczu 2023 r., tak jak w latach poprzednich, zanotowano ubytek **liczby ludności**, który w analizowanym okresie wyniósł 8,9 tys. (11,1 tys. przed rokiem). W końcu czerwca 2023 r. współczynnik przyrostu naturalnego – podobnie jak przed rokiem – osiągnął najniższy poziom w kraju (minus 6,4‰ wobec minus 7,2‰). Świętokrzyskie zajęło ostatnią pozycję w kraju pod względem liczby urodzeń żywych. Współczynnik urodzeń wyniósł 6,3‰ wobec 6,9‰ w roku poprzednim. W porównaniu z 1 półroczem 2022 r. obserwowano ubytek współczynnika zgonów z 14,1‰ do 12,7‰ – w końcu czerwca 2023 r. wyższą wartość odnotowano jedynie w łódzkim (13,2‰).

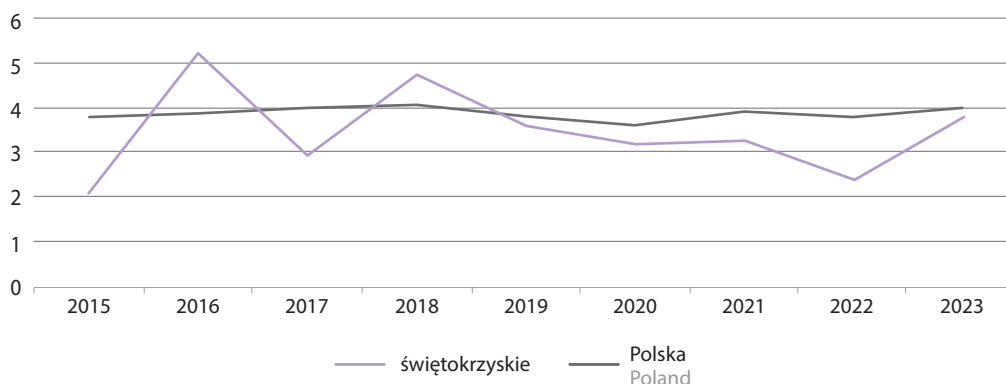
Wartość ogólnego salda migracji na pobyt stały (minus 1,9‰ wobec minus 2,2‰ w końcu czerwca 2022 r.) – podobnie jak przed rokiem, była najniższa w kraju po lubelskim.

Współczynnik zgonów niemowląt w skali roku wzrósł z 2,4‰ do 3,8‰ (tj. o 1,4 pkt; był to drugi największy wzrost w kraju po opolskim: z 2,6‰ do 4,2‰). W 1 półroczu 2022 r. wartość współczynnika zgonów niemowląt w świętokrzyskim – wspólnie z małopolskim – była najniższą w Polsce. Rok później nadal kształtowała się poniżej średniej wartości w kraju (4,0‰).

Wykres 103. Ruch naturalny ludności
Chart 103. Vital statistics of population

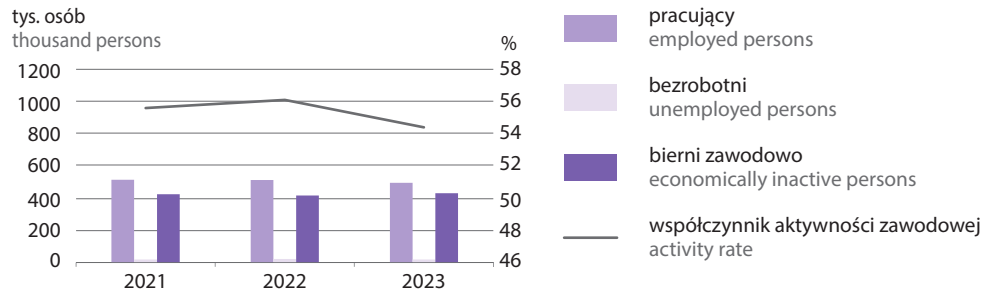

Wykres 104. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 104. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba **aktywnych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. w województwie świętokrzyskim wyniosła 514 tys. osób i była o 3,6% mniejsza niż w roku poprzednim. **Współczynnik aktywności zawodowej** zmniejszył się o 1,7 p. proc. i wyniósł 54,4% przy średniej w kraju poziomie 58,9%.

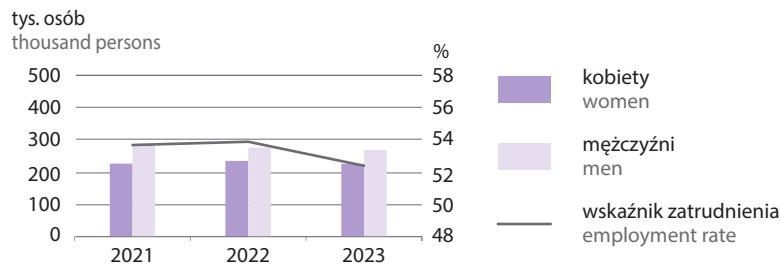
Wykres 105. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
Chart 105. Economic activity of population in the 4th quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 495 tys. i w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. zmniejszyła się o 3,3%. Zmalała zarówno liczba pracujących kobiet (o 3,8%), jak i mężczyzn (o 2,5%).

Wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. o 1,5 p. proc. i wyniósł 52,4% (57,1% przeciętnie w kraju). Spadek odnotowano w miastach (o 3,9 p. proc.) do 50,0% oraz na wsi (o 1,3 p. proc.) do 54,2%.

Wykres 106. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
Chart 106. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

W 4 kwartale 2023 r. liczba osób **bezrobotnych** według BAEL ukształtowała się na poziomie 19 tys. i w skali roku zmniejszyła się o 13,5%. Liczba bezrobotnych mężczyzn utrzymała się na poziomie sprzed roku. Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL **stopy bezrobocia** w województwie świętokrzyskim liczba bezrobotnych kobiet nie została podana.

Stopy bezrobocia wyniosła 3,7% i była o 0,4 p. proc. niższa przed rokiem. Spadła wartość wskaźnika na wsi (o 0,1 p. proc. do 3,5%) oraz mężczyzn (o 0,1 p. proc. do 4,3%). Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL **stopy bezrobocia** w województwie świętokrzyskim dla miast oraz kobiet nie zostały podane.

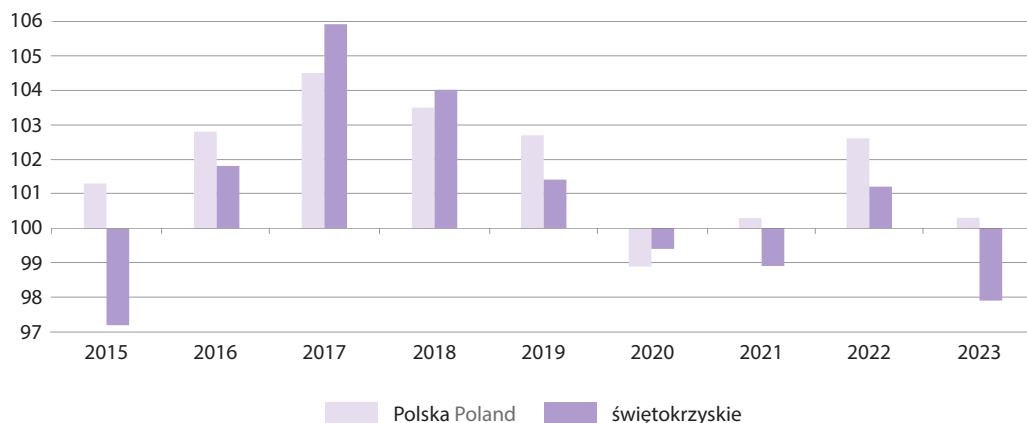
Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 431 tys. osób, co stanowiło 45,6% ogółu ludności w wieku 15–89 lat. W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. liczba biernych zawodowo zwiększyła się o 3,6% przy ubytku liczby ludności w wieku 15–89 lat o 0,5%.

Pogorszyła się **relacja osób niepracujących do pracujących** – w 4 kwartale 2023 r. na 1 000 pracujących przypadło 909 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych wobec 855 osób w analogicznym okresie roku poprzedniego.

W sektorze przedsiębiorstw **przeciętne zatrudnienie** w 2023 r. wyniosło 121,6 tys. osób i było o 2,1% mniejsze niż w roku poprzednim (najgłębszy po warmińsko-mazurskim i lubuskim spadek w kraju). **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wzrosło o 11,6% i ukształtowało na poziomie 6 090 zł (o 18,2% poniżej przeciętnego wynagrodzenia w kraju, najniższe w Polsce, podobnie jak w warmińsko-mazurskim).

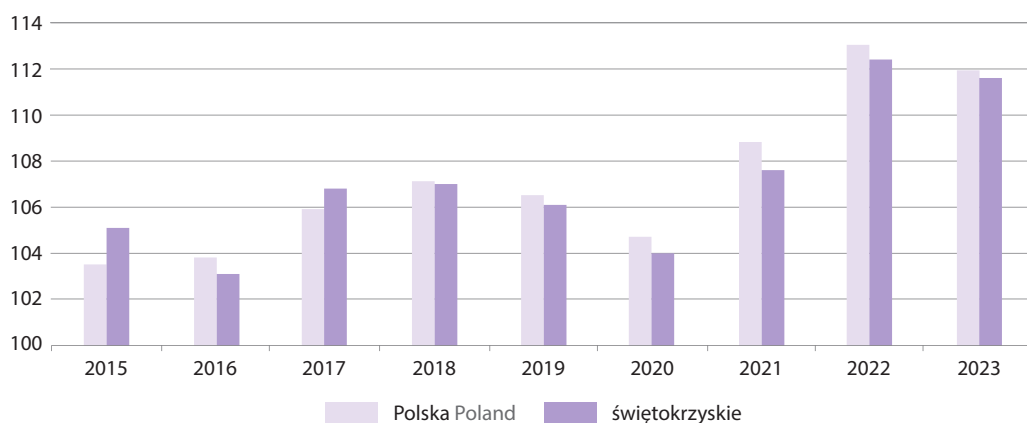
Wykres 107. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

Chart 107. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

Wykres 108. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

Chart 108. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

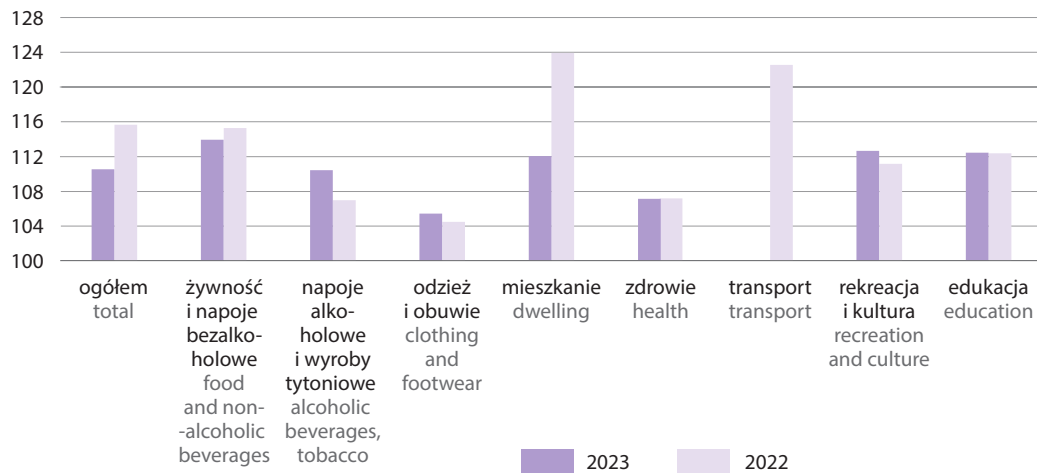

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2 949 zł (o 12,3% mniej niż średnio w kraju), a rolników indywidualnych – 1 835 zł (o 0,7% mniej od średniej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie świętokrzyskim w skali roku był o 0,9 p. proc. mniejszy niż średnio i wyniósł 10,5% (najmniejszy po opolskim wzrost w kraju).

Wykres 109. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 109. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu mniejszym niż przeciętnie zwiększyły się ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 12,0% wobec 13,4%), zdrowiem (o 7,1% wobec 8,4%; najmniejszy wzrost w kraju), żywności i napojów bezalkoholowych (o 13,9% wobec 15,1%; najmniejszy wzrost w kraju), odzieży i obuwia (o 5,4% wobec 6,2%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 10,4% wobec 11,1%) oraz związane z edukacją (o 12,4% wobec 12,6%). Ceny związane z transportem utrzymały się na poziomie sprzed roku (wobec wzrostu w kraju o 0,1%). Większy niż przeciętnie był wzrost związanych z rekreacją i kulturą (o 12,6% wobec 11,6%).

W 2023 r. województwo świętokrzyskie wytworzyło 2,0% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** oraz 1,8% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku produkcja sprzedana przemysłu pozostała na niezmiennym poziomie. Wzrosła natomiast produkcja sprzedana budownictwa (o 1,4% wobec wzrostu o 6,4% średnio w kraju).

W 2023 r. liczba oddanych do użytkowania **mieszkań** w województwie świętokrzyskim wyniosła 4,3 tys i w skali roku spadła o 1,5% (wobec spadku w kraju o 7,2%). Stanowiło to 2,0% mieszkań oddanych ogółem w Polsce (najmniej po opolskim). Zwiększyła się liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 21,3%; największy wzrost wśród województw), natomiast zmniejszyła oddanych w budownictwie indywidualnym (o 11,7%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 87 mieszkań. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była największa wśród województw po podkarpackim i wyniosła 104,3 m² (średnia w kraju 89,9 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa świętokrzyskiego w 2023 r. w porównaniu z rokiem poprzednim uzyskały większe **wyniki finansowe** (największe po wielkopolskim wśród 3 województw, w których odnotowano wzrost). Poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano, największą po wielkopolskim, poprawę wskaźnika poziomu kosztów (z 94,7% do 93,3%). Wystąpił, największy, również po wielkopolskim, wzrost wskaźników rentowności obrotu brutto (z 5,3% do 6,7%) i netto (z 4,3% do 5,5%) i były to wartości największe spośród województw. Zwiększył się, najbardziej po wielkopolskim podobnie jak w mazowieckim, wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 6,2% do 6,8%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 82,7%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 91,1% (największy po wielkopolskim udział i jedyny wzrost udziału wśród województw) wobec odpowiednio 83,2% i 78,2% w 2022 r.

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa świętokrzyskiego wyniosły 2 467,7 mln zł, co stanowiło 1,1% nakładów w kraju (najmniej po podlaskim i warmińsko-mazurskim). Odnotowano największy po lubelskim wzrost nakładów o 29,7% wobec wzrostu w kraju o 14,0%. Wzrost odnoto-

wano w większości sekcji: transporcie, gospodarce magazynowej (ponad 2,8-krotnie; największy wzrost wśród województw), budownictwie (blisko 2,5-krotnie; największy wzrost wśród województw), obsłudze rynku nieruchomości (o 53,5%), przemyśle (o 22,3%) oraz handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 13,9%). Według sekcji PKD, udział nakładów na przemysł stanowił 81,4%. Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 57,9%, na budynki i budowlę 30,9%, a na środki transportu 11,2% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 489,1 tys. ha i stanowiła 85,6% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	203,4	98,9	3,5	41,9	104,8	91,9	852,3	103,7
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	29,0	113,3	2,6	32,8	103,1	96,8	95,3	117,0	2,5
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	8,9	102,6	4,7	290	90,3	98,0	257,2	92,6	4,6

a Z mieszkankami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 193,2 tys. szt. (2,0% krajowego pogłowia), bydła – 144,9 tys. szt. (2,2%), owiec – 7,0 tys. szt. (2,3%). W skali roku wzrosło pogłowie zarówno trzody chlewnej (o 40,2%), owiec (o 14,0%), jak i bydła (o 0,3%). Obsada trzody chlewnej, bydła i owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: 38,7 szt., 29,0 szt. i 1,4 szt. (wobec w kraju odpowiednio: 65,3 szt., 43,0 szt. i 2,0 szt.).

W województwie świętokrzyskim w 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) globalne i towarowej oraz wzrost końcowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej i końcowej produkcji rolniczej wyniósł po 3,3%, a towarowej – 3,1%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 2,1% niższa niż średnia w kraju.

Województwo warmińsko-mazurskie

Warmińsko-mazurskie voivodship

Powiaty	- 19
Miasta na prawach powiatu	- 2
Miasta ogółem	- 50
Gminy	- 116

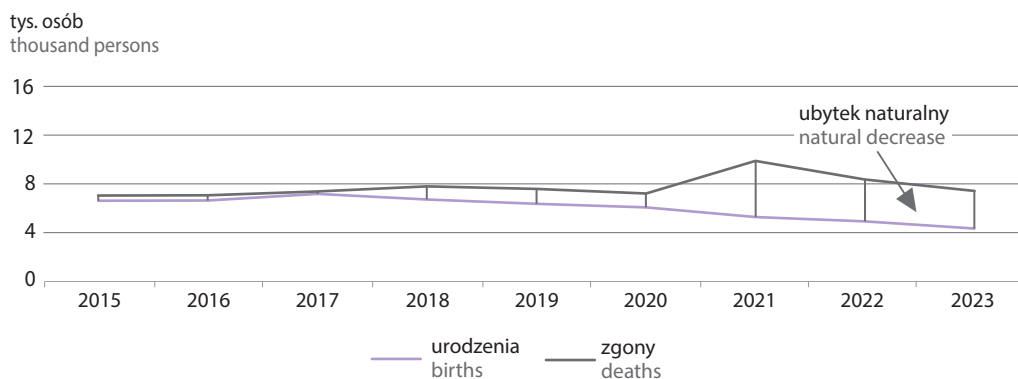
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	24,2 tys. km ² 24.2 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	1,4 mln mieszkańców 1.4 million inhabitants
	4. lokata 4th position		12. lokata 12th position
	7,7% powierzchni kraju 7.7% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 59,0% (9. lokata) urbanisation rate: 59.0% (9th position)

W warmińsko-mazurskim, tak jak w latach poprzednich, notowano ubytek **liczby ludności**. W 1 półroczu 2023 r. w stosunku do analogicznego okresu 2022 r. wyniósł on 7,5 tys. (przed rokiem – 10,1 tys.). Współczynnik urodzeń żywych obniżył się z 7,2‰ do 6,4‰ (wobec 7,4‰ średnio w kraju). Niższą wartość obserwowano jedynie w świętokrzyskim (6,3‰). Współczynnik zgonów obniżył się z 12,3‰ do 10,9‰ i kształtował się poniżej średniej w kraju (11,1‰). W porównaniu z 1 półroczem 2022 r. współczynnik przyrostu naturalnego zwiększył się z minus 5,0‰ do minus 4,5‰.

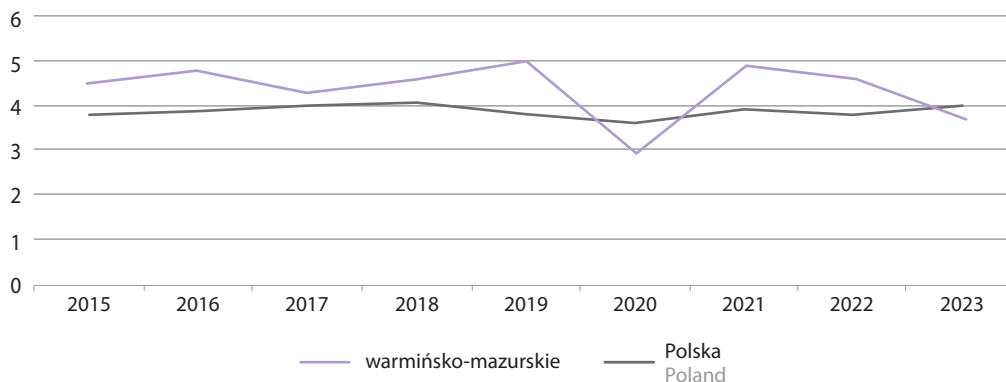
Wartość ogólnego salda migracji wyniosła minus 1,3‰ wobec minus 2,0‰ przed rokiem i nadal była jedną z najniższych w kraju (po lubelskim i świętokrzyskim).

Wartość współczynnika zgonów niemowląt zmniejszyła się z 4,6‰ do 3,7‰ – w 1 półroczu 2023 r. była to piąta najniższa wartość w kraju po: lubuskim, lubelskim, zachodniopomorskim i mazowieckim. Korzystniejszą zmianę wartości współczynnika w skali roku obserwowano w zachodniopomorskim (o 1,5 pkt z 4,7‰ do 3,2‰) i lubelskim (o 1,1 pkt z 4,0‰ do 2,9‰).

Wykres 110. Ruch naturalny ludności
Chart 110. Vital statistics of population

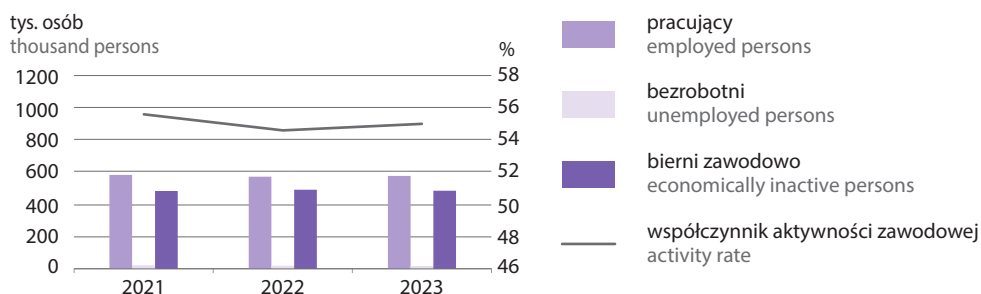
Wykres 111. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 111. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba **aktywnych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. w województwie warmińsko-mazurskim wyniosła 595 tys. osób i była o 0,7% większa niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** był wyższy niż przed rokiem o 0,4 p. proc. i ukształtował się na poziomie 55,0% przy średniej w kraju poziomie 58,9%.

Wykres 112. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale

Chart 112. Economic activity of population in the 4th quarter

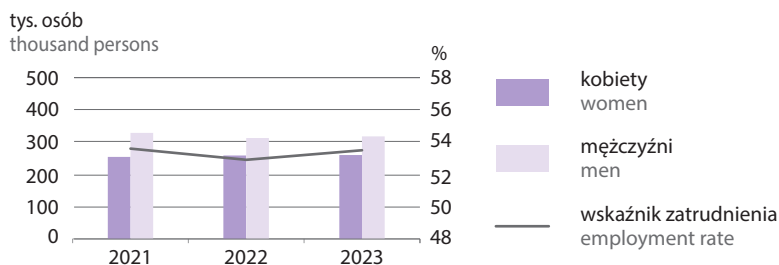

Liczba osób **pracujących** wyniosła 578 tys. i w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. zwiększyła się o 0,9%. Wzrosła liczba pracujących mężczyzn – o 1,6% oraz kobiet – o 0,4%.

Wskaźnik zatrudnienia zwiększył się w skali roku o 0,6 p. proc. i w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 53,5% (najniższa wartość po podkarpackim). Obserwowano wzrost wartości wskaźnika w miastach (o 2,6 p. proc. do poziomu 55,5%) i spadek na wsi (o 1,3 p. proc. do poziomu 50,5%).

Wykres 113. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale

Chart 113. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

W 4 kwartale 2023 r. liczba osób **bezrobotnych** według BAEL ukształtowała się na poziomie 17 tys. i w skali roku zmniejszyła się o 10,5%. Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL **liczba bezrobotnych kobiet i mężczyzn** w województwie warmińsko-mazurskim nie zostały podane.

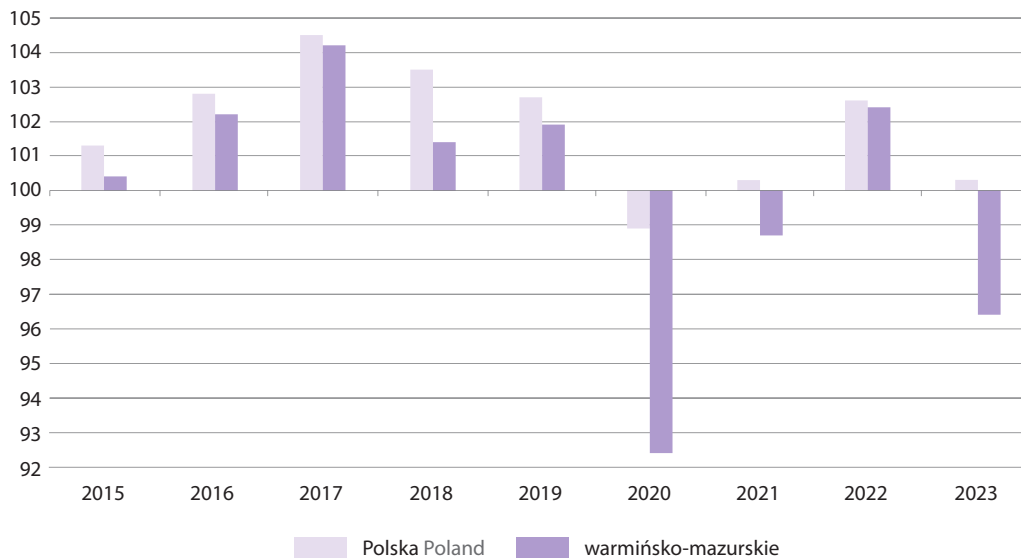
Stopa bezrobocia wyniosła 2,9% (wobec 3,1% przeciętnie w kraju) i była o 0,3 p. proc. niższa niż przed rokiem. Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL **stopy bezrobocia** w województwie warmińsko-mazurskim dla miast i wsi oraz kobiet i mężczyzn nie zostały podane.

Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 486 tys. osób, co stanowiło 45,0% ogółu ludności w wieku 15–89 lat. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku ich liczba była niższa o 1,2% przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby ludności w wieku 15–89 lat o 0,2%.

Relacja osób niepracujących do pracujących w skali roku poprawiła się. W 4 kwartale 2023 r. na 1 000 pracujących przypadało 870 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (rok wcześniej było to 892 osoby).

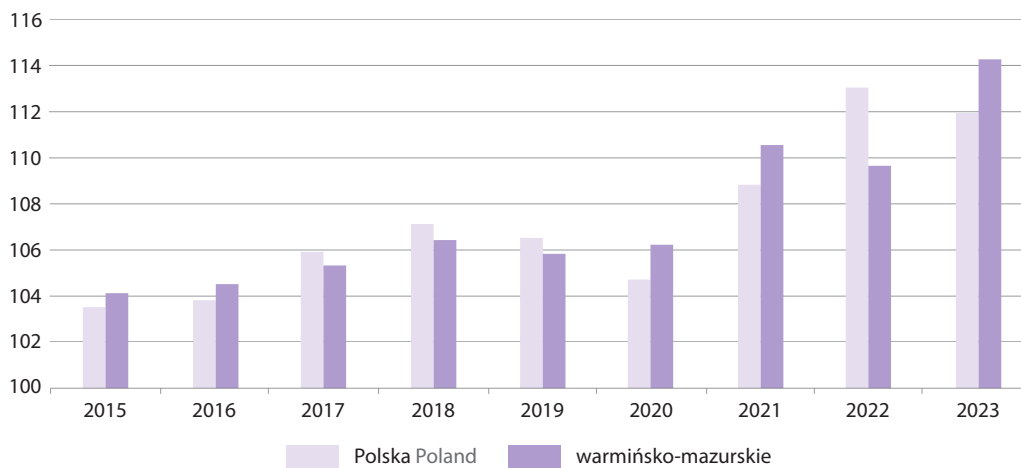
W sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. **przeciętne zatrudnienie** ukształtowało się na poziomie 134,6 tys. osób, tj. o 3,6% mniejszym niż w 2022 r. (najgłębszy spadek w kraju). **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wyniosło 6 089 zł i mimo największego wzrostu wśród województw (o 14,2%) nadal było najniższe w Polsce (o 18,2%, podobnie jak świętokrzyskie).

Wykres 114. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)
Chart 114. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

Wykres 115. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

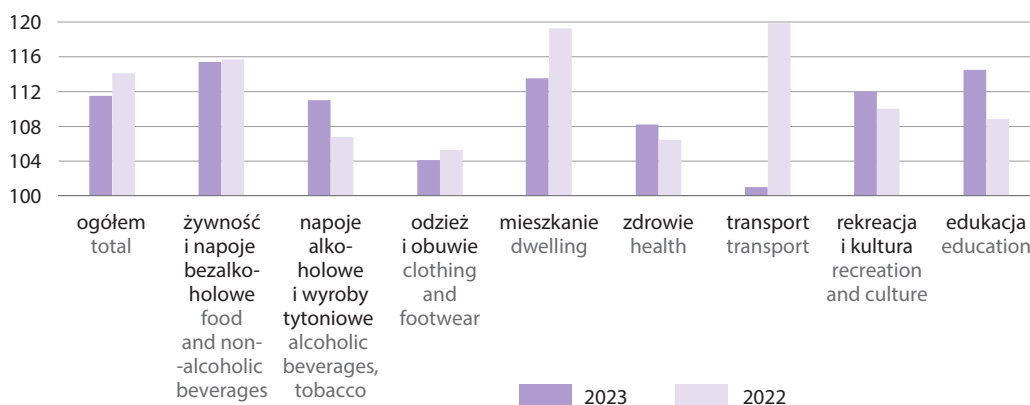
Chart 115. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 3 016 zł (o 10,4% mniej niż średnio w kraju), a rolników indywidualnych – 1 879 zł (o 1,7% więcej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie warmińsko-mazurskim w skali roku był o 0,1 p. proc większy niż średnio w kraju i wyniósł 11,5% (podobnie jak w podkarpackim i pomorskim).

Wykres 116. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 116. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny związane z edukacją (o 14,5% wobec 12,6%), transportem (o 1,0% wobec 0,1%), rekreacją i kulturą (o 12,0% wobec 11,6%), ceny żywności i napojów bezalkoholowych (15,4% wobec 15,1%) oraz ceny towarów i usług w zakresie mieszkania (o 13,5% wobec 13,4%). Mniej niż średnio wzrosły odzieży i obuwiu (o 4,1%; najmniejszy wzrost w kraju), związane ze zdrowiem (o 8,2% wobec 8,4%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 11,0% wobec 11,1%).

Województwo warmińsko-mazurskie w 2023 r. wytworzyło 2,0% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 1,8% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu (o 6,7% wobec spadku o 1,5% średnio w Polsce) oraz największy wzrost wśród województw wzrost produkcji sprzedanej budownictwa (o 26,0% wobec wzrostu o 6,4% przeciętnie w kraju).

W 2023 r. w województwie warmińsko-mazurskim oddano do użytkowania 6,0 tys. **mieszkań**, co stanowiło 2,7% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2022 r. odnotowano największy po podkarpackim spadek w kraju (o 22,5% wobec spadku w Polsce o 7,2%). Spadła liczba mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 26,8%; najgłębszy po lubuskim spadek w kraju) oraz indywidualnym (o 15,7%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 73 mieszkania. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 88,1 m² (wobec 89,9 m² w kraju).

Badane przedsiębiorstwa województwa warmińsko-mazurskiego w 2023 r. w porównaniu z 2021 r. uzyskały mniejsze **wyniki finansowe**. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano wzrost wskaźnika poziomu kosztów z 95,1% do 95,6%. Spadły wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 4,9% do 4,4%) oraz netto (z 4,3% do 3,9%). Zmniejszył się wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 5,4% do 4,2%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 77,2% (najmniejszy udział wśród województw), a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 84,2% (wobec odpowiednio 82,4% i 90,4% w 2022 r.).

Nakłady inwestycyjne w badanych przedsiębiorstwach województwa warmińsko-mazurskiego w 2023 r. wyniosły 2 317,6 mln zł, co stanowiło 1,0% nakładów w kraju (najmniej po podlaskim). W ujęciu rocznym odnotowano spadek o 3,6% (najgłębszy spadek wśród województw wobec wzrostu średnio o 14,0%). Spadek nakładów wystąpił w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 28,7%), obsłudze rynku nieruchomości (o 18,2%) oraz przemyśle (o 3,4%). Wzrost odnotowano w transporcie, gospodarce magazynowej (o 55,2%) i budownictwie (o 8,9%). Według sekcji PKD, w warmińsko-mazurskim odnotowano największy po lubelskim udział nakładów na przemysł – 89,4%. Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 52,6%, na budynki i budowlę 39,0%, a na środki transportu 8,2% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 1 061,0 tys. ha i stanowiła 90,4% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	359,6	103,0	6,2	45,7	85,6	100,2	1 642,8	88,1	6,2
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	98,6	95,5	8,9	32,8	95,1	96,8	323,9	91,0	8,7
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	4,9	93,3	2,6	266	85,3	89,9	130,3	79,7	2,3

a Z mieszkankami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 563,5 tys. szt. (5,8% krajowego pogłowia), bydła – 494,0 tys. szt. (7,7%), owiec – 17,7 tys. szt. (5,8%). W skali roku zwiększyło się pogłowie trzody chlewnej (o 12,8%) owiec (o 10,6%) oraz bydła (o 3,0%). Obsada trzody chlewnej i owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio 52,5 szt. (65,3 szt.) i 1,6 szt. (2,0 szt.), natomiast bydła była wyższa (46,0 szt. wobec 43,0 szt.).

W województwie warmińsko-mazurskim w 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 5,4%, końcowej – 5,0%, a towarowej – 4,7%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 30,3% niższa niż średnia w kraju.

Województwo wielkopolskie

Wielkopolskie voivodship

Powiaty	- 31
Miasta na prawach powiatu	- 4
Miasta ogółem	- 117
Gminy	- 226

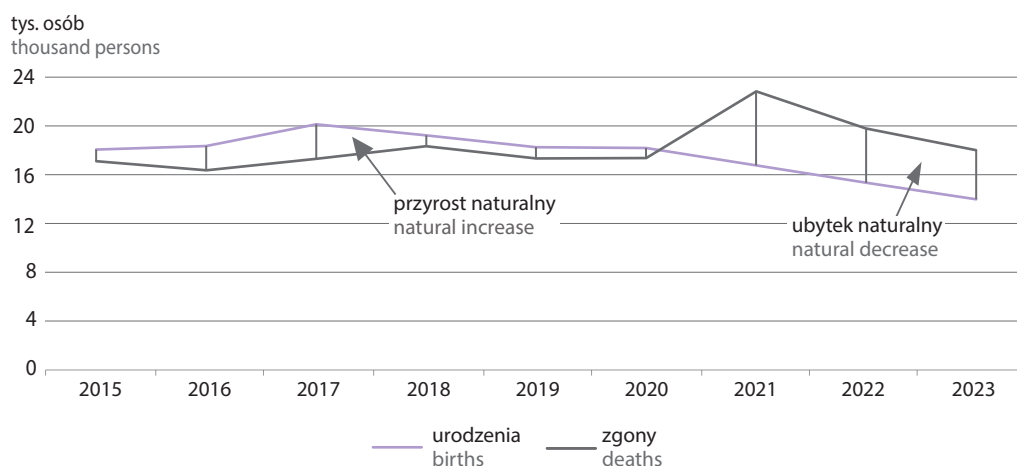
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	29,8 tys. km ² 29.8 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	3,5 mln mieszkańców 3.5 million inhabitants
	2. lokata 2nd position		3. lokata 3rd position
	9,5% powierzchni kraju 9.5% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 53,3% (11. lokata) urbanisation rate: 53.3% (11th position)

W 1 półroczu 2023 r. w województwie wielkopolskim **liczba ludności** zmniejszyła się o 5,9 tys. (wobec ubytku o 6,1 tys. w analogicznym okresie roku poprzedniego). W końcu czerwca 2023 r. – podobnie jak w 1 półroczu lat 2022 oraz 2021 – obserwowano ujemną wartość przyrostu naturalnego (minus 2,3‰ wobec minus 2,5‰ w 2022 r. oraz minus 3,5‰ w 2021 r.). Mimo przewagi liczby zgonów nad liczbą urodzeń żywych, w województwie odnotowano stosunkowo korzystne wartości współczynników: urodzeń (8,0‰ wobec 7,4‰ średnio w kraju; czwarta lokata po małopolskim, mazowieckim i pomorskim) oraz zgonów (10,3‰ wobec 11,1‰; czwarta najniższa wartość po podkarpackim, małopolskim i pomorskim).

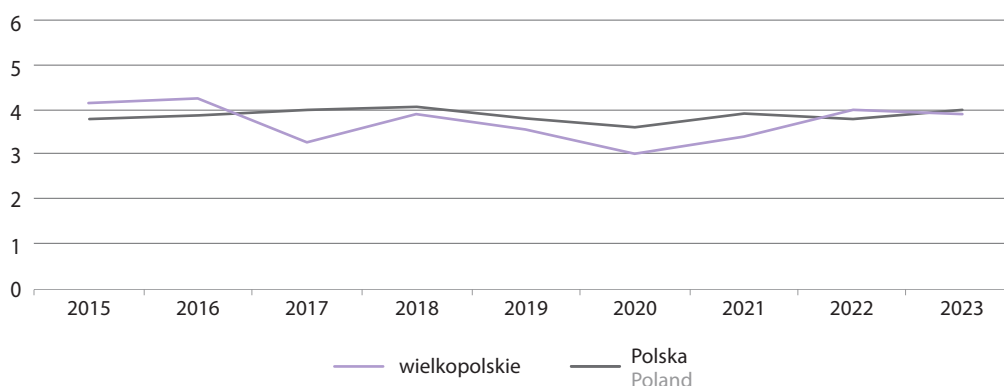
Ogólne saldo migracji wzrosło o 0,1 pkt i pozostało dodatnie (0,5‰ wobec 0,1‰ średnio w kraju).

Liczba zgonów niemowląt na 1 000 urodzeń żywych zmniejszyła się o 0,1 pkt do poziomu 3,9‰ i odmiennie niż przed rokiem, była niższa niż średnio w kraju (4,0‰).

Wykres 117. Ruch naturalny ludności
Chart 117. Vital statistics of population

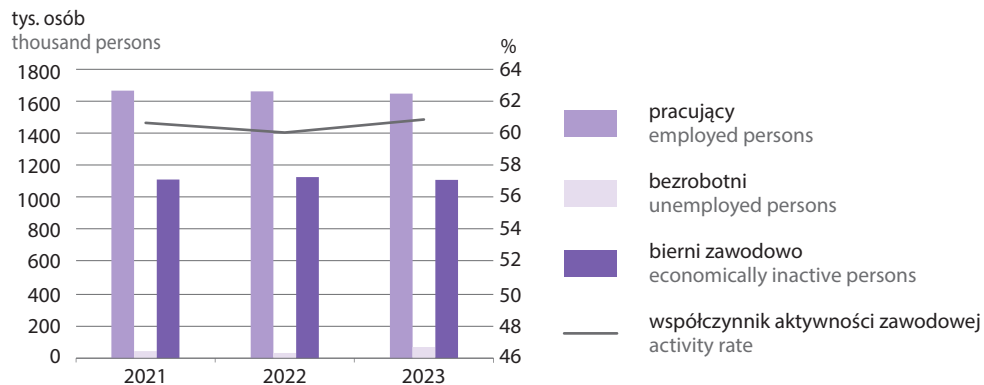

Wykres 118. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 118. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba osób **aktywnych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. w województwie wielkopolskim wyniosła 1711 tys. i była o 1,5% większa niż przed rokiem **Współczynnik aktywności zawodowej** wyniósł 60,8% (wobec 58,9% średnio w Polsce) i w odniesieniu do 4 kwartału 2022 r. zwiększył się o 0,6 p. proc.

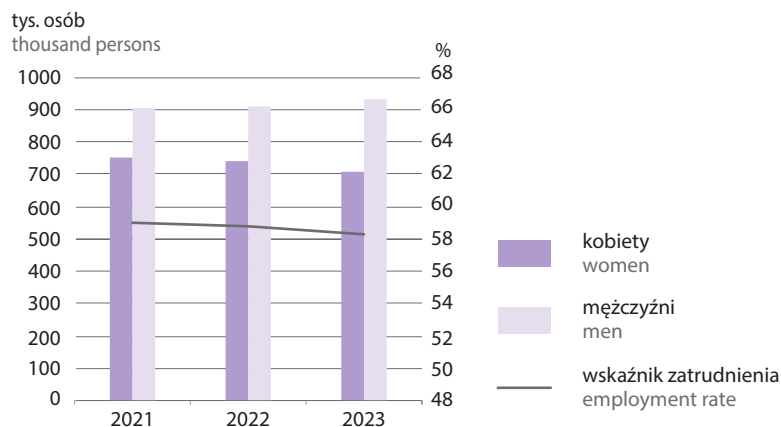
Wykres 119. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
 Chart 119. Economic activity of population in the 4th quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 1 642 tys. (9,5% pracujących w kraju), tj. zmniejszyła się o 0,7% w porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. W skali roku zmalała liczba pracujących kobiet (o 4,6%); wzrosła – pracujących mężczyzn (o 2,5%).

Wskaźnik zatrudnienia zmniejszył się w skali roku o 0,5 p. proc. i wyniósł 58,3%. Odnotowano zmniejszenia wartości wskaźnika zarówno w miastach – o 0,7 p. proc. do 58,1%, jak i na wsi – o 0,6 p. proc. do 58,6%.

Wykres 120. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
 Chart 120. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

W 4 kwartale 2023 r. liczba osób **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 69 tys. i w skali roku zwiększyła się ponad 2-krotnie (z 33 tys. do 69 tys., w tym 39 tys. kobiet i 30 tys. mężczyzn).

Stopa bezrobocia według BAEL wyniosła 4,0% i była o 2,0 p. proc. wyższa niż przed rokiem. Wzrost stopy bezrobocia odnotowano zarówno na wsi o 3,1 p. proc. do 4,8%, jak i w miastach – o 1,2 p. proc. do 3,4%. Wyższa niż przed rokiem (o 0,1 p. proc.) była także stopa bezrobocia mężczyzn, która wyniosła 3,1%. Stopa bezrobocia kobiet osiągnęła wartość 5,2%.

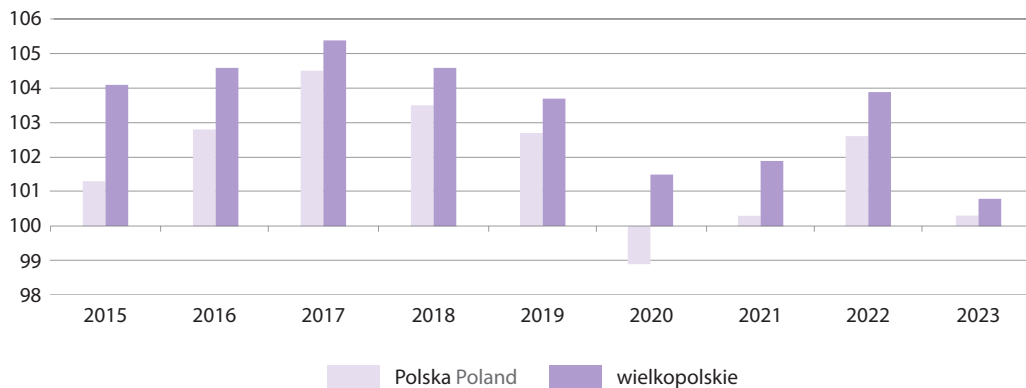
Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 1 105 tys. osób, co stanowiło 39,2% ogółu ludności w wieku 15–89 lat. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku ich liczba zmniejszyła się o 1,7% przy liczbie ludności w wieku 15–89 lat większej od notowanej w 4 kwartale 2022 r. o 0,2%.

W województwie pogorszyła się relacja osób niepracujących do pracujących. W 4 kwartale 2023 r. na 1000 pracujących przypadało 715 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych wobec 700 osób przed rokiem.

W sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. przeciętne zatrudnienie wyniosło 858,4 tys. osób (tj. 13,1% zatrudnionych w Polsce, 2. lokata po mazowieckim) i było o 0,8% większe w porównaniu z 2022 r. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie 6 695 zł (wzrost o 11,8% w skali roku) i było o 10,1% niższe od średniego wynagrodzenia w kraju.

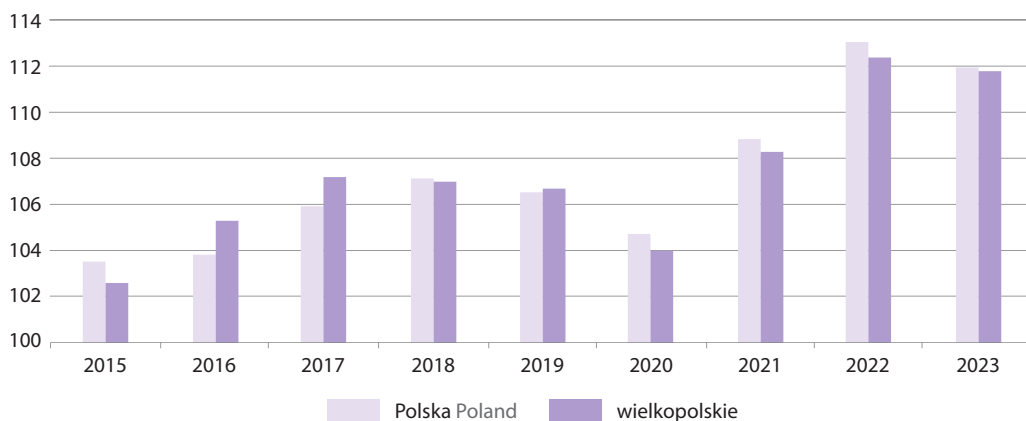
Wykres 121. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

Chart 121. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

Wykres 122. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

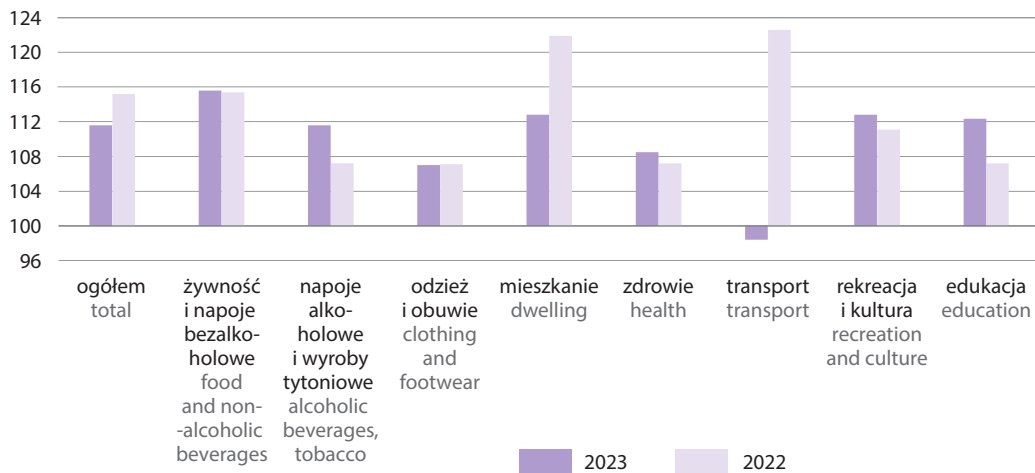
Chart 122. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 3 198 zł (o 4,9% mniej niż średnio w kraju), a rolników indywidualnych – 1 811 zł (o 2,0% mniej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie wielkopolskim w skali roku był o 0,2 p. proc. większy niż średnio w kraju i wyniósł 11,6%.

Wykres 123. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 123. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż przeciętnie w kraju zwiększyły się ceny towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą (o 12,8% wobec 11,6%), ceny odzieży i obuwia (o 7,0% wobec 6,2%), żywności i napojów bezalkoholowych (o 15,6% wobec 15,1%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 11,6% wobec 11,1%) oraz towarów i usług związanych zdrowiem (o 8,5% wobec 8,4%). Wolniej niż średnio rosły ceny związane z mieszkaniem (o 12,8% wobec 13,4%) oraz edukacją (o 12,4% wobec 12,6%). Mniejsze niż przed rokiem były ceny związane z transportem (spadek o 1,5% wobec wzrostu o 0,1% średnio w kraju; najgłębszy spadek wśród województw).

Województwo wielkopolskie w 2023 r. wytworzyło 10,8% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 11,3% produkcji sprzedanej **budownictwa**, co w obu przypadkach lokowało je na 3. miejscu w kraju (po mazowieckim i śląskim). W skali roku odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu (o 3,3% wobec spadku o 1,5% średnio w kraju) oraz wzrost produkcji sprzedanej budownictwa (o 4,1% wobec wzrostu przeciętnie o 6,4%).

W 2023 r. w województwie wielkopolskim oddano do użytkowania 22,6 tys. **mieszkań**, co stanowiło 10,2% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2022 r. odnotowano spadek liczby mieszkań o 11,9% (wobec spadku w kraju o 7,2%). Zmniejszenie wystąpiło w zarówno w budownictwie indywidualnym (o 14,1%) jak i przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 10,4%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 354 mieszkania. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 91,9 m² i była wyższa niż średnio w kraju (89,9 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa wielkopolskiego w 2023 r. w porównaniu z 2022 r. uzyskały najkorzystniejsze spośród województw **wyniki finansowe** (spośród 3 województw, w których odnotowano poprawę). Poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano największą poprawę wskaźnika poziomu kosztów (z 94,4% do 92,8%). Zwiększyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 5,6% do 7,2%), netto (z 4,5% do 5,9%) oraz wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 6,4% do 7,8%); we wszystkich wypadkach były to najwyższe wartości spośród województw. Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 81,7%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 92,0% (największy udział wśród województw) wobec odpowiednio 84,1% i 92,4% w 2022 r.

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** w przedsiębiorstwach województwa wielkopolskiego wyniosły 21 708,6 mln zł co stanowiło 9,6% wartości krajowej. W skali roku odnotowano nieznaczne zwiększenie nakładów o 0,1% (wobec wzrostu w kraju o 14,0%). Wzrost nakładów wystąpił w: obsłudze rynku nieruchomości (o 37,1%), budownictwie (o 9,1%) oraz przemyśle (o 6,6%). Spadek notowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,5%) i transporcie, gospodarce magazynowej (o 1,1%). Według

sekcji PKD, udział nakładów na przemysł stanowił 52,4% ogółu nakładów w województwie. Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 54,0%, na budynki i budowle 35,9%, a na środki transportu 9,7% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 1 764,5 tys. ha i stanowiła 91,5% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	757,2	99,6	13,0	49,8	103,8	109,2	3 767,1	103,2
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	108,9	104,7	9,9	35,2	102,3	103,8	383,0	107,1	10,2
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	27,6	101,0	14,7	327	103,8	110,5	904,8	105,0	16,2

a Z mieszankami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 2801,4 tys. szt. (28,7% krajowego pogłowia, 1. lokata), bydła – 1 153,0 tys. szt. (17,9%, 2. lokata po mazowieckim), owiec – 28,1 tys. szt. (9,3%; 2. lokata po małopolskim). W skali roku odnotowano najgłębszy wśród województw spadek pogłowia trzody chlewnej (o 18,4%) i bydła (o 2,8%), natomiast zwiększyła się pogłowie owiec (o 10,9%). Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była najwyższa wśród województw i wynosiła 157,7 szt. (w kraju 65,3 szt.), a obsada bydła – 64,9 szt. (43,0 szt.; 2. lokata w kraju po podlaskim). Obsada owiec wyniosła 1,6 szt. wobec 2,0 szt. średnio w Polsce.

W województwie wielkopolskim w 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej towarowej, końcowej i globalnej produkcji rolniczej lokował województwo na drugiej pozycji w kraju po mazowieckim wynosił odpowiednio: 16,8%, 17,5% i 18,4%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 47,6% wyższa niż średnia krajowa (1. lokata w Polsce).

Województwo zachodniopomorskie

Zachodniopomorskie voivodship

Powiaty	- 18
Miasta na prawach powiatu	- 3
Miasta ogółem	- 66
Gminy	- 113

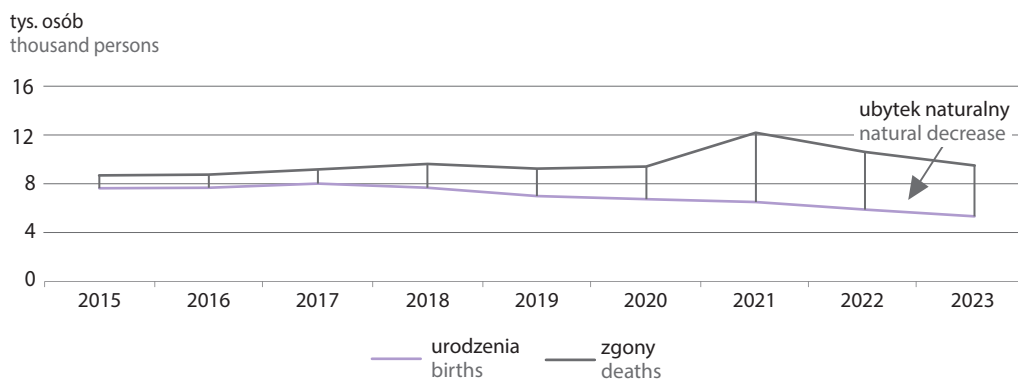
Powierzchnia (stan w dniu 01.01.2023 r.) Area (as of 01.01.2023)	22,9 tys. km ² 22.9 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31.12.2022 r.) Population (as of 31.12.2022)	1,6 mln mieszkańców 1.6 million inhabitants
	5. lokata 5th position		11. lokata 11th position
	7,3% powierzchni kraju 7.3% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 68,1% (2. lokata) urbanisation rate: 68.1% (2nd position)

Liczba ludności województwa zachodniopomorskiego w 1 półroczu 2023 r. była niższa niż w analogicznym okresie 2022 r. o 8,8 tys. (rok wcześniej ubytek wyniósł 10,0 tys.). Na ubytek naturalny ludności wpłynęła przede wszystkim wyższa liczba zgonów niż urodzeń. W przeliczeniu na 1 000 ludności liczba urodzeń żywych wyniosła 6,5‰, zgonów – 11,6‰ (w analogicznym okresie 2022 r. było to odpowiednio 7,2‰ i 12,9‰). Współczynnik przyrostu naturalnego wyniósł minus 5,1‰ (minus 5,7‰ rok wcześniej). W końcu czerwca 2023 r. niższą niż w zachodniopomorskim wartość przyrostu naturalnego notowano w: świętokrzyskim, łódzkim, śląskim (od minus 6,4‰ do minus 5,7‰); zbliżoną – w polskim (minus 5,1‰).

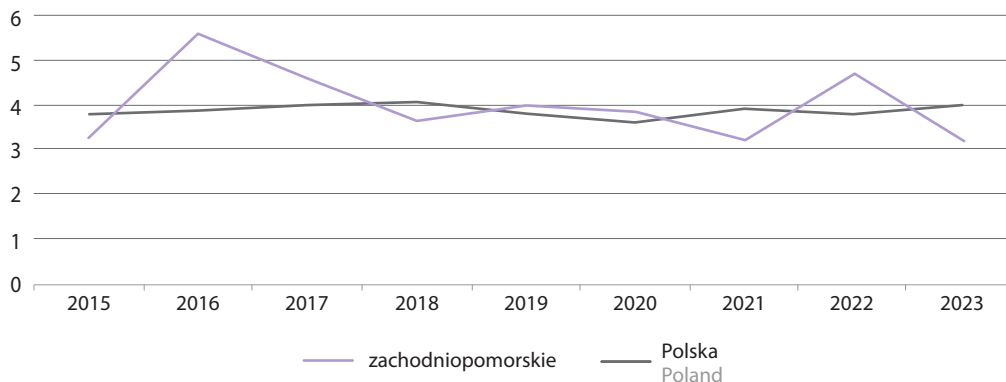
Współczynnik salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały kształtował się na poziomie wyższym od notowanego przed rokiem (minus 0,2‰ wobec minus 0,3‰).

W zachodniopomorskim notowano najbardziej korzystną zmianę wartości współczynnika zgonów niemowląt (z 4,7‰ do 3,2‰; przed rokiem – największy wzrost z 3,2‰ do 4,7‰). W 1 półroczu 2023 r. niższą wartość współczynnika odnotowano w lubuskim (2,4‰) i lubelskim (2,9‰).

Wykres 124. Ruch naturalny ludności
Chart 124. Vital statistics of population

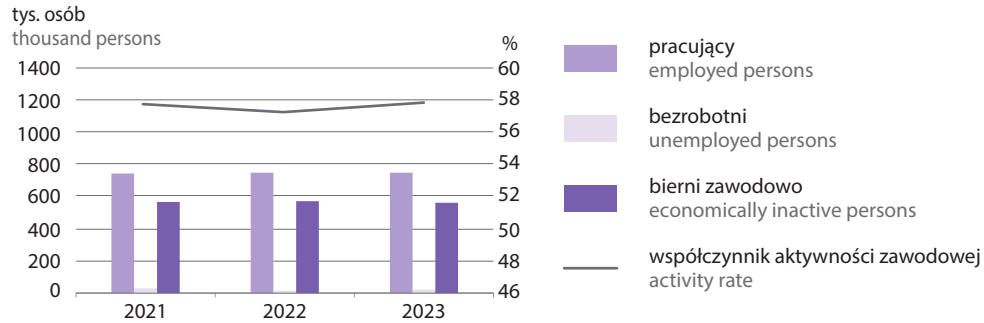
Wykres 125. Zgony niemowląt na 1 000 urodzeń żywych
Chart 125. Infant deaths per 1 000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego badania **BAEL – Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności**, liczba **aktywnych zawodowo** w 4 kwartale 2023 r. w województwie zachodniopomorskim wyniosła 768 tys. osób i była o 0,8% większa niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** w odniesieniu do 4 kwartału 2022 r. zwiększył się o 0,6 p. proc. i osiągnął wartość 57,8% (58,9% średnio w kraju).

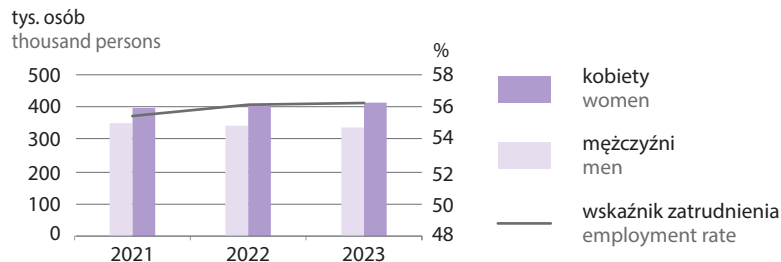
Wykres 126. Aktywność ekonomiczna ludności w 4 kwartale
Chart 126. Economic activity of population in the 4th quarter

Liczba osób **pracujących** utrzymała się na poziomie sprzed roku i wyniosła 747 tys. W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. wzrosła liczba pracujących mężczyzn (o 1,0%), zmniejszyła się liczba pracujących kobiet (o 1,5%).

Wskaźnik zatrudnienia w 4 kwartale 2023 r. wyniósł 56,2% i był o 0,1 p. proc. wyższy niż przed rokiem (57,1% przeciętnie w kraju). W analizowanym okresie wskaźnik zatrudnienia na wsi wzrósł o 2,2 p. proc. do 54,5%, a w miastach o 0,9 p. proc. do 57,0%.

Wykres 127. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w 4 kwartale
Chart 127. Employed persons by sex and employment rate in total in the 4th quarter

Liczba **bezrobotnych** w 4 kwartale 2023 r. ukształtowała się na poziomie 22 tys. i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 46,7%; z 15 tys. do 22 tys.

W zachodniopomorskim w 4 kwartale 2023 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2022 r. odnotowano wzrost **stopy bezrobocia** z 2,0% do 2,9%.

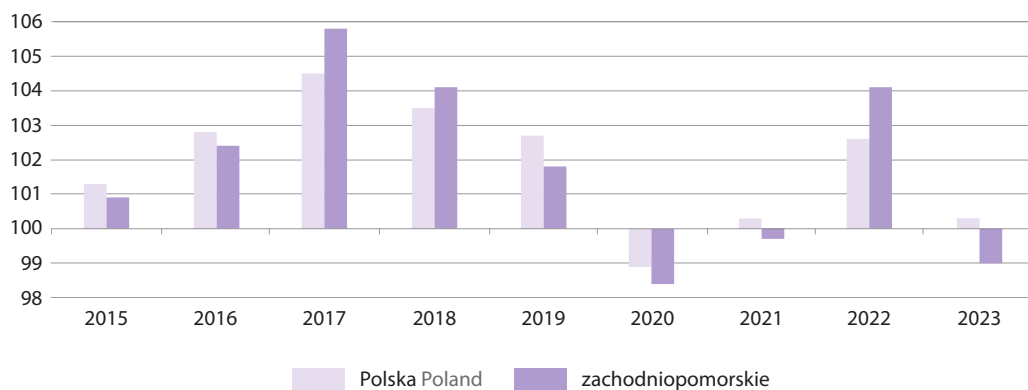
Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 561 tys. osób, co stanowiło 42,2% ogółu ludności w wieku 15–89 lat. W porównaniu z 4 kwartałem 2022 r. ich liczba zmniejszyła się o 1,6% przy jednoczesnym ubytku liczby ludności w wieku 15–89 lat o 0,2%.

Relacja osób niepracujących do pracujących w województwie zachodniopomorskim poprawiła się w skali roku. W 4 kwartale 2023 r. na 1 000 pracujących przypadło 780 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (783 osoby rok wcześniej).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2023 r. wyniosło 194,3 tys. osób i było o 1,0% mniejsze niż w roku poprzednim. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie** brutto ukształtowało się na poziomie 6 839 zł (wzrost o 11,7% w skali roku) i było o 8,1% niższe od średniej krajowej.

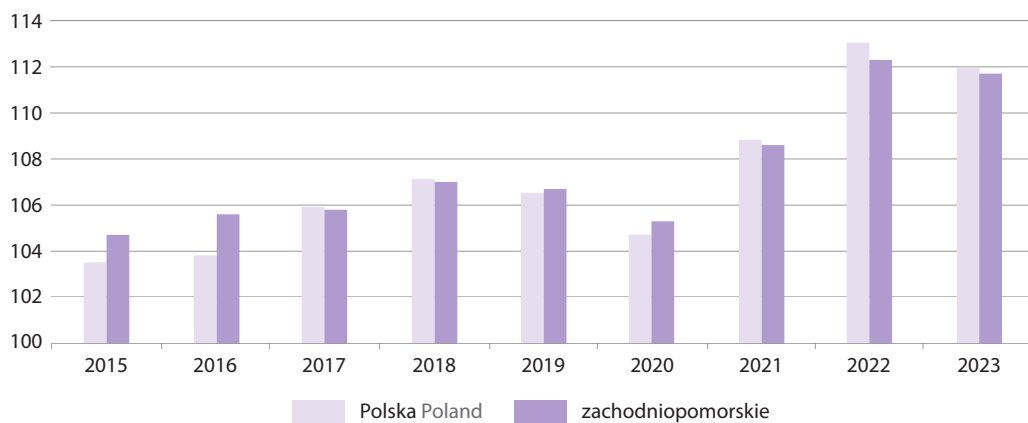
Wykres 128. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

Chart 128. Indices of average employment in enterprise sector (previous year = 100)

Wykres 129. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni = 100)

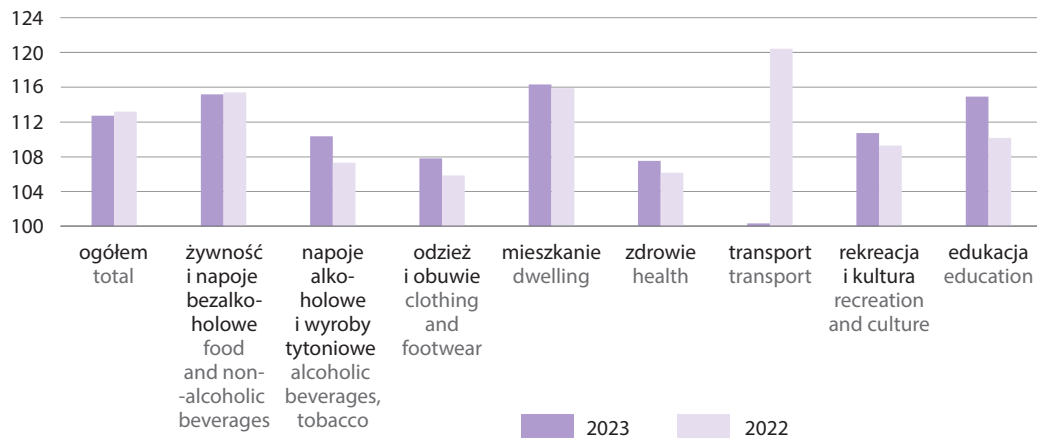
Chart 129. Indices of average gross wages and salaries in enterprise sector (previous year = 100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 3 169 zł (o 5,8% mniej niż średnio w kraju), a rolników indywidualnych – 1 916 zł (o 3,7% więcej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w 2023 r. w województwie zachodniopomorskim w skali roku był o 1,3 p. proc. większy niż przeciętnie i wyniósł 12,7% (największy wzrost w kraju).

Wykres 130. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni = 100)
 Chart 130. Price indices of consumer goods and services (previous year = 100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w województwie odnotowano największy w Polsce wzrost cen towarów i usług w zakresie mieszkania (o 16,3% wobec 13,4%) oraz związanych z edukacją (o 14,9% wobec 12,6%). W stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły również ceny odzieży i obuwia (o 7,8% wobec 6,2%), związane z transportem (o 0,3% wobec 0,1%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 15,2% wobec 15,1%). Mniej niż przeciętnie zwiększyły się ceny związane ze zdrowiem (o 7,5% wobec 8,4%), rekreacją i kulturą (o 10,7% wobec 11,6%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 10,3% wobec 11,1%).

Województwo zachodniopomorskie w 2023 r. wytworzyło 2,7% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 3,6% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano spadek produkcji sprzedanej przemysłu (o 7,6%, najgłębszy po pomorskim spadek wśród województw wobec spadku o 1,5% średnio w kraju). Wzrosła natomiast produkcja sprzedana budownictwa (o 19,9% wobec wzrostu przeciętnie w Polsce o 6,4%).

W 2023 r. w województwie zachodniopomorskim oddano do użytkowania 9,9 tys. **mieszkań**, co stanowiło 4,5% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2022 r. odnotowano spadek o 2,7% (w kraju spadek o 7,2%). Spadła liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 3,7%), natomiast wzrosła liczba oddanych mieszkań indywidualnych (o 5,0%; większy wśród dwóch wzrostów odnotowanych w kraju, wzrost wystąpił jeszcze w lubuskim o 0,9%). W budownictwie spółdzielczym, komunalnym, społecznym czynszowym oraz zakładowym łącznie oddano 82 mieszkania. Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była najmniejsza w kraju (podobnie jak w województwie pomorskim) i wynosiła 80,5 m² (przy średniej krajowej 89,9 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa zachodniopomorskiego w 2023 r. w porównaniu z 2022 r. uzyskały słabsze **wyniki finansowe**. Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zwiększył się wskaźnik poziomu kosztów (z 94,1% do 95,1%). Zmniejszyły się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 5,9% do 4,9%), netto (z 4,9% do 4,3%) oraz wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 6,1% do 4,5%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 78,7%, a ich udział w przychodach z całokształtu działalności wyniósł 85,9% (wobec odpowiednio 80,9% i 92,1% w 2022 r.).

W 2023 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw województwa zachodniopomorskiego wyniosły 5 516,9 mln zł, co stanowiło 2,5% wartości krajowej i w skali roku zmniejszyły się o 0,4% (wobec wzrostu średnio o 14,0%). Spadek wystąpił w budownictwie (o 34,8%; najgłębszy spadek wśród województw), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 34,1%; najgłębszy spadek wśród województw) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 9,3%). Wzrost odnotowano w transporcie, gospodarce magazynowej

(o 16,4%) i przemyśle (o 12,9%). Według sekcji PKD, największy udział w nakładach inwestycyjnych miał przemysł (47,4%). Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 62,3% (2. lokata po łódzkim), na budynki i budowlę 29,9%, a na środki transportu 6,9% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2020 r. (stan w czerwcu, dane PSR) wynosiła 916,6 tys. ha i stanowiła 93,0% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2023 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2022= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2022= =100	Polska= =100 Poland= =100
	Zboża podstawowe ^a Basic cereals ^a	366,4	98,7	6,3	45,2	90,9	99,1	1 656,1	89,8
Rzepak i rzepik Rape and turnip rape	111,3	96,4	10,1	29,7	90,0	87,6	331,1	87,0	8,9
Ziemniaki ^b Potatoes ^b	10,2	94,2	5,4	283	93,4	95,6	288,7	87,9	5,2

a Z mieszkankami zbożowymi. b Bez ogrodów przydomowych.
a With cereal mixes. b Without kitchen gardens.

Według wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2023 r.) pogłowie trzody chlewnej liczyło 211,4 tys. szt. (2,2% krajowego pogłowia), bydła – 117,4 tys. szt. (1,8%), owiec – 12,0 tys. szt. (4,0%). W skali roku zwiększyło się pogłowie trzody chlewnej (o 9,3%), owiec (o 7,4%) i bydła (o 4,2%). Obsada trzody chlewnej, bydła i owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: 22,8 szt. (w kraju 65,3 szt.), 12,6 szt. (43,0 szt.) i 1,3 szt. (2,0 szt.).

W województwie zachodniopomorskim w 2022 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 4,5%, końcowej – 4,4%, a towarowej – 4,1%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 29,3% niższa niż średnia w kraju.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.
2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczej we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.
3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem **„Przemysł”** sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.
4. Dane w podziale terytorialnym oraz w podziale według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw (podmiotową)**.
5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
6. Prezentowane dane obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.
7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
8. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
9. W publikacji dane w zakresie:
  1. **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw o liczbie pracujących 10 i więcej osób;
  2. **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
  3. **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem jednostek prowadzących działalność gospodarczą zaliczoną według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób.
10. **Sektor przedsiębiorstw w statystyce rynku pracy i wynagrodzeń** obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego;

pozostałej indywidualnej działalności usługowej. Dane odnoszące się do sektora przedsiębiorstw dotyczą podmiotów o liczbie pracujących 10 i więcej osób.

11. Jako ceny stałe od 2016 r. przyjęto ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.).
12. Niektóre dane liczbowe mają charakter tymczasowy i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego. Wprowadzone zmiany oznaczono „*“.
13. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
14. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.
15. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

16. Więcej informacji i szczegółowych wyjaśnień metodycznych zamieszczono w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

General notes

1. The data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.
2. The data have been presented in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.
3. The item **“Industry”** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” as well as “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”, as an additional grouping.
4. Data according to territorial division as well as to NACE Rev. 2 sections are compiled using the **enterprise (entity) method**.
5. Data are compiled in accordance with to the **respective organizational status of units of the national economy**.
6. Presented data cover entities of the national economy regardless of ownership.
7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.
8. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.
9. In the publication data in regard to:
  1. **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** refer to national economy entities of the enterprise sector with the number of employed persons 10 or more people;
  2. **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
  3. **financial results of non-financial enterprises and investment outlays and newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of units conducting economic activity included, in accordance with the NACE Rev.2, in section “Agriculture, forestry and fishing” and “Financial and insurance activities”), with the number of employed persons 50 or more people.
10. **Enterprise sector in the labour market and wages and salaries statistics** includes those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities. Data regarding the enterprise sector concern units with the number of employed persons 10 or more people.

11. As constant prices since 2016 were adopted – 2015 constant prices (2015 average current prices).
12. Some figures are provisional and may change in subsequent publications of the Statistics Poland. Such revised data will be marked with sign “**”.
13. **Relative numbers (indices, percentages)** are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.
14. Due to the rounding of data, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item “total”.
15. The names of some sections of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

abbreviation	full name
Trade; repair of motor vehicles	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Accommodation and catering	Accommodation and food service activities

16. More information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Statistic Poland.